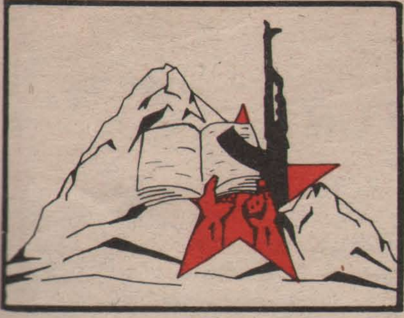

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADİYÊ BI RÛMET'TIR TIŞTEK NİNE

Sayı: 19 / Temmuz 1983 / 2,-DM

FAŞİST TÜRK ORDUSUNUN İSTİLA HAREKATI TAM BİR FİYASKOYLA SONUÇLANDI

DİRENİŞ DEVAM EDECEK!

Sömürgeci-fasist Türk ordusunun Güney Kürdistan hareketi, generaller çetesinin her türlü başarı iddialarına rağmen, özellikle yakın hedefleri bakımından tam bir fiyaskoyla sonuçlandı.

İstila sonrası haberler ve dünya basın-yayın kuruluşlarının inceleme ve yorumlarıyla bugün artık iyice anlaşılmıştır ki, bu hareketin hedef ve amaçları tahmin edilenin de ötesinde ve oldukça kapsamlıdır. Faşist Türk sömürgecilerinin, bölgenin kaderiyle oynayan böyle bir girişimi bile, gülünç bir takım gerekçelerin arkasına gizlemeye çalışması bu gürûha karşı duyulan tepki ve nefreti artmış ve onun dünya çapındaki tecritini hızlandırmıştır.

Amerikan yayın organlarında bile yeraldığı gibi, bu harekât,ABD emperyalistleri ile ortak ve aylar önce planlanmış; planın kapsamı ise, Irak devrimci-demokratik muhalefeti ile özellikle de Kürt hareketinin iktidara yürümeleri halinde Türk yönetimine Güney Kürdistan'ı ve Irak'ı işgal ve ilhak hakkını verecek kadar geniş tutulmuştur.

Dünya basın ve yayın kuruluşlarının *"sınır güvenliğimiz ihlâl ediliyor, harekât sınırın ötesinde mevzilenen Ermeni militanlarını hedef alıyor."* vs.

Devamı S: 23'de

İSTİLA ALANINDAN MEKTUP VAR

"Yine de mutlaka birşeyler yapmak isterlerse, katliamları gündeme getirebilirler; ama o zaman da başedemeyecekleri bir halk direnişiyle karşılaşacaklardır!"

(YAZISI 2. SAYFADA)

PKK davalarında verilen idam kararları 52'ye yükseldi

PKK URFA MERKEZ VE VİRANŞEHİR DAVASINDA 10 İDAM KARARI

28 Haziran 1983 tarihinde 7. Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde görülmekte olan PKK Urfa-Viranşehir davasında 5 savaş esiri için daha idam kararı verilirken haklarında idam verilen Süleyman Çelik, Remzi Beşkat, Şükrü Çiçek ve Bekir Akkat ise yaşları küçük olduğundan kararın bozulması üzerine muebbet ile 24 yıl arasında değişen hapis cezalarına çarptırıldılar. 239 kişinin yargılandığı aynı davada mahkeme, 111 kişiyi 3 ile 14 yıl arasında değişen çeşitli hapis cezalarına çarptırırken, 112 kişi de beraat etti.

PKK Urfa-Viranşehir davasında haklarında idam kararı verilen devrimci tutukluların isimleri şöyle: Mahmut Güvenç, Şükrü Göktaş, Aziz Belet, Mehmet Doluk ve Mehmet Kaya.

PKK Urfa-Viranşehir davası ardından yine aynı sıkıyönetim komutanlığında görülmekte olan PKK-Urfa merkez davasında da 5 idam ve bir muebbet kararı verildi. 7. Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemelerinde şimdiye kadar PKK davasında verilen idam kararı böylece 52'ye yükseldi. 5 devrimci tutuklunun 24 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldığı aynı mahkemede 36 kişiye 3 ila 20 yıl arasında değişen çeşitli hapis cezaları verilirken 15 kişi de beraat etti.

PKK-Urfa merkez davasında haklarında idam kararı verilen savaş esirlerinin isimleri şöyle: Hasan Atmaca, Fuat Kav, Abdullah Çığıt, Mustafa Keser, Mustafa Tekin. Halit Genç ise idam cezasına çarptırılmasına rağmen yaşı küçük olduğundan karar bozularak muebbet hapse mahkum edildi.

HALKIN DİKKATLERİ CEZAEVLERİNDE

Faşit Türk sömürgecileri PKK davaları hakkında verdikleri imha kararını, mahkemelerinden parça parça ilan ediyorlar. Sömürgeci mahkemelerinde çıkan bu 10 idam kararı da, 42

Devamı S: 23'de

FAŞİST EVREN'İN KÜRDİSTAN GEZİLERİNİN ARDINDAN

Faşist Evren, Haziran ayının sonlarına doğru Kürdistan'ın Mardin, Siirt ve Hakkari bölgelerini kapsayan bir "gezi" yaptı. Her ne kadar "gezi"ye olağan bir görünüm verilmek istendiyse de, altında yatan nedenlerin çok farklı olduğu gizlenemedi.

Bu "gezi"nin, tekelci burjuvazinin asker ve sivil kanatları arasındaki çelişkinin yoğunlaştığı ve PKK Diyarbakır davasından verilen 35 idam kararından sonra, aynı sıkıyönetim mahkemeleri bünyesindeki davalarda yeni idam kararlarının açıklandığı bir dönemde ve özellikle de faşist cuntanın Güney Kürdistan'ı istila hareketinin tam bir fiyaskoyla sonuçlanmasından sonra bu parçaya sınır alanları kapsaması, altında yatan nedenlerin neler olduğunun açığa çıkarılabilmesine ışık tutmaktadır.

Güney Kürdistan'a karşı girişilen saldırının, olaya yakın bir alan olmasından ve halkta büyük oranda gelişmiş olan ulusal kurtuluşçu bilinçten dolayı Orta Kürdistan'ı çok yakından etkileyeceği ve bu alanda bazı değişikliklere de yolaçabileceği açıktı. Faşist Türk ordusunun bu yeni akınının tam bir fiyasko ile karşılaşmasının, zaten baştan beri halkta güçlü olan kin, öfke ve tepkileri daha da güçlendireceğini, baskı, katliam ve işkencelerle gözdağı verilerek geliştirilmek istenen korku çemberinin etkisizleşmesine yolaçacağını dikkate alan faşist cunta şefleri, ulusal kurtuluş hareketinin güçlü bir kitle potansiyeline sahip bulunduğu ve diğer parçalara sınır olan bu alana bizzat gelerek bu sonuçların gelişmesini önlemek istemişlerdir. Nitekim, saldırının fiyaskoyla sonuçlandığını gizlemek için *"güneye püskürttük"* diyen faşist Evren, *"Bu bir ihtardır. Haince saldırılara devam etmeleri halinde mukabelemiz çok daha şiddetli olacaktır."* biçimindeki açıklamasıyla bunu itiraf etmiştir. Yaptığı üç konuşmada da bu sözler üzerinde ısrarla durması, cunta şeflerinin hangi amaçla bu alana geldiğini çok açık bir biçimde gözler önüne sermektedir.

Cunta şefleri, böyle bir "gezi" ile, bir yandan istila hareketinin fiyasko ile sonuçlandığını halktan gizlemeye çalışırken; diğer yandan da halka gözdağı verip, yeni katliam girişimleri tehditinde bulunarak, saldırının yarattığı ve yaratacağı elverişli şartlardan yararlanarak ulusal kurtuluş mücadelesini daha da geliştirecek olan devrimcilerle, halkın bütünleşmesini engellemek ve bu şekilde devrimcileri halk desteğinden yoksun bırakmak istemişlerdir.

Özellikle de "gezi"nin Şırnak'ta yapılan askeri bir tatbikatla aynı tarihe denk getirilmesi, faşist cuntanın halka karşı nedenli bir tehdit girişimi ve yeni katliam hazırlıkları içinde bulunduğunu açıklamaya yeterlidir. Fa-

Devamı S: 22'de

OKUYUCUYA

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketinin giderek boyutlanması, mücadele önündeki sorunları da artırmakta, teorik ve pratik planda kitlelerin aydınlatılması görevi daha da önem kazanmaktadır. Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin gelişimine bağlı olarak, eylemsiz-teslimiyetçi güçlerin, giderek varlıklarını koruyamaz hale gelmeleri ile özellikle yayın alanında spekülasyonlar yaparak yaşamaya ve kendi uzlaşmacı-pasifist anlayışlarını bu vasıtayla yaygınlaştırmaya çalışmaları da buna eklenince, bu konudaki çabalar daha da önem kazanmaktadır.

Yüzyıllardır dünyaya ve bilime kapalı tutularak karanlık bir yaşama itilen Kürdistan'da, bilincin aydınlatılması ve geleceğin en belirgin şekilde çizilmesi, gerçekten ağır sorunları çözerek ilerlemek zorunda olan kurtuluş mücadelesi için en başta gelen görevlerden biridir. Bilime ve bilgiye susamış, dünya ve kendi gerçeklerini bütün yönleriyle kavramak isteğiyle dolu olan Kürdistan halkı, bu konuda da duyarlı ve acımasız olmak zorundadır. Çünkü, yazın hayatından alıkonulmuş bir geçmişe sahip olan bir halk, dünya ve kendi gerçeklerini kavramada en güçlü silahı olan yayın faaliyetlerinin, mücadele dışı yaşam kapısı haline getirilmesine izin veremez.

Gazetemiz SERXWEBÛN, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin bu alandaki ihtiyaçlarına cevap vermek, Kürdistan devriminin kadrolarına ve halk kitlelerine bilinç taşımak için, gereksiz hiç bir polemiğe yer vermeksizin, yoğun bir mücadele verdi. Dönemin sorunlarını en geniş kesimlere götürmek amacıyla, başlangıçta teorik ve siyasi ajitasyon ve propagandayı birlikte yürüten gazetemiz, Kürdistan devriminin teorik ve siyasal sorunlarını ve çözüm yollarını hemen her yönüyle sayfalarında kitlelere ulaştırmaya çalışırken, aynı zamanda güncel siyasi ve aktüel sorunlarla da yakından ilgilenmeyi bildi.

Fakat, mücadelenin gelişimine bağlı olarak bu alandaki görevlerin giderek ağırlaşması, bu konularda bir ayrıştırmaya gitmeyi zorunlu hale getirdi. Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin her düzeydeki sorunlarının ve dünya,bölgedeki gelişmelerin en yakından izlenmesi ve kitlelere taşınılması görevini, artan sorunlar nedeniyle aynı gazetenin sayfalarında gerçekleştirmek giderek olanaksız hale geldi. Bu nedenle, bu ihtiyaca cevap vermek amacıyla devrimin teorik ve siyasal sorunlarını işleyecek bir dergi çıkarılırken, SERXWEBÛN ise, daha çok güncel siyasal gelişmeler ile aktüel sorunlar ve kitlelerin somut problemlerine eğilme durumuna ulaştırıldı.

Artık kitlelere malolmuş bir gazete olan SERXWEBÛN, bundan böyle de en büyük gücünü halkımızdan alacak ve halkla olan yakın bağlarıyla daha da güçlenecektir. Ulusal-toplumsal sorunların her yönüyle ve dünyadaki gelişmelerle en yakından ilişkili olarak sürdürülecek önümüzdeki yayın çalışmalarımızı daha da güçlü kılmada sizlerin desteği büyük değere sahiptir.

SERXWEBÛN

IRAK DEMOKRATİK VATAN CEPHESİ (CUD) İLE PKK GENEL SEKRETERİ ABDULLAH ÖCALAN GÖRÜŞTÜLER

Irak Demokratik Vatan Cephesi (I-KDP, IKP, PSK, PASOK)'nin görüşme teklifi üzerine, adı geçen cephe heyeti ile PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan arasında bir görüşmenin yapıldığı bildirilmektedir.

Görüşmenin 6.7.1983 tarihinde gerçekleştiği ve özellikle iki nokta üzerinde durulduğu belirtilmektedir. Üzerinde önemle durulan noktaların, Güney Kürdistan'da KYB ile Irak Demokratik Vatan Cephesi güçleri arasında meydana gelen çatışmalar ve faşist Türk ordusunun Güney Kürdistan'ı işgalinin yanısıra buna karşı takınılacak tavrın ne olması gerektiği konuları oluşturmuştur.

Toplantıya katılan Irak Demokratik Vatan Cephesi heyeti, KYB'nin IKP'ye ve diğer cephe güçlerine yönelik 1 Mayıs saldırısı ve sonuçları ile Türk ordusunun Güney Kürdistan'ı işgali konularına ilişkin, cephelerinin genel değerlendirmesini özetlemiştir. Değerlendirmede, IKP karargâhına (Pıştaşan) yönelik saldırıda 60 kadro ve savaşçı ile birlikte çok sayıda kadın ve çocuğunda şehit düştüğü ve KSP'ye mensup 5 kişinin de öldürülenler arasında olduğu belirtilerek, bu saldırının Irak Devrimci Demokratik muhalefeti ile Kürdistan yurtsever güçlerine indirilen ağır bir darbe olduğu vurgulanmıştır. Saldırının önceden planlanmış olduğuna dair ellerinde yazılı belgeler varolduğunu belirten heyet, bu saldırının gerisinde çok kapsamlı güçlerin bulunduğunun bilincinde olduklarını da ifade etmiştir.

PKK Genel Sekreteri A. Öcalan ise, Ortadoğu ve Kürdistan'daki son siyasal gelişmelere dikkatleri çekerek, görüşlerini genel olarak iki nokta üzerinde yoğunlaştırmış ve özet olarak şu hususlara değinmiştir.

"ABD emperyalizmi; bölge üzerindeki amaçlarına ulaşmak için her yolu denemesine rağmen, başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkelerin bölgedeki ilerici güçlere sağladıkları politik ve askeri destek ile bölge ilerici güçlerinin direnişi karşısında, amaçlarına ulaşamamış ve özellikle İsrail eli ile hayata geçirmeye çalıştığı emperyalist politikası tıkanmıştır. ABD'nin işbirlikçisi Arap devletleri bu politikayı İsrail benzeri yöntemlerle hayata geçiremeyeceklerinden, bu fonksiyonu en çıplak bir biçimde oynayabilecek ülke Türkiye'dir. Zaten Türkiye'nin konumu üzerinde bu noktada durmak gerekmektedir.

Türkiye'ye yüklenen bu rol, en açık bir tarzda son Güney Kürdistan işgal hareketinde görülmüştür. Yıkılma noktasına gelmiş olması nedeniyle faşist Saddam rejiminin, emperyalizm için hayatî önemi olan Haliç bölgesinin güvenliğini sağlayamaması ve diğer Arap devletlerinin de bunu omuzlayamaması nedeniyle, bu görev ancak, emperyalist ruhlu ve bölge halklarının başına ikinci bir İsrail kesilen faşist Türk yönetimi tarafından yerine getirilebilecektir. İşte bu noktada, teknolojisi ve silahı emperyalistlerce ve insan gücü ise Türkiye tarafından sağlanacak olan vurucu güç devreye sokulmaktadır.

Ayrıca bir noktaya daha dikkat çekmek gerekiyor; Irak Devrimci-Demokratik muhalefeti, Kürdistan yurtsever güçleri ve hatta Türkiye sol hareketi, Türkiye'nin konumunu anlamakta güçlük çekiyor. Faşist Saddam rejiminin yıkılması durumunda, emperyalizm, otonomi için mücadelenize dahi sessiz kalmayacaktır. Faşist Saddam rejiminin yıkılması halinde çıkarları büyük darbe yiyecek olan emperyalizm, ilerici güçlere karşı her türlü yönteme başvurmaktan çekinmeyecektir. Türkiye ise, yukarıda kısaca belirttiğim emperyalizmin kendisine tanıdığı rol gereği ve bölge üzerinde -özellikle de Musul ve Kerkük sahasına ilişkin- emellerinden dolayı bu gelişmelerin içinde olacaktır.

Türkiye Kürdistanı'nın "çevik kuvvet"lerin merkezi seçilmiş olması tesadüfî olmayıp, NATO çerçevesinde varılan anlaşmanın bir gereğidir. Türk ordusunun Güney Kürdistan'ı işgali karşısında çoğu güç şaşırmaktadır. Bu, NATO'nun en sadık uşağının konumunun anlaşılamamasından ileri gelmektedir. Faşist Türk cuntası yeni "Doğu'ya açılma politikası" gereği bu son saldırısıyla da yetinmeyecek, Irak'taki gelişmelere bağlı olarak daha boyutlu saldırılar gerçekleştirecektir. Bu hususu şimdiden hatırda tutmak gerekir.

Ortadoğu'daki gelişmeler ve Türkiye'nin üstlendiği fonksiyon, bölge ilericiliğinin ve özellikle de Iraklı ve Kürdistanlı güçlerin bu gelişmeler karşısında duyarlı davranmalarını, ilişki ve ittifaklarını güçlendirmelerini gerektirir. Birlik esprisine en çok ihtiyaç duyulan bir dönemde Güney Kürdistan'daki yurtsever ilerici güçler arasındaki çatışmalar, Saddam rejiminin yıkılması yönündeki çabaları olumsuz yönde etkilemekte ve bu durum ise sonuçta geriliğe hizmet etmektedir. Yıllarca özlemini duyduğumuz ülke ve halk bütünlüğümüzün gerçekleşmesi, halkın doğru siyasal birliğinin sağlanması için, birlik espirisine ters ve karşılıklı olarak birbirlerini çeşitli güçlerin kucağına itmeye hizmet eden demogoji ve çatışmalardan kaçınılmalıdır. Mevcut ayrılıklara askeri yöntemlerle değil, politik tartışma temelinde çözüm aranmalıdır.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi çeşitli tehlikelerle yüzyüzedir. Şunu da belirtmekte yarar vardır ki, Kürdistan devriminin bağrında taşıdığı önemli özellikler, onu adeta kanayan bir yara durumuna getirmiştir. Günümüzde Kürdistan üzerinde en belirgin olarak iki çizgi çatışmaktadır: Birincisi; dış güçlere, emperyalizme ve sömürgecilere bağımlılığa dayanan işbirlikçi eğilim ve çizgi, diğeri ise; Kürdistan halkının öz gücüne dayalı doğru devrimci-yurtsever çizgi. Özelllikle Avrupa emperyalizminin günümüzde Kürdistan üzerinde hakim kılmaya çalıştığı çizgi, Kürdistan devriminin karşı karşıya olduğu en önemli tehlikelerden biridir. Hele bunun sol'dan yamanmış olması, durumu daha da ciddileştirmektedir. Bu tehlikeye işaret etmek ve buna karşı ciddi önlem alınması zorunludur."

Irak Demokratik Vatan Cephesi heyeti ile PKK Genel Sekreteri A. Öcalan arasında yapılan ve olumlu bir hava içinde geçen görüşmede, Türkiye ve Irak yönetimleri arasındaki çok amaçlı işbirliğine karşı, aralarında ilişki, destek ve dayanışmayı artırmalarının gereği üzerinde durulduğu ve bu tür görüşmelerin bundan sonra ülke içinde eylem birliği temelinde geliştirilmesi düşüncesinin paylaşıldığı belirtilmektedir.

İSTİLA ALANINDAN MEKTUP VAR

Baştarafı S:1'de

Türk devletinin Güney Kürdistan'ı işgal eyleminin pratik gelişimini izah ederek gelişmeleri aktaracağız.

Faşist Türk ordusu Hedris olayını bahane ederek 10 Mayıs'tan itibaren Habur civarına (Uludere'nin Yekmal köyü civarına) güç yığmaya başladı. Bu sayı başlangıçta 500'ü geçmiyordu. Silahlar ise A-6 ve havan, en ağırlarıydı. Ayrıca bir panzer, 2 tank ve iki de helikopter getirmişlerdi. Bir ara bir kısmını geri çektiler. Burdaki güçler, önceki gelişmelerin de sonucu olarak yerlerini yine sınıra yakın bir alana naklettiler. Ancak Mayıs 15'ten itibaren Uludere'den Zap'a kadar olan sınır boyunca Türk askerlerinin sayısı birden bire arttı. Sayı 10 bin civarındaydı. Gerek helikopterler, gerekse sınır boyundaki komandolarla keşiflere giriştiler.

Türk ordusunun son yığınağı niyetini iyice ortaya koyunca o alanda bulunan güçler, sınır boyundan yoğun bir tahliyeye giriştiler. 1000-1500 civarında aile iç bölgelere tahliye edildi. Bu aileler ya Saddam'dan kaçmış peşmerge ve milislerin aileleri ya da Türk devletinden kaçan Kuzey-Batı Kürdistanlı ailelerdi. Bu aileler bu yıl ilk defa daha önce boşaltılmış olan bu alanda yoğun bir üretime başlamışlardı ve bu önemli bir durumdu.

Biz, Türk devletinin bu planlarına rağmen çalışmalarımızı yoğun bir tarzda sürdürdük. İçeriye yönelik örgütsel ve keşif faaliyetimize hız verdik. Ayrıca diğer güçlerin sorumlularını da gelişmeler karşısında sürekli bir tarzda uyardık.

Bu gelişmeleri dikkate alarak hazırlandık. Biz daha ziyade sınırı tutacağını, sınırlı bir müdahale ile belli hedeflere "nokta operasyonları" yapacağını tahmin ediyor ve bu yolla kaçakçılık, bizlerin hareket imkânı ve Kuzey-Batı Kürdistan'ın Güney Kürdistan'la bağlantısını kestikten sonra sınırdaki aşiretler üzerine gideceğini tahmin ediyorduk. İçteki hazırlıkları daha çok bu yönlüydü. Buna göre yayıldık. İşgal sınırlı bir biçimde gerçekleşse idi daha güçlü bir direnişle cevap verebilecektik ve içeriyle ilişki halinde aşiretleri uygun bir tarzda korunma ve direnmeye alabilecektik. Durum farklı gelişmesine rağmen biz yine de hedeflediğimiz hususları önemli oranda gerçekleştirdik.

Türk devlet yetkilileri sınır keşiflerinde peşmergelerle sık sık görüştüler. Bu görüşmelere yetkilileri katılıyordu. Bu yetkililer görüşmelerinin tümünde, peşmergelere karşı bir kastlarının olmadığını, ancak içlerinde Apocular vs. bulunduğunu, bunların askerlerini öldürdüklerini buna karşı geldiklerini söylüyorlardı. Özellikle de bizim yerleşim alanlarımızı öğrenmek istiyorlardı. Bununla, hedeflerini ve eylemlerinin yönünü ortaya koymak yanında, yöredeki göçmen halk ile peşmergeleri bize karşı kazanmayı da amaçlıyorlardı. Ancak böyle birşey gerçekleştiremediler.

Ayın 27'sinde (Mayıs) Zaxo mıntıkasında (Uludere'ye bağlı Mergê ve Becuyê köylerinin karşısında) 2-3 km. derinliğinde 5 km. genişliğinde bir alanı işgal ettiler. Güney Kürdistan'ın bu noktasına giren asker sayısı 500'ü geçmiyordu. İşgal, helikopterler desteğinde yapılıyordu. Helikopterlerin sayısı 4 kadardı. Ancak sınırda epey güç bulunduruyorlardı. Daha doğrusu, müdahalede planlanmış noktaların karşısına sınıra 3-4'er bin asker yığıyorlar, bunun küçük bir kısmını işgalde kullanıyorlar, diğerlerini ise sınırda tutuyorlardı. İşgal edilen noktalar, belirttiğimiz nokta dışında, Uludere'nin Yekmal ve Hedris köyleri arasında kalan kısmın karşısında 3-4 km. genişliğinde 1 km. uzunluğunda (burası Habur'un Irak'a girdiği noktanın batısı) ve aynı noktanın doğusu boyunca 5-6 km. genişliğinde ve 1-1,5 km. uzunluğunda olan alan. İşte asıl işgal, direnme ve Türk ordusunun kayıpları bu alanda oldu. Bizler dahil bütün ana güçler burada mevzilenmişti. Ama bu mevzilenme daha çok geri çekilmeyi kolaylaştıran bir mevzilenmeydi ve düşmanın hareket tarzını öğrenmeye çalışıyorduk.

Peşmergeler büyük bir direnme azmi içindeydiler. Ama örgütleri ciddi bir karşı koyuşu gerekli görmediler. Bazı yerlerde peşmergeler örgüt kararını dinlemeyerek direnme konumu aldılar. Bunun karşısında, Türk askerleri bu noktalarda, ilerlemeyi durdurdu.

İşgal edilen alanın çevreden kopuk bir tepesinde .... ve .... bekliyorlardı. Burası savunmaya müsait olmayan bir tepeydi. Arkası uçurum, önü ise ormanlıktı. Karşıdan gelen birini 5 km. yaklaşmayıncaya dek görmek mümkün değildi. Ayrıca bu gurubun yanları ile bağlantısı da yoktu. Birden etraflarının kuşatıldığını görünce zorunlu bir çatışmaya giriyorlar ve bunun üzerine biri onların arkadaşlarından biri de asker olmak üzere 2 kişi öldürüldü.

Türk ordusu bu tepeyi tutunca buradaki güçlerde bir panik başladı. CUD sorumlusu, Türk devleti daha da ilerlerse direneceklerini ve işgal altındaki alanlarda bile kalsalar onlara karşı eylem koyacaklarını söylediler.

Askerler gündüzleri yayılıp, geceleri sıkıca yerlerine kapanıyorlar. Ordunun işgal için bazı köyleri klavuzluğa zorlaması nedeniyle, köylüler köyü gece terkedip çıktılar. Geçişleri, önlemeleri mümkün olmadı. Sınır alanı, başlangıçta operasyon ihtimaline karşı biraz tedirgin olduysa da, daha sonra bu durum kısa sürede geçti.

İşgal sürecinde Türk ordusunun zaafları kendisini iyice gösterdi. Askerler arasında birlik yoktu. Hatta rütbeliler dahil, bazı yerlerde aralarında kavga çıkıyordu. Eylem boyunca korkularını köylülere açıkça ifade ettiler. Örneğin **"dağda çok peşmerge var mı?"** diye soruyor ve **"niçin geldiğimizi bilmiyoruz, üç ay iznim var, ben kimseyi öldürmek istemiyorum"** diyorlardı. Telsizlerini dinlediğimizde ise koordinasyon diye birşeyin olmadığını anladık. Örneğin telsizde bir grup **"açlıktan ve susuzluktan kırıldık, bize su ulaştırın"** derken diğer bir grup **"helikopterden başka aracımız yok, onu da komutan bırakmaz"** diyordu. Askerler komutanlarından gizli köylülerin yanına giderek, bilgi karşılığında süt ve ekmek alıyorlardı. Aruş (Çukurca'ya bağlı) köyünde nöbette biribirlerini vurdular ve bir kişi öldü. Yine başka bir nöbet yerinde iki asker de yılan sokması sonucunda öldü. Bir arabaları devrildi ve 8 kişileri yaralandı. Çatışmalarda ise yine yaralıları ve ölüleri var. Sınırlı bir direnme karşısında bile Türk birlikleri perişan olmaktaydı. Amacımıza ulaştık demeleri tamamen demagoji. Peşmergelerin geri çekilmelerinden ürktüler. Saddam'la, daha ileri adımlar için anlaşamadılar. İşgale duyulan tepkiden korktular ve en önemlisi güçlerinin kofluğunu pratiklerinde gördüler.

İşgale Saddam'ın helikopterleri de katıldı. İşgal edilen alanlarda bulunan çamları ortak yakıyorlardı. Ayrıca işgalde bizzat Saddam'ın askerlerinin de yer aldığına dair malzeme bulduk. Yine Türk askerlerinin kaybettiği, fotoğraf, parka, mektup vb. birçok malzeme topladık.

Birkaç yerde Saddam'ım güçleri peşmergelere, eğer Türk ordusuna karşı dövüşürlerse kendilerini destekleyeceklerini söylediler. Bunlardan biri artniyetli idi. Bu güçlerin Türk ordusuna karşı savaşıp zayıf düşmelerini istiyorlardı. Diğerleri ise Irak halkının Türk devletine karşı tepkisini yansıtıyordu. Irak Ankara elçisinin 2 bin kişiyi yakaladık demesi ise tamamen yalan.

Saddam'ın Türk ordusunu çağırması şimdiye kadar yönetime eğilim duyan halk kesimlerini de devrim güçlerinin yanına çekti. Saddam'ın bütün kurumları kokuşmuş, Türk ordusunun saldırısı esnasında ve sonrasında peşmergelere karşı hiçbir ciddi saldırıları olmadı.

Kuzey-Batı Kürdistan güçlerine gelince, işgal boyunca yanında yeraldıkları gücün insiyatifinde idiler. İşgal sürecinde ......'tan iki kişi kayadan düşerek yaralandı, ...'dan bir kişi ise kayboldu. Kaybolan bir kişi daha sonra köylülere geri getirildi. Gelişmelerden hiç haberdar olamıyorlar ve özellikle içeriyle hiçbir ilişki ve bağlantıları yok. İşgal birçoğunu perişan etti. Çünkü ülkeden o kadar uzaklaştılar ki ilişki kurmaları imkânsız.

Bize karşı başlatılan harekât henüz tamamlanmış değil. İşgal sahasında vurmayı başaramadıkları darbeleri vurmak için (içerde) her yolu denemektedirler. Bunun yoğun bir hazırlığı içindeler. Yollar açtırılıyor, kaza merkezleri ve köylerine çok sayıda asker yerleştirileceği haberi alınıyor. Bunun için okullar hazır hale getiriliyor ve muhtarlarla genel bir toplantı yapma tasarlanıyor. Operasyonlar, özellikle devletin bir türlü etkinlik kuramadığı alanlarda ve aşiretler üzerinde olacaktır. Hazırlıklar daha çok bu alanlarda yoğunlaştırılmaktadır.

Devlet bu alanlarda kitleyle olan bağlarımızı kesmek için çeşitli hilelere başvuruyor. Ama biz dayanışma ve ilişkimizi geliştiriyoruz.

Faşist cunta hiçbir girişiminde başarılı olamayacak; bölgeye, derinliğine nüfuz etmemizi önleyemeyecektir. Alanın genişliği, kitlenin yurtsever ve mücadeleci özelliği ve doğa koşulları, başarılı operasyonlar düzenlemelerine olanak tanımıyor.

Güney Kürdistan'dan kazanımsız geri çekilmeyi hazmedemeyen sömürgeci-faşist generaller, tüm hiddetleri ile bölgeye yeniden çullanmak isteyebilirler. Ancak askerlerini yorup, bıktırmaktan başka bir sonuç elde edemeyecekler. Yine de mutlaka birşeyler yapmak isterlerse katliamları gündeme getirebilirler. Ama o zaman da başedemeyecekleri bir halk direnişi ile karşılaşacaklardır.

Selamlar
26 Haziran 1983

Nusaybin-Kamışlı hududunda

FAŞİST TÜRK CUNTASININ YENİ BİR PROVAKASYONU DAHA

Sömürgeci-faşist Türk devleti, Güney Kürdistan saldırısının fiyaskoyla sonuçlanmasının ardından, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı sürdürdüğü komplolarını başka alanlara kaydırarak, bizzat kendisinin düzenlediği, provakasyonlarla Güney Kürdistan zemininde ulaşamadığı amaçlarına, bu yolla, bu alanlarda varmak istemektedir.

Sömürgeci-faşist cunta, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve onun öncüsü PKK'ye yönelik provakasyolarından birini de geçtiğimiz günlerde Nusaybin-Kamışlı sınırında oynamak istedi. 21 veya 22 Temmuz tarihlerinde Nusaybin-Kamışlı hududunda 2 Türk askeri öldürüldü. Olayın gerçek sorumlularının kaçakçılar olduğunun bilinmesine ve bizzat bu oyun Türk sömürgecileri tarafından tertip edilmesine rağmen, sömürgeci-faşistler, adî bir şekilde olayı devrimcilerin üzerine atmaya ve provakasyondan başka bir şey olmayan bu olayı onlara maletmeye çalıştılar. Oyunu daha da ileri götürerek, Suriye yönetiminden *"bu askerleri Apocular öldürdü, iade edilmelidir."* biçiminde talepde bulundular. Bunun karşısında Suriye yetkilileri ise böyle bir şeyin olmadığını, olayın sorumlularının açık ve kaçakçıların gerçekleştirdiği bir olay olduğunu söylediler. Nitekim daha sonra olayın gerçek sorumluları olan kaçakçılar yakalanarak, olayın gerçekleşme biçimi ve bundan elde edilmek istenen sonuçlar açığa çıkmıştır.

Özellikle, faşist Türk cuntasının Kürdistan bağımsızlık mücadelesine karşı çok yönlü saldırılara giriştiği bir dönemde cereyan eden bu olayın, hem de yeni saldırı hazırlıkları içinde olduğu bir alanda olması, olayın bir provakasyondan öte bir şey olmadığını açıkça ortaya koymaktadır. Nitekim olaydan sonra meydana gelen gelişmeler, olayın provakasyon niteliğini tüm açıklığıyla gözler önüne sermiştir.

Sömürgeci-faşist cuntanın böyle bir provakasyona girişmesindeki amacı ise, bir yandan Suriye yönetimi üzerinde baskı kurarak, devrimcilerin faaliyet alanlarını daraltmakken, diğer yandan da Suriye'ye ve KUKH'ne karşı girişeceği komplolara şimdiden uygun zemin oluşturmaktır.

CELLAT SAYISI YETMEYECEK!

3 Devrimci Hakkında Verilen İdam Cezası Onaylandı!

İzmir Dev-Sol davasında verilen üç idam cezası 7 Temmuz 1983 günü askeri yargıtay tarafından onaylandı. Ayrıca, aynı davada verilen bir muebbet cezası kesinleşirken, bir muebbet iki idam cezası ise bozuldu.

Haklarında verilen idam cezası askeri yargıtayca onaylanan devrimci tutukluların isimleri şöyle: Mehmet Uçaroğlu, Fevzi Işık, Yalçın Arkan, Ahmet Gunvar adlı devrimci ise muebbet hapse mahkum oldu.

1 Devrimci Daha İdama Mahkûm Edildi!

10 Temmuz 1983 tarihli gazete haberlerine göre, sol görüşlü olduğu bildirilen Fahrettin Ordu idam cezasına çarptırıldı. 9. Kolordu ve Sıkıyönetim 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde görülmekte olan davada, Aslan Yüce adlı bir kişi de 10 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı.

6 Devrimci Hakkında İdam İsteniyor!

Sıkı yönetim komutanlığı 3 numaralı askeri mahkemesinde görülmekte olan THKO-TDY (Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu-Türkiye Devriminin Yolu) örgütüne üye oldukları iddiasıyla tutuklu bulunan devrimcilerin davalarına 6 Temmuz 1983 tarihinde başlandı.

Mahkeme, devrimcilerden 6'sı hakkında idam talebinde bulunurken, 10 devrimci için ise 5 ila 10 yıl arasında değişen çeşitli hapis cezaları istedi.

1 İdam Kararı Bozuldu

6. Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinde görülmekte olan Dev-Yol davasında Muzaffer Şahin hakkında verilen idam cezası bozularak, müebbet hapis cezasına çevrildi.

Devrimci Yol'a üye oldukları iddiasıyla yargılanan 8 kişiden, Gülay Kesimoğlu, Fevzi İşleksoy ve Zeki Yıldırım'a 36'şar yıl ağır hapis cezasının verildiği aynı mahkemede, diğer devrimciler de 6 ila 12 yıl arasında değişen çeşitli hapis cezalarına çarptırıldılar.

İstanbul'da 37 Kişi Gözaltına Alındı!

THKP-C Kurtuluş örgütüne mensup 37 kişi, faşist cunta kuvvetlerince düzenlenen operasyon sonucu yakalandılar.

9 Temmuz tarihli haberlere göre, 1. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından gerçekleştirilen ve bir ay devam eden operasyonda yakalanan kişilerden 9'u bayan.

Basel'de yapılan basın toplantısında:

EVREN'İN TÜRKİYE'Sİ FRANKO'NUN İSPANYASI'NA BENZETİLDİ!

Fatsa davasını izleyen 4 kişilik bir heyet, 5 Temmuz 1983 günü Basel'de bir basın toplantısı düzenleyerek izlenimlerini anlattılar. Ve sorulara cevap verdiler.

40'ın üzerinde basın mensubu ve dinleyicinin katıldığı toplantıda izlenimlerini anlatan heyet üyeleri şunlardı: Pio Ziswyler İsviçreli bir avukat, Maro Diaz İspanyol Belediyeler Birliği başkanı, Michael Hıggıas İrlanda senatörü, Roger Winterhalter Fransalı belediye başkanı ve belediyeler komitesi başkanı.

Avrupa'daki 225 belediyenin de onayını alan heyet üyeleri Avrupa yönetimlerinin Türkiye'ye karşı olan tutumlarını değiştirmeleri gerektiğini belirtmişlerdir.

25 Haziran'da Türkiye'ye giden ve orada bir hafta kalan heyet, iki kez Fatsa davasına girmiş ve bir gün de Fatsa'da dolaşarak halkla konuşmak istemişlerdir. Ne var ki, polisler tarafından sürekli takip edildiklerini söylemişlerdir.

Devamı S: 23'de

İRAN-KDP PKK TARAFTARI BİR YURTSEVERİ KATLETTİ

Sömürgeciler ve yerli gericiler tarafından uygulanan her türlü oyun, baskı ve katliamlara rağmen Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi günden güne gelişerek daha da güçleniyor. Bunun en açık örneği de Kuzeybatı Kürdistan'da PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesinin, sadece bu parçayla kalmayarak tüm Kürdistan parçalarında yaşayan halkımızın önemli bir kurtuluş ümidi haline gelmesidir. PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi, doğru bir strateji ve taktik uygulayarak, dost ve düşman güçleri doğru bir şekilde belirleyerek; ulusal kurtuluş mücadelemizin önünde engel olan, ilk darbe vurulması gereken ve asıl düşman olan güçleri net ve açık bir şekilde ortaya koyup, onlara karşı yapılması gerekeni pratikte de gösterek, Kürdistan'daki yurtseverlerin önemli bir desteğini alırken, sömürgecilerin ve yerli gericilerin kalbine korku salmaktadır.

PKK önderliğinde sağlam temeller üzerinde gelişen ulusal kurtuluş mücadelemize karşı başta Türk sömürgecileri çılgınca katliam ve uygulamalara gidecek ve çeşitli güçler bazı oyunlar oynamak istiyeceklerdir. Bunun örneklerinden bir tanesi de 8 Mart 1983 tarihinde İran KDP güçlerinin Urmiye-Zêwê yolu üzerinde kurduklan pusuda, biri Hayas Yılmaz (Hayas Abdullah) olmak üzere iki PKK taraftarını yakalayarak esir götürmeleri ve daha sonra da Hayas Yılmaz'ı 15 Nisan 1983'te katletme olayıdır.

Şimdiye kadar hem Güney, hem de Doğu Kürdistan'da sömürgecilere karşı mücadele peşmergelik yapan ve en büyük arzusu Türk sömürgecilerine karşı savaşmak olan güçlü yurtsever savaşçı Hayas Yılmaz, 1956'da Şemdinan'ın Gerdi mıntıkasında doğdu. İlkokulu bitiremeden ailesinin Türk sömürgecilerinin baskısına dayanamayarak Güney (Irak) Kürdistan'a yerleşmesinden sonra, daha küçük yaşta olmasına rağmen peşmergeliğe başladı. Güney Kürdistan'ın 1975 yenilgisinden sonra mülteci olarak İran'a geçti. Aynı yıl İran'ın Zêwê mülteci kampına yerleşti. Saddam'a bağlı gerici güçlerin Kürtler arasındaki propagandalarına karşı, çevresindekileri her zaman uyanık tutarak oyunları boşa çıkarmaya çalıştı. 1976 yılında Irak'tan Zêwê kampına gelen Saddam'a bağlı bir heyet mültecilere; "*Gelin, devlet sizi affedecek, size yer verecek, para verecek, nedir yabancı kapılarda perişan olduğunuz,*" deyince halkın büyük bir protestosuyla karşılaştı. Hayas göstericilerin başında yer alarak, heyete saldırdı. Halka hitaben de oyunları bozucu konuşmalar yaptı. Bunun üzerine Urmiye'den gelen SAVAK ajanları tarafından tutuklandı. Bir haftalık işkenceden sonra cezaevine konuldu. Irak'a teslim edileceğini anlayınca da cezaevinden kaçmayı başardı.

Hayas YILMAZ

Daha sonraki yıllarda da Güney Kürdistan'dan gelen mülteciler Şah rejimi tarafından İran'ın çeşitli şehirlerine dağıtılınca, Hayas da Tebriz'e yerleştirildi. Şahın mültecilere baskı yapmasına karşı çıktığından dolayı, burada da dokuz defa SAVAK tarafından gözaltına alınıp tutuklandı. Bir buçuk yıl cezaevinde kalarak SAVAK'ın en ağır baskı ve işkencelerine uğradı.

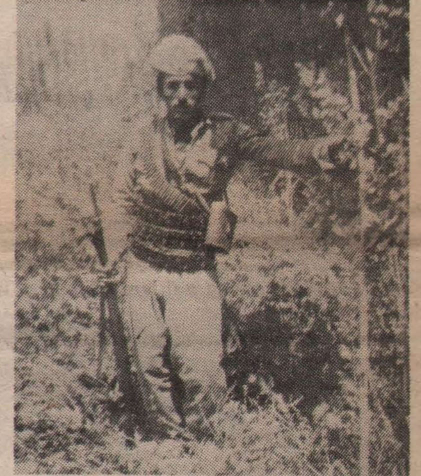
1978'de İran'daki halk hareketi geliştiği sıra Mahabat'ta bulunuyordu. Şah'a karşı mücadelede de aktif bir şekilde yeraldı. Mahabat'taki bir silah deposuna saldırıp nöbetçileri etkisizleştirerek, depodaki silahları halka dağıttı. Fakat, olay yerine gelen Şah'ın diğer askerleriyle çatıştı. İki yerinden yara almasına rağmen kaçıp kurtulmayı başardı. 1979'da da İran-KDP Doğu Kürdistan'ın çoğu alanlarında egemen olunca, bir yıla yakın bir sürede İran-KDP saflarında yer alarak peşmergelik yaptı.

1981 yılında Güney Kürdistan'a geçerek orada yeniden mücadeleye başladı. Çok sayıda eyleme katıldı. Haci Ömran bölgesinde Saddam güçleriyle çıkan büyük bir çatışmada kahramanca direnerek, düşman güçlerine büyük bir kayıp verdirdi.

1982'de tekrar İran'a döndü. İran'a yeniden dönünce giderek PKK'nin düşüncelerini benimsemeye başladı. Çünkü PKK, onun, düşmana özellikle de Türk sömürgecilerine karşı duyduğu kin ve öfkeyi dile getiriyor, mücadelede de doğru yolu gösteriyordu. Onun için Hayas, PKK ile olan ilişkilerini arttırdı ve Türk sömürgecilerine karşı savaşmaya hazırlandı. Bunun için de bir taraftan gerekli olan bilinci almaya çalışırken, öte taraftan da kitleler arasında Türk sömürgecilerinin Kürdistan halkının en büyük düşmanı olduğunu, yurtseverim diyen her Kürdistanlının da bu büyük düşmana karşı savaşta yer alması gerektiği propagandasını çevresinde geliştirdi.

Ama Hayas arzuladığı böyle bir savaşı göremeden başka bir PKK taraftarıyla beraber, İran-KDP güçlerinin 8 Mart 1983'te kurdukları pusuda ve meydana gelen bazı olaylardan sonra sözkonusu güçler tarafından esir olarak alınıp götürüldü. Birbuçuk aya yakın süren tutuklanma döneminde de, sürekli Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin hiçbir güç tarafından engellenemeyeceğini, otonominin gerçek kurtuluş olamayacağını, Avrupa sosyal demokratlarının esas dostlarımız olamayacağını; gerçek kurtuluşun ancak proleterya önderliğinde bağımsızlığı savunan bir ulusal kurtuluş mücadelesiyle mümkün olabileceğini savunmuştur. Esas amacının da Kuzey-batı Kürdistan'da Türk sömürgecilerine karşı mücadele etmek olduğunu, ama kendisinin öldürülmesiyle bu mücadelenin durmayacağını, herşeyiyle Kürt halkına inandığını söylemiştir.

Tüm bu açıklamalarına rağmen, İran-KDP güçleri bu durumu gözönüne almamış, onun Güney Kürdistan'da peşmergelik yaptığı, Doğu Kürdistan'daki bazı köylü ailelerle kişisel bozuşması olduğu gibi basit iddiaları öne sürerek, PKK taraftarı yurtsever-savaşçı Hayas Yılmaz'ı 15 Nisan 1983 tarihinde katlettiler. Bununla, en basit olarak, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinde ne kadar derin yaralar açtıklarını göstermişlerdir.

Tutuklanan diğer PKK taraftarı ise, ancak ailesi tarafından İran-KDP'li güçlere üçyüzbin Türk lirası ödendikten sonra kurtulabilmiştir.

Bu olay, bazı güçlerin PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesinden ne kadar rahatsız olduklarını, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı ne kadar ağırlaştırdıklarını, Kürdistan'daki yurtsever potansiyeli ne kadar çarçur ettiklerini açıkça göstermektedir.

Bir devrimci

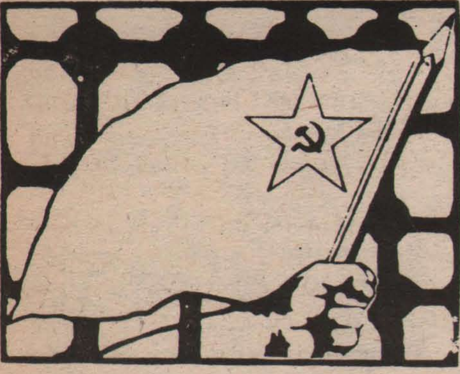
SAVAŞ ALANINDA SON DURUM

Şimdiye kadar esas olarak sınırın güneyinde sürdürülmekte olan İran-Irak savaşının, son aylarda, savaşan taraflarca Kürdistan'a kaydırılmak ve mevcut rejimlere muhalif olan güçler arasındaki bir savaş biçiminde sürdürülmek istendiği herkesçe biliniyor. Ve Mayıs ayı başından beri bu doğrultuda derinleştirilen çatışmaların, böyle bir planın uygulanması olduğu, bugün hiçbir kuşkuya yer bırakmayacak bir biçimde herkesçe daha iyi kavranıyor. Bugün Irak ve İran ile Güney ve Doğu Kürdistan'ın muhalefet örgütleri, Kürdistan'ın Irak-İran sınırını oluşturan bölgesinde savaşan her iki devletin uzantıları biçiminde kutuplaşarak, biribirleriyle savaşma konumunda mevzilenmiş bulunuyor.

Kürdistan Yurtsever Birliği'nin (KYB), İran muhalefet örgütlerinin de desteğini alarak Irak Demokratik Vatan Cephesi-CUD (I-KDP, IKP, I-KSP, PASOK) güçlerine karşı 1 Mayıs günü başlattığı geniş kapsamlı saldırılardan sonra, küçük çaplı çatışmalar devam etse de şimdiye kadar kapsamlı çatışmalar olmadı. Haziran ayı başında meydana gelen bir çatışmada, her iki taraftan onun üzerinde insan öldü ve bir o kadar da yaralandı. Çatışmaların geniş kapsamlı olarak devam etmesinin bugüne kadar engellenebilmesinde iki temel faktör rol oynadı; Birincisi, çatışmaların gericiliğin işine yaradığı, Kürt ve Arap halklarının çıkarlarına karşıt olduğu ve mutlaka durdurulması gerektiği yolunda devrimcilerin yaptığı propaganda ve çalışmadır. İkincisi ise 26 Mayıs günü Türkiye'nin Güney Kürdistan'a yöneltiği saldırının, gerçek düşmanın kim olduğunu herkesin anlayabileceği bir biçimde kitlelere göstermesinin ortaya çıkardığı politik ortamdır.

Faşist Türkiye yönetimi, her ne kadar resmi ağızlardan askeri birliklerini geri çektiğini ilan etse de, bu, gerçeğin tam tersidir. Muhalefet güçlerinin yukarda belirttiğimiz konumundan dolayı Güney Kürdistan'da ciddi bir mukavemetle karşılaşmadığı doğrudur. Ancak Kuzey-batı Kürdistan'da geniş kapsamlı çatışmaların ve faşist-sömürgeci güçlere karşı halkın ve devrimcilerin güçlü bir direnişinin olduğu, hatta çatışmaların yer yer devam ettiği haberleri alınmaktadır. Çeşitli basın ve yayın organları olaylar hakkında değişik haberler vermekte, iki bin ile üçbinbeşyüz arasında gerillanın ve halktan insanların tutuklandığını duyurmaktadır. Ancak bu haberler de gerçeği yansıtmaktan çok uzaktır. Faşist Türk ordusunun yörede yarattığı abluka nedeniyle doğru ve tam bilgiler henüz alınamamaktadır. Halk kitleleri arasında dolaşan haberlere göre, Türk ordusunca birçok köy yıkılmış ve yerinden kaldırılmış; kadın, çocuk, yaşlı demeden yüzlerce insan öldürülmüş ya da yaralanmış; yüzlerce köyden binlerce insan tutuklanmış; ve yetmişin üzerinde asker öldürülmüştür. Türk ordusu, tüm sınır boyunca büyük bir güç olarak yerleşmiştir, ve güçlerini arttırarak yeni saldırılara hazırlanmaktadır. Irak ve Türkiye sınırları içindeki Kürdistan'da, ipekyolu ve petrol boru hattının güvenliğini korumak için 20 km. genişliğinde bir alanı boşaltmakta, köyleri kaldırıp mecburi iskana tabi tutmakta, bu alanı "yasak bölge" ilan ederek, çevresini tel örgü ve beton duvar ile örme çalışmalarına başlamış bulunmaktadır. Aynı uygulamayı, alanın genişliğini 40 km. ye çıkararak tüm Irak-Türkiye sınır boyunda da yapmak istediği, bunun hazırlıkları içinde olduğu ve bu doğrultuda köylülere baskı yaptığı halk kitleleri tarafından söylenmektedir.

Devamı S: 23'de

Ölüm Orucunun Yıldönümünde, M. Hayri, Kemal ve Akif Yoldaşları, Bizlere Devrettikleri Bayrağı Yükselterek Anıyoruz

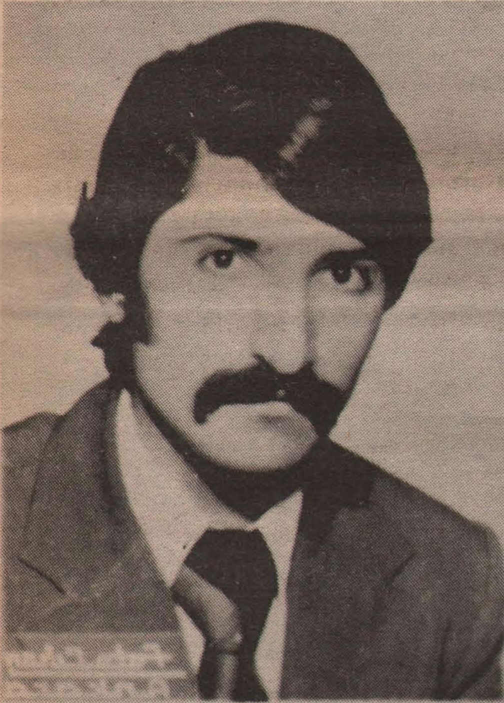
"HALKIN ÖZGÜRLÜĞÜ İÇİN MÜCADELEYİ DURDURABİLECEK HİÇBİR HAPİSHANE, HİÇBİR ZİNDAN YOKTUR!"

(Lenin)

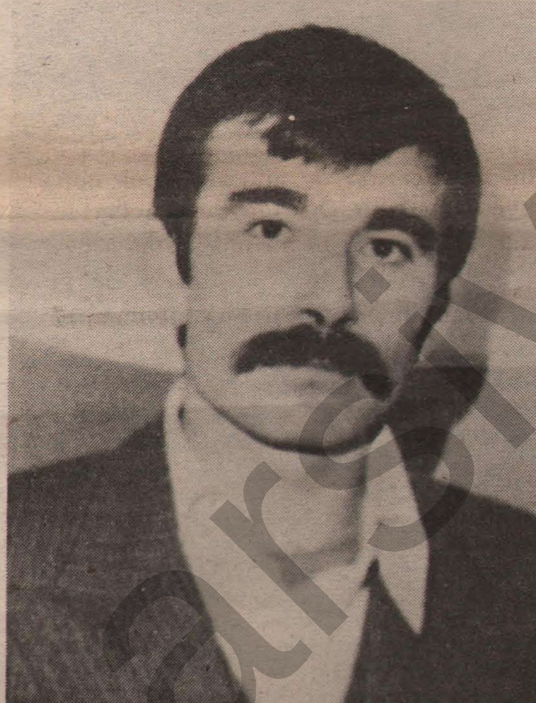
Mehmet Hayri Durmuş'a söz verildi:

"Bizim siyasi savunma yapma hakkımız kısıtlanmaktadır. Cezaevinde, ceza amiri tarafından baskılar yapılmaktadır. Mevcut durum emirlerle yönetilmektedir. Bazı arkadaşların açıklamalarının hür irade ile olmadığını, baskı ile olduğunu belirttiler. Beni bir odaya kapattılar, bazı arkadaşlarıma, "gözetleme deliğinden bakın, Mehmet Hayri açıklama yapıyor" diye açıklama yaptırmaya zorladılar. Bazı arkadaşlarımız, Mazlum Doğan, Ferhat Kurtay, Eşref Anyak yakıldılar ve asılarak öldürüldüler. Siyasi bir dava görülmektedir. Bizler ideolojimize bağlı olduğumuzu söyledik. Bunun savunmasını yapacağız. Bu bizim yasal hakkımızdır. Mevcut koşullar altında duruşmaya gelmenin gereksizliğine inanıp, ölüm orucuna başlıyorum, bunu burada açıklıyorum."

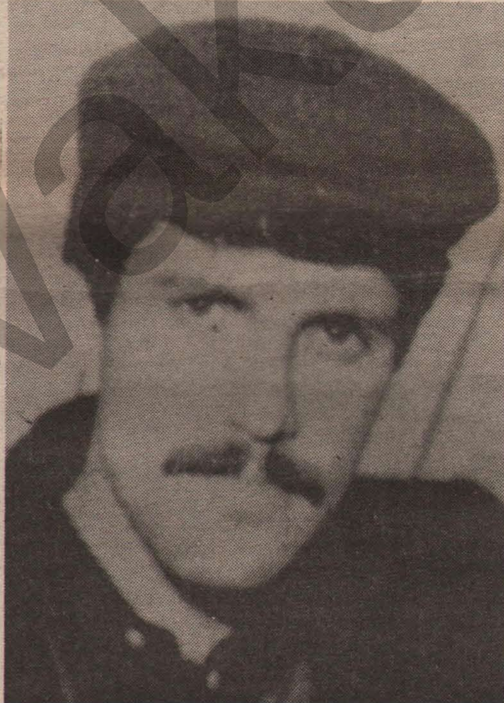
14 Temmuz 1982

M. Hayri DURMUŞ

Kemal PİR

Akif YILMAZ

Tarihte öyle anlar vardır ki, bunlar geleceğin çizilmesinde belirleyici özellik taşırlar. İnsanlık tarihinde sayıları belirli olan bu anlar, aradan yüzyıllar geçmesine rağmen, çağdan çağa nesilden nesile ulaştırıldığı gibi, etkilerini de her dönemde duyururlar. İlk çağ isyancılarının köleci egemenlere karşı ilk başkaldırıları, derebeylerin ve kralların sarayına doğru kitlelerin ilk yürüyüş saati, proleteryanın ilk barikat savaşlarından burjuvazinin iktidarını alaşağı ettiği ilk tarih, devrimler çağının güçlü etkisiyle silkinen halkların ilk kurtuluş şiarı... tüm bunlar, yaşanan anın ve mekanın çok uzağında da olunsa halkların elinde en büyük silah, en güçlü rehber olmuştur.

Uzun bir geçmişe sahip olan Kürdistan halkının tarihinde de, böyle anlar çeşitli dönemlerde ortaya çıkmıştır. Kürt halkının tarih sahnesine çıkışta yükselttiği ilk mücadele ateşi, nasıl ki, halkımızın yüzyıllar süren yaşamının temelini oluşturmuşsa, daha sonra yabancı egemenlere karşı başkaldırı ve her isyan hareketi de onun varlığını sağlayan ve günümüze ulaştıran tarihi çıkışlar olmuşlardır. Ancak, işgal, istila, talan, katliam ve sömürgecilik altında geçen bir tarih içinde, halkımızın kaderini tümden değiştirecek ve onu köle yaşamın karanlığında, geleceğin aydınlık ve bağımsız yaşamına ulaştıracak güçlü atılımlar, belli tarihi-toplumsal nedenlerle ortaya çıkmamıştır. Ve Kürdistan halkı, halkların bağımsızlık ve özgürlük çağında, sahip olduğu olumsuz tarihi temel üzerinde ve uygulanan çağdışı sömürgeci politika altında gün gün tükenişe götürülen bir konuma düşürülmüştür.

Varolmak ve yokolmak ikilemi ile karşı karşıya kalan Kürdistan halkı, işte en büyük karar anı ve atılımlarından birini de, kendi öz davasına sahip çıkış, onu çağın en ileri düşüncesiyle yoğurup kavga bayrağı haline getirişinde yaşamıştır. PKK hareketinin ortaya çıkış ve gelişiminin anlamı buradadır. Bu çıkış, halkımızın kaderinin değişimi, tarihi gelişim çizgisinin ileriye doğru yükselişidir.

Ancak, çokça üzerinde durulduğu ve önemle belirtildiği gibi, bir düşünceyi kurtuluş silahı haline getiren ve onu soylu kılan şey, o düşüncenin pratikte yaşayan bir gerçek olmasıdır. Ama biliniyor ki, bunun gerçekleşmesi de, o davaya inananların, inançları uğruna her türlü fedakarlığa, acıya göğüs germeleri, inançları için yaşamayı ve savaşmayı bildikleri gibi, onun uğruna ölmeyi de bilmeleridir. PKK Hareketini, gelişen, büyüyen bir güç haline getiren ve onun halkımızın kurtuluş umudu olmasını sağlayan neden budur. PKK Hareketinin ortaya çıkış ve mücadelesi, bu anlamda da Kürdistan tarihinde bir dönüm noktasıdır. Kendi varlığına yabancılaştırılmaya ve başka bir halkın bünyesinde eritilmeye çalışılan bir halkın, kendi öz kurtuluş düşünce ve hareketini doğurup, onun uğruna ölüme gitmesi, tarihimizin olumsuz mirası ve ulaşılan durumda yeni bir yapının, yeni bir halkın doğuşu demektir.

Bugün tüm dünyaya onurla haykırıyoruz ki; bu halk yeniden doğuş olayını başarmıştır. Fakat , bu nasıl gerçekleşmiş, kefen nasıl yırtılmıştır? İşte bu noktada, bugüne kadar söylenebilecek herşey söylenmiş olmasına rağmen, hala üzerinde durulması ve tekrar tekrar belirtilmesi gereken noktalar vardır. İnsanlarımızın kanlarıyla yarattıkları bu gerçek, bugün halkımızın direnişinde gerçek zeminine kavuşurken; "*nereye*"! diye çığlık çığlığa bağıran ve kendi küçük dünyalarını herşeyin üstünde yaşatmaya çalışan güçlere, direnişe ve halkımızın kurtuluş umuduna saldırmayı yaşamlarının temeli ve amacı haline getiren bu küçük-burjuva hareketlerine, ilk olmadığı gibi, belki son da olmayacak bazı hatırlatmalar yapmak durumundayız.

Açık ki Kürdistan halkı, PKK'nin ve onun yiğit önder ve militanlarının şahsında, en önemli karar anlarından birini de düşmanla en acımasız hesaplaşmanın yapıldığı cezaevlerinde yaşamıştır. Cezaevleri, bu nedenle, halkımızın kader çizgisinin belirlenmesinde ve geleceğin yaratılmasındaki kararlılığın denenmesinde son derece önem taşımaktadır. Orada; inanç ve inançsızlık, cesaret ve korkaklık, direniş ve ihanet, yaşam ve ölüm en kesin biçimde ayrışmış ve biribirinin karşısında yerlerini almışlardır. Cezaevleri, geleceğin yaratıcıları ile, o gelecekten korku duyanları artık işaretle gösterilmeye gerek kalmayacak biçimde tanıtmıştır. Şimdi direnişin onuruyla halkın bağrında geleceği yaratma savaşı verenler, bu soylu davanın sürdürülmesi yolunda her alanda direnişi daha da yükseltirken; alınlarındaki teslimiyet damgasıyla dolaşanlar ise, kendi karanlık geleceklerinin umutsuzluğu içinde boğulmaktadırlar.

Şüphesiz ki, tarihi, kahramanlar yapmazlar; ama tarih, belirli süreçlere damgasını vuran önderler ve kahramanları yaratır. Belli bir tarihi anın gereklerini kavrayıp, ona yön verme doğrultusunda ileri atılarak kişilikleri ve mücadeleleriyle sonsuza dek yaşayacak olan bu insanlar, bu anlamda tarihin mimarlarıdır da. Fakat, yaşadığı anın özelliklerini kavrayamayacak kadar kör olmalarına rağmen, tarihte önderlik adına ortaya çıkmış sayısız kahramancıklar da yok değildir. Bunların da tarih boyunca anıldıkları, ama bu anışın halkın dilinde aşağılayıcı bir komediye dönüştüğü ve o kişilerinde yine bu komedinin "kahraman"ları olmanın ötesinde bir sıfat kazanmadıkları da bilinmektedir.

Kısacası; genel olarak insanlığın ve özelde ise kendi toplumlarının ileriye sıçramasında önderlik konumuna ulaşanlar, her zaman tarihi olarak en ileri sınıfın temsilcileri olmuştur. Tarih, bu en ileri sınıfların ve o sınıfların temsilcisi durumundaki örgüt ve kişilerin rollerini oynamaları oranında gelişme göstermiş ve bu güçlerde yine rolerine gerçeklik kazandırdıkları ölçüde yücelmişlerdir. Bunun dışındaki sınıflar ve özellikle de çağımızda küçük-burjuvazi, ölçüleri küçük ve basit olduğundan, hiç bir zaman böyle bir büyüklüğe ve yüceliğe erişememişlerdir.

Cezaevleri direnişinden bahsederken, onun özünü kavramak için, bu gerçeğin bilinmesi zorunludur. Kürdistan tarihinin en onurlu sayfası olan bu direniş, eğer bu kadar acı ve zorluklara rağmen yükselebilmiş ve artık halkımızın yüreğinde yer etmişse, şüphesiz ki bu tarihi gerçeğin ürünüdür. Yine, orada uşaklık ve teslimiyetin en aşağılık biçimleri sergilenmişse, bunu da bu gerçeğin dışında bir yerlerde arayamayız. Orada, Kürdistan'ı bu

çağdışı sömürgecilik ve yokoluş sürecinden bağımsız ve özgür bir geleceğe götürmede yetenekli olan sınıfla, sömürgeci cenderenin içinde erittiği ve güçsüz-çarpık yapısıyla bir günü bile yaratma yeteneğinde olamayan sınıfın özellikleri, ve bu karakterlerin temsilcisi olan insanlar en açık biçimde ortaya çıkmışlardır.

Kürdistan'da kurtuluşun temsilcisi olan proleteryanın önderleri, tarihten aldıkları güçle en görkemli direnişi ortaya çıkarırken, küçük-burjuvazinin temsilcilerinin o sefil durumu sergilemeleri bu nedenle fazla yadırgatıcı olmamaktadır. Çünkü; hiçbir güç, tarihin kendisine atfettiği sıfatın dışına çıkamaz. -Tabi ki bu, o güçler kendi sınıf inkarını yapmadığı sürece böyledir -

Diyarbakır Direnişi'ni kanları ile yaratan Mazlum, Hayri, Kemal, Ferhat ve diğer direniş şehitleri, işte böyle bir sıfatla tarihe geçmişlerdir. Onlar, Kürdistan proleteryasının öncü gücü PKK'nin bir üyesi olmalarından ötürü böylesine bir güce ulaşabilmiş, düşünen beyinlere dahi sığmayacak bir azim ve inanç örneği sergilemişlerdir.

Mehmet Hayri Durmuş ve Kemal Pir yoldaşların önderliğinde 14 Temmuz 1982 günü başlayarak 55 gün devam eden ölüm orucunun yıldönümünde, böyle bir eylemin muhtevasını anlatabilmek, onu en yalın biçimiyle kavrayıp, gereklerini hayata geçirmek gibi yüce bir görev karşısında, her dürüst ve namuslu Kürdistan insanının yapması gereken bir değerlendirme olarak düşüncelerimizi ifade ederken, bu gerçeklere değinmemek mümkün değildir.

Başta da ifade edildiği gibi, tarih, Kürdistan'da bir kör düğüm haline gelen ulusal-toplumsal sorunlar yumağından kendisi için çıkışı yaratmış, bu tarihi çıkışa parti ve onun önder ve militanları her alanda yükselttikleri direnişle damgalarını vurmuşlardır. Fakat, açık ki, bu, salt yaşadığımız süreç için değil, bir halkın geleceğinin yaratılması ve garanti altına alınması anlamında da geçerlidir.

Diyarbakır Direnişi, Kürdistan halkının geleceğinin belirlenmesi, Diyarbakır Direnişçileri ise, bu geleceğin belirleyicileridir. Düşmanın halkımıza dayattığı yokoluş sürecinin, verilen kayıplara rağmen boşa çıkarılması, tersine çevrilmesidir. Orada, Kürdistan halkının ve proleteryasının en seçkin evlatları şehit düşerken, gerçekte halkımızın dirilişi, kendi sorunlarına ve geleceğine sahip çıkışı, sömürgeciliğin suçlarını bir bir karşısına dikişi yaşandı. Bu nedenle denilebilir ki, Diyarbakır, halkımızın yeniden doğduğu, ama bu doğuşun işkence, kan ve zulüm içinde gerçekleştiği bir alan olmuştur. Şüphesiz ki, yüzyılların sömürgeci egemenliğini parçalayıp, çağa başını uzatmak ve bu temelde izlenecek kesin yolu belirlemek kendiliğinden ve kolay gerçekleşebilecek bir olay değildir. Tüm dünya halkları için geçerli olan bu durum belli tarihi toplumsal nedenlerden ötürü Kürdistan açısından çok daha kesindir.

M. Hayri yoldaş, sömürgeciliğin halkımıza ve PKK'ye yönelik bu imha politikasını mahkemede şöyle ifade ediyordu:

"O halde, devletin bize yönelik politikası nedir? Mahkeme bizi bu açıdan değerlendireceğine göre, devletin politikasına bakmak gerekir. Devlet, daha doğrusu mevcut yönetim, hareketimiz hakkındaki düşüncelerini açıkça beyanetmektedir, gizlememektedir. Sıkıyönetim komutanlıklarının bildirilerinde bu açıktır. 'Devletin bütünlüğüne yönelik hareketler yokedilecektir' biçiminde ifadeler kullanılmaktadır. Haliyle devlet bu politikasını sonuca vardırmak için çeşitli araçlara başvurmaktadır. Bu araçlardan bir tanesi de yargı organıdır, yani mahkemelerdir. Mahkemeler esas olarak cezaevlerinde tutuklu bulunan yüzlerce partili, militan ve taraftarını pasifize etmek için karar verme aşamasına gelmiş durumdadır."

Öyleyse bu politika nasıl boşa çıkarılacaktı? Bunun için direnmek ve inançlardan en küçük bir taviz dahi vermemekten başka bir yol olabilirmiydi? İnanç ve kararlılıktan verilecek en ufak bir tavizin anlamı, gerçek bir yokoluş, düşmanın imha politikasının gerçeklik kazanması demektir. Bu gerçeği çok iyi bilen Diyarbakır Direnişçileri, küçük-burjuvaların basit yaşamlarını tercih eden soysuz tutumlarına karşı da, gerçek yaşamın, inançları ve davaya bağlılığı ölüm pahasına da olsa sürdürmenin güçlü örneği oldular.

Onlar, halka ve partiye bağlılık gibi bir silahla düşman karşısında savaşırken, izlememiz gereken yolu da öğrettiler. Hayri yoldaş Kürdistan devriminin nasıl gerçekleşeceği konusundaki düşüncelerini ifade ettiği aynı konuşmasında, bizler için bu konuda da güçlü bir rehber olmuştur. O şöyle diyor:

"Biz herşeyden önce, yani son derece geri kalmış adeta ortaçağ karanlıklarında bırakılmış bir Kürdistan toplumunun fertleri olduğumuzu biliyoruz. Bu derece geri bir yapıda olan bir ülkede örgütlenmenin, bir örgütlenme yaratmanın, bir mücadele doğurmanın ne derece zor olduğu da açıktır. Ayrıca ülkemizin Ortadoğu içerisindeki konumunu biliyoruz; emperyalizmin ve ona bağlı bölgedeki işbirlikçi yönetimlerin ülkemiz üzerindeki sinsi oyunlarını, emellerini de biliyoruz. Bu nedenle mücadelenin bir hayli zorlu geçeceği gerçeğini kabul ediyoruz. Ülkemiz sömürgeleştirilirken, -ki bunun tarihi yüzyılları içeriyor- yani parçalanırken zor kullanılmıştır, her parçası zorla kan dökülerek işgal edilmiştir. Hatta tarihin çeşitli dönemlerinde ülkenin ve halkın kaderini değiştirmek için bir takım ayaklanmalar, isyanlar olmuştur, özgürlük için girişimler olmuştur, bu girişimlerde her defasında kanla bastırılmıştır. Bu şekilde milyonları aşan insanın kanı akıtılarak ülkemiz işgal altına alınmış ve sömürgeleştirilmiştir. Uzun süredir, yani yaklaşık 2 bin sene kadardır kendi siyasal otoritesini oluşturamamış, bir merkezi yapıya kavuşamamış ve bu nedenle de ilkel, geri ortaçağ karanlıklarında kalmış bir toplumu bu derece zorla, baskı ile işgal altına alınan bir toplumu kurtarmak için mutlaka yine zora başvurmak gerektiğine inanmışızdır. Yani ciddi bir örgütlenmenin yaratılmasına işçi-köylüyü temel alan bir örgütlenmeye gidilmesine, bir cepheleşmeye gidilmesi gerektiğine, ülkemizde bağımsızlıktan ve demokrasiden yana olan tüm güçlerin birleştirilmesi gerektiğine, bir halk ordusunun oluşturulması gerektiğine inanıyoruz ve ancak bu şekilde bir yandan güçlü bir halk birliğinin ve bir halk cephesinin yaratılması, öte yandan yine bir halk ordusunun yaratılması ve uzun süreli bir halk savaşının verilmesiyle ülkemizin kurtarılabileceğine inanıyoruz. Anlayışımız özet olarak budur."

Kürdistan ulusal kurtuluş savaşının zorlu yolunda ilerlemenin güçlükleri şüphesiz ki cezaevi koşullarında çok daha ağır ve çetindir. Dışarda, devrimcileri bir ana gibi bağrına basan halk vardır ve devrimciler örgüt silahına ve diğer olanaklara sahiptirler. Bu olanaklar güçlü bir çalışma ile düşman karşısına dikildiğinde, zorluklar bir bir aşılabilir, ve sel gibi gelişen halk hareketi düşmanı boğabilir.

Ama, cezaevleri halkla ve mücadele arkadaşlarıyla maddi ilişkilerin koptuğu, silahsız ve savunmasız bir savaş alanıdır. Burada, direnmek ve düşmanı bozguna uğratmanın anlamı bu nedenle çok daha büyük, bu direnişi sergileyenler bunun için erişilmez yücelikterdirler.

Kemal Pir yoldaş, sömürgeci mahkemelerde partiye ve halka duyduğu derin bağlılıkla, partisini ve kendi devrimci eylemini her noktasına kadar savunur ve doğruluğunu haykırırken, şöyle diyordu:

"Kaldı ki ben, bana verilecek cezanın da benim için pek önemli olmadığı kanaatindeyim. Verilecek cezanın siyasi olduğunu bildiğim için, benim için şeref olacaktır."

Ve Onlar, proleter önderliğin ve devrimci militanlığın en güçlü örneği olarak, şerefle yaşamasını, şerefle ölmesini bildiler. Düşmanı, en güçlü sanıldığı alanda ve hem de büyük olanaksızlıklar içinde bozguna uğratarak, düşmanın ne kadar aciz, zavallı ve yıkılması kaçınılmaz bir güç olduğunu kanıtladılar. Düşmanın, önderleri ve devrimci militanları bir biri ardına katlederek, direnişi kırma ve imha politikasını, direnişi yükselterek bozguna uğrattılar.

14 Temmuz 1982 günü Diyarbakır zindanlarının sesini mahkemede dünyaya duyuran Mehmet Hayri Durmuş yoldaş, ölüm orucunu başlatan konuşmasında, kısaca *"ölmek var-dönmek yok"* sloganını bayraklaştırıyordu. O, haklı bir davanın yok edilemeyeceğine ve mutlaka zafere gideceğine olan inancı duyuruyordu.

Düşmanın zulmünden, barbarlığından ve işkencelerin ulaştığı boyutlardan sözetmeye gerek yok. Her günkü yaşantımızdan çok iyi tanıdığımız bu düşmana karşı savaşmanın yolunu biz çoktan öğrendik. Hayri yoldaşın, örgütlenmeyi ve halk savaşını dayatan konuşmaları Kemal yoldaşın; *"biz ikna ettik, ikna etmeye çalıştık. 3 saatte ikna ediyorsak 3 saatte, 300 saatte ikna edilmesi gerekiryorsa bir insanın 300 saat uğraştık. Yani insanlarla uğraşıyorduk. İnsanların bizimle hareket etmesi için uğraşıyorduk..."* dediği sözleri izlememiz gereken yolu ve bu yolda gösterilmesi gereken çaba ve kararlılığın ölçütünü vermektedir.

Şimdi bize düşen görev, Onların bayraklaştırdığı bu inancı maddi bir güce dönüştürmek, düşmanı inancımız, kinimiz, öfkemizle adım adım yoketmektir. Bu amaca ulaşmak, bugün artık tüm Kürdistanlıların vazgeçilmez bir tutkusu haline gelmiştir. Açık ki, bundan böyle karşılaşacağımız zorluklar, katlanacağımız acılar ve göstereceğimiz fedakarlık, bizler için çok daha kolay olacaktır.

14 Temmuz'da başlayıp 8 Eylül 1982 günü M. Hayri Durmuş, Kemal Pir ve Akif Yılmaz yoldaşların şehit düşmeleriyle son bulan ölüm orucunun tarihsel anlamı ve büyüklüğüne layık olmak, başka hiçbir biçimde mümkün değildir. Bu günler, kesinlikle acımızı tazelediğimiz günler değildir. Kendimizi yenilediğimiz, örgüt silahını güçlendirdiğimiz, savaşı bir adım daha yükseltebilmek için bizi büyük bir azim ve coşkuyla ileriye iten günlerdir. Bu günlere anlamını verelim.

★

GÜNEY KÜRDİSTAN'DAN HABERLER (II)

Daha önce aynı başlık altında hazırladığımız bir yazıda, emperyalizmin işbirlikçisi Saddam rejimine karşı Güney Kürdistan'da muhalefet güçlerinin gerçekleştirdikleri eylemleri anlatmış ve kısa bir değerlendirme yapmıştık. O yazımızdan sonra geçen iki aylık süreden beri Güney Kürdistan'da önemli olaylar oldu ve ciddi gelişmeler yaşandı. Ayrıca biz, alan üzerinde daha çok bilgiye sahip olduk. Şimdi burada bu bilgilenmemizi ve gelişen olayları kısaca aktarmak istiyoruz.

Yine bir yazımızda, Güney Kürdistan'ın, havasıyla, suyuyla, bitki örtüsüyle doğal bir cennet gibi olduğunu ve aşılmaz dağlara sahip bulunduğunu yazmıştık. Devrimci görevlerle birlikte, bahar mevsiminden yararlanarak bu cennetin daha geniş alanlarında yaşamak, onlarca yıldır savaşan insanlarıyla tanışıp konuşmak ve aşılmaz dağları aşabilme gücümüzü denemek için sınırlı bir gezi yaptık. Bu gezimiz, aynı zamanda, Bay Kemal Burkay'ın "*Apocular fırsat buldukça çadırlarını dağların daha yüksek kısımlarına çekerler*" biçimindeki öğütlerinin de yerine getirilmesiydi. (Burada parantez içinde duyuralım ki, Bay Kemal Burkay'ın "PKK Üzerine" başlıklı yazısını, devrimci pratik çalışmamızdan fırsat buldukça, çeşitli yönleriyle, değişik yazılarımızda daha sonra ele alacağız. Ama adı geçen yazıyı okuyan herkes hemen anlıyor ki, Bay Kemal Burkay bu yazısıyla devrimcileri çok gerilere çekmek istiyor; biz bu oyunu bozarak, yazarı Ulusal Kurtuluş Devrimimizin canalıcı sorunları üzerinde sıkıştıracağız. Ayrıca burada şunu da belirtelim ki, ilk yankıları duyulmaya başlayan ulusal kurtuluş mücadelemizin pratik gelişimi karşısında telaşa düşen Bay Kemal Burkay'ın hiddetle yazdığı yazıyı, biz, yazarın cehaletini ve basitliğini görerek, İsveç ya da Almanya'da okuyanların bazılarının dikkatini çekse de Kürdistan dağlarında okuyanlar için bu yazının hiç bir anlam taşımayacağını yazarın nasıl anlamamış olduğunu düşünerek, gülerek okuyoruz. Ve şiir kitaplarından dolayı şair ruhlu olduğunu sandığımız Bay Kemal Burkay'ı, şairlik ve avukatlık ile siyasetçilik arasında tercih yapmaya, Kürdistan halkının işgal ve istilalara karşı mücadele tarihinde dağların rolünü ve yerini doğru öğrenmeye, bir şair olarak kendisine hiç yakışmayan dağlara düşmanlıktan vazgeçmeye, eğer ciddi ise Kürdistan Ulusal Kurtuluş Devriminin sorunlarını Avrupa'da değil esas mücadele alanında tartışmak üzere cenneti andıran Kürdistan dağlarına gelmeye davet ediyoruz.

Okuyan herkes, çok haklı olarak, burada bu cümleleri yazmanın gereksiz olduğunu düşünecektir. Ama biz, sömürgeci egemenlik ve coğrafi özellikler nedeniyle gezimizin hemen tümünün dağlarda geçmesinden dolayı böyle bir konuyu anmadan geçemedik. Şimdi esas yazmak istediğimiz şeylere geçelim).

Daha önceki yazıda da belirttiğimiz gibi, Saddam diktatörlüğüne karşı mücadeleyi geliştirebilmek için, muhalefet güçlerinin mücadeleci birliklerinin yaratılması gerektiği bir dönemde bulunuyorduk. Fakat çeşitli muhalefet örgütleri, bu görevleri omuzlayamayıp dayatan devrimci görevler karşısında sıkıştıkça muhalefet güçleri arasında silahlı çatışma çıkarıyor ve görevlerin daha da yakıcı hale gelmesi ortamından sıyrılabilmek için bu çatışmaları daha da genişleteceğe ve kızıştıracağa benziyorlardı. Bu nedenle gördüğümüz ve konuştuğumuz her köylüye, savaşçıya bu yönlü sorular yöneltiyor, onların, savaşı bizzat yürütenlerin içinde bulunduğumuz ortamda birlik ve mücadele konusundaki düşüncelerini öğrenmeye çalışıyorduk.

Geceli-gündüzlü devam eden uzun ve yorucu bir yolculuktan sonra, Türkiye-Irak sınırı denilen yüksek sıradağların tepesinde bir köye ulaştık. Köy, sınırın tam üzerinde bulunuyor ve 50-60 arası evden oluşuyordu. Gerçekte kalıcı bir yerleşim yeri olmadığı ilk bakışta anlaşılıyordu. Dikili dört direk arasına sadece taştan örülmüş duvarlardan oluşan evler dağınık bir biçimde ormanın içine serpiştirilmişti. Yayla evlerinden daha kötü ve korumasız biçimde yapılmış olan bu evlerde, insanlar iki-üç metre karın altında uzun bir kış geçirmişlerdi. Böyle stratejik önemde bir yere yerleşen ve bu kadar zor koşullarda yaşayan insanlarla tanışıp konuşmak istedik, ve konaklamaya karar verdik. Ayrıca köyün adının çevrede çok duyulmuş olması, yorgunluğumuz ve şiddetle yağan yağmurun etkisi de bizi böyle bir karara götürdü. Birer küçük odadan ibaret olan evlere uygun bir biçimde dağıldık. Daha yerimize henüz oturmadan gelip gidenler, bize "hoşgeldiniz" diyenler oldu ve bu belli bir süre devam etti. Yanımıza gelip oturanlarla çeşitli konularda sohbeti sürdürdük. Ancak oturanlardan, orta yaşın üzerinde, dolgun ve canlı birisi konuşmalarıyla dikkatimi çekti. Arkadaşımdan adı çok söylenen kişinin o olduğunu öğrendikten sonra, kendisine bazı şeyler sormak ve öğrenmek istediğimi söyledim. Memnunlukla kabul etti. Zaten sürekli konuşuyor, sorunlarını ve dertlerini anlatıyor ve daha çok konuşmak istiyordu. Söylenenler içinde alabildiğim notlara göre Apê Şêxo ile aramızda şöyle uzun bir konuşma oldu.

- Görünüşe göre asıl köyünüz burası değil, hangi köylüsünüz?

- Mergesor Kazasının, Şerwan nahiyesinin Edilbê köylüleriyiz. Köyümüz sınır köyüdür ve 120 aileden oluşur. Verimli toprakları var, zengin ve tarihi bir köy. Halife Ömer zamanından kalma camisi vardı, ama Irak rejimi yıktırdı.

- Anladığımıza göre köyünüz 1975 direnmesinin yenilmesiyle yıkılmıştır. Bu dönemde Irak rejimi Kürdistan köyleri üzerine nasıl bir askeri saldırı yürüttü. Buna karşı Kürdistan köylüsünün direnmesi nasıl oldu? Bütün bunları canlı bir biçimde yaşayan bir kişi olarak biraz bilgi verir misiniz?

- 75 yenilgisinden sonra Şerwan üç ay peşmergelerin denetiminde kaldı. Bu nedenle yönetim ani bir saldırı yürütemedi. Biz silahlarımızı saklamakla beraber, aynı zamanda bir müddet savunma yaptık. Bizim gücümüzden dolayı hükümet, "*dağa çıkmayın, İran, Türkiye ve Suriye'ye gitmeyin, size bir şey yapmayacağız*" diye söylenti yayıyordu. Fakat bir yandan bunları söylerken, öte yandan tutukluyor, işkence ediyor, sürgüne gönderiyor, öldürüyordu. Ayrıca halkın malını talan ediyor, namuslarına el atıyordu. Bunun üzerine sakladımımız silahlarımızı çıkararak direnmeye karar verdik. Sayımız iki-üç yüz civarındaydı. Hükümet çok büyük bir kuvvetle üzerimize geldi. Mesela sadece bizim köyün üzerine dört alay (dört bin asker) ve 13 helikopter geldi. Biz 12 kişi silahlıydık. Önce havadan ve karadan köyleri bombalıyorlar, daha sonra helikopterlerle indirme yaparak köyleri yakıyorlardı, ateşi söndürememiz için köyün etrafına mayın döşüyorlardı. Kadın ve çocukları önlerine siper yaparak, askerler bize saldırıyorlardı. Bunu kabul etmeyen kadınlara kötülük yapıyor, kadın-çocuk demeden öldürüyorlardı... İlk tedbir olarak çocuklarımızı Türkiye sınırı üzerindeki mağaralara götürdük. Elimizdeki az silahla küçük guruplar halinde yollarda, karakol yakınında, subaşlarından askerlere pusular kurmaya başladık. Bu şekilde hem düşmana darbe vuruyor, hem de silahlarımızı ve sayımızı artırıyorduk. Giderek müfrezeler haline geldik, mıntıkalara dağıldık. **Böylece yeniden direnişin tohumlarını ektik.** Bu çabalarımızla Kuzey-batı Kürdistan'daki kardeşlerimizin yakın desteğini aldık, çoğu kez bizzat faaliyete katıldılar, bunu her zaman anıyoruz. Mesela Gîrana köyünden Selim Hacer adındaki yiğit peşmerge, Zêtê çatışmasında şehit düştü. Irak rejiminin bu saldırılarına karşı direnişimiz bu biçimde 3 yıl sürdü ve Mart 1978'de köyümüz yakılıp yıkıldı... Bu dönemdeki çatışmalar içinde 12 şehit ve 20 yaralı verdik. Buna karşı bin civarında asker öldürdük ya da yaraladık. Bu kadar büyük darbeye karşı kayıplarımızın az olması, bizim ailelerimizi sınıra yerleştirmiş olmamız, bu alanlara çatışmayı taşırmamamız, hareketli savaş yürütmemiz ve askerlerin yöreyi tanımamalarındandır. Kayıplarımızın çoğunu mayın patlaması ile verdik... 1975-78 arasında Güney Kürdistan'da 1400'ün üzerinde köy yakılıp yıkıldı ve boşaltıldı. Çok insan öldürüldü ve yaralandı, bu konuda tahmin yapamayacağım, her taraftan kan oluk oluk aktı. Takriben 40 bin aile İran'a mülteci oldu. Bir milyonun üzerinde insan Güney'e sürgün edildi, öğrendiğimiz kadarıyla sürgün yerinde sürekli toplu hastalık oluyormuş, bir defasında 2500 insan (çoğu kadın ve çocuk) bir anda ölmüş...

- Köyünüz yakılıp yıkılmış olduğuna göre, köy halkınız şimdi hep burada mı kalıyor? Ne ile geçimini sağlıyor? Saddam rejimi ve Türk devleti burada da size baskı yapıyor mu?

- Köyümüzden bazıları peşmergelik yapıyor, bazı aileler İran'a gitti. Çoğunluğumuz geçici ve uygun yerlerde kalarak milis biçiminde direnişi sürdürüyoruz. (50-60 aile) İlkel bir yaşamımız var, mazı, kereng biçiminde doğa nimetlerini topluyoruz. Helikopter saldırısından dolayı burada da hayvan besliyemiyoruz. Sınırlı olarak ticaret yapıyoruz, aileler yardımlaşma içinde zorla idare ediyoruz... Her iki sömürgeci yönetimin de baskısı altındayız, bizi yerimizden etmek için ortak plan yapıyor ve ortak baskı uyguluyorlar. Ekonomik ambargo uyguluyorlar, ticaret yapmamızı engelliyorlar, un, şeker, yağ gibi doğal ihtiyaçlarımızı zor ve pahalı olarak sağlıyabiliyoruz. Saddam rejimi pusular kuruyor, ağır otomatik silahlarla, helikopter ve top atışlarıyla bizi zorluyorlar. Örneğin geçen yıl ot toplamaya giden iki gencimiz, Saddam'ın helikopterlerinden açılan ateşle şehit edildi. Geçenlerde doçka ateşiyle bir katırımız vuruldu. Türk devleti sürekli asker baskısı altında tutarak bizi yerimizden kovmak istiyor. Örneğin 78'den beri geçen beş yılda, beş ayrı yerde ev yaparak yer değiştirmek zorunda kaldım ben, bunda Türk devletinin baskısı belirleyicidir. Son sınır olaylarıyla (sınırı yeniden belirleme) yerimizden edilmek isteniyoruz. Kuzey-batı Kürdistanlı devrimcilerle ilişkimizin artması, bu durumu daha da hızlandırıyor.

- Sözlerinizden anlaşıldığına göre silahlı direnişe katılmış ve belki de peşmergelik yapmışsınız. Bu konuda bilgi verir misiniz?

- **Şimdi 52 yaşındayım, 1958'de Barzani saflarında silahı elime aldım, 75 yenilgisinden sonra bir ay silahı bıraktım, fakat devletin baskıları karşısında tekrar silaha sarıldım. 25 yıldır peşmergeyim.** Zaxo'dan Süleymeniye'ye kadar her alanda savaştım, müfreze sorumluluğu yaptım, ve bu süre içinde dört kez yaralandım. Şunu da belirteyim ki, daha on yaşında iken kaseli marka bir silahım vardı, o zaman Irak ve Güney Kürdistan İngiliz işgali altındaydı İngilizlere pusu kurar, silah ve cephanelerini alırdım.

- Apê Şêxo, konuşmamıza başlarken böyle bir kişiyle karşı karşıya olduğumuzu aklımızdan bile geçirmiyorduk. Şimdi, 25 yıl peşmergelik yapmış ve müfreze yönetmiş bir kişi olarak, 75 yenilgisinden önceki mücadele ve 75 yenilgisinin nedenleri hakkında ne söyleyebilirsiniz? Mücadelenin şimdiki durumunu nasıl görüyorsunuz? Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin geleceği ve bunun içinde Kuzey-batı Kürdistan'da yürütülen mücadelenin yeri ve rolü hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?

- Bu sorulara bazı küçük anılarımla başlayıp cevap vereceğim. Direnmenin başlangıcında (hemen 60'ların başında) hiç maddi olanağımız ve silahımız yoktu. Çoğu saldırı ve savunmamız kendi doğal olanaklarımızla oluyordu. Yemek bulamaz günlerce aç kalırdık, arasıra köylülerin öğüttükleri arpa ekmeği elimize geçerdi, doğada ot, vb. şeyler toplayıp yerdik, bazan onlarca kişi bir tek sigarayı paylaşırdı. Barzani'nın elinde bize vereceği silah ve yiyeceği yoktu, çünkü kimse bize yardım etmiyordu ve halkımız ise çok yoksuldu. Buna rağmen inancımızla ve kendi gücümüze dayanarak kısa sürede mücadeleyi geliştirdik, düşmana üstüste darbeler vurduk. Mücadelenin geliştiğini gören ağalar gelip mücadelede yer almaya başladı. Çoğuna yöneticilik görevi veriliyordu ve bu, peşmergeler arasında hoşnutsuzluk yaratıyordu. Sanırım parti yönetiminin o zaman yaptığı en önemli hata, bu adamlara görev verilmesiydi. Mücadelenin zor dönemlerinde bu adamlar devrimin mevzilerini bir bir düşmana sattılar. Bunu gören Barzani, onları tek tek cezalandırmaya başladıysa da, artık geç kalınmıştı. Böyle bir ortamda 75 yenilgisi geldi. Bana göre 75 yenilgisinin birinci nedeni, örgütün bu gelişim durumu oldu. İkincisi ise, mücadelenin geliştiğini gören İran Şahlığının, hareketin silah, erzak gibi ihtiyaçlarını karşılaması ve sonra bunları kesmesidir. Öyle olmuştu ki, kullandığımız silahların çoğu İran'ındı, cephane ve erzak İran'dan geliyordu. İran vasıtasıyla kendi sınırından Zaxo'ya kadar yollar yapılmıştı ve bunlar kullanılıyordu. Sonra Şattülarap su yolu karşılığında bu yardımları birden bire kesti. Üstelik 24 saat içinde direnmeden vazgeçmemiz için tehdit yaptı. Artık olan olmuştu, yenilgi açıkça kendini göstermişti. Sonuç olarak diyebilirim ki, İran silahları olmasaydı ve halkımızın olanaklarına dayanılmış olsaydı 75 yenilgisi olmayacaktı. Bu noktada, Kürdistanlı yurtsever bir kişi olarak ben, şunu söylerim; **önderliklerimiz dikkatli olmalıdırlar, 75'ten doğru dersler çıkarmalı ve mücadelemizi Kürdistan'ın dışındaki güçlerin olanaklarına bağlı kılmamalıdırlar.** Şu Kürt atasözü, "*elin süvarisi hep yayadır*" bu durumu en iyi bir biçimde açıklar... Şimdi her zamankinden daha fazla inanıyorum ki, devrimimiz mutlaka başarıya ulaşacak. Çünkü, Irak rejimi ekonomik, siyasi ve moral çöküntüsü içindedir. Irak'ta kitleler, özellikle Kürt halkı aktif bir mücadele içine girmiştir Yönetimin denetlediği alanlarda bile devrimci çalışma sıklaşmıştır. Diğer bir nokta, Kürt muhalefet guruplarının ve tüm Irak muhalefet güçlerinin ittifak eğilimleri artmıştır. Bu nokta çok önemlidir. **Denilebilir ki, bugün mücadelemiz en çok muhalefet güçleri arasında varolan çatışmalardan zarar görmektedir ve başarı için tüm güçlerin mücadeleci birliği kesin bir gerekliliktir.** Ayrıca Kuzey-batı Kürdistan'da devrimin geliştirilmesi, halkımızın ve mücadelemizin birliği, gelişimi ve başarısı açılarından en ciddi adımları oluşturmaktadır. Bu noktada diyebilirim ki, Kürdistan'ın her parçasındaki devrimci güçlerin birliği, mücadelemiz açısından, 4-5 devletin katkısından çok daha önemli ve esastır. Kısaca şunu söyleyebilirim, genelde gerek savaşçılarda gördüğüm mücadele ruhu ve azmi, gerekse halkta gördüğüm dayanma gücü, eğer doğru bir önderlikle birleşirse, Kürdistan Kurtuluş Mücadelesinin kısa sürede gelişeceği ve zafer kazanacağı kesindir... Kuzey-batı Kürdistan için ise şunları söyleyebilirim: tek devrimci güç olarak, kısa süreli de olsa PKK savaşçılarını ve siyasi çizgilerini belli ölçüde tanıdım. Eğer bu çizgi, kendine uygun bir tarzda pratik savaş gücü haline getirilirse, Kuzey-batı Kürdistan'daki devrimci mücadelenin bir-iki yıl içinde Güney ve Doğu Kürdistan'daki mücadelenin önüne geçeceğine inanıyorum. PKK'li arkadaşlar, sadece bugünkü kadrolarının sayısına bakarak aldanmamalıdırlar, bu çizgiye ve kadrolara dayanan bir hareketin, uygun bir zamanda

hızlı bir gelişme sağlıyacağı, ileri fırlayacağı, Kürt ve Türk halk kitleleri tarafından benimseneceği ve büyük bir devrim hareketi halini alacağı kesindir. Askeri taktik konusunda da PKK'li arkadaşlara söyleyeceklerim var: temel çalışmaları şimdilik siyasi olmalı, askeri eylem bunun aracı olmalıdır. Örneğin işkenceci, ajan, halktan tecrit olmuş hainler, halka baskı uygulayan yöneticiler, vs. hedef olmalıdır. Çok kişi, askeri eylemi, saldırıp öldürme olarak anlar, fakat bu bir yanılgıdır; çoğu kez, amaçsız düşman güçlerinin etrafında onları rahatsız edecek şekilde pusuda bekleme ve çalışmayı derinleştirme, bir taraftan düşmanın moralini bozarken, öte taraftan bizi amacımıza daha çok yaklaştırır. (18 Nisan 1983)

Bu sözler, onlarca yıl şu ya da bu okulda okumuş bir kişinin ağzından değil, 25 yıl mücadelenin pratik okulundan geçmiş olan bir Kürdistan köylüsünün, yurtseverinin ağzından çıkıyordu. Ve her cümlesinde, her kelimesinde böyle bir mücadelenin izleri, sorunları vardı. Mamê Şêxo'nun misafiri olmuştuk, hemen her sorun üzerinde uzun uzun konuştuk. O, özellikle, Kürdistan Ulusal Mücadelesinin başarıya ulaşması için koşulların elverişli olduğunu söylüyor, bunun için önderliğin doğru olmasının, bu koşullarda iç çatışmaların olmamasının ve mücadeleci birliğin mutlaka yaratılmasının gereği üzerinde duruyordu. Bu istemlerinde elbette sonderece haklıydı; çünkü o, mücadelenin en çok bu olumsuzluklardan zarar gördüğünü çok iyi biliyordu. Ve bu istem, mücadeleye katılan bir halkın topyekûn istemiydi.

Mamê Şêxo'ya açıklamalarından dolayı teşekkür edip, kendisini yorduğumuzdan dolayı bizi bağışlamasını isteyerek ayrıldık ve yolumuza devam ettik. Üç saat yürüdükten sonra Şêxo'nun yıkılmış olan esas köyüne ulaştık. Köy, dağın yamacında kurulmuştu ve epeyce büyüktü. Geçit vermez dağları uygun yerlerinden güçlükle her aşışımızda karşılaştığımız onlarca köy gibi, bu da, her tarafı kaplayan meyve bahçelerinin, çimenlerin, pırıl pırıl suların arasında viran edilmiş bir köy yığıntısıydı. Böyle güzellikler içinde böyle virane!... Gerçekten insanın yüreği dayanmıyor buna. Bu durumu, düşmanın bu zalim ve alçaklıklarını gördükçe insanın kin ve öfkesi bin kat daha artıyor ve böyle bir düşmana karşı, kendi anladığı dille, ne pahasına olursa olsun sonuna kadar savaşmamanın ne büyük bir soysuzluk olduğunu insan daha iyi anlıyor!... Böyle bir ruh hali içinde binlerce olduğu söylenen yıkılmış köylerin yüzlercesini geçtik ve gördük; büyüğü ve küçüğü ile Zap sularını, Habur ırmağını ip üzerinde geçtik. Böyle geçtik, çünkü köprü yapılmasına Saddam rejimi izin vermiyor ve yapılan köprüleri derhal bombalıyor. Köylüler, kendilerini olduğu gibi eşya ve hayvanlarını da bu iplerin üzerinde geçiriyorlar. Yine baharla yemyeşil olmuş, şirin, keskin ve derin Zap vadilerini, gördüklerimize inanamaz bir halde aştık. Bu güzellikleri gördükçe, kemalizmin cenderesinden geçmiş olan o sözde Kürt aydınlarının, yoksulluk edebiyatı biçiminde Zap'ları korkunç ve insan yaşamaz yerler olarak tanıtmaya çalışmalarının gerçekte neye hizmet ettiğini daha iyi anladık ve onlara karşı da yeniden öfkelendik.

Zaman zaman sınırın yakınından veya iç kesimlerden olmak üzere günlerce yürüdük. Saddam diktatörlüğünün karakollarının arasından geçtik, hemen her gün halkın ve peşmergelerin bulunduğu alanları dövmekte olan Saddam rejiminin topları altında ve hergün sınırda uçmakta olan Türk savaş uçaklarını ve helikopterlerini seyrederek yaşadık. Burada şunu belirtelim ki, elverişli koşullar olmasına rağmen bu alanlarda devrimci mücadeleyi geliştirici planlı bir çalışma yeterince yapılmamıştı ve yapılmıyordu. İran'la yürüttüğü savaşın zorlaması nedeniyle Saddam yönetimi bir çok alanı kendisi boşaltmış, peşmergelerin yüksek savaşma azmine sahip olmalarına rağmen rejimin daha çok geriletilmesi için pek fazla çaba harcanmamıştı. Kürdistan halkına karşı yönelen tehlike, hazırlanan düşman planları ve günlük açılan düşman ateşi ortamında bu durumu hayretle karşıladık ve büyük çoğunlukla peşmergelerin bu durum karşısındaki hoşnutsuzluğuna tanık olduk.

Geçtiğimiz tüm alanlarda fırsat buldukça varolan köylülerle, peşmergelerle, çeşitli düzeylerdeki peşmerge komutanlarıyla konuştuk ve mücadele hakkındaki düşüncelerini öğrenmeye çalıştık. Hemen belirtelim ki, halkta ve peşmergelerde varolan ortak görüş, sanki düzenli bir eğitim yapılmışcasına Mamê Şêxo'nun söyledikleriydi. Herkes, önderliğin doğru olmasından, içte çatışmalar yok edilerek mücadeleci birliğin yaratılmasından, silahların daha aktif bir biçimde sömürgecilere yöneltilmesinden, devrimin ilerletilmesi için bütün bunların zorunluluğundan sözediyordu. Hatta çoğu sorumlu düzeyinde birçok insan, mücadeleye en büyük zararı iç çatışmaların verdiğini birçok örnekle açıklıyor ve bizden, çatışmaların durdurulması ve ittifakın sağlanması için çalışmamızı ısrarla istiyordu. Burada üzülerek belirtelim ki, dönüşte daha kapsamlı konuşma ve tartışmalar yapabileceğimizi planladığımız için bu konuşmalarımızdan yazılı notlar tutmadık. Ancak KYB ve CUD arasındaki çatışmalar nedeniyle çok hızlı bir dönüş yapmak zorunda kaldığımız için planladığımız konuşmaları yapamadık; bu nedenle burada bizzat peşmergelerin sözlerini aktaramıyoruz. Fakat aktarabilmiş olsak bile Şêxo'nun söylediklerinden temelde farklı görüşlerin olduğunu yazamıyacaktık. Herkes, mücadelenin başarıya ulaşabilmesi için birliğin mutlaka yaratılması gerektiğini söylüyor, bunu istiyor, çatışmalı ortamdan yakınıyor ve bu durumu gidermede içinde bulunduğu güçsüzlüğün, çaresizliği içinde kıvranıyordu. Dönüşte bir çok peşmergenin iç çatışmalar için başka alanlara aktarıldığını, ancak gidenlerin gönülsüzlüğü yanında bir çoğunun gitmeyi kabul etmediğini ve hatta bazılarının intihar etmeye bile kalkıştığını duydum ve gördüm.

Halkın ve peşmergelerin kaygıları gerçekleşmiş ve Güney Kürdistan'da muhalefet örgütleri arasında yeni bir büyük çatışma ortaya çıkmıştı. Her tarafta bu haber yayılıyor ve olay üzerinde bir çok şey söyleniyordu. Olayın büyüklüğü üzerine, işlerimizi hızla tamamlayarak erkenden olay hakkında doğru ve yeterli bilgi alabileceğimiz yere ulaşmak istedik. Olaydan yirmi gün sonra öğrenebildiğimiz doğru bilgiler kısaca şöyleydi:

1 Mayıs 1983 günü, KYB güçleri, CUD içerisinde yeralan IKP, I-KSP ve PASOK'un merkezlerinin bulunduğu Piştaşan yöresine ve merkezleri hedefleyerek genel bir saldırıya geçmiş; çatışmalar üç gün devam etmişti. Saldırıda her üç örgütün de merkezleri yerinden kaldırılıp geri çekilmeye zorlanmış ve alanı KYB elegeçirmişti. Olaylarda, ona yakını bayan olmak üzere ikiyüzü aşkın IKP peşmergesi vurulmuş ve içinde Politik Büro üyeleri de bulunan çok sayıda IKP kadrosu tutuklanmıştı. Ayrıca bir IKP müfrezesi ile IKP merkezine görüşmeler için gitmekte olan PKK-MK üyesi yoldaş Mehmet KARASUNGUR ve yoldaş İbrahim BİLGİN de bu saldırıda 2 Mayıs günü şehit edilmişti.

Halkın ve peşmergelerin korktukları başlarına gelmişti. Herkes hoşnutsuz, öfkeli ve çatışmaların büyümesi olasılığı karşısında endişeliydi. Biz, esas olarak çatışmaların olması karşısında şaşırmadık. Zaten küçük düzeyde çatışmalar oluyordu; fakat işin bu kadar büyütüleceğini ve KYB'nin bir kaç örgütün merkezine saldırmak gibi bir çılgınlığa girişeceğini fazla tahmin etmiyorduk. Ve esasında hakim olan genel eğilim herkeste böyleydi. Partimizin anlayışı gereği, bazı güçlerin çatışmaları sürdüreceğini ve geliştirmek istiyeceğini biliyor, bu durumun halkımızın kurtuluş mücadelesine büyük zararlar vereceğine inanıyor ve bu olumsuzlukları engelleme yolunda çaba harcamak istiyorduk. Partimizin bu doğru anlayışını pratiğe uygulamak doğrultusunda çalışan yoldaş Mehmet Karasungur ile İbrahim Bilgin'in şehit düşmesi ve gelişen olaylar, endişelerimizin ve düşüncelerimizin doğruluğunu ve bu yolda harcanan çabaların, akıtılan kanların soyluluğunu, yüce anlamını açıkça göstermiştir.

Burada uzun uzun olayların değerlendirmesini yapmamız mümkün değildir. Ancak, cennet gibi vatanı zalim düşmanın bir cehenneme, viraneye çevirmeye çalıştığı, kitlelerin kendi kurtuluşu uğrunda düşmana karşı kendini feda etmeye hazır olduğu, emperyalizmin ve gericiliğin azgın karşı-devrimci planlar hazırlayıp uygulamaya çalıştığı, Türk faşizminin karadan ve havadan saldırıya hazırlandığı bir ortamda, mevcut saldırının ve muhalefet güçleri arasında çatışmaları geliştirme eğiliminin kimlere hizmet ettiği, açıklama gerektirmeyecek kadar açıktır. Bunun, emperyalizmin ve sömürgecilerin planlarına hizmet ettiği, İran-Irak savaşına başka bir görüntü vermek olduğu, Saddam diktatörlüğüne nefes aldırdığı, halkımızın ve ulusal kurtuluş mücadelemizin

çıkarlarına ise karşıt olduğu ortadadır. Düşünelim bir kere; bir yandan binlerce köyü yakıp yıkan, insanlarını vahşice kurşunlayıp sürgün eden, hergün yüzlerce top ve bomba yağdırmakta olan zalim Saddam diktatörlüğü, onunla işbirliği içinde saldırıya hazırlanan Kürdistan halkının kasabı faşist Türk devleti ve Ortadoğu halklarına kan kusturma planlarını uygulamaya çalışan emperyalizm; öte yanda ise cennet gibi topraklarda kurtuluşu için onlarca yıl savaşmış olan ve bugün de böyle bir savaşta herşeyini vermeye hazır olan Kürdistan halkı; fakat sözde bu halkın mücadelesini yürüttüğünü söyleyen örgütlerin birbirleriyle çatışması. Bunun ne demek olduğu, sanırız sonderece açıktır.

Bugün mücadeleyi yürüten güçler, bu olayların nedenlerini ve anlamını açıklamayacak kadar siyasal gerilik içinde değildirler. ABD emperyalizminin bölge gericiliği eliyle Ortadoğu halklarına karşı planlı bir saldırı yürüttüğü herkesçe bilinmektedir. Buna karşı, ancak bilinçli, örgütlü, direngen, planlı, fedakar ve birleşmiş bir mücadeleyle Ortadoğu halklarının kendi kurtuluş mücadelelerini geliştirebilecekleri ve başarı sağlayabilecekleri açıkça ortadadır. Devrim ve karşı-devrim güçleri arasındaki böyle keskin bir mücadelede, bugün Irak ve Kürdistan en önemli bir alan haline gelmiştir. Bu durum, Irak ve Kürdistan devrimcilerine, yurtseverlerine, emperyalist planı bozacak ve gerici saldırıları püskürtüp parçalayacak kadar öncü ve tarihi görevler yüklemektedir. Fakat kendisi böyle bir mücadele içinde oluşmayan ve bu görevleri üstlenemeyen örgütlerin, bir yandan gericiliğin saldırıları ve öte yandan dayatan devrimci görevlerin ve yürütülen devrimci mücadelenin zorlaması ortamında sıkışacakları, ortamı heder etmek ve kendi durumlarını gizlemek için her türlü olumsuzluğu ve çılgınlığı geliştirecekleri açıktır; ve bugün, bu olaylarla Irak'ta ve Güney Kürdistan'da yapılmak istenen de budur. Geçmişte bu alanlarda yapılmış olanlar, *Kürdistan Ulusal Kurtuluş Proplemi ve Çözüm Yolu* kitabında, tarihi ve toplumsal nedenleriyle kapsamlı, tam, açık ve doğru bir biçimde incelenmiştir. Bugün yapılmak istenen, bölgede ve Kürdistan'daki mevcut politik gelişmeler ortamında, ulusal kurtuluş propleminin hemen hepsi aynı güçler eliyle bir kez daha ağırlaştırılmasıdır. Burada, biz Kürdistan devrimci ve yurtseverleri, çok haklı olarak şunları söylüyoruz; bu güçler, geçmişte yaptıkları olumsuzluklardan doğru dersler çıkararak hâlâ uslanmayacak ve hâlâ doğru yolu bulmayacaklar mı? Kürdistan halkının kurtuluşu için gerçek umutların belirdiği ve elverişli koşulların oluştuğu bu ortamda, mevcut olayın da gösterdiği gibi olumsuzluklarını ve engel olma durumlarını hâlâ devam ettirecekler mi? Onlar, tuttukları yolun, halkımıza ve ulusal kurtuluş mücadelemize önemli zararlar verdiği gibi, sonuçta kendilerini de boğacak, ölüme götürecek bir yol olduğunu hâlâ anlamadılar mı?

Aynı adla yazdığımız bundan önceki yazımızı şöyle bitirmiştik; "*Tüm sorun, en geniş güçlerin ittifakında ve mücadelelerini birleştirmelerinde düğümlenmektedir. Bugün Arap ve Kürt halklarının olduğu gibi, tüm Ortadoğu halklarının çıkarları Irak'lı ilerici ve yurtsever güçlere böyle tarihi bir görev yüklemektedir. Bu görevin hakkıyla yerine getirilmesi dileğiyle!...*" Şimdi bu dileğimizin tümüyle anlamsız hale geldiğini söyleyebilirmiyiz. Bize göre hayır! Geçmişleri olumsuzluklarla dolu olan bazı güçler, bu konumlarını devam ettirerek dileğimize belli bir darbe vurmuşlardır. Ve belki bazı güçler de oyuna gelerek çatışmaları derinleştirmek isteyecekler ve "yangına körükle giderek" olumsuz rol oynayabileceklerdir. Ancak, kurtuluş mücadelemizin doğru yolunu gösteren ve mücadeleye rehberlik eden PKK, doğru politikasıyla yapacağı çalışmalarını şehitleri huzurunda daha da geliştirerek, bu olumsuzlukları en aza indirebilecektir. Ve daha önemli olarak da, diğer şehitleriyle birlikte M. Karasungur ve İ. Bilgin yoldaşların acılarını mücadeleye dönüştürüp, anılarına dayanıp Kuzey-Batı Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesini geliştirerek bütün bu olumsuzlukları kökünden kazıyacaktır. Geleceğin böyle olacağı ve sorunların bu biçimde çözümleneceği kesin gibidir...

Yaşasın, Emperyalizme ve Ortadoğu Gericiliğine Karşı Tüm Devrimci, İlerici ve Yurtsever Güçlerin Mücadeleci Birliği!

20 Mayıs 1983
A. C

PKK DAVALARINDA VERİLEN İDAM KARARLARINA VE FAŞİST TÜRK ORDUSUNUN GÜNEY KÜRDİSTAN'I İSTİLASINA KARŞI TEPKİLER DEVAM EDİYOR!

25 Mayıs 1983 günü PKK-Merkez davasında 35 PKK önder kadrosu ve militanı için verilen idam kararlarına, ve faşist Türk ordusunun Güney Kürdistan'ı istilasına karşı, dünya kamuoyunda gösterilen tepkiler devam etmektedir. Geçen sayıda da verdiğimiz bu tepkiler kısaca şöyledir:

Danimarka'da yayınlanan "*INFORMATION*" gazetesinde 27 Haziran 1983 tarihinde, Libbe MEYLING imzalı bir yazıda özetle şu konular dile getirilmektedir. "*Türk ve Irak güçlerinin Kürdistan Direniş Mücadelesine karşı ortak hareketi*" başlığı altında, "*Türkiye'nin Irak sınırındaki askeri kuvvetlerini daha da güçlendirerek Mayıs'ın sonlarında Kürt direniş güçlerine karşı bir saldırıya geçtiğinin*" belirtildiği yazıda devamla şu görüşlere yer verilmektedir: "*Saldırı, önceleri Irak sınırlarını ihlal etme biçiminde yorumlandıysa da, fakat sonradan olayın Irak ve Türkiye'nin gelişen Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesine karşı ortak bir harekâtı olduğu açığa çıktı.*" Saldırının nedenlerine de değinilen yazıda, bu konuyla ilgili olarak şunlar belirtilmektedir: "*Kürdistan, Türkiye'nin Asya'ya açılan kapısıdır. Kürdistan'ın bir koluda Irak egemenliğinde bulunmaktadır. Eğer Türkiye bu bölge üzerinde kontrolu kaybederse, Türkiye ekonomisi ve ticareti tehlike içerisine girer. Ayrıca güçlenen Kürt Kurtuluş Muhalefeti, Türkiye'nin bölgedeki gücünü ve etkisini, kesinlikle etkileyecek bir durumdadır. Türkiye şu yaklaşan tehlikeyi görebiliyor; Irak'taki Kürt muhalefetiyle Irak demokratik muhalefetinin ortak mücadelesi, zaten İran'la bir savaş içinde olan ve güç durumda bulunan Irak rejimini devirebilecektir. Bu ise, gerçekten Türkiye cuntası için ağır bir darbedir. Türkiye'nin işgalinde bu etkenlerin gözönünde sutulması gerekir, ki arkasında yatan nedende budur.*"

Tyrkisk-irakisk fremstød mod kurdisk modstandsbevægelse

Over 700 kurdere dræbt og tusinder fængslet under tvangsforflyttelserne

Af LIBBE MEYLING

I slutningen af maj forstærkede den tyrkiske hær sine angreb mod kurdiske modstandsgrupper i grænseområdet mellem Irak og Tyrkiet. Angrebene har kun været omtalt som kortvarige tyrkiske overs... Irak skal ses. I slutningen af maj var 45.000 tyrkiske soldater samlet ved den tyrkisk-irakiske grænse, og 4000 soldater var trængt und over grænsen til den irakiske del af Kurdistan.

Ifølge de oplysninger, som slipper ud fra området, er tvangsforflytningen af kurderne allerede påbegyndt. De tyrkiske soldater i området afbrænder marker og fylder brøndene med cement. Ifølge de seneste oplysn... byen Hakkari...

Saldırı için 45.000 askerin sınıra yığıldığını belirten yazı, mecburi iskanın şimdiden başlatılmak istendiğini vurgulayarak, çok sayıda Kürt köylüsünün öldürüldüğünden bahsetmekte, Hakkari yöresinde halkın mücadele için dağa çekildiğine ve saldırının gerçekleştirildiği dönemde başlayan NATO tatbikatına dikkat çekerek, Kürdistan halkına karşı girişilen saldırının özünde "*ABD ve NATO'nun desteğiyle, Kürdistan halkının bağımsızlık mücadelesine karşı geliştirilen sistematik ve planlı bir müdahale*" olduğunu belirtmektedir. Yazıda sonuç olarak, Türk cuntasının bir katliam yapabileceği üzerinde durularak bunun sadece direnişçileri değil, sivil halkı da kapsayacağı belirtilmektedir.

Almanya'da yayınlanan *Kommunistischer Bund-Arbeiter Kampf* gazetesi, "*Kürdistan: Savaş ve Halk Katliamı*" başlığı ile verdiği yazısında, "*Mayıs ayının sonlarında Kürtlerin kaderi ile ilgili olarak ortaya çıkan ve birbirleriyle yakın ilişkisi olduğu belirtilen tesadüf kabul edilmeyecek bazı olayların ortaya çıktığı ve böylece gözlerin bir defa daha Kürdistan üzerine çevrildiğine*" değinerek, şöyle devam etmektedir: "*Bir hafta içerisinde Diyarbakır'daki toplu davalarda 35 PKK'li için idam kararı çıktı. 572 tutuklu askeri mahkemede yargılandı. Aynı dönemler de, yine 7 PKK'li hakkında Birecik'te idam kararı çıktı. Tüm bunlar olurken, Türk ordusunun Güney Kürdistan'a saldırdığı haberi ve NATO-manevraları "Adventure Express 83"ün Türkiye Kürdistan'ında başladığı duyuldu.*"

Almanya'da çıkan diğer bir gazete "*Hannoversche Algemeine*"de faşist Türk cuntasının saldırısına ilişkin haberlere yer vererek, "*Bu saldırının Ankara ve Bağdat rejimlerince daha önceden planlandığını*" yazmıştır.

Basında bu şekilde geniş yorumlara konu olan son istila hareketi ve idam kararları Avrupa'nın çeşitli alanlarında yapılan protesto ve gösterilerle, daha büyük bir tepkiyle karşı karşıya geldi.

Danimarka'da yapılan protestolarla cuntanın içerisine girdiği durum teşhir edildi. Olayla ilgili çeşitli örgütlerin (Kürdistanlı ve Türkiyeli) imzalarını taşıyan bildiriler dağıtıldı. Türk faşist ordusunun Güney Kürdistan'ı istilasına karşı ve PKK davalarında verilen idam cezalarını protesto amacıyla 14 Haziran'da bir grup PKK sempatizanı **Açlık Grevine** yattı. 12 gün süren açlık grevi halktan büyük ilgi görürken, günlerce Danimarka basınında en güncel noktayı işgal etti. Açlık grevine yakın ilgi gösteren gazetelerin bazılarının olayla ilgili haberleri şöyledir:

POLİTİKEN: "*Kürtler Açlık Grevinde; Grevciler Türkiye'nin Kürt halkına karşı saldırılarını, işkenceleri ve idam cezalarını protesto ediyorlar.*"

Kristeligt Dagblad: "*Açlık grevcileri 8. günde Türkiye yönetiminin Kürtlere karşı giriştiği politikayı protesto ediyorlar.*"

INFORMATION: "*DKKDD üyeleri Helligands Kilisesinin önünde PKK'nin 42 üyesinin idam kararlarını protesto için açlık grevine başladılar.*"

Ayrıca çok sayıda gazete röportaj yaparken, Kopenhang bölge radyosu da olaya geniş yer ayırarak, ayrıntıları ile yayınladı.

Landof Folk: "*Türkiye'de 42 idam cezasına karşı açlık grevi. Açlık grevi, Türkiye'de kısa bir zaman önce Kürdistan İşçi Partisi (PKK)nin 42 üyesi hakkında verilen idamlara ve geçen hafta içinde Irak Kürdistanı'na karşı Türkiye'nin giriştiği saldırıyı protesto etmek için başladıldı.*"

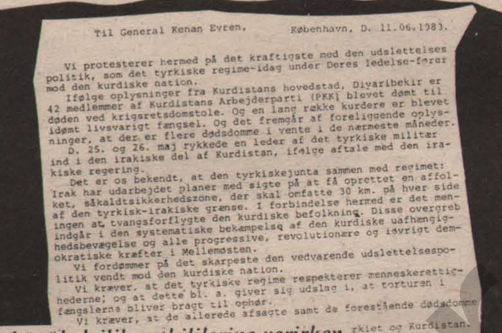
Sultestrejke mod 42 døds-domme i Tyrkiet

Medlemmer af Dansk-Kurdisk Kultur- og Solidaritetsforening indledte tirsdag en sultestrejke ved Helligåndskirken i København. Det sker i protest mod den tyrkiske juntas dødsdomme over 42 medlemmer af Kurdistans Arbejderparti (PKK) for nylig. Samtidig protesterer de sultestrejkende mod tyrki-

Indrykningen i irakisk Kurdistan sker, siger PKK, fordi den tyrkiske junta og regimet i Irak har planer om at oprette en affolket sikkerhedszone på 30 km på hver side af grænsen, og at den kurdiske befolkning i dette område derfor skal tvangsforflyttes. 730 kurdere blev dræbt og 2000 fængslet under aktionen i forrige uge, op-

Bunun yanısıra, SF(Sosyalist Halk Partisi)den ve US(Sol Sosyalistler)den 26 kişilik parlemento gurubu adına, her iki partiden birer kişi, Türkiye büyükelçiliğine giderek, PKK'nin 42 üyesi hakkında verilen idamlar ve Türk ordusunun Irak Kürdistanı'nı istilasına karşı kaleme alınmış ve Kenan Evren'e gönderilen bir protesto mektubunu büyükelçilik yetkililerine vermişlerdir. Mektupta öz olarak, Türk faşist yönetiminin Kürdistan halkına karşı yürüttüğü, imha politikasının şiddetle protesto edildiği belirtilerek, devamla PKK davalarında verilen 42 idam kararına ve yeni idam kararlarına dikkat çekilmekte, ve Türkiye'nin Güney Kürdistan'a karşı giriştiği saldırıya işaret edilmektedir. Sonuç olarak metinde, idam kararlarının geri alınması, işkence ve katliamlara son verilerek insan haklarına saygılı olunması belirtilmekte, ve bundan sonra da Kürdistan ve Türkiye'deki gelişmeleri yakından izleyeceklerini ifade etmektedirler.

Til General Kenan Evren. København, D. 11.06.1983.

Vi protesterer hermed på det kraftigste mod den udslettelses politik, som det tyrkiske regime-idag under Deres ledelse-fører mod den kurdiske nation.

Ifølge oplysninger fra Kurdistans hovedstad, Diyarbekir er 42 medlemmer af Kurdistans Arbejderparti (PKK) blevet dømt til døden ved krigsretsdomstole. Og en lang række kurdere er blevet idømt livsvarigt fængsel. Og det fremgår af foreliggende oplysninger, at der er flere dødsdomme i vente i de nærmeste måneder.

D. 25. og 26. maj rykkede en leder af det tyrkiske militær ind i den irakiske del af Kurdistan, ifølge aftale med den irakiske regering.

Det er os bekendt, at den tyrkiskejunta sammen med regimet i Irak har udarbejdet planer med sigte på at få oprettet en affolket, såkaldtsikkerhedszone, der skal omfatte 30 km. på hver side af den tyrkisk-irakiske grænse. I forbindelse hermed er det meningen at tvangsforflygte den kurdiske befolkning. Disse overgreb indgår i den systematiske bekæmpelse af den kurdiske uafhængighedsbevægelse og alle progressive, revolutionære og iøvrigt demokratiske kræfter i Mellemøsten.

Vi fordømmer på det skarpeste den vedvarende udslettelsespolitik vendt mod den kurdiske nation.

Vi kræver, at det tyrkiske regime respekterer menneskerettighederne; og at dette bl. a. giver sig udslag i, at torturen i fængslerne bliver bragt til ophør.

Vi kræver, at de allerede afsagte samt de forestående dødsdomme ...rkiet og Kurdistan.

SF ve US parlamento üyeleri protesto mektubunu büyükelçilik yetkililerine verirken.

Hollanda'da yapılan yürüyüş ve gösterilerle idam kararları ve Güney Kürdistan saldırısı protesto edildi. 6 Haziran günü yapılan bir yürüyüşde, Türk büyükelçiliği önünde konuşma yapılırken, aynı zamanda Hollanda parlamentosu önüne kadar gelen kortej de saldırı ve idamları protesto eden konuşmalar yapıldı. Ayrıca Hollanda parlementosundan iki milletvekili de kısa konuşma yaparak, yürüyüşe destek olduklarını açıkladılar. Basın da yürüyüşe ilgi gösterirerek, olayı geniş bir şekilde verdi. Bunun dışında 10-12 Haziran arasında Amsterdam'da, 17-20 Haziran da ise Den Hagg'da ve yine 18 Haziran da Arnhem'de idamlara, işkencelere ve Güney Kürdistan saldırısına karşı gösteriler düzenlendi. Her üç gösterinin de halktan büyük ilgi gördüğü ve halkın yakın desteğini sağladığı bildirilmektedir.

Hollanda'da bir gazete açlık grevi ile ilgili şu haberi verdi:

Arnhem Neev Kerant: "*KÜRTLER SERGİLİYOR. Gerçekçi bir gösteri halktan büyük ilgi görür.*" başlığı altında idamları ve saldırıları protesto eden yürüyüş ve gösteri hakkında daha geniş bilgi vermektedir.

Geçtiğimiz günlerde Hannover'de düzenlenen bir toplantıda söz alan konuşmacılardan Aşağı Saksonya Avukatlar Birliği Üyesi ve Braunsweig yüksek eyalet mahkemesi hakimi Dr. Helmut Kramer, Kürdistan'da yaşanan durumu, Hitler dönemine benzeterek açıklamaya çalışırken, son saldırı olayına da değinerek, Türkiye'nin Güney Kürdistan'a müdahalesini Kürtlere karşı giriştiği son hareket olarak değerlendirdi. Toplantıda Hüseyin Yıldırım'ın yaptığı konuşmada dikkatleri işkence ve katliamlar üzerine çekerek, PKK-Merkez davasında ve diğer davalarda verilen idam kararlarına da değinip, bunların eskiden beri yürütülen katliamların bir devamı olduğunu belirttir.

İsviçre'nin Cenevre şehrinde yapılan ve çok sayıda Kürdistanlı ve Türkiyeli örgütün ve gurubun katıldığı bir yürüyüş gerçekleştirildi. İsviçre basını olaya geniş yer verdi.

7 6 1983 günü Zürih'te, PKK Diyarbakır gurubuna verilen 35 idam kararı ve Türkiye'nin Güney Kürdistan'a saldırısı ile ilgili bir basın toplantısı yapıldı. Toplantı Serxwebûn, H. Yıldırım ve Longa-Mai adlı kooperatifin girişimi ile düzenlendi.

Saat 14.30'da başlayan basın toplantısına İsviçre'de yayınlanan günlük gazetelerden *Zürcher Zeitung, Neue Zürcher Zeitung, Basler Zeitung, Tages Anzeiger* vd. bazı gazeteler ile İsviçre Televizyon kurumundan bir gurup katıldı.

İsviçre basınından ve kamuoyundan ilgi gören basın toplantısı ile ilgili haberler İsviçre gazetelerinde geniş bir şekilde yer alırken, İsviçre televizyonu akşam saat 10 haberlerinde, olayı birinci haber olarak verip, yapılan açıklamalara 3 dakikalık yer ayırırken, olayla ilgili diğer açıklamaları da haber biçiminde görüntüleyerek verdi.

20'ye yakın gazetecinin katıldığı basın toplantısında, **SERXWEBÛN** adına basın toplantısına katılan konuşmacı ve ayrıca söz alan Hüseyin Yıldırım, öz olarak, Türk devletinin Kürdistan halkına karşı yürüttüğü işkence, katliam ve idamlara dikat çekip, PKK'nin 35 önder militanı için verilen idam kararlarının ve faşist cuntanın Güney Kürdistan'a karşı saldırılarının bu uygulamaların bir devamı olduğuna işaret ettiler.

Ayrıca, Güney Kürdistan'a karşı girişilen saldırının ABD, NATO desteği ve onayıyla ve Saddam diktatörlüğü ile işbirliği içinde gerçekleştirildiğini belirten, konuşmacılar Kürdistan'daki gelişmelere sessiz kalmamaya ve demokratik kuruluşları Kürdistan halkına destek olmaya çağırıp, faşist cuntaya yapılan yardımların kesilmesini istediler.

Serxwebûn öncülüğünde çalışmalar sonucu 28 Haziran günü BİRKOM Fransa'da açlık grevine başladı. 11 gün süren bu eylem güçlü etkiler yaratarak, çeşitli kesimlerin ilgisini üzerine çekti.

Devrimci-İşçi ve Dev-Şavaş'ın eylemle ilgisi olmayan basit sorunları ön plana çıkararak katılmadıkları açlık grevine daha sonraları Avrupa'da Dev-Genç'in katılımı sağlandı.

Özellikle Türkiye ve Kürdistan'daki çeşitli sol çevreler, eylemler karşısındaki suskunlukları ile dikkat çekerken, Fransız kamuoyu olaya karşı büyük bir duyarlılık gösterdi. Radyolar konuya ilişkin sürekli yayın yaparken, Fransız televizyonu da açlık grevine ilişkin görüntüleri 3 kez ekrana getirildi.

Açlık grevinde Latin Amerikalı örgütlerin yanısıra birçok insancıl ve demokratik kuruluşların çeşitli düzeylerde desteği de sağlandı.

Yıllardır Süren Çile:

Adıyaman'da Kömür Köylüleri Katledildi!

Katil kim?

12 Eylül askeri faşist darbesinden sonra yoğunlaşan ve adeta bir katliam düzeyine varan "iş kazaları"nda, bugüne kadar yüzlerce kişi hayatını kaybetti. Son olarak, Temmuz ayı başlarında 49 kişinin ölümüne ve 29 kişinin yaralanmasına yol açan "iş kazası" ile de bu alanda yürütülen katliam en üst boyutlarına vardırıldı.

Bu kazaların nedenini basit bir trafik suçu veya basit bir iş hatası olarak görmemek gerekir. Bu kazalar, faşist cuntanın 3 yıldır yürüttüğü ekonomik-politikasının bir sonucudur. Bundan ayrı olarak düşünmek mümkün değildir. İç tüketime yönelik olarak ayarlanmış bir ekonomiyi, iç tüketimi kısarak ihracaata yönelik bir ekonomiye dönüştürmeye çalışmanın yaratacağı sonucun, bundan farklı olması düşünülemez. İşte "24 Ocak kararları"nın işlemezliğinin yarattığı bir sonuç da "iş kaza"larının oranında meydana gelen yükselmedir.

Askeri-faşist cunta dışarda ihracaatı daha fazla arttırmak için, içerde düşük olarak gerçekleşen üretimi arttırmaya çalışmaktadır. Elinde yeni teknik yöntemleri uygulama olanağı bulunmayan faşist yönetim, üretimi arttırmak için işçileri aşırı bir çalışmaya zorlamaktadır. Zaten elverişsiz olan çalışma koşulları aşırı üretim sonucuyla kazaların daha da artmasına yol açmaktadır. İşçileri adeta köleler gibi çalıştırmakta ve hiç bir korunma tedbiri geliştirmemektedirler. Böyle bir üretim zorlamasının sonucu olarak, kazaların artması da doğaldır.

Zonguldak'ta kömür ocaklarında meydana gelen grizu patlaması sonucu 100'e yakın işçinin hayatını kaybetmesi ve çok sayıda işçinin de yaralanmasının ve hâlâ da devam eden bu gibi patlamaların nedeni hep bu aşırı üretim zorlamasıdır. Ölüm olayları sadece bir iki iş kolunda değil, tüm alanlarda az veya çok, fakat artan bir oranda görülmektedir.

Kürdistan'dan her yıl binlerce aile köyünden, şehrinden kalkarak mevsimlik işçi olarak Çukurova'ya, Ege'ye gitmektedir. Hiç bir iş güvenceleri olmayan bu aileler, her an ölümle karşı karşıya ekmek kavgası vermektedirler. Kürdistan'da açlıktan kıvranan bu aileler, bir mevsim çalışarak, 1 yıllık geçimlerini karşılamaya çalışmaktadırlar. Kazandıkları paralar ise, onlara ancak açlıkdan öldürmeyecek bir yaşam sağlamaktadır.

Köylerinden, şehirlerinden çalışacakları alanlara çok elverişsiz araçlarla taşınan ailelerin, gittikleri yerlerde de sorunları bitmemekte, bir yandan her türlü hastalıkla boğuşurlarken, bir yandan da her an bir kaza ile gelecek ölümle savaşmaktadırlar. Kısacası, yıllardır bu kaderi değişmeyen Kürdistan halkı, hergün eşikte bekleyen ölümle pençeleşirken, açlığın yol açacağı bir ölümden de kurtulmaya çalışmaktadır.

Askeri-faşist cuntanın yönetime gelmesi ile Kürdistan üzerinde yoğunlaştırılan baskı ve sömürü daha da arttırılmıştır. Halkın elinde avucunda ne varsa hepsi çok ucuza gaspedilmektedir. Bu durumun sonucu olarak, kitleler her geçen gün daha da yoksullaşmaktadır. Kürdistan'da iş bulma olanaklarının olmaması ve zaten büyük oranda varolan işsizlik, kitlelerin tek geçim umudu olarak, Çukurova ve Ege'ye mevsimlik işçi olarak gitmeyi görmelerine yol açmaktadır. Bu yılda bir milyona yakın kişi işçi olarak, Çukurova ve Ege'ye taşınmaya başladı. Çok ucuz bir işgücü durumunda olan tarım işçileri üzerinden sağlayacağı sömürüden başka bir şeyi düşünmeyen faşist cunta, kendi kanunlarına bile aykırı olan taşıma yöntemleri ile işçilerin sevkini yapmaktadır. Onların düşündüğü tek şey, aşırı üretimi sağlamak ve bunun içinde her ne pahasına olursa olsun işçileri adeta köleler gibi çalıştırmaktır.

Temmuz'un başında Adıyaman'ın Kömür köyünden bir kamyonla yola çıkan 78 tarım işçisinin başına gelenler, bu gerçeği bir kez daha doğrulamaktadır. Adıyaman'dan yola çıkarak, Yozgat'a giden kamyonun yol boyunca trafik polislerince iki kez durdurulup, her seferinde 1500'er lira para gaspedilmesine rağmen, yola devam etmesine göz yumuldu. Kamyonla işçi taşımanın her an kazaya açık bir taşıma yöntemi olduğu bilinmektedir. Sömürgecilerin düşündüğü hayatlarını yitirecek olan insanlar değil, onlardan sızdıracakları paralardır. Bir yandan trafik suçu vb. bahane edilerek, para gaspedilirken, bir yandan da düşük ücretle çalıştırarak sömürü derinleştirilmektedir.

Böyle bir olayın meydana gelmesi, ne kamyonu trafikden men etmeyen trafik polislerinin suçudur, ne de kamyon şöförünün cehaletidir. Her yıl binlerce kamyon aynı durumda işçi taşımaktadır. Eğer tüm bu kamyonlar trafik dışı bırakılırsa, hiçbir işçinin çalışma yerine gidemeyeceği çok açıktır. Zaten böyle bir şey sömürgecilerin işine de gelmez. Çok ucuza kullanabildiği bir işgücünü rededmesi düşünülemez.

Adıyaman'lı mevsimlik işçilerin başına gelen olayda halkımızın yıllardır çektiği ve adeta üzerine tabulandığı bir dramı da kendisini göstermektedir. Yalnız bu olay bile, bu dramı açıklamaya yeterlidir. Dokuz ay önce yine aynı köyden 31 kişi başka bir kazada, bu kez de, yine ekmek kavgası için gittikleri Çukurova'dan dönerken, hayatını kaybetmişti. Bu "iş kazaları"nın her ikisinin de aynı köyden çalışmaya gidenlerin başına gelmesi tesadüf bir olay değildir. Mevsimlik iş zamanı geldiğinde, Kürdistan'da yüzlerce köy adeta boşalmaktadır. Bu nedenle kazaların aynı köylüleri kapsamasını, rastgele bir olay olarak değerlendirmemek gerekir. Kürdistan'da daha bu durumda olan onlarca köy gösterilebilinir.

Cenazeler 3 kamyonla taşınarak köylerine götürüldü. Kefensiz bir biçimde tabutlara doldurulan cenazeler, grayderle açılan çukurlara gömüldüler. Hiç bir ülkede benzerine rastlanmayan bir yöntemle, cenazeleri çukurlara dolduran sömürgeciler, adeta bir katliam sonrasını andırırcasına hareket ederek, yaptıkları ve sorumlusu oldukları bu vahşete sahip çıktılar.

Trafik önlemi ile bu kazaların önüne geçmek mümkün değildir. Çünkü bu kazalar, trafik suçları sonucu değil, cuntanın ekonomik politikasının sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Kaldı ki, yalnız bu alanda değil, maden ocaklarında, fabrikalarda vd. tüm alanlarda meydana gelmektedir. Ancak, bu kazaların vahim boyutlara ulaşmasının önüne geçmek, sömürgeciliğin Kürdistan'dan tasfiyesi ile mümkündür. Yıllardır halkımıza adeta kan kusturan ve onu her türlü katliamla imha etmek isteyen sömürgeci hakimiyet varoldukça, bu tür katliamlar da daha da artacaktır. Yıllardır çekilen bu acılardan kurtulmak için, önümüzde faşist-sömürgeciliğe mücadeleden başka bir yol yoktur.

SÖMÜRGECİLER BOZGUNUN ACISIYLA DAHA DA SALDIRGANLAŞTILAR!

Sömürgeci faşist cunta, giriştiği son Güney Kürdistan'ı istilâ harekâtından sonra, yurtsever Kürdistan köylülüğü üzerindeki baskıları da had safhaya vardırmıştır. "Bitirdik, yok ettik" biçimindeki iddialarının tersine Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketinin sürekli gelişme göstermesi karşısında çılgına dönen sömürgeciler, idam kararları ve son istila hareketi ile bu çılgınlık ve korkularını daha da açığa çıkarırken, halk üzerindeki baskı ve sindirme hareketlerini de yoğunlaştırarak, halkı mücadeleden alıkoymaya çalışmaktadırlar.

Özellikle sınır köylerinde azgınlaşan bu saldırılar, Kürdistan'ın iç köylerinde de aynı şiddetle sürdürülmektedir. Bu saldırılar, dağlık alanlarda silahlı bastırma ve katliam girişimleri biçiminde, ova köylerinde ise dolaylı bahanelerle arama adı altında geliştirilmektedir. Güney Kürdistan'a yönelik son saldırı harekatıyla birlikte, özellikle dağlık alanlardaki bu operasyonlar hızlandırılmış, Hakkari, Batman ve Mardin yörelerinde direnen aşiretleri sindirme ve silahsızlandırma amacıyla köylüler üzerindeki baskılar daha da arttırılmış bulunmaktadır.

Kürdistan'ın hemen her yöresinde olduğu gibi, son saldırı hareketi ile baskıların giderek hızlandırıldığı bir alan da Pazarcıktır. Alınan son haberlere göre, Pazarcık yöresinde hemen her köye baskınlar düzenlenerek, köy meydanına toplanan köylüler yaşlı-genç, kadın-erkek demeden insanlık dışı baskı ve işkencelere maruz bırakılmış, köylüler birbirlerinin sırtına bindirilerek "spor" adı altında koşturulmuşlardır. Bundan on yıl önce görülmüş olan bir dava için köylerden kadınlar ve erkekler toplatılarak cezaevlerine konulmuştur. Bu baskınlar sırasında, Narlı köyünden götürülen üç kızın akibetinden ise şimdiye kadar bir haber alınamamıştır. Operasyon sırasında sömürgeciler tarafından gözaltına alınan üç kızın nereye götürüldükleri de bilinmemektedir.

Sömürgeciler, uyguladıkları baskılarla köylülüğü sindirmeye çalışırken diğer yandan da, adeta seferberlik ilan etmiş, ve daha önce askerliğini yapmış olanlar tekrar askere çağrılmıştır. Türk sömürgecilerinin, Güney Kürdistan'a yapılan son saldırı hareketini Kürdistan halkından titizlikle gizlemeye çalıştıkları ya da değişik biçimlerde örtbas ederek anlattıkları bildirilmiştir.

Devrimci tutuklular, Metris, Kabakoz, Sultanahmet ve Sağmalcılar cezaevinde açlık grevinde.

FAŞİST ZİNDANLARDA DIRENİŞ DEVAM EDİYOR!

Gazetemize ulaşan haberlere göre, İstanbul Metris, Kabakoz, Sultanahmet ve Sağmalcılar sıkıyönetim askeri cezaevlerinde bulunan 2500 devrimci tutuklu, cezaevinde artan baskı, işkenceleri, tek tip elbise giydirilmesini ve bazı önder devrimcilerin E tipi özel cezaevlerine götürülmek istenmesini protesto ve bu uygulamalara son verilmesi amacıyla, 8 Temmuz'da açlık grevine başladılar.

Öteden beri askeri-faşist cunta, bu cezaevlerinde devrimcilerin direnişini kıramamış ve uyguladığı tüm yöntemler geri tepmiştir. Bu nedenle, geliştirmek istediği yeni uygulamalarla askeri-faşist cunta devrimciler arasındaki birliği zayıflatıp, direnişi ezmek istemektedir. Böylelikle bir yandan devrimcileri tep tip elbise giymeye zorlayarak manevi yönden zayıflatmak isterken, diğer yandan da önder devrimcileri E tipi cezaevlerine götürüp, geri kalan devrimci tutukluları baskı ve işkence yoluyla güçsüz düşürerek, direnemeyecek bir duruma getirmek istemektedir. Bu durumun yaratacağı tehlikeleri kavrayan devrimci tutuklular, bu uygulamalara son verilene kadar, açlık grevine başladılar. Bu şekilde direnişi bir kez daha yükseltirken, cuntanın geliştirdiği yeni oyunların fiyasko ile sonuçlanmasına yol açtılar.

Açlık grevinin başlaması ile cezaevinin dışarı ile tüm ilişkileri kesilerek, avukatları ve ailelerin görüşme isteklerine karşı çıkılarak, tüm görüş izinleri kaldırıldı. Bu yolla direnişin etkisinin dışarıya yayılmasını önlemek ve açlık grevinde bulunan devrimcilere çeşitli türden desteğin ulaşması engellenmek istenmektedir.

Gazetemiz yayına girerken BBC'den aldığımız bir habere göre, 8 Temmuz'da açlık grevinin başlamasından sonra meydana gelen gelişmeler şöyledir:

Açlık grevine katılan devrimci tutuklulardan 29'unun ciddi bir şekilde rahatsızlandıklarından dolayı, hastahaneye kaldırılarak tedavi altına alındıkları bildirilen haberde, özetle şu görüşlere yer verilmektedir. "Daha çok sayıda kişi hastahaneye kaldırılabilecektir. Çünkü 2 yıldan bu yana çeşitli aralıklarla açlık grevi yapan devrimcilerin bünyesi çok zayıf bir durumdadır. Ayrıca açlık grevinden haberdar olan tutuklu aileleri 600 imzalı bir dilekçe ile "MGK"ne başvurarak, çocukları üzerindeki işkence ve geliştirilmek istenen son uygulamaların durdurulmasını istediler. 5 otobüs ile Ankara'ya giden tutuklu aileleri, K. Evren'e başvurarak, açlık grevine yolaçan nedenlerin ortadan kaldırılması gerektiğini vurguladılar. Aksi taktirde çocuklarının çektiği acıya fazla dayanamayacaklarını ve onları desteklemek için kendilerinin de açlık grevine başlayacaklarını söylediler."

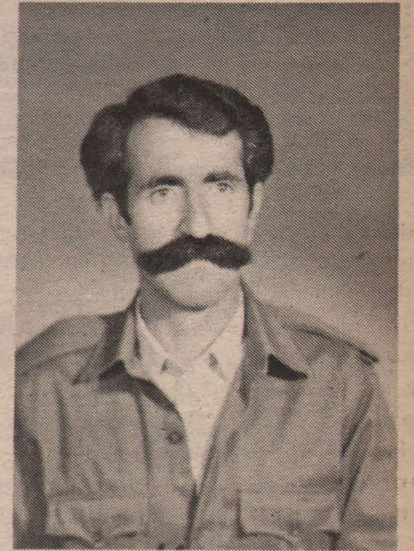
BBC Muhabiri haberinde devamla şunları söylemektedir. "Bir tutuklunun babası yaptığı açıklamada, "*onlar siyasi mahkumdur, onurlarının bu şekilde zedelenmesine müsaade edemezler.*" dedi. Mahmut Eviuygun adlı bir diğer tutuklu babası da, evladının gördüğü ağır baskılar nedeniyle faşist cezaevi yönetimini ve "MGK"yi protesto amacıyla kendisini yakmak istedi. Ancak, çevrede bulunan diğer tutuklu aileleri tarafından, battaniyeye sarılarak kurtarılıp, hastahaneye kaldırıldı..."

Gazetemiz yayına girdiğinde açlık grevi devam ediyordu. Her türlü insanlıkdışı uygulamalara maruz kalan tutukluların hayatlarından endişe edilmektedir.

FAŞİST CUNTA ASKERLERİ, MEHMET IŞIK ADLI BIR YURTSEVERİ KATLETTİ!

10.6.1983 tarihinde, sınırdan geçmek isteyen bir yurtsever, faşist Türk sömürgecilerinin hudut bekçileri tarafından alçakça vurularak şehit edildi.

1946 Mardin-İdil doğumlu olan Mehmet Işık adındaki yurtsever 3-4 yıldır bazı aşiret ve ailesel çelişkilerden dolayı Suriye Kürdistanı'na geçmiş ve burada yaşamaktaydı. Yurtsever duygularının ağır basmasından dolayı, daha önce PKK ile kurduğu ilişkilerini burada da sürdürmekteydi. Yine zaman zaman Kuzey-batı Kurdistan'a geçerek, devrimcilerin kendisine verdiği görevleri yerine getirmekte ve bazı görevlerin gerçekleştirilmesinde onlara yardımcı olmaktaydı. Üzerine aldığı görevleri severek kabul eden Mehmet Işık, bunları başarı ile yerine getirmekteydi.

Mehmet IŞIK

Çevresinde dürüstlüğü, ülkesine bağlılığı, halka karşı sevgi ve saygılı tutumu ve yurtseverliğiyle tanınan Mehmet Işık'ın, Kürdistan bağımsızlık mücadelesinde şehit düşmesi onu tanıyan ve tanımayan herkes de sömürgeci-faşistcuntaya karşı büyük bir kin ve öfke yaratırken, olay çevrede büyük üzüntü yarattı.

Gazetemize ulaşan haberlere göre olayın gelişimi kısaca şöyledir: olay günü, Mehmet Işık, devrimcilerin kendisine verdiği bir görevi yerine getirmek ve onlara yardımcı olmak için, Kuzey-batı Kürdistan'a geçmeye çalışır. Sınırdan geçerken, sömürgeci Türk devletinin hudut bekçileri, bir ihbar sonucu durumu farkederek Mehmet Işık'ın bulunduğu tarafa doğru 3-4 koldan ağır otomatik silahlarla ateş açarlar. Aralıksız 3-4 dakika süren yaylım ateşinin altında kalan Mehmet Işık, aldığı kurşun yaralarıyla olay yerinde şehit düştü.

Her geçen gün halkımıza karşı cinayetlerini arttıran sömürgeci kolluk kuvvetleri, Mehmet Işık'ı da katletmekle, bağımsızlık ağacına dökülen kanları çoğaltmaktan ve bu ağacın daha da gürleşmesinden öte bir sonuç elde edemeyeceklerdir. Kürdistan halkı bu yiğit evlatlarını kalbinde ebedileştirerek, onların mücadelesini daha da yükseltecektir.

PKK VE I-KDP, FAŞİST TÜRK ORDUSUNUN GÜNEY KÜRDİSTAN'I İSTİLASINA KARŞI ORTAK DİRENİŞ KARARI ALDILAR

PKK ve I-KDP yetkilileri yaptıkları açıklamada, her iki partinin, Mayıs ayı sonlarında faşist Türk ordusunun Güney Kürdistan'a yönelik olarak giriştiği istilâ harekâtına karşı ortak tavır geliştirmeyi kararlaştırıklarını belirttiler.

ABD emperyalizminin ve NATO'nun desteği ve onayıyla, Kürdistan Kurtuluş Mücadelesine karşı Saddam faşist diktatörlüğüyle işbirliği içinde faşist Türk ordusunun gerçekleştirdiği Güney Kürdistan saldırısının, yalnız devrimci-yurtsever halk güçlerine yönelik olmadığında hemfikir olan her iki parti; bu saldırının aynı zamanda Kürt halkını imhaya yönelik olduğunu ve eğer direnilmez, saldırı daha geniş boyutlara ulaşıp, amaçlarına vardırılırsa ortaya çıkacak olan tehlikenin veya sonucun bundan farklı olmayacağına dikkat çektiler. Bu nedenle bugün kendisini dayatan görevin istilaya karşı, Kürt halkının varlığını korumak olduğu ve bunun için de direnmekten başka bir yol olmadığını belirten partiler, istilâya karşı ortak direnme kararı aldıklarını açıkladılar.

Her iki parti arasında alınan ortak direniş kararının daha önceden bu partiler arasında imzalanan ortak ittifak belgesine dayandığı belirtilmektedir.

Gazetemize ulaştırılan bu belgeyi, taşıdığı güncel önemden dolayı, devrimci ve yurtsever kamuoyuna duyurmayı, devrimci bir görev olarak kabul etmekteyiz.

Gazetemize ulaştırılan, ortak ittifak belgesinin tam metni şöyledir:

Irak Kürdistan Demokrat Partisi ve Partiya Karkerên Kurdistan arasında dayanışma ilkeleri:

Devrimci-ilerici güçlerin gelişmesi karşısında çıkarları bozulan emperyalizm, kendi sisteminin genel çıkarlarını koruyabilmek için yoğun bir çaba harcamakta, çeşitli plan ve komplolar düzenlenmektedir. Amerika Birleşik Devletleri önderliğindeki emperyalizm, Ortadoğu halklarının gelişen ulusal kurtuluş mücadelesine karşı, bir yandan direkt müdahaleye hazırlanırken, öte yandan da bölge gericiliğini daha çok mücadele etmek için güçlendirmekte ve bunları devrimci-yurtsever güçlere karşı saldırıya geçirtmektedir.

Bu doğrultuda bir yandan İsrail siyonizmi, öte yandan Mısır, Ürdün, Suudi Arabistan ve Irak gibi Arap gericileri ile Arap halkını kendi denetimleri altında tutmaya, ve ilerici-yurtsever Arap güçlerini boğmaya çalışmaktadırlar. Yine Türk ve Irak faşist rejimlerinin eliyle Türk, Kürt, Fars ve Arap halklarının devrimci mücadelesini ezmek istemektedirler. Faşist Türk yönetimi esas olarak her ne kadar Kürt ve Türk halklarının devrimci-yurtsever mücadelelerini boğmak için çalışıyorsa da, o aynı zamanda bölge halklarının ulusal kurtuluş mücadelelerine karşı, başta ABD olmak üzere emperyalizmin saldırgan vahşi bir gücü durumundadır.

Emperyalizmin ve bölge gericiliğinin komplo ve planlarına karşı Ortadoğu halkları çeşitli biçimlerde ve düzeylerde kurtuluş mücadelelerini sürdürmekte ve giderek daha da geliştirmektedirler. Başta Filistin olmak üzere tüm Arap halkı, Kürt ve Türk ilerici güçleri ve bölgenin diğer halkları, emperyalizme ve gericiliğe karşı bugün yoğun bir mücadele içindedirler. Bu mücadele, günümüzde Filistin ve Kürdistan gibi yerlerde yoğunlaşarak silahlı mücadele düzeyine ulaşmış ve bu mücadele buralardan gelişip genişleyecektir. Böyle bir ortamda emperyalizme ve gericiliğe karşı, her yerde çeşitli şekillerde sürdürülen mücadele, ilerici ve yurtsever güçler arasında ilişki ve dayanışmayı zorunlu hale getirmektedir.

Ortadoğu'da devrim ve karşı-devrim güçleri arasında süren bu yoğun mücadelede Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin yeri ve rolü çok önemli ve belirgindir.

Gericilik ağırlığını Kürdistan'da yoğunlaştırarak odaklaştırmıştır, devrimci-yurtsever mücadele için elverişli bir konuma sahip olan Kürdistan'ın böyle bir mücadelesi gericiliği kaynağından kurutacak ve Ortadoğu halklarına devrim yolunu gösterecektir. Kürdistan'ın konumu mücadeleye elverişli olmasına rağmen, geçmişte yürütülen mücadelelerde ortaya çıkan büyük hata ve eksiklikler, Kürdistan'ın oynaması gereken devrimci rollerini oynamasını engellemiştir. Ancak bugün durum daha farklı ve daha elverişlidir, Kürdistan'ın tüm parçalarında yurtsever mücadeleler ortaya çıkmış ve tüm bölgede böylesi mücadeleler sürekli gelişmektedir.

Kürdistan'ın parçalarında varolan hareketler eski olumsuzluklarından sıyrılmakla beraber, bazıları eski olumsuzlukları sürdürmektedirler. En önemlisi de doğrunun, olumluluğun ortaya çıkarılmasıdır. Bunların ışığında her parçadaki yurtsever güçlerin birliğini yaratmak ve her parçadaki Kürt halkıyla aynı devlet sınırları içinde yaşayan halkların devrimci-demokrat hareketlerinin sıkı ittifakını sağlamak, Kürdistan'ın her parçasındaki yurtsever güçler arasında doğru bir anlayış temelinde ilişki ve ittifaklar oluşturmak, Kürdistan halkının bölge halkları ve dünya ilerici güçleriyle ittifakını yaratmak gerekir. Emperyalizmin çeşitli kanatlarıyla uzlaşma eğilimlerinin devrimci-yurtsever halk güçlerinden uzaklaştırılması ve yüzlerinin açığa çıkarılması, Kürdistan'daki devrimci-yurtsever her örgütün acil ve temel görevi haline gelmiştir. Eğer bütün bunlar doğru bir anlayış temelinde başarıyla gerçekleştirilirse, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi gelişerek ileri boyutlara ulaşacak, önemli kazanımlar elde edecek ve Ortadoğu'da devrimci rolünü oynayacaktır.

Böyle siyasal bir ortamda I-KDP ve PKK temsilcileri bir araya gelerek aşağıdaki anlayış ve ilkeler doğrultusunda, örgütlerinin sıcak ilişki içinde olmalarına, yardımlaşma ve dayanışma içinde bulunmalarına karar vermişlerdir.

1- Başta Amerika Birleşik Devletleri emperyalizmi olmak üzere, emperyalizme karşı olmak, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini ona karşı bir güç olarak görmek ve bu mücadeleyi geliştirebilmek için yoğun bir çaba içerisine girmek, emperyalizmle çeşitli şekillerde ilişki kurmak isteyen anlayış ve eğilimlere karşı çıkmak, onları teşhir ve devrimci güçlerden tecrit etmeye çalışmak, emperyalizmin Kürdistan ve bölgedeki plan ve komplolarına karşı mücadele etmek;

2- Kürdista Ulusal Kurtuluşunu, dünya devrim güçlerinin, ulusal kurtuluş ve ışçi sınıfı hareketlerinin bir parçası olarak görmek, buna uygun ilişki ve ittifaklar geliştirmek;

3- Başını ABD'nin çektiği emperyalist güçler, bir yandan bölgesel savaşlar çıkararak, sosyalist ülkelerin içişlerine müdahale ederek, anti-emperyalist tavır alan ülkelere işgal etme tehditleri savurarak, ilerici-radikal iktidarları devirmek için plan ve komplolar düzenleyerek saldırılarını sürdürürken; diğer yandan da insanlığın mahfı anlamına gelen bir nükleer dünya savaşı çıkarma hazırlıklarını sürdürmektedirler. Emperyalistlerin dünya savaşı politikasına karşı, sosyalist ülkelerin, emperyalist-kapitalist ülkelerin işçi sınıfı ve demokratların safında dünya barışı için mücadele etmek;

4- Bölge halklarının ve aynı zamanda Kürdistan Ulusal Kurtuluşunun ve önderliklerinin düşmanı olan faşist Türkiye ve Irak rejimlerine karşı savaşmak, emperyalizm ve bölge gericiliğine karşı mücadelede Kürdistan Ulusal Kurtuluşunu bölgedeki devrimci-yurtsever hareketlerin bir parçası olarak görmek, bunun için başta Filistin Ulusal Kurtuluş Hareketi olmak üzere tüm halkların devrimci-ilerici güçleriyle ilişki ve ittifaklar kurmak;

5- Emperyalizme ve bölge gericiliğine karşı mücadelede bölge ilerici yönetimleriyle Kürdistan Ulusal Kurtuluşu arasında çelişme yaratmayacak bir biçimde ilişki ve yardımlaşma içerisine girmek;

6- Esas olarak Kürdistan halkının gücüne güvenmek, bu güce dayanmak ve ulusal kurtuluşun çıkarları doğrultusunda ilişki ve ittifak geliştirmede bu anlayışı benimsemek;

7- Kürdistan Ulusal Kurtuluşunu, her parçada, o parçadaki halka dayalı olarak geliştirmek ve bu mücadeleyi egemenliği altında yaşanılan ulusun proletaryası ve emekçi halkının devrimci-demokratik mücadelesiyle stratejik düzeyde ele almak ve bu anlayış temelinde ilişki, ittifak, birlik ve cepheler kurmak için aktif çalışmak;

8- Esas olarak her örgütün, partinin kendi parçasında çalışma yapmasını, diğer parçalarda kendine bağlı gurup ve güçler oluşturmamasını, ve her parçadaki ulusal kurtuluşçu güçler arasında aktif ilişki ve ittifaklar kurma anlayışını benimsemek. Kürdistan ulusal sorununu tartışıp belli kararlar alacak olan üst düzeyde toplantılar düzenlemek, böyle toplantılara tüm yurtsever güçlerin katılmasından yana olmak ve bunun için aktif çalışmak, Kürdistan halkının düşmanlarını hedefleyecek ilişki ve ittifak kurma anlayışını benimsemek;

9- Kürdistan'da varolan parti ve örgütler arasında ilişkileri bozacak, düşmanın işine yarayacak ideolojik sürtüşmeler yerine mücadele ve ulusal kurtuluşta birlik olma anlayışına bağlı kalmak, çeşitli örgütler arasında var olan ya da çıkacak olan sorunları silahlı mücadele ile değil, görüşmelerle ve halkımızın çıkarları doğrultusunda çözümlemeden yana olmak;

10- Karşılıklı olarak örgütlerin içişlerine müdahale etmemek, parti birliğini zedeleyici davranışlardan yana olmamak, partilerin ideolojik, politik ve örgütsel bağımsızlığına saygılı olmak;

11- Yukarıdaki anlayış ve ilkelerin pratik uygulanmasında ortaya çıkacak hata ve yanlışlar karşısında her iki tarafın sorumluları biribirlerine uyarıda bulunmalı, eğer bu uyarı gözönüne alınmazsa o zaman her bir taraf çalışmasında serbest ve özgür olacaktır.

Zafer Kürt Ulusunundur!

PDK-I	**PKK**
Başkanı	**Genel Sekreteri**
Mesud BARZANİ	**Abdullah ÖCALAN**

"Hiçbir peşmerge bu çatışmalardan yana değildir. PKK güçlüdür, bu iç çatışmaları durdurabilir. PKK'den bunu umut ediyoruz."

Uzun yıllar peşmergelik yaparak hayatını Kürdistan'a adamış bir halk savaşçısı olan Mehmet Şerif, 1947 yılında Zaxo-Kesrek köyünde doğmuştur. Mehmet Şerif'in yaşantısını ve mücadelesini anlattığı mektubunu yayınlıyoruz.

SERXWEBÛN

Irak Kürdistanı'nda mücadele 1961 yılında başladı. O zaman ben henüz küçüktüm. Babam mücadele içinde bulunuyordu. Bir müfrezenin sorumlusuydu. Babam, Sınat merkezi, Deştê dexê ve Behnûnan karakollarına yaptığı eylemlerde, düşmandan çok silah ele geçirmişti. Onun bu eylemleri ve düşman baskıları bizi mücadeleye sevkediyordu. Fakat babam, peşmerge olarak savaştığı o yıllarda hastalandı, ve doktor bulunmadığı için öldü.

Artık ben de anladım ki, silaha sarılmadan Kürdistan'da yaşamak ve düşmandan korunmak mümkün değildir. Kürdistan'ın içinde bulunduğu zor ve çetin koşulları mücadeleyi gerektiriyor, yaşam mücadeleden geçiyor.

1968 yılında Barzanilerin saflarında peşmerge oldum. Peşmergelik yaptığım alanda düşman güçlerine önemli kayıplar verdirdik. Tüm eylemlerin başında bulundum. En başarılı geçen eylemlerimiz olarak Mangeşke, Çiya Sipî'yi gösterebilir ve daha bir çok küçük eylemi sayabilirim.

1974'lere kadar mücadelemiz tüm eksiklere rağmen iyi devam etti. 1974'lerde Saddam, kendisine bağlı cahşları da harekete geçirerek, 20 bin kişilik bir kuvvetle her taraftan saldırıya geçti. Saldırıya çok sayıda uçak, helikopter ve tank katılmıştı. O zaman biz 400 peşmerge fedaî olarak harekete geçtik ve 10 gün yürüyerek Zaxo'dan Revadiz'e ulaştık. Bu alanda üç aya yakın bir ölüm-kalım savaşına girdik. Ve düşmana büyük kayıplar verdirdik. Düşman her gün 200-300 ölü veriyordu. Ancak bizden de önemli kayıplar oldu. Kardeşim Enver Şerif bu çatışmada şehit oldu, bir yeğenim de yaralandı. Bu son çatışmamız oldu diyebilirim. Daha sonra tekrar eski alanımıza (Zaxo) çekildik.

1975 yılının sonuna geldiğimizde, mücadelemiz artık yenilmişti. Bazı zayıf unsurlar ve bilinçsiz kişiler teslim oldular. Fakat bazı Kürt peşmergeleri teslim olmayı asla kabul etmediler. Hatta çoğu peşmerge, teslim olmaktansa dağların doruklarından atlayıp intihar etmeyi yeğ saydılar. Biz silahlarımızı bırakmadık, ama gücümüz dağılmıştı.

Mücadelemiz dar sınırlar içine hapsolunmuştu. Türkiye sınıra asker yığdığından, Türkiye Kürdistanı ile de ilişkilerimiz kesildi. Kürtlerin baş düşmanı ve emperyalizme bağlı olan Şah yardımlarını kesti. Zaten, Şah'la olan ilişkiler yenilginin esas nedenini oluşturur. Çünkü emperyalizm böyle bir yardımı bilinçli yapmıştı. Bu, Kürtlere oynanan bir oyundu. Dost güçlerle ilişkisizlik, ittifaksızlık ve coğrafik olarak düşman güçlerle çevrilmemiz herşeyi zorlaştırıyordu. Hiçbir yerden yardım alamaz olduk. Saddam da baskılarını yoğunlaştırdı. Kürdistan'da boydan boya katliamlara girişti. Yine çoğu insanlarımız İran'a sığınmak zorunda kaldı ve orada mülteci olarak kamplara alındılar.

Saddam yönetimi, Türkiye-İran sınır boylarında 20 km.lik alanda bulunan köyleri yakıp yıktı. Yakılıp yıkılan köy sayısı 1400'ün üstündedir. Geri kalan kadın, çocuk ve ihtiyarlar ise Irak'ın güneyine mülteci kamplarına yerleştirildiler. Bu çok zorumuza gitti, Saddam'ın kadınlarımızı el altında bulundurmasını asla kabul edemezdik. Birkaç kişi yeniden bir araya geldik. Herşeyi, namusu, şerefi elinden alınan bir insan olarak yaşamaktansa, ölümü tercih ettik. Saddam'ın karakollarına saldırılar düzenledik.

Saddam, kısa süre sonra af çıkardı. Çocuklarımızın eski yerlerine (evlerine) dönmesine izin verdi. Fakat eski yerler artık viran olmuştu. Taş taş üstünde kalmamıştı. Ben ve akraba çevrelerim, 7-8 aile olarak Türkiye'ye geçtik. Bir alana yerleşinceye kadar çok zorluk çektik. Türk devletinin Kürtlere düşman olduğunu biliyorduk. Ondan sakınmaya çalıştık. Bir süre gezginci olarak yöreden yöreye dolaştıktan sonra, Sılopi'nin Bêlka köyüne yerleştik. Köy halkı bize yardımcı oldu. Bize yer, yiyecek ve yatak temin ettiler. Burada, 12 Eylül faşist cuntasının yönetime el koymasına kadar kaldık. 12 Eylül darbesiyle baskın ve operasyonlar arttı. Her köyden insanlar işkenceye alındı. Durumumuz tehlikeye girdi. Bu defa da ailelerimiz ve çocuklarımızla İran'a geçtik. Irak Kürt hareketi toparlanmış, mücadele sürüyordu. Tekrar peşmergeliğe devam ettik. I-KSP ile I-KDP'si arasında çatışmalar vardı. Kardeşim Musa Şerif, 1983'de Kasımlo güçleri arasında çıkan çatışmada Gırka Şan'da şehit oldu. Kardeşim hiçbir zaman bu çatışmalardan yana değildi. O, düşmana karşı savaşmaktan gurur duyuyordu. Kürt halkının birliğini çok istiyordu. Ben de şahsen bu çatışmalardan nefret ediyordum. Bunların bir an önce durdurulması gerekir.

Eğer bu iç çatışmalar durdurulur, Kürt halkı arasında bir birlik yaratılırsa mücadelemiz çok güçlü olur. Hiçbir düşman gücü bizi yenemez. Bence hiçbir peşmerge de bu çatışmalardan yana değildir. Çünkü bu gücümüzü zayıflatıyor. Devrimciler buna mutlaka çare bulmalıdırlar. PKK güçlüdür, bu iç çatışmaları durdurabilir. PKK'den bunu umut ediyoruz.

Bu çatışmalar emperyalizm ve gericilikten kaynaklanıyor. Yine Kürt halkı üzerinde oyun oynanmak isteniyor. Ben de daha üç ay önce bu çatışmalarda kolumdan 4 mermi yarası aldım. Hâlâ kolum iyileşmemiştir. Kemik parçalanmış, tutması bile zor. Eğer düşman vursaydı hiç üzülmezdim. Şavaşta üç kardeşim şehit oldu, üzülmüyorum. Daha çok kan vereceğiz.

Geçenlerde yine Kasımlo güçleriyle çıkan bir çatışmada kardeşim Selman Şerif şehit oldu. Selman çok yiğit bir savaşçıydı. Uçak bombardımanında ağır yaralanmış, daha sonra mayın patlamasında ve karakol saldırısında yara almıştı. Yani her tarafı yara olmasına rağmen umudu kırılmamıştı. O, Kürdistan için herşeyini vermeye hazırdı.

Maddi durumumuz hiç iyi değildir. Fakat yine de bir ekmek bulabiliyoruz. Bu bile yeterlidir. Bugün 12 nüfusuz, ayrıca şehit kardeşlerimin hanımı ve çocuklarına bakmak zorundayım. Bu da önemli bir yüktür. Mücadele önünde bunların hiçbirini sorun etmiyorum. Bugün şiarımız, **herşey Kürdistan için** olmalıdır.

Devamı S: 22'de

OKUYUCU MEKTUBU

Ağalık kaldırılacak, köylülük devlet 'güvencesi' altına alınacak ve bölge valilikleriyle 'huzur' sağlanacakmış(!!!)

KÜRDİSTAN HALKI, BU 'İYİLİĞE' GEREKLİ CEVABI VERECEKTİR.

Geçtiğimiz günlerde, sömürgeci-faşist Türk cuntasının borazanlığını yapan Türk gazeteleri bir haber yayınladılar. Bu habere göre: generaller gûruhu, "aşiret, şeyh, vakıf vb." kurumları bir yasa ile ortadan kaldıracaklarını(!!!) bildirmektedirler. Yine aynı günlerde çıkan bir habere göre, bir de toprak reformu yasa tasarısı hazırlanıyormuş(!)

İnsan, tüm bunları okuyup da, yıllarca İran halkına kan kusturan ve emperyalizmin Ortadoğu'da bekçi köpekliğini yapan faşist Şahlık monarşisinin "Ak Devrim"ini hatırlamadan edemiyor.

Türkiye ve Kürdistan halklarına en incesinden, en kabasına kadar her türlü maddi-manevi baskı ve işkenceleri uygulayan, zindanlarda, dağlarda, köylerde devrimci ve yurtseverleri katleden, onlarca devrimciyi idam eden; halkın elinde kalan son lokmasını da talan eden, onları açlık ve sefaletin kucağına iten; emperyalizmin Ortadoğu'daki en vurucu gücü rolünü üstlenen, son aylarda düzenledikleri NATO, "Çevik Kuvvet" tatbikatlarındaki tutum ve demeçleriyle bunları gizleme ihtiyacı dahi hissetmeyen generaller çetesinden herhalde "demokratik" bir davranış beklenemez.

Bilindiği gibi şeyhlik, mirlik gibi kurumlar, feodal toplum yapısının üst yapı kurumları ve üretim ilişkilerinin hukuksal ifadeleridir. Bu temelde bu kurumların temsilciliğini ve örgütlemesini yapan kişiler de, feodal sınıf adına egemen olmaya ve sömürüden kırıntılarını almaya çalışırlar.

Kürdistan'ın sürekli yabancı güçlerin işgaline maruz kalması, iç dinamikleriyle sosyal-siyasal gelişme olanaklarının önünün tıkanmasına yolaçmıştır. Önceleri dış işgale karşı koruma ihtiyacından kaynaklanan aşiret varlığının muhafazası, sonradan sömürü mekanizmasının egemen olduğu ilişki biçimine dönüşmüş ve günümüze kadar zorla yaşatılmıştır.

İslamiyetin girişiyle birlikte şeyhlik, mirlik gibi kurumlar da hızla Kürdistan'da yayılmışlar; hem birer aşiret reisi ve hem de birer feodal olan Kürt egemen sınıfları, bu kurumların da en üst mevkilerine bizzat kendileri üstlenmişlerdir.

Fars, Arap ve Türk egemen sınıfları islam dini ve onun bu tarz kurumları vasıtasıyla kendi milli gelişmelerini sağlarken; Kürt egemen sınıfları ise, bu temelde işbirlikçilik ve ihanete yönelmişler; böylece hem bu kurumlar ve hem de Kürt egemen sınıfları, Kürt milli gelişmesinin en büyük engelleyici gücü olmuşlardır.

Kürdistan'daki bu kurumlar günümüze kadar zorla ayakta tutulmuş; TC'nin kendi ihtiyaçları doğrultusunda Kürdistan'ı kapitalizme açması ile de bu kurumlar tasfiye olmak bir yana, tersine kapitalist sömürü ile uygun bir biçimde uzlaştırılmış, yaşatılmıştır.

Bu yapı, geçmişte olduğu gibi günümüzde de milli gelişmemiz önünde engel teşkil ediyor, Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'daki temsilciliğini yapan sosyal-ajan bir tabakayı ifade ediyordu. Dolayısıyla, sömürgeciliğin daha çok işine geliyordu.

1970'li yıllardan itibaren Kuzey-batı Kürdistan'da gelişmeye başlayan Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi, bir yandan ideolojik-politik çalışmalar yaparken, bağımsızlık mücadelesi ve örgütlenme çalışmaları önünde engel teşkil eden bu ajanlaşmış yapı, kişi ve kurumlara karşı devrimci şiddet temelinde yoğun bir mücadele geliştirdi.

1980'lere yaklaşıldığında bu kurumlar önemli darbeler yemiş, gerçek yüzleri açığa çıkmıştı. Halk kitleleri, bu güçlerin sömürgeciliğin uşağı olduğunu, onların Türk devleti ile olan ilişki ve bağlantılarını bizzat görerek, somut gözlemleriyle kavramıştı. Devrimciler tarafından etkisiz kılınan bu güçlere, artık halk kitleleri de itibar etmemeye ve onlara karşı devrimci saflarda yer almaya başlamıştı.

Toplumdaki dayanakları olan bu gerici otoritelerin birbiri ardına etkisizleştiğini gören sömürgeciler, yaptıkları çok çeşitli yardımlarla bunları bir müddet daha yaşatmaya çalıştılar. Ancak, ulusal kurtuluş bilincini alarak bir kez uyanan yoksul köylü yığınlarının, artık kofluğu açığa çıkmış bulunan bu otoriteleri tanımamaya başlamaları ve bunun da ötesinde bizzat bu güçlere karşı silahlanmaları, feodal-komprador güçlerin sömürgecilik adına oynadıkları tarihi rollerini bundan böyle sürdüremeyeceklerini açıkça gösteriyordu.

12 Eylül faşist darbesiyle iktidara gelen generaller, yönetime gelişlerinin daha ilk gününde Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve halkına karşı azgın bir savaş ilan ederken, ömürlerini doldurmuş bulunan uşaklarına yönelmekte de gecikmediler. Bunlardan en irilerini kendileri için hâlâ dayanılması gereken güçler olarak ayakta tutmaya çalışırken, kendilerine uşaklık etmede yarış halinde bulunmalarına rağmen diğer pek çok feodal-ağa vb. üzerine de yöneldiler. Hatta birçoğunun kendi mülkiyeti altında bulunan toprak ve bu topraklar üzerinde çıkan çeşitli küçük maden vb.lerine el koyarak ya devlet mülkiyeti haline getirdiler, ya da daha da irileştirmek istedikleri uşaklarının ellerine teslim(!) ettiler.

Tarihten de bilinmektedir ki; Türk burjuvazisi, hiçbir dönemde kendi uşaklarına dahi güvenememiştir. Kürdistan onun gözünde, uşakları da dahil olmak üzere her zaman bir tehlike kaynağıdır. Bu nedenle, geçmişte kendisine bir çok isyanın bastırılmasında bizzat yardım eden aşiret reisleri ve ağaları dahi kurşuna dizmiş, onları idam sehpalarına çekmekten çekinmemiştir. Kürdistan'da bazı küçük otoritelerin varlığına karşı tahammülsüzlüğü, bunların ne kadar teslimiyetçi eğilimde olursa olsunlar kendisine karşı dikilebileceği korkusu her zaman varolmuştur. Ve hele, ordularını sürerek tam bir savaş ilan ettiği, toplumun en ücra köşelerine kadar bizzat ordu gücüyle sömürgeci egemenliği sürdürmeye çalıştığı bugün bunlara gereksinimi de kalmamıştır. Kendisine uşaklık etmek istediklerinde dahi elinin tersiyle iter duruma gelmiş, uşaklık yaparak yaşama olanakları arayanlara basit birer ajanlık ve muhbircilikten öte yapacak bir iş bırakmamıştır.

Türk sömürgecilerinin, gelişen ulusal kurtuluş mücadelesiyle etkileri çoktan kırılmış ve artık kendisi için bir yük durumuna gelmiş bu kişi ve kurumlardan kurtulmak isteyeceği açıktır. Bu eğilimi, 12 Eylül sonrasında Kenan Evren'in Urfa konuşmasında görmek mümkündür.

Sömürgeci feodal-komprador yapıya karşı mücadelenin kitlelerin katılımı ile bir sel hareketi gibi geliştiği bu alanlarda, Kenan Evren'in toprak reformu ve ağalık kurumu üzerine konuşması bir tesadüf değildir. Bugün bir "yasa" kararı haline getirilmiş ve o gün cunta başının konuşmalarında ifade edilen bu plânla neler yapılmak istenmektedir? Ülkemizi kan gölüne çevirerek, insanlarımızı vahşet cenderesine sokan bu zorba sömürgeci-faşist diktatörlük, bu uygulamasıyla bu kez neyin haberini vermektedir?

BU KARAR SÖMÜRGECİ-FAŞİST UYGULAMANIN DAHA DA AĞIRLAŞTIRILMASI VE AÇIK SAVAŞ HÜKÜMLERİNİN YASALAŞTIRILMASIDIR!

Sömürgeci Türk devleti generallerin uygulamalarında tüm bunlara başvururken, gerçekte kendi çıkmazını da en iyi biçimde ifade etmektedir. Gelişen ulusal kurtuluş mücadelesiyle, dayanaklarıyla birlikte Kürdistan'daki sömürgeci egemenliği bütünüyle teşhir olmuş, kurumları işlemez hale gelerek, dayandığı temelleri çökmüş ve o bu sömürgeci politikalarının enkazı altında ölüm sancılarını yaşar olmuştur. Bu nedenledir ki, tek zırhı olan ordu ve polis gücüne sığınmış, generallerin yönetimi altında kendisine varlık bulmaya çalışmıştır. Ancak, gelişmeler de göstermektedir ki, sömürgeci Türk burjuvazisinin en son kozu olarak iktidara getirilen cunta da, onun sorunlarına çözüm getirememekte, tersine her alandaki bunalım giderek daha da ağırlaşmaktadır. Bir yanda her türlü bastırma çabalarına, açık saldırılara, katliam ve idam cezalarına rağmen durdurulamayan, tersine daha da alevlenen Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi, bir yandan kitlelerin içine itildiği açlık, işsizlik, sefalet, pahallılık ve işçilerin döviz uğruna dünya pazarlarında satılığa çıkarılmasına rağmen gün geçtikçe hastalıkları daha da artan, çöken, iflasın eşiğinde bir ekonomi. Ve daha birçok yan hastalıklar içinde kıvranan burjuva siyasal ve ekonomik erki –Faşist Türk burjuvazisinin içinde bulunduğu durum bu–. Hiçbir sorununa çözüm bulamayan bu sınıfın, tarih boyunca olduğu gibi, sorunlarının çözümünü yine Kürdistan'da arayacağı açıktır. İşte tümüyle bu gelişmelere bağlı olarak alınan bu kararların, bu çaresiz hastalığa ilaç olarak düşünüldüğünü söylemeye dahi gerek kalmamaktadır. Öyleyse bunlar neyi amaçlamıştır, bu kararlarla ne yapılmak istenmektedir? Bunları kısaca şöyle belirleyebiliriz.

Birincisi; yukarıdaki satırlarda da ifade edildiği gibi, sömürgeci Türk burjuvazisi, özellikle Kürdistan'da gelişen devrimci mücadele ve kendi gelişiminin ulaştığı noktada artık, yerli egemen sınıflara ihtiyaç duymamaktadır. Bu sınıflar, sosyal-ajan bir güç olarak sömürgeci politikanın Kürdistan'da bir gerçek haline getirilme çabalarında üzerinlerine düşen görevi geçmişte bütünüyle yerine getirme azmiyle çaba sarfetmiş olmalarına rağmen, bunda başarılı olamamışlardır.

Kürdistan toplumunun bir de bunlar eliyle baskı altında tutularak, hertürlü çağdışı ideoloji ve kurumun bağları içinde hapsedilmesine, ve Kemalizmin en keskin savunucuları olarak Türk burjuvazisinin Türkleştirme politikasında gönüllü uşaklıklarına rağmen toplum ve özellikle köylülük ulusal değerlerini korumayı bilmiş ve mücadelenin gelişimi ile de geçmişte zorbalık ve zulümleri altında yaşadıkları bu güçler karşısına dikilmekte gecikmemişlerdir. Yurtsever köylülüğün aktif katılımı ile gelişen devrimci mücadele karşısında feodal gerici güçlerin toplum üzerindeki otoriteleri birbiri ardına sıfıra inerken, bunların şahsında sömürgeci Türk burjuvazisi de ağır bir bozguna uğramıştır.

İşlevlerini tamamlamış olan bu güçler, içine düştükleri bu konumlarıyla, Türk devleti için kullanılmış bir paçavra durumundadırlar ve bu nedenle de fırlatılıp atılmaktadırlar.

İkincisi; sömürgeci Türk burjuvazisi, uşaklıklarıyla politikasının hayata geçirilmesinde birer ara halka olan bu güçlerin, geçmişte ihanetlerinin bedeli olarak sömürüden belli oranda pay almalarına olanak tanımaktaydı. Bunlar, özellikle Türk burjuvazisinin kendisi açısından fazla yararlı bulmadığı ticaret, inşaatçılık vb.lerini yapabilmekte ve bu vesileyle bir yandan kendilerini palazlandırırken, esas olarak da Türk burjuvazisinin ulaşamadığı alanlarda ve kendisi için yük olacak işleri yaparak adeta ülke zenginliklerinin toparlanarak onun eline teslim edilmesi gibi bir görevi yerine getirmekteydiler. Öte yandan ise, kırsal alanda yoksul köylülük üzerinde gerçekleştirdiği sömürü de bunlar kendisi için bir ara halka rolü oynuyor, feodal bağlar ve baskı altında tam bir köleler gibi çalıştırılan köylülük, doğrudan askeri bir güç dayatılmaksızın da böylece sömürgeciliğin kıskacında tutulabiliyordu. Ancak gelişen mücadele ile köylülüğün ufkunun aydınlanması ve feodal-kompradorları karşılarında savaşılması gereken güçler olarak görmeye başlamalarından sonradır ki, sömürünün bunlar eliyle sürdürülmesi de artık giderek zorlaşmaya başladı. Bu güçlere bu açıdan da artık ihtiyaç duymayan Türk sömürgeci burjuvazisi, ekonomik bunalımından çıkış arayışları içinde bulunduğu bugün Kürdistan'ın özellikle tarımsal ve hayvansal ürünleri üzerine yönelme ihtiyacının giderek daha da artması üzerine, ilk işlerden birisi olarak bu kesimlere yönelmeyi zorunlu görmeye başladı. Gerçekte Türk kapitalizminin yaşadığı bunalım ve bu bunalımın sonucu olarak işbirlikçi-tekelci burjuvazinin ara katmanları silip-süpürme, onları hergün iflasa sürükleyerek sömürüyü salt kendi tekelinde geliştirme politikası da dikkate alındığında, sömürüyü genişliğine ve derinliğine artırma çabası içinde bulunan sömürgeci burjuvazinin, Kürdistan'daki bu kesimlere yönelmesi de kaçınılmazdır. O artık, son bir çabayla tarımsal-hayvansal ürünleri ve zenginlik kaynaklarını en geniş ve en derin biçimde talan etmenin ve böylece içinde bulunduğu ekonomik bunalımına bir nebze de olsa nefes aldırabilmenin gayretleri içerisindedir. Bu noktada, bu sömürüden en ufak bir kırıntıyı dahi paylaşma hoşgörüsünü göstermemekte ve büyük bir açgözlülükle Kürdistan'ı adeta yutmaya çalışmaktadır. Ve bunu, ordu ve çıplak zor gücüyle gerçekleştirme durumunda olduğundan da, yine bu kesimlere ihtiyaç duymamaktadır.

Üçüncü olarak; açıktır ki bu uygulama, yoksul köylü yığınları üzerindeki devrimci etkiyi kırma amacını gütmektedir. Yoksul köylülükle her dönem yüzyüze bulunan ve birer ara halka olarak uyguladıkları baskı ve zor temelinde Türk sömürgeciliğine hizmet eden bu kesimler, köylülüğün nefretle dolu olduğu güçlerdir. Bir anlamda cunta, bu uygulamasıyla bir taşla iki kuş vurmak istemektedir. Şöyle ki; bu güçler sömürünün gerçekleştirilmesinde köylü yığınlarıyla doğrudan karşı karşıya olduklarından, köylü, karşısında devlet güçlerinden çok bunları görmüştür ve bu güçlere karşı duyduğu kin ve öfkesi çok derindir. Cunta, bu güçlere karşı sözde tavır almakla ve köylülüğün en büyük özlemi olan toprak vaadinde bulunmakla yoksul köylü yığınlarının desteğini almayı umut etmektedir. Zaten, gereksinimi kalmadığından bu güçlerden kurtulma işini de, böylece, kendisi açısından en uygun biçimde sonuca bağlamak istemektedir. Fakat, toprakların kamulaştırılması, toprak reformu, vb.nin anlamı, Kürdistan için bugün kitleler nezdinde de çok açıktır. Bilinmektedir ki, köylülüğün toprak sorunu bir ulusal-demokratik devrim sorunudur. Yoksul köylülük, üzerindeki feodal baskı ve bağlardan ancak böyle bir devrimin ürünü olarak kurtulabilir. Bu gerçek köylü yığınlarına götürüldüğünde, onlar, kendi kurtuluşlarını da gerçekleştirecek bu mücadelenin en temel gücü olmuşlar, devrimin zafere ulaşmasında en ön saflarda çarpışmışlardır. Geçmişte bu sorunun çözümleyici gücü olan burjuvazinin bir müttefiki olarak, feodalizme karşı savaşın en büyük gücü olan köylülük, proletarya devrimleri çağında ise yine önünde bulunan toprak sorununun çözümleyici gücü olan proletaryanın en sadık müttefiki haline gelmiş ve devrimlerin gerçekleşmesinde büyük bir güç olarak önemini korumuştur.

Artık, burjuvazinin bu soruna çözüm getiremeyeceği ve tam tersine feodal güçleri yaşatıp, onlara dayanarak varlığını sürdürmeye çalıştığı, daha XIX. yüzyılda ortaya çıkmış bir gerçektir. Emperyalizmin gelişen ulusal ve sosyal kurtuluş mücadeleleriyle günbegün tükenişe gittiği günümüzde ise, bu durum dünyanın sömürge ve bağımlı ülkelerinde en bariz şekilde görülmektedir.

Kaldı ki, bu genel gerçeğin de ötesinde, Türk burjuvazisi, Kürdistan'ı bir sömürge olarak da kabul etmemekte, bu ülkeyi bir ulusal yayılma alanı olarak görmektedir. Bu politikasının birer ara halkası olarak kullandığı feodal güçlerin rollerinin tükenmesi ile, piyasaya sürülen bu uygulama, köylülük açısından ara halkanın kaldırılarak sömürgeciliğin çıplak yüzüyle karşı karşıya gelmesinden öte bir anlam ifade etmemektedir. Kürdistan'da devletleştirme, bu anlamda sömürgeci devletin doğrudan sömürü ve baskısı olmaktadır. Açık ki bu da, sömürgeci devletin köylülükle yüzyüze gelmesi demektir.

Her sömürge ülkede olduğu gibi Kürdistan'da da, toprak sorununun çözümlenmesi ulusal bağımsızlığın elde edilmesine bağlıdır. Bir bütün olarak ülke topraklarının bir başka yabancı gücün hakimiyeti altında bulunduğu alanlarda, köylülük tarlasının da gerçek sahibi olamaz, bizzat sömürgeciliğin dayanağı olan ve ona dayanarak yaşatılan feodalizm tasfiye edilemez. Önünde ülkesinin kurtarılışı ve ona sahip çıkma sorunu olan bir halkın ve köylülüğün demokratik sorunlarının çözümü, bütünüyle bu yabancı hakimiyetin ortadan kaldırılmasına bağlıdır. O halde, sömürgeci Türk burjuvazisinin köylülüğe toprak vaadinde bulunması, feodallerin topraklarının kamulaştırılacağı ve köylülüğün bu baskılardan kurtarılacağı yolundaki propagandaları, köylülük açısından hangi kurtuluşu ifade edebilir. Bugün çıplak bir zor temelinde köylülüğü soyup soğana çeviren ve evindeki tenceresine, tavuğuna-keçisine kadar el koyan Türk devleti, bu propaganda ve uygulamalarıyla kendini teşhir etmekten öteye gidemeyecektir.

Biliniyor ki, Kuzey Kürdistan'ın özellikle güney kesimleri köylülüğün feodalizme ve sömürgeciliğe karşı mücadeleye en aktif şekilde katıldıkları ve bizzat savaş içinde yer aldıkları alanlardır. Verimli ovalara, zengin topraklara sahip olan bu yörede, sömürgeciler, bizzat feodaller eliyle yıllarca en koyu sömürü ve baskıyı gerçekleştirdiler. Ancak, PKK Hareketinin feodal aşiretçi güçlerin şahsında sömürgeciliğe karşı geliştirdiği mücadele, bu baskı ve sömürüyü en ağır biçimde yaşayan köylülüğün kendi davalarına sahip çıkmaları için sürükleyici bir önderlik görevi yaptı. Ve kendi öz davaları olan ulusal kurtuluş ve dolayısıyla toprak sorunlarının çözümünün proletarya önderliğinde gerçekleştirilecek bağımsızlık hareketiyle mümkün olduğunu gören köylü yığınları, en kısa zamanda bilinçle ve silahla donanmaya başladılar. Cunta başı Evren bizzat "Apocu"lardan bahsederek köylülüğe, toprak vaadinde bulunurken, açık ki gerçekte bir gözdağı vermeye çalışıyordu. Kendi davalarına sahip çıkmalarına izin verilmeyeceğini söylüyor, yaptığı sahte propagandalarla devrimci etkiyi kırmak istiyordu.

Dördüncü olarak; bu uygulama, cuntanın gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında kitlelerle, devrimci hareket arasındaki bağı koparmak amacıyla geliştirdiği "stratejik köy" uygulamalarına kılıf hazırlama amacını gütmektedir. Cunta, son aylarda hızla uygulamaya koyduğu "stratejik köy"ler oluşturma politikası gereğince, özellikle "sınır" köylülerini zor ve baskı temelinde topraklarından sürmekte, dağlık alanlardaki aşiret ve köylüleri de yine bu uygulamanın bir gereği olarak kendi belirlediği alanlara yerleştirerek, kırsal alanı denetim altına almaya çalışmaktadır. Son Güney Kürdistan saldırısı ile giderek daha da hız kazandırılan bu uygulama ile, sömürgeciler, bir yandan köylülüğün mal varlıklarını talan eder ve el koyarken, diğer yandan da onları açık cezaevleri biçimindeki bu toplama kamplarında askeri denetim altında tutmak ve devrimcilerin halkla bağ kurmasını önlemek istemektedirler. Uygulamanın boyutları ve amaçları diğer yazılarda ele alındığından burada geniş olarak üzerinde durmayacağız. Ancak belirtilmesi gereken bir nokta olarak bir kez daha vurgulamak gerekir ki, toprakların kamulaştırılması, özellikle bu aşamada (yani ulusal kurtuluş hareketinin kitle bağlarının geliştirilmeye çalışıldığı bu dönemde) köylülüğün tümüyle zor temelinde denetim altında tutulmasını amaçlamaktadır.

Devamı S: 22'de

BİRKOM, AVRUPA FAALİYETLERİ VE SORUNLARI

(FKBDC'ye Sunulan PKK-BİRKOM Raporu)

Türkiye ve Kürdistan'da, politik güçler arasında oluşturulan FKBDC'nin kuruluşunun üzerinden bir yıl geçti. Hiç şüphesiz ki, Türkiye ve Kürdistan sol güçleri tarihlerinde ilk kez böylesine anlamlı ve olumlu; şekilsiz, ilkesiz, geçici güç ve eylem birlikleri için değil, siyasal iktidara yönelmek için kendi aralarında programa dayalı bir birlik oluşturmuşlardır. Bundan sonra yapılması gereken, bu birliği daha da güçlendirmek ve bu konudaki sorumlulukları yerine getirmektir.

Ancak, gerek birliğin yeni oluşunun getirdiği yetersizlikler, acemilikler ve gerekse de çeşitli sorunlara yaklaşımdaki anlayış farklılıkları, çeşitli sorunlar da doğurmuştur. Doğan tüm sorunları, kaynağıyla birlikte ve açıkça belirtmedikçe, yanlışlıkların üzerine cesaretle gitmedikçe, birlikte hareket tarzının güçlenemeyeceği açıktır.

Biz bu yazımızda, Avrupa pratiğinde (yani BİRKOM içinde) doğan sorunlara yaklaşımımızı izah ederek, yanlışları eleştirerek ve doğruları da ortaya koyarak görüşlerimizi kısaca açıklayacağız.

BİRKOM'UN KISA BİR TARİHÇESİ VE OYNADIĞI ROL

12 Eylül askeri faşist darbesinden sonra, kendisini daha da acil olarak dayatan birlik ve cephe sorunu, tüm sol güçlerce gündemleştirildi. Bu sorun, Avrupa'da da yoğun olarak tartışılıyordu ve herkes bir arayış içindeydi. Türkiye Devrimci-Demokratik Hareketi ile Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketinin ittifakları doğrultusunda yürütülen cephe çalışmaları ürün vermiş, cephenin kuruluş çalışmaları için PKK, Devrimci Yol, SVP ve TEP'ten oluşan bir "Örgütleme Komitesi" oluşturulmuştu.

Türkiye ve Kürdistan'a yönelik bu çabalar, Avrupa'da hemen etkisini gösterdi. Henüz cephe kurulmadan, Serxwebûn, Devrimci İşçi, Kıvılcım ve Emekçi'nin çalışmaları ile "Yurt-dışı Avrupa Anti-faşist Birlik Komitesi", yani BİRKOM kuruldu ve programını ilân etti.

BİRKOM, kuruluşuyla birlikte hem kitleler ve hem de bu oluşum içinde yer almayan diğer siyasi güçler üzerinde de yankılar yarattı. Olumlu-olumsuz, her güç kendine göre bir yaklaşım gösterdi.

İlk başarılı eylemleri, 8 Mayıs Duisburg yürüyüşünün gerçekleştirilmesi ile 21 Mart 1982 Diyarbakır Askeri Cezaevinde, PKK önder ve militanlarının katledilmesini protesto maksadıyla Partizan'la birlikte düzenlediği ve bir ay kadar devam eden açlık grevleri oldu. Bu başarılı eylemleriyle Türkiye, Kürdistan ve Avrupa kamuoyuna kısa bir sürede kendisini kabul ettirdi ve haklı olarak önemli bir prestij kazandı.

1 Haziran 1982'de FKBDC'nin kuruluşuyla BİRKOM daha da güçlendi. İşçinin Sesi, Birlik Yolu, Cephe ve Devrimci Savaş'ın katılımıyla BİRKOM'u oluşturan örgüt sayısı sekize çıktı ve siyasal etkinliğini daha da arttırdı.

Artık BİRKOM, Türkiye ve Kürdistan sol güçleri arasında yapılan eylem birliklerinde bir katalizör rol oynuyor ve önemli bir çekim merkezi oluşturuyordu. Örneğin, 11 Eylül 1982'de faşist cuntaya karşı bir tek mitingin yapılması BİRKOM'un etkin rolüyle mümkün olabilmiştir. Bu bir abartma değil, somut gerçekliğin kendisidir. İşte güç ve eylem birliklerinin gerçekleştirilmesinde BİRKOM'un böylesine olumlu bir işlevi olmuştur.

Ancak, FKBDC'nin kurulmasından sonra BİRKOM'un durumu bir süre boşlukta kaldı ve kendi içinde uzun tartışmalara yol açtı. Tartışmaların ana noktası, BİRKOM, ayrı programı olan Avrupa örgütü mü olacak, yoksa FKBDC Avrupa Komitesinin kararlarını uygulayan bir alt organ mı olacak şeklindeydi? Uzun süren bu tartışmalara müdahale eden FKBDC Yürütme Komitesi, BİRKOM'u kendisinin Avrupa Komitesi olarak atadı ve böylece süregelen tartışmalar da son bulmuş oldu.

Türkiyeli ve Kürdistanlı sol güçlerin tarihlerinde ilk defa böylesine anlamlı ve olumlu ortak bir faaliyetin yürütülmesinde elbetteki olumsuzluklarla, birliği zedeleyen ve aşılması zorunlu olan davranış ve anlayışlarla karşılaşılacaktı ve karşılaşıldı da. Bunlar, Türkiye ve Kürdistan devrimlerinin birbirleriyle olan ittifak ve bağlantılarında, devlet ve demokrasi sorununda, uluslararası ittifak politikasında vb. konular ideolojik-politik farklılıkların yarattığı sorunlardı. Bu hususta, sorunlara kaynaklık eden yanlış anlayışlar aşılmadan ve açığa çıkarılmadan, pratikte doğan şu veya bu görüntüyle uğraşmak bizleri bir adım ileri götürmeyecektir.

Bu nedenle, birlik olayının gerçekleşmesinden sonra içine girilen dönemde yürütülen faaliyetlerin ve ortaya çıkan olumsuzlukların bir değerlendirmesini yapmak hem gerekli ve hemde kaçınılmazdır. Böylesi bir değerlendirme yapılmadan, geleceğe ilişkin ilişkileri ve faaliyetleri daha sağlıklı bir temele oturtmak mümkün olmayacaktır.

BİRKOM, SORUNLARI, ÖRGÜT VE MÜCADELE ANLAYIŞI

Önüne devrim sorununu koyan her örgüt, ülke sınırları içinde sürdürdüğü savaşımını güçlendirmek ve uluslararası alanda destek sağlamak için stratejik ve taktik, çeşitli düzeylerde ilişki kurmak ve bağlantılarını sağlamak ister. Buna uygun olarak da örgütler kurar, dayanışma hareketleri geliştirir. Örgütler, bir ihtiyacı karşılamak, bir görevi gerçekleştirmek için kurulurlar. Yani örgüt, gerçekleştirilmek istenen görevlere göre biçimlenir. Tüm yurtdışı faaliyetleri de perspektifini ülke devriminden alacak, ülke devriminin uluslararası bağlantı ve ilişkilerini o ihtiyaca göre örgütleyecektir. Güney-Doğu Asya, Latin Amerika ve Afrika ulusal kurtuluş hareketleri ile dünyanın diğer devrimci güçlerinin pratiklerinde görülen durum budur.

Önüne, devrimi gerçekleştirme sorununu koyan FKBDC de, bu genel yaklaşım çerçevesinde Türkiye ve Kürdistan Devriminde, emekçi kitlelerin yoğunluğunu da dikkate alarak, Avrupa'da güçlü bir dayanışma hareketi örgütlemek gibi bir görevle karşı karşıya kalmış ve bu amaçla Avrupa kolu BİRKOM'u örgütlemiştir. BİRKOM'a biçim veren, mücadele perspektifi sunan, ruh veren FKBDC ve onun gerçekleştirmek istediği görevlerdir. Çünkü, BİRKOM bu ihtiyacın ürünü olarak örgütlendirilmiştir. Yoksa Avrupa'da doğmuş çeşitli sorunları çözmeyi merkezi görev olarak kabul eden bir ihtiyacın ürünü olarak kurulmamış, ona göre biçimlenmemiştir.

Girişte de değindiğimiz gibi, faaliyetleri sırasında BİRKOM, çeşitli sorunlarla yüz yüze geldi. Yıllardır aralarında ayrılık tohumları ekilmiş olan sol güçlerin bir araya gelmelerinin bile olay olduğu düşünülürse, bu sorunlar kaçınılmaz görülebilir. Ancak, FKBDC kendi programına Türkiye ve Kürdistan halklarını kurtarmayı almışsa ve bu programı onaylayan örgütler sorumluluklarının bilinciyle hareket ederlerse, bu sorunların mutlaka aşılmak zorunda olduğu da açıktır.

Nedir BİRKOM'da ortaya çıkan ve onu şancılı bir döneme sokan kriz?

Kurulu ve bizce faaliyet çerçevesi açık olan - ama kimilerine göre açık olmayan- BİRKOM'un yeni ve bambaşka bir platform temelinde siyasal olmayan bir örgüt haline dönüştürülme çabaları, bugün BİRKOM'daki tıkanıklığın temel kaynağıdır. Yani, "*BİRKOM, Avrupa'daki işçilerimizin ekonomik-demokratik ve sosyal haklarını koruyan ve bunun için mücadele eden ve FKBDC'inden bağımsız bir programa sahip olan bir örgüt olmalıdır.*" şeklinde ifadesini bulan ve BİRKOM'u yeni program arayışları içine çekmeye çalışan görüş, faaliyetlerin aksamasına neden olmaktadır.

Yine, bu anlayışın sahipleri, "*Türkiye, Kürdistan...devrim... diyerek, yani siyasal propaganda ve ajitasyonu temel alarak kitleleri seferber edemiyoruz. Kitleleri seferber edebilmek için, onların ekonomik ve sosyal sorunlarının çözümünü ve bunun propaganda ve ajitasyonunu temel almalıyız*" demektedirler.

Bu anlayışın tipik bir örneği 6 Mart'ta, Almanya'da yapılacak seçimler üzerine çıkarılacak bildirinin taslağı üzerinde süren tartışmalar sırasında ortaya çıktı. Almanya'daki mevcut siyasal partilerin yabancılar politikasını teşhir eden bildiride, sıra işçilere hedef göstermeye gelince, BİRKOM içinde iki ayrı görüş belirdi. Birinci anlayış bütün sorunlardan kurtulmanın yolunun faşist cuntanın yıkılmasından geçeceğini savunurken; ikinci anlayış; sorumlu olarak Alman emperyalizmini görüp hedef olarak da Alman hükümetini göstermiş ve "*seçim hakkı*", "*geri dönmeyeceğiz*" sloganlarında ifadesini bulan talepleri ileri sürmüştür.

Burada dikkat edilmesi ve yakalanması gereken mantık, işçilere neyin vaad edildiği ve ne için mücadele edilmesi gerektiğidir. Devrimciler, işçilere, Avrupa koşullarında iyi yaşam vaadi talepleri doğrultusunda örgüt ve çalışma tarzı sunamazlar; kendilerini salt bu talepler uğruna mücadeleyle, bu talepler doğrultusunda yürütülecek propaganda ve ajitasyonla sınırlayamazlar. Ve bunu da eylem hatlarının merkezine koyamazlar. Onların asıl görevi, Türkiyeli ve Kürdistanlı kitlelerin siyasal bilinçlerini geliştirerek, bu doğrultuda etkin görevler yerine getirmektir.

Bu siyasal eğitim neyi içermelidir? İşçilere, ezildiklerini, işsizlik sonucu geri gönderileceklerini... vb. izah etmek yetmez. Yani, salt "iktisadi" ajitasyonla emekçi kitlelere bilinç götürülemez ve bu işin örgütlendirilmesi temel eylem biçimi olarak ele alınamaz. Yapılması gereken, bu sorunların kaynaklandığı emperyalist-kapitalist sistem ile faşist diktatörlüğün siyasal teşhirini temel alarak, işçilerin hem siyasal bilincini geliştirmek ve hemde siyasal iktidar uğruna verilen mücadelede görev ve sorumluluklarını kavratmaktır. Bu konuda Lenin şöyle diyor; "*Demek ki, sosyal-demokratlar (yani komünistler) kendilerini, yalnızca iktisadi mücadeleyle sınırlamakla kalmamalı, iktisadi teşhirlerin örgütlendirilmesi işinin başlıca eylemleri haline gelmesine de izin vermemelidirler. İşçi sınıfının siyasal eğitimini ve bu sınıfın siyasal bilincinin geliştirilmesini etkin olarak ele almak zorundayız.*" (Ne Yapmalı?)

BİRKOM VE PROGRAM SORUNU

BİRKOM'un mevcut platformunu yetersiz görerek yeni bir paltform arayışı içine girilmesi gerektiğini savunan anlayış, en somut olarak 26 Mart 1983 tarihli BİRKOM toplantısında dile getirildi. Devrimci İşçi adına BİRKOM yürütme kurulunda yer alan temsilci, bu konuda şunları söylemekteydi: "*Yurtdışındaki devrimci görevlerimiz ise, bize göre, sadece ve sadece Direniş Cephesi'nde ifadesini bulan Türkiye ve Türkiye Kürdistan'ındaki devrimci-demokratik mücadelenin örgütlendirilmesi, sürdürülmesi ve bunun uzun süreli bir direniş mücadelesi, bir halk savaşı şeklinde ele alınmasının BİKOM'u ayakları üstünde tutacak, yurtdışındaki devrimci görevleri yerine getirtecek, tek başına herşeyi açıklayan bir kaynak olmaması gerektiğidir. Bu anlamda bugüne kadar BİRKOM, yurtdışındaki devrimci görevlerin ne olduğu, bunları hangi örgüt modeli ile nasıl bir ilişki sistemi içerisinde ve kendi iç ilişkilerini ne şekilde düzenlemek suretiyle yerine getirmesi gerektiği noktasında bir program itibariyle tam bir netliğe kavuşamamıştır. O zaman diyoruz ki, bu sorunlar BİRKOM içerisinde bu toplantıdan itibaren en geniş bir biçimde tartışılabilmeli ve bu sorun mutlak bir biçimde çözüm bulmalıdır...- Bütün bunları yapabilmek için se bizim nerede yaşadığımız, nerede olduğumuz, hangi sınıf ilişkileri, hangi üretim ilişkileri üstünde, hangi toplumsal ve sınıfsal ilişkiler denizi içerisinde yaşadığımızi belirlemekten geçiyor. O da açıktır ki, bizler yurtdışında yaşıyoruz, ve örgütlenmemiz de, BİRKOM da, Türkiye için bir örgüt olan Direniş Cephesinden farklı olarak Avrupa için bir örgüt olabilmelidir. Yani, bizler BİRKOM olarak, BİRKOM'u oluşturan güçler olarak, devrimciler olarak Türkiye devrimi için, Türk ve Kürt halklarının mücadelesinin zafere ulaşabilmesi için yurtdışından bu mücadeleyi her bakımdan desteklemek istiyorsak, buradaki sınıf mücadelesi içerisinde, buradaki toplumsal çalkantı içerisinde, toplumsal kaynaşma içerisinde yer alabilmeliyiz....Bu bir program sorunudur, BİRKOM'un bu çerçevede bir programı olmalıdır, oluşturulmalıdır.*"

FKBDC Genel Komitesinin onayı ile, Avrupa temsilcisi olarak BİRKOM'un statüsü belirlendi. Bu, FKBDC'nin programı aynı zamanda BİRKOM'un programıdır anlamına da gelir. Fakat buna rağmen, BİRKOM'un hem "temsilciliği", hem de "programı" tartışma konusu haline getirebilinmiştir. Dayatılan bu tartışmalar çıkmaza girince, birlik espirisiyle çelişen olumsuz bir tutum içine girilmiş; alınan kararlar bölgelerde ya aşındırılmış, ya da bazı bölgelerde görüldüğü gibi (Fransa'da) tek yanlı olarak pratikte BİRKOM işlersiz kılınmak istenmiştir. Ortak platform bir yana itilerek, kendi örgüt anlayışına has birlik mantığı ve çalışma tarzı uygunlanmıştır. Oysa uyulması gereken bir paltform, bir karar mevcuttur. O da FKBDC platformu ve BİRKOM'a ilişkin karardır ve ona imza atan her örgüt, ona sahip çıkmak ve güçlendirmek zorundadır. Ama her örgüt, sorunları çözmede kendi mantığı ile yaklaşırsa, ortak platformu bir kenara iterse, o zaman platformun kendisi de anlamsızlaşacak, işlemez hale gelecektir. Üstelik bu olumsuz yaklaşım daha da derinleştirilirse, yeni platformlar aramaya dönüşürse, bu, ileri doğru atılan adımdan, iki adım daha geriye dönmek olacaktır. Devrimci İşçi BİRKOM'un hem statüsüne, hem de programına ilişkin düşüncelerini yayın organına da yansıtarak, şöyle diyor; "*BİRKOM, bir demokratik kitle örgütü olarak kavranmalıdır. FKBDC'nin ve onu oluşturan gurupların yurtdışındaki taraftarlarının ve sempatizanlarının faaliyetlerini ortak şekillerde örgütleyen bir kuruluş, bir örgüt olmalıdır BİRKOM...,...Direniş Cephesi'nin Avrupa'daki demokratik muhtevalı görevlerinin yerine getirilmesinin temel bir aracı olması gereken BİRKOM, aynı zamanda, Avrupa'da yaşayan 2 milyona yakın Türk ve Kürt emekçisinin hakları için de mücadele etmelidir. (Yabancı düşmanlığı, işçilerimizin ekonomik-demokratik hakları, eğitim, konut... vb. sorunlar BİRKOM'un ilginlenmesi gereken önemli konular olmalıdır.)*" (Devrimci İşçi, Eylül sayısı sayfa 4, BİRKOM ve Görevlerimiz.)

Devrimci İşçi, istediği konuları yayınlarında tartışabilir, bu konuda özgürdür. Ancak, BİRKOM'un muhteva ve ilişkilerine ait belirleme ve karar yetkisi, cephe yürütmesine aittir. Buna rağmen, bu örgütün yapısı ve geleceğine ilişkin tek taraflı bir tartışmayı ısrarla sürdüren Devrimci İşçi, sonuçta bununla da yetinmeyerek, bu konudaki tutum ve anlayışını mevcut cephe ve birlik olgusuna gölge düşürecek bir tarzda ve sorumsuzca yayın organlarında da tartışmaya ve dış güçlere yansıtmaya çalıştı. Oysa bu konuda, doğru tartışmalarla sorunu aydınlığa kavuşturma olanağı vardı ve bu önemli oranda yapılmıştı.

FKBDC kararına rağmen, yeni program önermenin ve BİRKOM'u demokratik bir kitle örgütü olarak değerlendirmenin arkasında yatan gerçeklik nedir?

Bu öneri sahipleri gerçekten devrime hizmet edecek bir program ile kitleleri örgütlemeyi mi, yoksa kitleleri devrim için mücadeleden uzak, salt içinde bulunulan alana özgü ve güncel sorunları çözmeyi amaçlayan özerk bir devrimciliği ve örgütlenmeyi mi tavsiye etmektedirler?

Şöyle diyor Devrimci İşçi; "*Azınlık olarak, Alman toplumuyla eşit haklara sahip olmak* en temel bir mücadele amacımız *olmakla birlikte, azınlık olarak belli konularda bizlere daha da fazla olanakların tanınması zorunludur...*" (Yabancı Düşmanlığına Karşı Mücadele Sorunu ve Bazı Yaklaşımlar. Devrimci İşçi, Eylül sayısı, sayfa 7)

Dikkat edilirse, pratikte ulusal azınlık olma fikrinden hareket edilmektedir. Yoksa, Avrupa'ya özgü sorunlardan yola çıkarak esas kurtuluşa hizmet edecek bir örgütlenme önerilmiyor. Önerilen şey, işçilerin içinde yaşadıkları ekonomik ve sosyal yapıdan kaynaklanan sorunların, Avrupa yapısı içinde çözümlenebileceğidir. Sorun birer azınlık örgütü olup olmama sorunudur. Yine, devrimi bir yana bırakıp "*Avrupa'daki sınıf mücadelesine katılma*", "*enternasyonalizm*" kisvesi altında mülteci bir örgüt olma istemidir. Bu noktada enternasyonalizmin bir tek doğru yorum tarzının ne olduğunu da açıklamak gerekiyor. O da, kişinin kendi ülkesinin kurtuluşu ve devrimi için mücadele etmesidir. Eğer biz gerçek anlamda Avrupa işçi sınıfına karşı enternasyonalist görevimizi yerine getirmek istiyorsak

kendi emperyalistlerine bağlı olan ve zayıf halkalar teşkil eden Türkiye ve Kürdistan'da devrimi gerçekleştirmek uğruna mücadele etmek zorundayız. O zayıf halkaları koparırsak, gerçek anlamda "Avrupa işçi sınıfı mücadelesine" katılmış oluruz.

Devrimci İşçi veya daha başka örgütlerin, devrimi veya reformları hedefleyip, hedeflememeleri kendilerinin bileceği bir iştir. Biz de bu durumda onlara karşı tutum belirlemede özgürüz, ancak birbirimizi kesinlikle sorumlu tutacağımız şey, ortak program hedeflerimize ve anlayışımıza ne kadar bağlı kalındığıdır.

Daha da somutlaştırırsak; BİRKOM'un programı FKBDC'nin programıdır. Çünkü BİRKOM, FKBDC'nin örgütü olarak, o çerçevede hareket etmek zorundadır. Ayrı bir programa sahip olamaz. Ancak belirli zaman kesitlerini kapsayan ve kapsamına işçi sorunları...vb. de alan çalışma programları oluşturulabilir.

Avrupa'da faaliyet yürüten her örgüt, zaten çeşitli biçimlerde örgütlenmelere sahiptir. Buraya özgü sorunları çözümlemeye yönelik faaliyetlerdeki eksiklikler, yetersizlikler, bu sorunları çözmeye çalışacak çeşitli komisyon, komite veya çalışma gurupları oluşturularak giderilebilir.

Sorun, bu alandaki faaliyetlerin eksikliği veya yetersizliği değildir. Devrime hizmet etmek için Avrupa'nın özgül konumundan kaynaklanan mücadele ve örgüt biçimlerini kullanıp kullanmama sorunu da tartışma konusu değildir. Kuşkusuz, bu sorunları devrimin ana proplemlerine tabi kılarak, en aktif bir şekilde uğruna mücadele etmek gerekir. Sorun, faaliyetlerimizin merkezine Avrupa'daki kitlelerimizin sorunlarını çözümlemeyi mi, yoksa bu alandaki sorunların da en köklü çözümünün bağlı olduğu ve FKBDC'nin de hedefi olan Demokratik Bir Halk İktidarının çözümü için bu alanda gerekli olan görevlerin gerçekleştirilmesini mi koyacağımız sorunudur. Ayrılık noktası ve BİRKOM'daki tartışmaların ana ekseni budur.

Peki, varolan bir örgütü dönüp dolaşıp tartışmaya sunan anlayışın önerdiği mücadele programı nedir?

Genel hatlarıyla söyleyecek olursak, hiç de faşist cuntayı hedefleyen bir program değildir. Önerilen program, 6 yaşından büyük çocukların ana-babalarının yanına gelmesinin yasaklanması, ailelerin birleştirilmesinin engellenmesi, teşvik primi ödenerek geri yollama ...vb. noktaları kapsayan hükümetin yabancılar politikasına, yani yabancı düşmanlığına karşı mücadele programıdır.

Hükümetin bu politikası, burjuvazinin içinde bulunduğu ekonomik krizden kaynaklanan siyasal alandaki gericileşmesinin, bütün bir toplum üzerinde geliştirmiş olduğu tedbir ve uygulamaların bir parçası ve geneli ilgilendiren bir sorundur. Sorunun çözümü ise iktidar mücadelesinden geçer. Denilecektir ki, "*biz Avrupa'da iktidar mücadelesi vermiyoruz ki.*" Ama şu da unutulmamalıdır ki, Türkiye ve Kürdistan'da iktidar uğruna verilen mücadelenin ihtiyacına göre de örgütler biçimlenmek ve ona uygun çalışma tarzı uygulamak zorundadırlar. Bunun nasıl olması gerektiğini yazımızın geçen bölümlerinde izah etmeye çalışmıştık. Bu anlamda, bir bütünün parçalarına karşı tek tek ayrı cephelerden (Türkiye ve Kürdistan'da ayrı cephe, Avrupa'da ayrı cephe) mücadele edilemez. Bu bataklığın kurutulması yerine, sivrisinekleri tek tek öldürmeye benzer.

Diğer taraftan aynı anlayışın sahipleri, "*Türkiye'deki tartışma ile yetişmiş kadro*", "*Türk işi*" gibi deyimlerle adlandırdıkları, devrimci militan tip yerine, içeriğinden boşaltılmış düşüncelerle bezenmiş bir "Avrupaî" tip yaratma çabası içindedirler. Önerilen program, Türkiye'de kalan kafanın, peşinden ayakların da Türkiye'ye gitmesini engelleme telaşının bir somutlaşmasıdır. Bu korku şöyle dile getirilmektedir. "*Eğer başı Türkiye'de kalmaya devam ederse, ayakları da yakında tekrar oraya gidecektir.*" (Başı Türkiye'de, Ayaklarıyla Almanya'da mı? Devrimci İşçi, Eylül sayısı sayfa 7)

Evet, hem ayaklarıyla hem de kafalarıyla "Avrupaî" tip olmak isteyenlerin yolu açık olsun ve istedikleri yere gidebilirler. Fakat hem kafalarıyla ve hem de ayaklarıyla "Türkiye ve Kürdistan kokanlara" da istedikleri yere gitme özgürlüğünün olduğu unutulmamalı. Ancak Türkiye ve Kürdistan halklarının direniş mücadelesi ve tarih herkesi yerli yerine oturtacak ve herkese hakettiği adı verecektir.

Üzerinde ısrarla durulması nedeniyle, özetle belirtmek gerekirse, sözkonusu olan şey, Avrupa'daki emekçi kitlelerin ekonomik ve demokratik hakları uğruna mücadele edilip edilmeyeceği değildir. Elbette ki emekçi kitlelerin, ekonomik, demokratik ve daha birçok sorunları vardır ve bunlara çözüm bulmak için mücadele etmek gerekir. Ama bu sorunlara çözüm getirebilmek için, sorunu yaratan çelişkileri doğru tanımlamak ve bu temelde köklü yaklaşım ve mücadeleler önermek gerekmektedir. Bu yaklaşım ve önerileri ve bir bütün olarak çözüm yolunu FKBDC ortaya koymuş, temel ve tali çelişkiler ile devrim ve reformlar ilişkisini belli oranlarda da olsa aydınlatmıştır. Özellikle halklarımız açısından hayatî ve kaçınılmaz bir hedef haline gelmiş olan ulusal-demokratik halk devriminin gerçekleştirilmesi olgusunun yerine, bazı reform çaba ve uygulamalarını geçirmeye çalışan anlayışlara karşı kesin bir tutum belirlenmiş ve bu tür anlayışlara karşı mücadele edilmesini kararlaştırmıştır. Açık ki, burda amaçlanan şey reformların reddi değil, devrim perspektifinin bir takım reformlar ve güncel hesaplarla karartılmasına meydan vermemektir.

Cephemizin bu konudaki anlayışı sonderece açık olmasına rağmen, ne yazık ki, cephe saflarında da şu veya bu soruna açıklık getirme adı altında benzer eğilimlerin ortaya çıktığını görmekteyiz. Halbuki FKBDC'nin siyasal perspektifi ve mücadele anlayışı sonderece nettir. Bunlar belirlenmiş ve gelinen noktada iş, bu temelde örgütsel ve pratik adımların atılmasını kapsayan ikinci aşamaya kalmıştır. Artık herkesin çok iyi bildiği gibi bu aşamada yükseltilmesi gereken tek şiar, "İçerde ve dışarda, herşey ve tüm olanaklar Kürdistan ve Türkiye devrimleri ve anti-faşist direnişi yükseltmek için" olmak zorundadır. Durum böyle olunca, "*birinci planda Avrupa'daki kitlelerin güncel sorunlarına el atılmalıdır*", "*Avrupa'da azınlık hakları uğruna mücadelede gerekir*" gibi direniş hareketimizi güçten düşürücü, kitleleri hiçbir zaman devrime götürmeyecek olan ve üstelik devrime yönelmiş tüm cephe güçlerini de böylesi yanlış ve reformist anlayışlara alet etmeye çalışan tutum ve anlayışlar hiç bir biçimde müsamaha ile karşılanamaz.

Belirtilen bütün bu olumsuzluklardan dolayı Avrupa faaliyetlerinde, Avrupa'daki örgütlenmenin fonksiyonları, görevleri ve birlik noktaları konusunda bir tıkanıklık ortaya çıkmıştır. Ortaya çıkan bu tıkanıklıkların, sorunların esas kaynağı, örgütlerin Avrupa politikalarındaki, Avrupa'ya bakış açılarındaki ideolojik-politik farklılıklara dayanmaktadır. Bu nedenle Avrupa'daki koşulları ve somut görevler konusunu açmak gerekmektedir.

AVRUPA'DAKİ FAALİYETLER VE GÖREVLERİMİZ

İçinde yaşadığımız yıllarda Avrupa faaliyetleri, Türkiyeli ve Kürdistanlı devrimci güçler açısından önem kazanmıştır. Gelecekte bu önem belki de bir anlamda azalacaktır. Ancak, henüz bu alandan alınacak çok şey vardır ve bu nedenle önemini daha bir süre korumayı sürdürecektir.

Avrupa'nın Türkiye ve Kürdistan devrimleri açısından taşıdığı öneme geçmeden önce, kendine has önemli bazı özelliklerine kısaca değinmekte yarar var.

Bilindiği gibi Avrupa, dünya halklarına ilk kez eşitlik, özgürlük, ulusçuluk ve sosyalizm kavramlarını öğreten, bu kavramlar uğruna sayısız büyük mücadeleler vermiş bir alandır. Milliyetçi bilinç temelinde ortaya çıkan burjuva demokratik devrimlerin olduğu kadar, proletaryanın savaşımının da beşiğidir. Avrupa, sayısız halk hareketlerine tanık olmuş, 1979 Fransız burjuva demokratik devrimi, 1848 devrimi ve 1871 Paris Komünü gibi görkemli başkaldırılara sahne olmuştur. Bütün bu kazanımlar, bu alandaki ileri toplumsal gelişmelerin doğal bir sonucudur. Her alanda kendisini gösteren bu gelişkinlik, kültürel alanda da belirgin olarak gözlemlenebilir. İleri kültür düzeyi, Avrupa halklarında, toplumsal sorunlara karşı duyarlı olma, yalnız kendi ülkesindeki değil, tüm dünyadaki gelişmelerle ilgilenme gibi olumlu bir özellik kazandırmıştır.

Halk güçlerindeki bu güçlü uyanışın yanısıra, sömürücü sınıfların da en ileri tekniklerle ve en sinsi yöntemlerle halklar üzerinde egemenlik kurduğu, kapitalist anlamda ilk sömürgeciliğin hayat bulduğu bir alandır da aynı zamanda Batı Avrupa. Batı Avrupa emperyalizmi yüzyıllarca, kendisine bağladığı sömürgelerin, Asya, Afrika Latin Amerika halklarının her türlü zenginlik değerlerinin yağması ve talanı üzerinde şekillenmiş ve bu temel üzerinde sömürge ülke zenginlikleri çeşme gibi bu alana akıtılmıştır.

Bu kadar zengin bir geçmişe ve özelliklere sahip olan ve bugün emperyalist-burjuva Avrupa ile proleter Avrupa şeklinde iki kampa bölünmüş olan bu alanda; emperyalist Avrupa, içinde bulunduğu bunalıma rağmen ekonomik, siyasi ve askeri olarak son kertesine kadar gelişmiştir ve emperyalist savaş gücünün önemli bir halkasını oluşturmaktadır.

Diğer taraftan, yine kendine has özellikleriyle emperyalist Avrupa, günümüzde halkların kurtuluş mücadelelerine ABD'den farklı olarak daha sinsi bir politikayla yaklaşmakta ve bu politikalarıyla sert yaklaşımların kendisi için yaratacağı tehlikeleri azaltarak, mücadele veren güçleri kendi işbirlikçileri haline getirmeyi hedeflemekte, kendi çözümünü işbirlikçi hale getirdiği bu örgütler vasıtasıyla hakim kılmak istemekte ve bunda kısmen başarı da sağlayabilmektedir. Latin Amerika'da sıkça görülen, yakınımızda İran'da tanık olunan bu tehlike, Türkiye ve Kürdistan devrimleri içinde gündemdedir.

Özelliklerini kaba taslak çizmeye çalıştığımız Avrupa'nın, Türkiye ve Kürdistan devrimleri açısından önemi ve görevlerimiz neler olmalıdır? Bu konunun sağlıklı izahı, BİRKOM içi tartışmaların da anlaşılmasına katkıda bulunacaktır.

Her ne kadar devrim hareketlerinin zafere ulaşmasında halkların özgücü belirleyici bir etkense de, uluslararası devrim hareketiyle bütünleştirilemezse devrimin zafere gitmesi mümkün değildir. Dünyanın neresinde olursa olsun en küçük bir ilerici kıpırdanışa karşı, tüm dünya emperyalist ve gerici güçlerinin nasıl birleştikleri düşünülürse, dünya devrim güçlerinin de tek bir yumruk olarak mücadele etmek zorunda oldukları açıkça görülür. Bu gerçek, özellikle, tüm dünya gericiliğinin desteğini almış, emperyalist güçlerin gözde uşağı sömürgeci faşist Türk yönetiminin Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketlerine yönelik imha planlarının boşa çıkarılmasında daha da yakıcı bir öneme sahiptir. İşte bu nedenle, dünya uygar insanlar topluluğundaki onurlu yerlerini alabilmek için, Türkiyeli ve Kürdistanlı devrimci güçler, genelde uluslararası alanda ve özelde de Avrupa'da faaliyetlerini güçlendirmek zorundadırlar.

Devrimci mücadelenin hizmetine sunulacak zengin olanaklara sahip olması, dünya çapında gelişen mücadelelere karşı duyarlı olması ve milyonlarca Kürdistanlı ve Türkiyeli emekçiyi barındırması gibi nedenlerden dolayı Batı Avrupa, mücadelelerimiz açısından özel bir öneme sahiptir. Yukarda da değindiğimiz gibi, Avrupa, burjuvazi ve proletarya önderliğindeki sınıf mücadelelerinin en erkenden geliştiği bir alan olması, modern sosyal yapının güçlülüğü itibariyle dünyadaki gelişmelere karşı duyarlıdır. Ayrıca, mevcut ekonomik ve siyasal krizin sonucu daha da hareketlenen muhalefet (komünist partiler'den anti-faşist guruplara kadar) değişik amaçlarla da olsa devrimci halk kurtuluş hareketleriyle kanallar oluşturmaya açıktır.

Belirtmeye çalıştığımız görüşler ışığında, Türkiyeli ve Kürdistanlı devrimci-demokratik güçlerin Avrupa'daki temel görevleri neler olmalıdır? Asya, Afrika ve Latin Amerika'daki ulusal ve sosyal kurtuluş hareketlerinin uluslararası boyutlar kazanmasında sarfedilen çabaların ürün verdiği alanlardan birisinin de Avrupa olduğu dikkate alınırsa, FKBDC-BİRKOM olarak da benzer görevlerle karşı karşıya olduğumuz açıktır.

Bu alanda, birincisi; ilişki ve ittifaklar oluşturmak, ikincisi; Türkiyeli ve Kürdistanlı emekçileri devrimin yedek bir gücü olarak örgütlemek olmak üzere iki temel görevimiz vardır. Avrupa'daki mevcut olanakların, Türkiye ve Kürdistan devrimleri açısından doğru bir tarzda kullanılması hayati bir sorundur.

Bu konuda da birtakım hatalı ve yanlış yaklaşımlar bulunmakta, irili-ufaklı birçok gurupta görülen bir hayli yanlış eğilimle karşılaşılmaktadır. Doğru ve yanlış yaklaşımları iki ana kategoride somutlaştırmak mümkündür.

Birincisi; asıl amaç olan ve ülke devrimi temelinden kaynaklanan, mevcut olanakların ülke devrimine sunulmasını ve ülke devrimine tabi olmayı savunan yaklaşım.

İkincisi; Avrupa'yı temel alan ve ülke devriminden kopuk özerk, otonom yaklaşım.

Sol yelpaze içindeki bu belirgin iki ana eğilim, yansımasını BİRKOM içinde de bulmakta ve BİRKOM'da ortaya çıkan sorunların önemli bir bölümünün esas kaynağını teşkil etmektedir. "*Avrupa'ya özgü devrimcilik-ülkeye özgü devrimcilik, ayaklar Avrupa'da-kafalar Türkiye'de*" tartışmaları hep buradan kaynaklanmaktadır.

Bu konuya bir örnek vererek devam edelim. 26 Mart tarihinde yapılan BİRKOM değerlendirme toplantısında 12 bölge adına değerlendirme yapan Devrimci İşçi'den bir konuşmacı şöyle demekteydi: "*Sadece ve sadece Türkiye kokan tartışmalarla görevlerimizi yerine getirmemiz mümkün olmayacaktır. İki arkadaş* -divandakileri kastederek(yn)- *dışında Türkiye kokuyoruz...*" Yine aynı konuşmacı ile bir diğeri, ayaklar-kafalar konusunda, "*kafalarımızı da buraya* -Avrupa'ya (yn)- *getirmek zorundayız.*" ifadesini kullanmışlardır. Bu konuşmalar, yukarda değindiğimiz ve yanlış bulduğumuz bir anlayışın ürünüdür.

Sorun, "*ayaklar-kafalar*" sorunu değildir. Tartışılmaz bir gerçeklik vardır ki, o da yüreğimiz ve beynimizin Türkiye ve Kürdistan devrimi için çalışması gerektiğidir.

Türkiye devriminin sorunlarının tartışılmasını "*Türkiye kokuyoruz*" diyecek kadar Türkiye devriminden kopuk, özerk bir devrimciliğin devrime getireceği yararların neler olacağı da epey kuşku götürür. Bu anlayış, Türkiye devriminin sorunlarıyla yüklü militanca düşünceleri, burjuva bağlarıyla körleştirmeye hizmet etmekten öteye gidemez. Özellikle Avrupa gibi yozlaşmaya elverişli bir ortamda, bu tür anlayışlar, Türkiye devrimine kayıtsızlığı getirir. Bu da etkili, gelişkin bir ideoloji ve politikayı, gerçekten çelik gibi bir örgüt bilincini zorunlu kılan bu alanda Türkiye devriminden soyut, salt Avrupaî bir kafa yapısını geliştirerek çürümüşlüğe yol açar.

Şu halde, Avrupa'daki görevlerimiz neler olmalıdır?

Birincisi; dünya devrim güçleriyle: sosyalist ülkeler, gelişmiş kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketleri ve ulusal kurtuluş hareketleri ile ilişkileri kurmak; cuntaya karşı olan en geniş kurum, inisyatif, kişiler ile politik ve toplumsal örgütlerle bağlar sağlamak; Türkiyeli ve Kürdistanlı tüm örgütlerle güçlü ilişkiler geliştirmek ve bulunulan ülkelerde emperyalizme karşı mücadele veren tüm siyasi güçleri aktif olarak desteklemek. Getirebileceği tehlikeleri de gözardı edilmeksizin dayanışma hareketine çekilebilecek en geniş güçleri etkilemek için, esnek ve uyanık bir ilişki politikası yürütmek. Milyonlarca Kürt ve Türk emekçinin bu alanda bulunması, dünyanın çeşitli ülkelerinde bu tarz bir faaliyet yürüten diğer ülke devrimcilerine göre gerek enternasyonalist görevin yerine getirilmesinde ve gerekse de dayanışmaların daha da somutluk kazanmasında Türkiyeli ve Kürdistanlı devrimcilerin, daha gelişkin olanaklara ve avantajlara sahip olmaları bu faaliyetleri hem kolaylaştıracak ve hem de daha anlamlı kılacaktır.

İkincisi; Avrupa emperyalizmine ucuz işgücü teşkil eden, T.C'nin malî ve ekonomik ihtiyaçlarını gidermede etkin bir araç olan Türkiyeli ve Kürdistanlı emekçileri örgütleyip faşist cuntanın ve emperyalizmin kontrolünden çıkartmak, devrimci mücadelemizin hizmetine sokmak. Onların ekonomik-demokratik sorunlarının çözümüyle uğraşmak, ancak gerçek kurtuluşun ülke devriminden geçtiğini, aslî görevin bu olduğunu da kavratmak zorunludur.

Üçüncüsü; Türkiye ve Kürdistan devrimlerinin haklılığını bütün çıplaklığıyla Avrupa devrimci-demokratik, ilerici gurup, örgüt ve çevrelere anlatmak, onlara mal etmek ve bu temelde aktif desteklerini sağlamak. Türkiye ve Kürdistan devrimlerinin strateji ve taktiğini doğru temellerde Avrupa kamuoyuna tanıtmak, etkin bir basın-yayın faaliyeti yürütmek.

Dördüncüsü; Avrupa kamuoyunun Türkiye'ye yönelik baskısını dikkate alarak cuntayı teşhir ve tecrite yönelik protesto faaliyetlerini örgütlemek, Avrupa'nın uluslararası gelişmiş olanaklarını doğru devrimci tarzda Türkiye ve Kürdistan devrimlerine kanalize etmek ve ona mal etmek.

Beşincisi; devrimci ideolojinin katılığından en ufak bir taviz vermeden, sosyal-demokrasinin, kitleler ve devrimciler üzerindeki ideolojik-politik etkilemelerine karşı bıkmadan mücadele etmek.

Yukarda, Avrupa'nın özelliklerini kaba hatlarıyla izaha çalışırken, ezilen halkların kurtuluş mücadelelerinin hedefini saptırmak, ona önderlik eden devrimci örgütleri etkisi altına almak için emperyalist güçlerce çok sinsi bir faaliyet yürütüldüğünü belirtmiştik. Açıktır ki, sosyal-demokrasi aynı tarz faaliyetini, Türkiye ve Kürdistan ile onun örgütleri üzerinde de sürdürecektir. Hele milyonlarca emekçinin bulunduğu bu alanda, devrimcilerin, 12 Eylül darbesinden sonra verdiği örgütsel ve kadrosal kayıplarını, bu alanın gelişkin teknik olanaklarından da yararlanarak kapatmaları; güç kayıplarını, bu alandan aktarılacak birikimlerle doldurmaları da dikkate alınırsa, sosyal-demokrasi açısından bu sorun daha da yakıcılık kazanmaktadır.

Bu anlamda sosyal-demokrasi, gerek BİRKOM ve gerekse BİRKOM'u oluşturan örgütler -aslında aynı tehlike, tüm sol hareketleri beklemektedir- üzerinde çeşitli oyunlar oynayacak, onları mümkün olduğu kadar devrimci amaçlarından saptırmaya çalışacaktır. Bun dan dolayı, BİRKOM ve onu oluşturan güçler sosyal-demokrasinin bu oyunlarına karşı uyanık olmalı, ideolojik katılığını ve politik esnekliğini muhafaza ederek bu çabaları boşa çıkarmalıdır.

BİRKOM VE İTTİFAKLAR SORUNU

BİRKOM'un sancılı bir süreç yaşamasının diğer bir nedeni de birlik olayının yeterince kavranamayışıdır. Bu konuda en önemli yetersizliği FKBDC'nin Türkiye devrimci-demokratik hareketi ile Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi arasındaki bir birlik olduğu olgusunun kavranamayışıdır ve KUKH'ine karşı önyargılı, faydacı tutum ve anlayışların etkinliğini sürdürmesidir. Diğer bir etken de, sol guruplar arasındaki birlik olayının yeni oluşudur. Türkiye demokratik ve sosyalist hareketi uzun geçmişine rağmen birlik konusunda tecrübesizdir. Bu durum, pratikte birlik espirisine aykırı acemiliklere yol açmaktadır. Bundan dolayı, içine girilen hatalar kısmen hoşgörülü olmayı gerektirebilir, ancak bunlar, anlayış düzeyine çıkartılırsa ve ilke haline getirilirse tehlikeli bir hal alabilirler.

Birlik sorununda tarafları bağlayan ortak bir platform olduğu halde, gerek el altından ve gerekse açıkça kendi birlik anlayışını devam ettirme

eğilimleri görülebilmektedir. Örneğin; Almanya'nın Aachen kentinde, Devrimci İşçi taraftarları Serxwebûn taraftarlarının ısrarına rağmen, birlikte davranmayı redetmişler ve tüm taktiklerini FKBDC'ni parçalama temelinde oluşturan Halkın Kurtuluşu ile işbirliği yapabilmişlerdir. Üstelik, onların sempatizanı oldukları PKK hareketine karşı fütursuzca bir uslûp kullanma cüretkârlığını da gösterebilmişlerdir.

Yine, 11 Eylül 1982'de Frankfurt'ta yapılan cuntayı proteso yürüyüşünde FKBDC ve BİRKOM pankartları, Devrimci Yol kortejinin önüne konulmak istendiğinde bir yetkilinin verdiği cevap çok ilginçtir. "*Cephe pankartını, Devrimci Yol pankartının önüne koyamayız.*" Aynı şekilde, İsviçre'de daha da olumsuz bir tavır içine girilerek SVP'li bir devrimci, *"kelle sayısı az olan örgütler, faaliyet ve kararlarda söz sahibi olamazlar!"* gerekçesiyle Devrimi İşçi taraftarlarınca dövülebilmiştir.

Birlik konusunda ne kadar sakat bir anlayışa sahip olunduğunu şu örnekle somutlaştırırsak durum daha da iyi anlaşılacaktır. Avrupa'da DEV-GENÇ isminin kullanılmasına karşı tavır takınılması gerektiği hususunda çıkan tartışmada BİRKOM, bu anlayışı yanlış bulmuş ve iki örgüt arasında bir sorun olarak olaya yaklaştığını belirtmişti. Almanya'nın 12 bölgesi adına konuştuğunu belirten Devrimci İşçi'den bir temsilci şöyle diyordu; "*...Son bir şeyi daha belirteyim, Dev-Genç'le mi, yoksa bizimle mi çalışacaksınız?*" Faşizme karşı en geniş güçlerin birliğini hedefleyen bir örgütün toplantısında, cephe üyesi bir hareketin temsilcisinin birlik olayını ancak bu kadar anlamış olması elbetteki düşündürücüdür.

Bizde, Devrimci İşçi içindeki bu anlayışa şu soruyu soralım: BİRKOM, faşizme karşı mücadele eden tüm güçlerle birliği mi önüne hedef koymalı, yoksa bu yapısıyla sınırlı mı kalmalı? Veya bu yapısını daha da daraltmalı mı? Bu konuda FKBDC'nin şu çağrısı bize yol gösteriyor: "... oluşturduğumuz siyasal platformu tüm antifaşist güçlere sunuyoruz. Onların bir an önce, değişik biçimlerde de olsa, bu çabaya katılmalarını ve cephenin yaratılmasında üzerlerine düşeni yapmalarını bekliyoruz. " (FKBDC, Temmuz 1982 sayısı, sayfa 6.)

Evet, bütün bunlar tek tek olaylardır. Belki bu basit olaylardan yola çıkılamaz denilebilir. Ancak, bu tür olaylar biraraya getirildiğinde görülecektir ki, bunlar tesadüfi olaylar değil, bir mantığın, bir anlayışın ürünüdürler. Bu nedenle üzerinde ciddi olarak düşünülüp, tedavi edilmesi gereken bir hastalığı yansıtmaktadırlar.

Aynı anlayış, uluslararası ittifak ilişkilerinde de kendisini göstermektedir. Faşist cuntaya karşı mücadelede, uluslararası müttefik güçlerimizi bulmak da önemli bir görevdir. İttifak politikasının uygulanması esnasında da çeşitli sorunlar çıkmakta, eğer istediği olmazsa tereddüt edilmeden bölücü tavır takınılabilmektedir. En somut örneği, Fransa'daki bazı yürüyüşlerde, Komünist Partinin denetimindeki CGT ile mi, yoksa Sosyalist Parti denetimindeki CFDT ile mi yürünmesi gerektiği hususunda çıkan tartışmalar ve istediği olmayınca takınılan keyfi tutum. Fransa'da çıkan bu tartışma ve takınılan tutum, yarın başka bir alanda da tezahür edebilir.

Soruna yaklaşım nasıl olmalı? Sorun, onların hangisiyle yürümenin veya ilişki kurmanın doğruluğu-yanlışlığı değildir. Çünkü, bu konuya Direniş Cephesi'nin platformu açıklık getiriyor. Şöyle diyor Direniş Cephesi platformu: "*Uluslararası düzeyde ve özellikle bölgemiz Ortadoğu'da, Sosyalist, Ulusal Kurtuluşçu ve demokratik güçlerle dayanışma içinde olmak.*" (FKBDC, Temmuz sayısı, Sayfa: 6)

Eğer, Direniş Cephesi platformu temel alınacak ve ona göre ilişki ve ittifaklara yönelinecekse BİRKOM her ikisiyle de yürüyebilir. Bu anlamda Devrimci-İşçi'den arkadaşların CFDT ile yürüme istemleri Direniş Cephesi'nin anlayışıyla çelişmediği gibi haklıdırlar da. Ancak, aynı şey CGT ile yürümek isteyenler için de geçerlidir. O halde sorun pratiğe ilişkindir, BİRKOM güçlerinin birbirlerini ikna sorunudur. Mutlaka şu güçle hareket edilecek diye bir dayatmada her iki taraf da bulunamaz.

BİRKOM güçleri birbirlerini ikna edemiyorlarsa, bu pratiğe ilişkin bir sorun olduğundan, o zaman oy çokluğu esas alınmak zorundadır. FKBDC geçici iç işleyişi kuralları bu tür durumlar için şu hükümleri içermektedir "*I-A-4) Temel konular dışında kalan sorunlar ile pratik konularda Genel Komite üyelerinin salt çoğunluğunun oyu yeterlidir.", "II-5) Toplanma ve karar alma konularında Genel Komite ve Yürütme Komitesi için belirlenen kurallar, komiteler için de geçerlidir. 6) Komiteler karar alırken ve diğer bütün çalışmalarında oy çokluğu ... vb türden yöntemlere başvurmamalı, tüm üyelerin Cephe'nin birliğini sarsmayacak şekilde anlayış birliğine varabilmeleri sağlanmalıdır. Kararlar, anlayış birliğini sağlayacak bir biçimde alınmalıdır (Bu olmazsa oy çokluğu aranabilir)*" (FKBDC, Ocak 1983 sayısı, sayfa: 10-11)

Biz, FKBDC'nin perspektifi ile mi diğer güçlerle ilişki geliştirip tavır belirleyeceğiz? Yoksa, Devrimci-İşçi'nin bu perspektifle çelişen mantığına göre mi ilişki geliştirip, tavır belirleyeceğiz? Bizim imzamız BİRKOM'un altında var ve dolayısıyla FKBDC'nin platformu bizi bağlar. İmzamızın altında olmadığı Devrimci-İşçi'nin mantığı ve birlik anlayışı bizi bağlamaz.

Bütün bu hastalıkların giderilmesi için çözüm yolu nedir? Bizce çözüm yolu, her örgüt tarafından kendi kadrolarına ve taraftarlarına yönelik hem teorik ve hem de pratik eğitimin yapılarak birlik olayının kavratılmasıdır. Ancak bu konuda da, daha önceleri programlan mış olan, kitlelerin ve kadroların eğitimini kapsamına alan çalışma programı uygulanmamıştır büyük bir lakaytlık görülmektedir.

ÖRGÜT İÇİ İŞLEYİŞ

BİRKOM'u işlemez kılan sorunlardan biri de örgüt içi işleyiş sorunudur. Alt birimler içindeki işleyiş sorunları dışında esas sorun, BİRKOM merkezi içindeki işleyişin son derece bozuk olmasından kaynaklanmaktadır. Düzenli toplantılar, kollektif karar ve uygulamalar, rapor ve talimat sistemi, eleştiri-özeleştiri ve tüzük kuralları gibi en geniş anlamda da olsa bir örgütü örgüt yapan öğeler, BİRKOM bünyesinde hiçbir zaman ciddi bir biçimde hayat bulmamış; daha da ötesi bu öğeleri yerleştirme ve geliştirme konusundaki girişimlere çeşitli kılıflar altında ayak diretilmiş, keyfi davranışlarda bulunabilinmiştir.

Keyfi tutum ve davranışlara birçok örnek verilebilir. Örneğin, "birimin özgür iradesi", "örgüt içi demokrasi" kılıfları altında, BİRKOM merkezince alınan kararlar ya hiç uygulanmayarak, ya da aşındırılarak örgüt içinde tam bir anarşi yaratılmıştır. Yine, "demokrasi" kılıfı altında, Fransa BİRKOM örneğinde görüldüğü gibi ortak bir karar almadan, Devrimci-İşçi'den bir merkez temsilcisinin telefon emriyle faaliyetler tek yanlı olarak durdurulmuş ve "örgüt içi demokrasi" adına tam da "diktatör"ce bir davranış gösterilebilinmiştir. Toplantılar, belli bir hazırlıktan yoksun ve düzensiz yapılmış, buna bir de, bu toplantılara ya hiç temsilci göndermeme veya her seferinde değişik kişileri gönderme gibi olumsuzluklar da eklenince tartışma ve karar almalardaki süreklilik ve verimlilik de alabildiğine düşmüştür. Bu durum, BİRKOM dışı güçlerle yapılan toplantılarda da tekrarlanmış, örgütün hem saygınlığına ve hem de başarısına gölge düşürülmüştür.

İşte BİRKOM'un alt birimlerinde, gerek BİRKOM'u oluşturan güçlerin kendi aralarındaki ilişkilerde ve gerekse de örgüt içi işleyişte daha da vahim bir hal alan olumsuzluklarla karşılaşılıyorsa, bu, BİRKOM merkezindeki olumsuzlukların yansımasından başka bir şey değildir.

Yine, Devrimci İşçi'nin sık sık dile getirdiği bir anlayış var. Deniliyor ki; *"BİRKOM'da herkesin -alt, üst ve bizzat bunun pratik uygulayıcılarının da- katıldığı bir karar alma süreci olmalıdır."* Biz bu konuda yorum yapmayacağız. Lenin'den aktaracağımız bir parça ile yorumu okuyucuya bırakacağız. Şöyle diyor Lenin: *«Iskra'nın 'anti-demokratik eğilimlerine' karşı Raboçeye Dyelo'nun nasıl mücadele ettiğini bundan sonraki bölümde göreceğiz. Şimdilik, ekonomistlerin ileri sürdüğü bu 'ilke'yi daha yakından inceleyeleyim. 'geniş bir demokrasi ilkesi'nin iki açık koşulu gerektirdiğini herhalde herkes kabul eder. Birincisi tam bir açıklığı, ikincisi bütün kademelere seçimle gelinmesini, örgütün üyeleri için sınırsız tam bir açıklık olmadan demokrasinden söz etmek gülünç olur. Alman Sosyalist Partisin'e demokratik bir örgüt diyebiliriz, çünkü bütün faaliyetleri, parti kongreleri bile, açık olarak yapılır; ama üyeleri dışında herkese karşı gizlilik perdesi altında saklanan bir örgütü kimse demokratik olarak nitelendiremez. O halde, 'geniş bir demokrasi ilkesi'nin temel koşulu gizli bir örgüt tarafından yerine getirilemezken, bu ilkeyi öne sürmenin yararı ne? Bu 'geniş ilke', böyle bir durumda, görkemli ama içi boş bir sözdür.*

... Raboçeye Dyelo'nun ortaya attığı görkemli formüllerin gerçek anlamı üzerine biraz düşününüz, otokrasinin karanlığı ve jandarma egemenliği altında, parti örgütündeki 'geniş demokrasinin' yararsız ve zararlı bir oyuncaktan başka bir şey olmadığını görürsünüz. Yararsız bir oyuncaktır, çünkü gerçekte, hiçbir devrimci örgüt, ne kadar isterse istesin, geniş demokrasiyi hiçbir zaman uygulamamıştır ve uygulayamamıştır. Zararlı bir oyuncaktır, çünkü, 'geniş bir demokrasi ilkesinin' uygulanması yolunda herhangi bir çaba, sadece, polisin büyük baskınlara girişmesini kolaylaştıracak, bu gün hüküm süren ilkelliği devam ettirecek, ve pratik içinde çalışan militanların dikkatini, profesyonel devrimciler olmak için kendilerini eğitmeleri gibi ciddi ve ivedi bir görevden 'kağıt' üstünde ayrıntılı seçim sistemi kuralları hazırlamaya çekecektir. Bu 'demokrasicilik oyunu' ancak etkin çalışmaya katılma fırsatını bulamayan kimselerin sık sık toplandığı yurtdışında, özellikle küçük guruplarda yer yer gelişebilir.

... Hareketimizde pratik içinde çalışmış olanlar, bu 'ilkel' demokrasi anlayışının öğrenci ve işçi yığınları arasında ne kadar yaygın olduğunu bilirler. Onun için bu anlayışın örgüt tüzüklerine ve yayına girmesine şaşmamak gerekir. Bernştayncı türden ekonomistler, tüzüklerine şunu koydular: '10. Sendika örgütünün çıkarlarını ilgilendiren bütün işler, üyelerin çoğunluğunun oyuyla karara bağlanır.' Terörist türden ekonomistler de onların ardından yineliyorlar: 'Komitenin kararları ancak bütün çevreler tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girer.» (Ne Yapmalı?)

Lenin'den yaptığımız bu alıntı, devrim örgütü olma iddiasındaki bir yapının, hangi niteliklere sahip olması gerektiğini açık seçik ortaya koymaktadır. Bir parti örgütü olmasa da, kendisini siyasal iktidara hazırlayan cephenin bir örgütü olarak BİRKOM için de aynı şeyler geçerlidir. Oysa, geçmişte ülke içinde yaşatılan ve çok derin yaraların alınmasına yol açan hastalıkların, bu kezde ülke dışında yaşatılmaya ve üstelik o anlayışın biçimine kavuşturulma çabalarına tanık olunmaktadır. Koşullar, ağır baskı, takip ve karşı-devrimin açık taaruzunun yaşandığı Türkiye ve Kürdistan zemininden görünüşte farklılıkta arzetse, gerçekte faşist cuntaya karşı bir örgüt olma konumuyla -Cephenin Avrupa komitesi olarak- BİRKOM'un da, aynı örgüt anlayışı, ilkeleri ve iç işleyiş kuralları dışında kendisine rehber edineceği başka anlayışlar olamaz.

Kaldı ki, bütün bunların savunulduğu alanın Türk faşist cuntasıyla ekonomik, siyasal ilişki içinde bulunan, polis ve istihbarat örgütleriyle bağları olan ve devrimci hareketin farklı biçimlerde de olsa takip altında tutulduğu bir "Avrupa" olduğu unutulmamalıdır. Geliştirilmek istenen ve tek yanlı bir tartışmayla ısrarla gündemde tutulmaya çalışılan bu anlayışların sağlıklı bir bünyenin ve işleyişin yaratılmaya çalışıldığı bir siyasal organizasyonda ciddi tehlike olduğunu belirtirken, bunun bu kadarla da sınırlı kalmayıp, mücadele etmek kararlığında olan, ancak henüz leninist örgüt ve mücadele anlayışını kavramamış bulunan birçok dürüst ve namuslu insanın da, kendilerine önerilen gevşek örgüt bağları içinde devrimciliği tanıma şansını yitirme ve giderek bu hastalığa kapılıp özden boşalma tehlikesiyle karşı karşıya gelmelerine yol açabileceğini de önemle belirtmek gerekmektedir.

Bu tarzda daha birçok olumsuzluğun, hem de belgeleriyle sergilenmesi mümkündür. Ama sorun, artık herkesin gözleri önünde cereyan eden bu olumsuzlukları sergilemekle yetinmek değil; son derece soylu amaçlarla biraraya gelmiş ve önemli görevler başarmakla yüz yüze olan cephe güçlerinin bu alandaki eksikliklerini ciddi bir biçimde gözden geçirerek, gerekli örgütsel vb. tedbirleri alıp, mücadelemiz için önemli olanaklar vaadeden bu alanı ve bu alanda bulunan kitlelerimizin gücünü bir an önce direniş hareketimize kanalize edebilmektir.

SONUÇ!

12 Eylül Askeri-faşist darbesiyle yeni bir döneme giren Türkiye ve Kürdistan devrimci-demokratik hareketleri, içinde bulundukları tüm zorluk ve yetersizliklere rağmen, geçmişin tüm olumsuzluklarının reddi temelinde, tarihsel bir adım atmayı başararak düşmanın imha planlarını boşa çıkarmış ve siyasi planda geriletmişlerdir. Özellikle gerek döviz deposu ve gerici bir propaganda kaynağı olarak gördüğü Avrupa'daki emekçi kitlelerimiz üzerindeki hesapları, gerekse de bu emekçiler üzerinde sağlanan çıkar birliği ile suç ortaklığı içinde olduğu Avrupalı emperyalist çevrelerden almayı umduğu destek, önemli oranda cephe güçlerinin Avrupa'da oluşturduğu ortak hareket tarafından sonuçsuz bırakılmış ve bu en zor koşullarda bile dağınıklığın önüne geçilerek gerek Avrupa'daki emekçi kitlelerimizin gerekse ilerici, demokratik kamuoyunun desteği belli oranlarda da olsa sağlanmıştır.

Ama, faaliyetlerimizin amaca ulaşmak bakımından durumu, son derece yetersizdir ve bunda BİRKOM içinde ortaya çıkan bazı olumsuzluklar önemli bir rol oynamaktadır. Eğer bu olumsuzluklar giderilir ve FKBDC'ne sunulan konu ile ilgili karar tasarıları onaylanıp gereği yerine getirilirse, BİRKOM'da içinde olmak üzere FKBDC'nin Avrupa faaliyetlerinin büyük atılım kaydedeceğine inanmaktayız.

*** YAŞASIN KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ GÜÇLERİ İLE TÜRKİYE DEVRİMCİ-DEMOKRATİK GÜÇLERİNİN CEPHE BİRLİĞİ!**

*** YAŞASIN FKBDC, YASASIN BİRKOM!**

*** KAHROLSUN ASKERİ FAŞİST CUNTA!**

★

SEÇİM HAZIRLIĞI MI – SAVAŞ HAZIRLIĞI MI?

Türkiye'de generaller çetesi, kanlı iktidarlarını sürdürmek için, emperyalist ağababalarıyla birlikte hazırladıkları birbirinin devamı yeni oyunları sahneye koyuyorlar. 12 Eylül hareketiyle, hem burjuva sınıflar açısından ve hemde halk kitleleri için yeni bir dönemi başlatan bu çete, 12 Eylül'ün gereklerinin yerine getirilmesi olan anayasa, seçim ve partiler kanunu ve sonuçta da seçim manevrasına başvurmuş durumdadır.

12 Eylül darbesi ardından Türkiye ve Kürdistan'da yaşanan ağır baskı, sömürü ve işkenceler karşısında giderek büyümekte olan kitle muhalefetinin yanısıra, dünya kamuoyunda da yükselen tepkilerin önüne geçmek, kan ve zulümle eş anlamlı olan apoletlerini çıkarıp sivil giysilere bürünerek, faşist kurumlaşmayı devletin en üst kademelerinden toplumun çeşitli hücrelerine kadar oturtup, burjuvazinin en kanlı yönetim biçimi olan faşist iktidarı yaşatmaya çalışan cunta şefleri, geçen yıl sahneye konulan "Anayasa referandumunu" bir ilk adım olarak planlamışlardı. Bu referandumla, diktatörlüğü "halkla onaylatmayı" da başaran Kenan Evren ve şûrekâsı, yerlerini sağlamlaştırmış olmanın verdiği güçle, giderek daha da saldırgan bir politika ile her türlü muhalefet öğesi ve sesini bastırıp, geleceğe yönelik politikalarının önünü temizlemeye başladılar. Bu süre içinde, yürürlükte bulunan ekonomi-politikayla halk iliklerine kadar sömürülürken, burjuvazinin çeşitli katmanları da bir biri ardına iflasa sürüklenerek, siyasette olduğu gibi ekonomik alanda da bitirilme noktasına getirildiler.

Türk tekelci burjuvazisi, toplum üzerinde uyguladığı çıplak askeri zor ve ekonomi-politikası ile, ekonomideki tıkanıklıklarını açma olanaklarını yaratmaya, işkence, açlık, işsizlik, iflaslar ve toplumsal sefalet olayı üzerinde palazlanmaya çalıştı. Ancak, halk kitleleri üzerinde uygulanan baskı temelindeki korkunç sömürüye, milyonlarca emekçinin Avrupa pazarları ve Arap çöllerine satılmasına, diğer burjuva katmanlarının sermaye piyasasından tasfiyesine rağmen, tekelci burjuvazi, hiçbir zaman kaçınamayacağı ve kendisini gün gün ölüme yaklaştıran hastalıklarından kurtulamadı. Ve üstelik bankerler rezaleti, birbirini kovalayan ve tekeller arasında keskin rekabet ve çatışmaya yolaçan iflaslar, ekonomi-politikalarının iflasını da çok geçmeden ve hem de kendi çığlıkları ile duyurdu.

Hastalıklı doğmuş bir sınıf olmasının yanısıra, emperyalizmin mevcut bunalımlarının ağır etkisini de yaşayan bu sınıf, topluma dayattığı zor'a ve bu temelde gerçekleştirdiği gasp ve talana rağmen, tam bir çıkmaz içinde bulunmaktadır. Onun çıkmazını derinleştiren ve adeta korkunç kâbuslar görmesine yolaçan Türkiye Devrimci-Demokratik Hareketi ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine hiç değinilmese bile, yaşadığı ekonomik bunalımları zayıflığının en açık göstergesidir.

Ama bu sınıfın, karşısında çılgına döndüğü en önemli olgulardan biri de, gelişen bu hareketlerdir.

İflas eden ekonomiyi canlandırmak, "anarşi ve bölücülük" tehlikesi karşısında tehlikeye düşen devlet erkini yaşatmak biçiminde formüle ettikleri hedefleri gerçekleştirmek üzere iktidara getirilen faşist cunta, tüm iktidarı süresince üzerinde şekillendiği ilkelere tam sadakat göstermede en küçük bir kusur bile işlemedi. Başta "anarşi ve bölücülük" tehlikesi yokedilmek için, Türkiye işçi sınıfı, devrimci-demokratik çevreleri ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve Kürdistan halkına karşı azgın bir karşı-devrim fırtınası estirildi. Kürdistan tümüyle bir hapishane ve işkence merkezi haline getirilerek, devletin "gücü" bir kez daha kanıtlanmaya çalışıldı. Türkiye işçi sınıfı ve emekçi kesimlerinin tüm örgütlenme hakları ortadan kaldırıldığı gibi, azgın bir terör ve baskıyla sindirilmeye çalışıldı. "Anarşi ve terör" "belasını" böylece kanla boğmanın ferahlığını duymanın hayalleri içindeki generaller, bu "bela"nın hala başlarından savulamamış olduğunu gördükçe daha da azgınlaşarak saldırdılar ve saldırıyorlar.

Özellikle Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketini bastırma konusunda varolan kesin kararlarına ve buna bağlı olarak başvurdukları her türlü yoketme girişimine rağmen, PKK hareketinde somutlaşan ulusal kurtuluş mücadelesi, gün geçtikçe büyümekte ve güçlenmektedir. Bu konudaki telaşını her fırsatta ortaya koymaktan çekinmeyen cunta, bu hareketin bastırılması konusunda her türlü yol ve yöntemi mübah saymakta, işkenceler, katliamlar, idam cezaları ve giderek ordularını sürdüğü açık savaşla bunu kanıtlamış bulunmaktadır. Başvurulan cinayet, işkence, katliam ve saldırılara rağmen gelişmesi durdurulamayan bu hareketin, üzerinde yükseldiği direniş temelinde giderek daha da büyüyeceği ve artık dayanmanın son noktasında bulunan Kürdistan halk kitlelerinin güçlü desteğinde sadece, Türk devleti için değil, bölge gericiliği ve emperyalizm için de tehlikeli gelişmelere yolaçacağı açıktır.

Bu tehlike bilindiği içindir ki, emperyalizm ve bölge gericiliği, Türk burjuvazisini alabildiğine desteklemekte, "çevik kuvvet" adı verilen askeri güçleriyle Kürdistan'a üstlenerek, gelişmelere müdahale hazırlığı yapmaktadır. Burada noktalayıp, üç yıla yaklaşan sürenin kısa bir özetini yaparsak; cunta geldiği noktada tam bir iflas durumunu yaşamaktadır. Ekonomi, kitlelerin soyulacak hiç bir şeyleri kalmamacasına soyulmalarına, köleler gibi çalıştırılmalarına ve alınan milyonlar tutarındaki dış borç ve yardımlara rağmen daha da derinleşen bir bunalım içinde "anarşi ve bölücülük" tehlikesi yani Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ise, halk üzerindeki baskılara zindanlarda devrimci ve yurtseverlerin kadavralar gibi doğranmasına, ardarda idam sephaları hazırlanmasına, emperyalist orduların "çevik kuvvet" biçiminde Türkiye ve Kürdistan topraklarında üstlendirilmesine ve askeri saldırılara rağmen giderek daha da örgütlü ve her alanda güçlenerek gelişmekte.

Baskı ve zor olayı dışında bir gün bile ayakta duracak takatı olmayan bu sınıf, artık dayandığı bu araçları daha da geliştirmekten başka yaşama şansına sahip değildir.

Bu nedenle, bir yandan ekonomik sömürüyü yoğunlaştırırken, bir yandan da "şanlı" ordularını "Roma kapıları"na dayandırmanın hazırlığını sürdürmektedir. Nitekim, kendisine karşı direniş hareketinin en güçlü biçimde gelişeceği Kürdistan'ı, adeta insanlığın hergün bir kez daha katledildiği bir alan haline getirirken, Kürdistan Ulusal Muhalefeti'nin örgütleyici ve yürütücü gücüne ise, tarihi boyunca büründüğü en kanlı ve en iğrenç çehresiyle saldırılar yöneltmekte, zindanlarda ve ulaşabildiği her alanda birbiri ardına katliam uygulamalarına sarılmaktadır. Ama o, zayıflığının ve genelde emperyalizmin yaşadığı çöküş sancılarının etkisiyle, son bir hamle daha gerçekleştirip kan ve barutla bölge halklarını da talan etmek, egemenlik sahalarını genişletmek sevdasındadır. Son Güney Kürdistan saldırısı, bunun en açık örneklerinden birisi olmuştur. İçerde, kendileri dışında hiç bir sınıf ve kesime ekonomi ve siyaset sahnesinde yer bırakmayacak kadar sınırları daraltırken; kendi alanlarını ise, Misak-î Millî'nin de ötesinde "güneşin doğduğu" petrol kaynaklarına kadar genişletmek istemektedir.

Hemen burada belirtmek gerekirse, cuntanın iktidara gelişinin iki temel etkeni henüz bütün ağırlığıyla kendisini hissettirirken ve belirlenen bu politikalara rağmen, cuntanın kendi amaçlarına ihanet edeceğini düşünmek, yani iktidardan çekilebileceğini hayal etmek, eğer bilinçli bir teslimiyet ve uşaklık değilse tam bir hamkafalık olacaktır. Türk burjuvazisinin artık maskesi çoktan düşmüş ve adına seçim denen vizyondaki yeni oyunları için, aslında söylenebilecek fazla bir şey kalmamıştır. Tüm dünyanın gözleri önünde neşredilen bu oyunun her sahnesinin izahı, dünya ilerici kamuoyu, bölge, Türkiye ve Kürdistan halkları için açıktır. Fakat buna rağmen, yinede bazı noktalar üzerinde durmak gerekmektedir. Ve burada akla gelen ilk soru neden seçim-neden bu yıl olmaktadır.

Neden Seçim Neden Bu Yıl?

Evet, bu açık savaş ve işkence rejiminin iki buçuk yıl süren egemenliğinde ulaştığı noktada tam bir fiyaskonun olduğu ortadadır. Devrimci güçler, aldıkları ağır kayıplara rağmen bugün savaşın içinde çelikleşmekte ve bu savaşa savaşla cevap verebilmenin güçlü hazırlığını yapmaktadırlar. Öyleyse cunta, sessiz fakat derinden kaynayan kitle muhalefetine, başta Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi olmak üzere Türkiye Devrimci Güçlerinin de içinde yer aldığı anti-faşist mücadelenin büyümesine, ağır ekonomik sorunlarına rağmen neden bir seçim "komedisine" girmiştir. Ve neden böylesine ağır sorunlarla karşı karşıya bulunduğu bu yıl?

Aslında, yukarıda kısaca değinilen gelişmeler sorunun cevabını da içinde taşımaktadır.

"Demir yumruk"larıyla bir vuruşta sorunları halletmek üzere iktidara gelen askeri faşist cuntalar, dünyanın hiç bir ülkesinde varlıklarını uzun süre koruyamamışlardır. Uluslararası koşullar, halk muhalefetinin ve devrimci örgütlenmenin zayıflıkları nedeniyle bazı alanlarda uzun bir dönem iktidar olsalar bile, bu süreç onların gün gün tükendikleri, her gün biraz daha güçten düştükleri yıllar olmuştur. Temsilcisi oldukları işbirlikçi-kapitalist ekonomi ve siyasetin doğal karakteri gereği, başvurdukları tüm zorbalık ve bu vahşi zorbalık temelinde gerçekleştirdikleri sömürüye rağmen, ve hem de bu nedenle bunalımı daha da derinleştirmiş, kitlelerin öfke, tepki ve kinini bizzat kendi elleriyle geliştirmişlerdir. Halk muhalefetinin gelişimi ve artan tepkiler karşısında kaçınılmaz olarak birbirini kovalayan yeni darbeler ve emperyalistlerin sık sık uşak değiştirme gayretkeşliği faşist diktatörlüklerin yönetimde olduğu ülkelerde az rastlanır olaylar değildir.

Gerek Türkiye ve gerekse Kürdistan'da, bugün devrimci durum yaşanmaktadır. Bizzat generaller cuntası tarafından derinleştirilmiş bulunan bunalım, yıkım, faşist terör ve açlık devrimci durumu eskisinden daha çok olgun bir düzeye getirmiştir. Üstelik, geçmişin devrimi gerçekleştirmede yeteneksiz olan teori ve pratikleri bu süreçte tümüyle açığa çıkmış, deneyin süzgeci doğru teori ve pratiği göstermiştir. Yenilgiye uğramış bulunan küçük-burjuva ideoloji ve siyaseti, tüm bu deneyim ve geçilen pratik süreç sonrasında, devrim sahnesinde yarattığı o karmaşa ve yaygaralarını, artık devrim karşısında açığa çıkmış bulunan yeteneksizliği ve cunta karşısındaki güçsüzlüğü nedeniyle bir kez daha sergileme durumunda olamayacak bir konuma düşmüştür. Devrimci mücadelenin, zaferi garantileyecek gerçek zemininde ve gerçekten devrimci sınıfın önderliğinde gelişebilmesi için şartların en olgun döneminin yaşandığı anlamına gelen bu durum, görünüşte bir kayıp gibi gelse de, gerçekte uzun vadeli çıkarlar adına olumlu bir gelişme olmuştur. Devrimci eylem ve küçük-burjuva entellektüel gevezelik, faşist zorun dayatmaları karşısında bütünüyle açığa çıkmıştır. Bu, devrimin, bundan böyle hastalıklardan daha arınmış ve daha sağlıklı gelişeceği anlamına gelmektedir.

Çıplak bir askeri zorla varlık bulmaya çalışan burjuvazi, topluma dayattığı bu zor ile, devrimin gelişim çizgisi ve taktiğinin ne olması gerektiğini, sadece devrimci-demokrat örgütler açısından deği, halk açısından da daha da netleştirmiştir. Geçmişte çeşitli perdeler arkasına gizleyebildiği gerçek karakterinin böylesine açık bir biçimde sergilenişi, her türlü reformist, teslimiyetçi, pasifist siyaset ve taktiğin işlemezliğini de açığa çıkarmıştır. Şimdi, devrimci örgütün geçmişte ısrarla üzerinde durduğu ve bugün doğruluğu bir kez daha kanıtlanmış bulunan devrimci savaş dışında, hiçbir yolun kurtuluşu getiremeyeceği kitleler nezdinde de çok açık ve anlaşılırdır. Bir anlamda, gerici zorun toplumu döve döve kavrattığı bu gerçek, artık tek çıkış yolu olarak kitlelerin kurtuluş umudu durumundadır. Bu hem Türkiye ve hemde Kürdistan açısından geçerlidir.

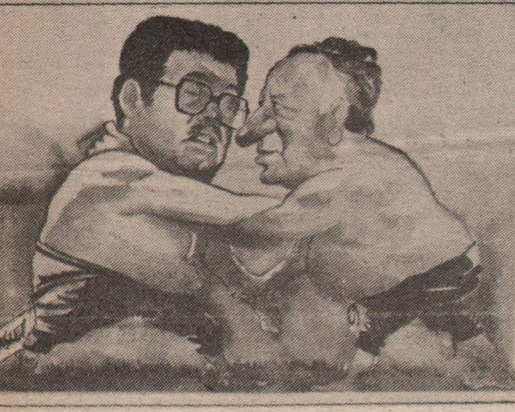
Nitekim, kitleler açısından da artık daha da netleşmiş bulunan bu durum nedeniyle, başta Kürdistan olmak üzere Türkiye'de de kitleler, tercihlerini, cuntaya karşı devrimci saflarda giderek daha çok kenetlenerek göstermektedirler.

Kısacası, cunta açısından durum gün geçtikçe vahimleşmekte, burjuvazinin son ve elde kalan tek kozu olan ordu, sayısal büyüklüğü, teknik gücü ve aldığı dış desteklere rağmen, her gün biraz daha yıpranmaktadır. Türk burjuvazisi ve emperyalizm adına aldığı görevler altında ezilmekte, başarısızlık çılgınlığın ve saldırganlığın artışını birlikte getirmektedir. Tüm bunların ise, muhalefeti biraz daha körüklediği ve körükleyeceği de yine yaşanan ve görülen bir durumdur. Üstelik tüm bu saldırı, cinayet ve dayanılmaz hayat koşulları, dünyadaki çeşitli demokratik çevreler üzerinde de etkili olmakta ve bunlar da, bu insan kıyımı karşısında cuntaya karşı sınırlı da olsa tavır almak durumunda kalmaktadırlar. Tümüyle zora soyunmuş bulunan Türk burjuvazisi, artık ayıplarını kapayacak tek bir örtü bile bırakmamıştır.

Bir askeri diktatörlük olarak faşist yönetimin mevcut durumunu sürdürmesi, kendi içinde de sakıncalar taşımaktadır. Ordunun uzun bir süre iktidarda kalışı ve uygulamalarda halkla yüz yüze gelişi onu yıprattığı gibi, ordu kademe lerinde de huzursuzluk yaratmaktadır. Ordu üst kademelerini ellerinde tutanlar, halihazırda devletin en üst kademelerini de zaptetmiş durumdadırlar. Ordu içinde yükselmek isteyen generaller, subaşlarının böylece tutulmuş olmasından ötürü daha fazla yükselme olanaklarının olmadığını görmekte ve bu durum özellikle ordunun üst kesiminde bulunan diğer generalleri tedirgin etmektedir. Yükselme ve mevki hırsıyla dolu olan generaller, bu rahatsızlıklarını bugüne kadar değişik biçimlerde ifade etmişlersede, bu durum giderek daha da önem kazanmaktadır. Nitekim cunta başı Kenan Evren, genel kurmay başkanlığını bırakacağını açıkladığı konuşmasında bu konu üzerinde de durmuş ve "*ilelebet bu makamda kalınmaz ya, arkada arkadaşlar var*" demiştir. Ordu içindeki bu rahatsızlıklarda, Kenan Evren başta olmak üzere Konsey üyelerinin elbiselerinden soyunmalarını ve arkadan geleceklere yol açmalarını zorunlu kılmaktadır.

O halde içte gelişen devrimci muhalefet ve Kürdistan ulusal kurtuluş savaşı; tavır almak durumunda kalan dış çevrelerin giderek artması ve tepkilerin boyutlanması karşısında, son kozunu iyi kullanmak zorunda olan Türk burjuvazisi ne yapacak, tümüyle tecrit olma sürecini nasıl yavaşlatacak ve hem de bunu sömürgeci-faşist eylemiyle birlikte nasıl yürütecek, ordunun görünüşteki durumunu nasıl koruyacaktır? İşte bu noktada karşımıza, adına demokrasi denilen, adına parti ve seçimler denilen sahteliği oynanmadan açığa çıkmış berbat bir "komedi" ve bu "komedi"ye hazırlanmış kukla parti ve siyasetçiler çıkmaktadır.

Bu Oyun Oynanacak mı?

Fakat, bu oyun, senaryonun sahiplerince bile fazla itibar görmüyor. Çünkü, bizzat oyunun sahipleri de bilmektedirler ki, gelişmelerin hızla sıcak bir çarpışmaya doğru gittiği bu koşullarda, bu örtüde ayıpları kapamak için yeterli değildir ve üstelik getireceği formalite karışıklığı ile işleri daha da çapraşıklaştıracaktır. Generaller, bu nedenle tüm ipler ellerinde olmasına rağmen, "*bu oyunu oynatalım mı?*" sorusunu sormaktan kendilerini alamamaktadırlar. Oyunda en küçük bir rol karışıklığına müsaade etmemekte, en ufak bir pürüz sahiplerinin "siyasal" yaşamına malolmaktadır. İşte yaşanılan partiler komedisinden örnekler:

Cunta, siyaset yasağını "kaldırdığı" tarihten itibaren, basın 12 Eylül ve Atatürk ilkelerine bağlılık belirten siyasetçilerin demeçleri ve parti kurma çabalarına ilişkin haberlerle dolup taşmaya başladı. Bizzat Kenan Evren'in onayı ve emriyle bu konuda kuruculuk görevi üstlenen emekli general, bürokrat ve tekelci burjuva çevrelerin has adamları önceden belirlenmiş rollerini büyük bir ustalıkla oynamaya başladılar. Demokraside farklı siyasal görüşler olması gerektiği için "sağ" ve "sol" partiler oluşturuldu. Her birisi kendi rollerine çok iyi hazırlanmış bulunan bu "değme siyasetçiler", belirlenen günler içinde parti ilkelerini, amblemlerini, bürolarını ve kurucularını saptayarak "yasal" bir statüye kavuştular. Cuntanın özellikle ilk etapta kendi iktidar partisi olarak hazırladığı, emekli general Sunal'ın başkanlığındaki Milliyetçi Demokrasi Partisi (MDP)'nin kurucuları, daha ilk günden iktidar partisi olmanın "ağırlığı" ile demeçler vermeye başlarken, diğerleri de muhalefette hazırlanmaya koyuldular. -Bu arada Sunalp'ın parti kuruluş dilekçesini İçişleri Bakanı Çetiner'e verirken, Çetiner'in MDP'den "*partimiz*" diye bahsetmesinin, burjuva çevrelerinin dahi dikkatinden kaçmayan ve hatta gücengen bir yergi ile bahsettikleri bir konu olduğu da hatırlardadır. 24 Ocak ekonomik kararlarının keskin savunucusu olarak bu kez parti biçiminde ortaya çıkarılan Özal (ve Anavatan Partisi), yine emekli bir bürokrat olan Calp'ın başkanlığında "sol" adına kurulan "Halkçı Parti", "sol'un birleştirilme kararı"na bağlı olarak Erdal İnönü başkanlığında oluşturulan "Sosyal Demokrat Parti (SODEP)", üzerinden bir ay bile geçmeden büyük bir gürültüyle kapatılan "Büyük Türkiye Partisi" ve ardından "Doğru Yol" ve daha bir çok uyduruk isimler altında peydahlanan particikler. Ve, gerçekten tüm bu sahte oluşumlara bile tahammülü çok sınırlı olan bir askeri dikta.

Partilerin oluşumu ve kuruluş sürecinin burjuva basından izlenmesi dahi, durumun ilk bakışta anlaşılması için yeterlidir. Cunta, bizzat kendilerinin ifade ettikleri gibi, 11 Eylül öncesi yaşanan o sahte demokrasi biçimine dahi yanaşmamaktadır. "Büyük Türkiye Partisi"nin kapatılarak, kurucularından bir kısmının ve Demirel'in de içinde bulunduğu eski "sol" ve "sağ" kanat siyasilerin Çanakkale'de mecburi ikamete tabi tutulmaları; ve Erdal İnönü başta olmak üzere SODEP kurucu üyelerinden 21 kişinin veto edilmesi, kuruluş çalışmaları olan yeni parti faaliyetlerine karşı bizzat Kenan Evren'in sert çıkışları ve ihtarları bunun en açık sergilenişidir.

Cunta, yeni temelde bir partileşmenin ve siyasi hayatın başladığını söylerken, gerçekten de doğruyu ifade etmektedir. İktidarı artık tümüyle eline almış ve askeri bir darbeyle diğer burjuva kesimleri yönetim kademelerinden tasfiye etmiş bulunan işbirlikçi-tekelci burjuvazi, bu dönemde başvurduğu son kozu olan askeri dikta temelinde son oyununa hazırlanmaktadır. Bu nedenle, geçmişteki gibi sahte bir biçimde de olsa, çeşitli sınıf ve tabakaların kendilerini temsil yetkisi artık sözkonusu değildir. Ancak, tekelci-burjuvazi, buna rağmen toplumun bu kesimlerini de etkisizleştirmek, pasifize etmek amacıyla "sağ" ve "sol" görünüm altında çeşitli partilere ihtiyaç duymaktadır. Fakat bu ihtiyaç, tümüyle kendi iktidarını güçlendirmek amacından kaynaklanmaktadır ve oluşumlar buna hizmet etmek zorundadır. Görüldüğü gibi, en küçük bir dağınıklık ve amaçtan sapış, karşısında yeniden cuntanın yumruğunu bulmakta gecikmemektedir.

Cunta, bunun da ötesinde, aynı sınıfın temsilciliğini yaptıkları, ama kendisine rağmen kurdurulmak istenen partilere karşı da aynı biçimde tahammülsüzdür. Tümüyle kendi denetiminde gerçekleştirmeye çalıştığı parti kuruluş ve seçim çalışmaları içinde, kendileriyle aynı siyasal perspektifi paylaşan "Büyük Türkiye Partisi"nin kuruluşu karşısında aldığı tavır bu açıdan anlamlıdır. Generaller yönetimine karşı bir sivil klik olarak çıkarılmak istenen BTP, tekelci burjuvazinin ordu içindeki bir kanadı olarak cuntayı rahatsız etmekte fazla gecikmemiştir. Nitekim, aynı siyasal perspektiflere sahip partilerin çekişmesine dahi müsade edilmeyeceği belirtilerek, Kürdistan'daki gelişmelerin vahametine dikkat çekilip, BTP daha siyaset sahnesine ilk adımını atarken durdurulmuş, kurucuları ve destekleyicileri mecburi ikamete tabi tutulmuştur. Açık ki, cunta, sivil yönetime geçişi, daha çok kendisinin kurumlaşması biçiminde anlamakta ve buna uymayan her girişimi boğmakta tereddüt etmemektedir. Erdal İnönü ve 21 SODEP kurucu üyesinin veto edilişleri de, yine bu boğuşmanın bir ürünüdür. Generaller, İsmet İnönü'nün oğlu olması dolayısıyla özellikle Avrupa emperyalistleri tarafından tercih edilen İnönü'nün, siyaset tezgahına çekilip boğulmasını iki açıdan yararlı bulmuşlardır. Birincisi; üniversite çevrelerinde edindiği kariyer nedeniyle belli bir etkinliği olan İnönü'nün, diğer profesörler gibi görevden uzaklaştırılması sakıncalı görüldüğünden, bugüne kadar yapılamayan bu işi gerçekleştirmek, ikincisi ve en önemlisi de; daha sonradan siyasete sürüklenebilecek olan Erdal İnönü'yü böylece işlevsiz bırakırken, aynı zamanda da kendi politikaları dışında hiç bir çevrenin ve politikanın yaşam olanağı bulamayacağını bir kez daha hatırlatmak istemişlerdir. Ne var ki, İnönü'nün veto edilişi bu çelişkiyi daha da kızıştıracaktır. Ama, sonucun değişmeyeceği de bir okadar açıktır.

Görülen odur ki, cuntanın hesaplarına rağmen ortaya çıkan gelişmeler, oyunun düzeninde aksamalar yaratmaktadır. Açık ki burjuva siyaset sahnesi de, burjuva ekonomisi gibi fırsatçılığın kapışma alanıdır. İki buçuk yıldır süren ve her kesim üzerinde etkisini duyuran siyaset yasağının "kaldırılması", hayallerini yeni "sivil yönetim" üzerine kurmuş kişi ve çevreler için bir umut kapısı olmuştur. Nitekim, bu zeminde yer edinip yükselmek, bir milletvekili olmak için boy göstermeye başlayan bu kişi ve çevreler, doğrudan cuntanın oluşturduğu partiler içinde yer kapamadıklarından, kendi aralarında birleşmeye ve böylece seslerini duyurmaya çalışmışlardır. Birçok isim altında yeni partiler ortaya çıkmaya, ve burjuva çevrelerinin ifadesiyle parti enflasyonuna gidilmeye başlanmıştır. Fakat, cunta bu dışardan gazel okumalara müsade etmeyeceğini açıkça söylemektedir. "*Az parti-öz parti*" sloganında ifadesini bulan bu karar gereğince, cuntanın izini ve tümüyle onun denetiminde kurulmuş bulunan ve sayıları iki-üç'ü geçmeyen parti dışında, hiç bir partinin yaşama şansı yoktur. Bu durum, Evren'in konuşmalarında ve Konsey'in kararlarında açıkça görülmektedir.

Cunta, partiler üzerindeki denetimi kesin olmasına rağmen, Türkiye, Kürdistan ve bölgedeki hızlı gelişmeler karşısında, bu oyunun oynanmayacağını da itiraf etmektedir. İdam kararlarının hızla çıkarılarak infaz sürecine girilmesine, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketini daha ülke içinde bir örgüt ağına kavuşmadan yoketme amacıyla Irak sınırına yapılan askeri yığınak ve son saldırı hareketine rağmen, "sivil yönetim"ler için açılmak istenen pürüzsüz zemin yaratılamamıştır. Ve üstelik, tüm bu uygulama ve saldırılar cuntanın bir kez daha deşifre olmasını ve tecritini getirmiş, bölge halkları üzerindeki saldırgan ve emperyalist amaçlarını da artık gizlenemeyecek kadar açığa çıkarmıştır. Burjuva çevrelere dahi yaşam olanağı tanımayan ve her eyleminde olduğu gibi seçim manevrasında da kendi kurumlaşma çabalarını sürdüren tutumu, dostlarının dahi tepkileriyle karşılaşmıştır.

O halde, cunta bu seçim komedisine devam edecek midir? Sorunun cevabı kendilerindedir. Kenan Evren gezilerinde yaptığı konuşmalarında, olağanüstü durumların olmaması halinde seçimlerin 6 Kasım'da yapılacağını vurgulamaktadır. Bu olağanüstü durum, Türkiye Devrimci-Demokratik Muhalefeti ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketinin gelişiminin önlenememesi ve bölgedeki devrimci kabarışın yükselişi ise, ki öyledir, olağanüstü durum kaldırılmak bir yana daha da ağırlaşacaktır. Cunta, açık savaş ilan ettiği Türkiye, Kürdistan ve bölge halklarına karşı saldırılarını sürdürecek ve bu saldırılar giderek daha da boyutlanacaktır. Ama, bu "olağanüstü" duruma rağmen ve maske çoktan düşmüş olduğu halde, yine de bu seçim gösterisi sürdürülmektedir. Fakat, her ne biçim alırsa alsın ve kim iktidar partisi olarak başa geçirilse geçirilsin, değişmeyen şey: hükümetlerin niteliği olacaktır. Çünkü, bundan böyle kurulacak her hükümet savaş hükümeti olacaktır

Bazılarının 'Umutları' Üzerine Birkaç Söz!

Sosyalist ve demokrat olduklarını söyleyen bazı çevrelerin bu süreçte içine girdikleri tutum, Türkiye sınıf mücadelesi tarihinde geçmişin bir kez daha görülmesini sağlayan bir ayna olmuştur. Güçler, iddialarına rağmen gerçek niteliklerini artık gizleyemez bir duruma gelmişlerdir.

Özellikle son aylarda cuntanın "demokrasi" oyununun sahneye konuluşuyla bu bazı çevrelerde de umutlar yeşermeye başlamış ve gözler bu oyunda yer tutmaya çevrilmiştir. Cunta açısından bir çatlak olarak gördükleri "seçim" ve "sivil" yönetimi değerlendiriş biçimi, onları devrimci tedbir ve tavırdan hızla uzaklaşma eğilimine sürüklemiş, ve bunun sonucu olarak ta devrimci mücadele anlayışına karşı saldırı ve eleştiriler birbirini kovalar olmuştur. Bu demokrasi oyununa karşı inançsızlıklarını belirtmek zorunda kalsalar da (emperyalist ve gerici çevrelerin bile inanmadığı dikkate alınırsa zorunlu bir tutum), "seçim"lere karşı devrimci tedbirleri sekterlik olarak tanımlamaları ve görünüş ne kadar kaba ve hoyratta olsa "umut"-suz olmamak yolundaki öğütleri gerçek düşüncelerini ele vermektedir.

12 Eylül faşist askeri darbesi gibi büyük bir deney yaşanmış olmasına rağmen, hâlâ yasal boşluklar ve şimdi de cuntanın çatlaklarına dayanarak yaşama olanağı arayan çevreler için dönüp bir tarihe bakmalarını bir kez daha istemekten başka bir şey kalmamıştır. Çünkü Türkiye sol hareketinin tarihi bu konudaki acı deneyler bakımından zengindir. Türkiye sol güçlerinin, Türk burjuvazisinin niteliklerini ve devletin üzerine oturduğu temelleri kavrayamamaktan ötürü, daha 1921'lerden başlayarak Türk burjuvazisinin "anayasa" ve "demokrasi" denemelerine karşı aldıkları hatalı tutumlar nedeniyle, başta kendilerinde olmak üzere Türkiye sınıf mücadelesinde açtıkları yaralar sürekli derinleşmiştir. Hiçbir zaman demokrat olmayan ve tümüyle gerici temellerde doğmuş bulunan Türk burjuvazisi, 1876'dan günümüze kadar hazırladığı tüm anayasa ve bu anayasalar temelindeki iktidar dönemlerinde, halk düşmanı ve anti-demokratik sınıf karakterini ortaya koymuştur. Zayıf bir kapitalist temel üzerinde ve emperyalizme bağımlı olarak biçimlenen Türk burjuvazisinin, tarihi boyunca zayıf varlığını korumak için hiç bir hukuk kuralına bağlı kalmayacak bir biçimde insanlık düşmanı ve saldırgan olduğu açıktır. Emperyalizmle girdiği ilişkiler temelinde tekelleşme aşamasına girerek ulaşmış bulunduğu faşist diktatörlükte gerçek karakterini bulduğu bugün ise, gündemine aldığı "anayasa" ve "demokrasi"nin anlamı tartışılamayacak kadar anlaşılırdır.

Ama anlaşılmayan şey, kendi çıkardığı yasaları bir günde yok sayacak kadar kuralsız, sınıf varlığını korumak için her türlü saldırı ve vahşette başvuracak kadar insanlık düşmanı ve bugün gelmiş olduğu aşamada kendi dışındaki burjuva sınıflara dahi yaşama olanağı tanımayacak kadar "hoşgörü"süz bir sınıf olan işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisinin, askeri-faşist bir diktatörlük temelinde varlığını güvenceye alma çabalarının bir parçası olan "anayasa" ve "seçim"lere karşı sol adına hareket eden bazı çevrelerin tutumudur. Belki dün, çok zayıf bir konumda bulunan Türk burjuvazisinin siyasal arenadaki keşmekeşliğinden de yararlanılarak yasal bir takım faaliyetler yürütülebilinmiş ve hatta bazıları parlamentoya bile girebilme durumunda olabilmişlerdir. Ama, Türkiye proletaryasının örgütüne kavuşturulması mücadelesinde ciddi bir adımın atılmadığı bu yıllarda, bu örgüte ve onun iktidar savaşına tabi tutulduğunda sınırlı da olsa bazı olumlu sonuçlar yaratabilecek olan bu tutum, doğal olarak çarpık örgüt ve mücadele anlayışlarının gelişmesine hizmet etmekten öteye geçmemiştir. Proletaryanın iktidara yürürken en güçlü silahı olan örgütü, özünden boşalmış, reformist-uzlaşıcı bir yapı içine hapsedilmiştir. Ve sonuçları 12 Eylül harekatıyla en çarpıcı ve acı bir biçimde ortaya çıkan bu anlayış ve örgüt modelleri tüm sefaletiyle gözler önünde durmaktadır.

Bugün her türlü kural ve yasadan kendisini azat ederek, burjuva devlet yasalarının da çiğnenmesi temelinde, ama onun varacağı bir sonuç olarak faşizme ulaşan işbirlikçi-tekelci burjuvazinin, dayattığı "anayasa" ve "seçim" gösterisine de hala bozguna uğramış bu anlayışla yaklaşmak gerçekten de anlaşılmazdır. Batağa bir kere saplanılır sözünü hatırlatan bu durum karşısında, neden ikinci kez sorusunu sormak düşünen her beynin kaçınamayacağı bir durumdur. Üstelik, o çatlak denilen olgulardan yararlanarak biraz olsun nefes almaya çalışan çeşitli burjuva ve gerici çevreler için bile bu konuda en ufak bir kıpırdanışa olanak tanınmadığı, bu "boşluk"lardan nefes almaya çalışan eski AP çevrelerinin nefesinin -BTP'nin kuruluşundan 20 gün sonra kapatılışında görüldüğü gibi- nasıl kesiliverdiği göz önünde olduğu halde ve işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisinin faşizmin partisi olma dışında hiç bir oluşuma yaşama hakkı tanımayacağı biline biline alınan bu tavır, sahiplerince izaha muhtaçtır.

Daha dün anayasa tartışmalarıyla gün geçirerek devrimin çözüm bekleyen ciddi sorunlarına sünger çeken bu çevreler, bugün de seçimler karşısında aldıkları aynı tavırla en başta kendileri için olmak üzere anti-faşist mücadeleye büyük zararlar verdiklerini bilmek zorundadırlar. Sınıf mücadelesi, çelişkilerin bu kadar derin, çatışmaların bu kadar sıcak olduğu koşullarda dişe diş bir savaştır. Ve böyle bir savaşta beslenen hayaller ve umutlar en başta sahipleri için hüsrana yol açacak kadar tehlikelidirler.

Kendi sınıf bakış açısından gerçekçi olan Türk burjuvazisi, eğer her türlü kural ve değerden soyunarak azgın bir saldırı yöneltiyorsa, halk güçleri açısından da durum bu kadar kesin ve uzlaşmazsız olmak zorundadır. Zaten uzlaşmayı da kabul etmeyen faşist Türk burjuvazisi, hiç bir zaman kızgın bir sınıf mücadelesiyle iktidara yönelmeyecek kadar teslimiyete açık olan bu çevreler için, kendi iradeleri dışında da olsa, teslimiyet yolunu da kapatmıştır. Buna rağmen umut tükenmez mantığıyla tavırlarında ısrar edenler, sahibi oldukları anlayışlarıyla cuntanın eyleminin basit birer propagandacısı olmaktan öteye gidemeyeceklerdir.

Cuntanın bu "demokrasiye dönüş" yaygaraları ve "seçim" komedisine kendi has adamlarının bile inanmadıkları gazete sayfalarından rahatlıkla görülebilir. Alacağımız şu örnek, bunun için yeterli olacaktır.

Şimdi yeniden bir geçiş dönemindeyiz.

İleriye doğru adım atarken, arkadan bıraktığımız yola da bakmalıyız.

Uzun gibi görünen bu yolda Türkiye'nin kendine özgün kilometre taşları var dize dize...

Cumhuriyetimiz de, demokrasimiz de yapı olarak değişik bir harçla yoğrulmuş.

Kurtuluş savaşından Cumhuriyetin kuruluşuna, tek partili dönemden çok partili parlamenter düzene geçişe kadar sürekli "asker-sivil" koalisyonu söz konusu.

Sonradan bu geleneksel koalisyonun zaman zaman çatırdayışına tanık oluyoruz.

Her çatırdayıştan sonra gene bir "geçiş dönemi"...

Nereye?

Demokrasiye.

Demek ki, Atatürk'ün istediği İsmet Paşa'nın da gerçekleştirmeye çalıştığı "çağdaş demokrasiye geçiş" dönemini 1945'lerden beri yaşamaktayız.

Bir başka deyişle, Türkiye'nin 38 yıllık demokrasi tarihi, aslında "demokrasiye geçiş" tarihi...

Dengenin bozulduğu ilk istasyon Bayar'a yeniden dönerek "denge" aradığımıza göre, 38 yılda aynı noktaya gelmişiz....

Demek ki, şimdiye kadar bir türlü geçememişiz demokrasiye...

Dileriz, yolumuz bundan sonra açık olur.
(Örsan Öymen 22 Mayıs 1983)

Ama biz, tüm bunlara rağmen hala bu "demokrasi" ve "seçim"lerden umut kesmeyen düşüncenin sahiplerine bu kervana katılmamaları gerektiğini söylemekten de kendimizi alamıyoruz. Durum bu kadar açık, gerçekler bu kadar berrak bir biçimde ortada iken, tüm bunlara rağmen hâlâ "çatlak"lara sızmaya çalışan, ama aslında demokrasi mücadelesinde gerçek yerlerini almaları gereken bu çevreleri cuntaya karşı açık tavır almaya çağırıyor ve "Anayasa Değil-Devrim" adlı yazıdan aldığımız şu bölümü seçimler içinde tekrarlıyoruz.

Sömürgeci cuntanın anayasası (seçimler de-yn), bir avuç tekelci ve emperyalistler adına, Kürdistan halkının imhası ve Türkiye halkı ile proletaryasının ise faşist bir yönetim altında, en yoğun sömürü ve baskıya maruz bırakılarak köleleştirilmesinin meşru hale getirilmesinin belgesi olarak, her türlü yasa mantığının ötesinde, keyfi ve zorba bir yönetimin yaşatılması ve dünya kamuoyuna benimsetilmesini amaçlamaktadır. Bu nedenle, nasıl bir anayasa? 1961 Anayasası mı? Fransız 5. Cumhuriyet Anayasası mı? tartışmaları, ya da anayasayı reformcu bir takım gerekçelerle eleştirip, onu iyileştirmek amacıyla yürütülen tartışmalar, kısaca, onu teşhir edip, halklarımızın önüne devrim sorununu koymayan, bu konudaki tüm tartışmalar, faşizmin meşrulaştırılmasına hizmet eden, gerici tartışmalardır. Türkiye ve Kürdistan halklarının gündeminde, anayasa (ve seçim yn) değil, devrim sorunu vardır."

Bir Serxwebûn okuyucusu

GÜNÜMÜZDE ERMENİ SORUNU VE FAŞİST TÜRK DEVLETİNİN YALAN İDDİALARI ÜZERİNE

İçinde yaşadığımız günlerde dünya kamuoyunun dikkatlerini en çok üzerine çeken sorunlardan biri de Ermeni sorunudur. Sorunun bu kadar dikkat çekici olmasının çok yönlü nedenleri vardır. Nedenlerden biri Ermeni örgütlerin karakteri, başvurdukları sansasyonel mücadele yöntemleriyse; bir diğeri de, sorunun dünyanın devrim ve karşı-devrim güçleri açısından son derece hassas olan Ortadoğu gibi bir alanda yer alması ve emperyalizmin adına aktif görevler üstlenmiş bulunan faşist Türk devletini hedeflemesidir.

Ermeni hareketinin; bu halkın güncel ve tarihsel gerçekleri tarafından belirlenen burjuva ve küçük-burjuva karakteri, çağımızın niteliği gereği ortaya sonderece olumsuz bir tablo çıkarmıştır. Haklı ve meşru bir dava olmasına rağmen, hareketin muhtevası nedeniyle düşman güçlerin istismarına açık bir hale gelmiştir.

Ermeni hareketi bugün içinde bulunduğu darlığı, mücadele yöntemlerindeki tutarsızlığı ve anlamsızlığı aşarsa, örgütsel, stratejik ve taktik belirginliğe kavuşma olanağı bulacaktır. Bu hareketin bölgedeki devrimci gelişmelere hız katabilecek özellikte olabilmesi, mücadelelerini ülke içinde emekçi ve çeşitli halk kesimlerinden yurtseverlere dayandırmakla ve yine başta Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi olmak üzere Türkiye ve bölge halkları ile ortak mücadele içerisine girmekle mümkündür.

Ama Ermeni hareketi adına yola çıkan çeşitli örgütler ve özellikle ASALA, iddiası ne olursa olsun çoğu masum insanın katline yolaçan mücadele yöntemleriyle giderek daha fazla kamuoyunun tepkisiyle karşılaşmaktadır. Doğru bir ideoloji ve politika temelinde, halkın devrimci şiddeti yerine çeşitli bireysel terör eylemlerinde ısrar ederlerse, başta Ermeni halkı olmak üzere, bölge halklarına yarardan çok zarar getireceklerdir.

Son günlerde ASALA'nın sahip çıktığı iddia edilen tutarsız eylemler ve en son da 21 Temmuz Cenevre'de toplanan 2. Ermeni Ulusal Kongresi ile; Ermeni sorunu, basın-yayın organlarının yeniden aktüel konusu haline geldi. Sorunun bu kadar aktüellik kazanması biraz da emperyalistlerin ve faşist Türk yönetiminin kasıtlı demagojik çabalarında aranmalıdır.

Bilindiği gibi, faşist Türk ordusunun her türlü uluslararası hukuk ve insanlık kurallarını bir yana iterek, faşist Irak rejimiyle **"korsan anlaşmasına"** dayanarak Güney Kürdistan'a giriştiği istilâ hareketi, esas olarak direnişi bir türlü kırılamayan ve giderek bölge çapında önemli roller üstlenmekte olan KUKH ve PKK'yi hedeflemekteydi. Durum bu kadar açık iken, bu istilâ hareketinin nedenleri arasında bile Ermeni sorunu gösterilmeye çalışılmıştır. Bunun faşist Türk devletinin maksatlı bir demagojisi olduğu açıktır. Bütün bu nedenlerden ötürü, Ermeni ve Kürt hareketleri arasındaki tarihsel ve güncel, objektif ve subjektif ilişkilere muhtemel gelişmelere, sorunun çözümüne ve bu doğrultuda oynanmak istenen oyun olarak faşist Türk devleti ve yardakçıkları tarafından öne sürülen spekülatif ASALA-PKK ilişkisi ile ilgili iddialara ve bunun ardındaki amaçlara açıklık getirmek için bu yazıyı kaleme almayı gerekli gördük.

Ermeni hareketi adına yola çıktığını iddia eden çeşitli örgütler, esas olarak 1975'lerden beri, Türk diplomatlarına yönelik çeşitli suikast eylemlerinde bulunmaktadırlar. Bu şekilde Ermeni davasını dünyaya kabul ettirerek, bağımsız bir Ermenistan'a ulaşılabileceğini savunan bu Ermeni örgütleri, sözkonusu eylem ve çabalarına daha da hız vermiş bulunmaktadırlar.

Günümüzde Ermeni hareketi çeşitli biçimlerde değerlendirilmektedir. Bu değerlendirmeler, biçimde farklı olmakla birlikte, çoğunlukla muhtevada birleşmektedir. Bizce Ermeni hareketini değerlendirirken, şoven, sosyal-şoven ve çeşitli dar bakış açılarından kaçınarak, onu, bu hareketi temsil ettikleri iddiasında olan güçlerin değerlendirilmesinden ayırmak gerekmektedir.

Ulusal sorunun çözümünde en hazin sonuçlarla karşı karşıya gelmiş halklardan biri olan Ermeni halkı ve hareketi, uluslararası koşulların elverişsizliği ve tarihsel şansızlıklar diyebileceğimiz bir takım olumsuz tesadüfler nedeniyle büyük bir kırım ve yıkımla yüz yüze gelmiştir.

Ermeni sorununun böyle bir biçimde sonuçlanması, bu sorunun çözümünün gündeme geldiği dönem ve çeşitli güçlerce ele alma biçimine yakından bağlıdır.

Sorunun gündeme gelişi I. Dünya Savaşı yıllarına tekabül eder. Sorunun çözümünde, emperyalistlerin Osmanlı İmparatorluğu üzerindeki çıkar çelişkileri, Türk devletinin pozisyonu ve soruna yaklaşımı ile Ermeni hareketlerinin muhtevası ve emperyalistlerle olan ilişkisi rol oynamıştır.

Genellikle zanaatçılıkla toplumsal zenginlikleri önemli oranda elinde biriktirmiş olan Ermeni halkı bunca gelişmişliğine rağmen, Balkan halklarının tersine başarıya ulaşamamıştır. Bu yıllara gelindiğinde Balkanlarda gelişen milli hareketlerin, hem emperyalistlerin çıkarları gereği ve hem de bölge halklarının ortak arzusundan destek görmesi ve zafere ulaşması zor değildi.

Tarihsel süreç içerisinde Ortadoğu halklarıyla ve özellikle Kürdistan halkıyla yakın kader birliği içerisinde ve bölgenin en gelişkin halklarından biri olan Ermeni halkı, çeşitli nedenlerden dolayı bölge halklarından ve hareketlerinden yalıtılmış durumdaydı.

Harekete önderlik eden Ermeni burjuvazisi,emperyalistlerle kompradorluk bağımlılığı içerisindeydi. Zaferini önemli oranda emperyalistlere dayanarak sağlamaya çalışıyordu. Oysa, emperyalistler kendi çıkarlarının peşindeydi. Nitekim Sevr anlaşmasıyla Ermeniler için bağımsız bir devlet öngörmüşlerse de, daha sonra bunu kültürel varlıklarını sürdürebilme düzeyine indirgemişlerdir. Emperyalistlerin çıkarları o dönemde daha çok Türk devletinin yaşatılmasından yanaydı.

I. Dünya Savaşı öncesi uluslararası konjüktüründe, Osmanlı devletinin işgal ettiği sonderece önemli pozisyon; halklar hapishanesi durumunda olan bu imparatorluk gelişen kapitalizm karşısında sonderece tehdit edildiği ve yıkılmasının eşiğine geldiği halde; emperyalist güçlerin kendi aralarındaki çıkar çelişkileri nedeniyle zorla yaşatılmıştır. Yoksa emperyalist güçler, komprador işbirlikçilerine desteklerini devam ettirip, bunu ulusal devlet biçimine dönüşmelerine müsade etselerdi, feodal Osmanlı Sultanlığı ve buna dayanarak yükselmeye çalışan yeni Türk egemen sınıfı Türk burjuvazisi daha doğmadan tarihe karışmış olacaktı.

Soruna Türk burjuvazisinin yaklaşımı, halklar sorununun ve özellikle de Ermeni sorununun çözümünde daha çok soykırımı olmuştur. Bu onun oluşum özelliğine yakından bağlıdır.

Devlet bürokrasisi içerisinde ve feodal Osmanlı sultanlığına dayanarak yükselmeye çalışan Türk burjuvazisi; imparatorluk içerisinde çeşitli ayrıcalıklar elde etmiş olan bu azınlık milliyet burjuvazilerini siyasi ve askeri zor ile durdurmasaydı gelişme şansı pek bulmayacaktı. Balkanlar, Ortadoğu ve Arabistan önemli oranda elinden gitmişti. Kendi kabuğuna çekilme durumuna gelen hanedanlık, içte de azınlık milliyet burjuvazileri tarafından tehdit edilmekteydi. Böyle bir tehditle karşı karşıya olan Türk ulusunun başına geçen Türk burjuvazisi, yeniden varolma kavgasına girişti.

Savaşa, talana, ganimete dayalı ve üretim kapasitesinden yoksunluk gibi olumsuz bir miras üzerinde ve gerici feodalizmin kurumlarına dayanarak şekillenmek isteyen Türk burjuvazisi, bu zaafları nedeniyle hanedanlığın geçmişten beri halklar üzerinde uyguladığı baskı siyasetini sürdürmüştür. Egemenlik altındaki halklara ve onların temsilcilerine karşı uyguladığı politika, imha politikası olmuştur. Ermeni halkı üzerindeki katliamların birincisi 1915'te İttihat ve Terakki zamanında, Türk burjuvazisi iktidara yükseldiği ilk yıllarda; ikincisi ise, kendi daha bir ulusal kurtuluş savaşı vermekte iken kemalist yönetim döneminde gerçekleştirilmiştir.

Halklar arasında özellikle Abdülhamid'in döneminde ekilmiş olan kin ve nefret duyguları, din ayrılıklarından da yararlanılarak, onları birbirine karşı harekete geçirmeyi başaran Türk burjuvazisi, özellikle de kemalist hareket Abdülhamid'in bilinen "Hamidiye Alayları", mirasını yeni bir temelde devralarak, Ermeni hareketinin yakın bir müttefiki olan Kürt hareketini bu harekete karşı çıkarmıştır.

Ermeni hareketinin soykırımla çözülmeye çalışıldığı I. Dünya Savaşı yılları aynı zamanda Rusya'da tarihte ilk proletarya devletinin doğduğu yıllardır. Proletarya devletinin kuruluşuyla birlikte ulusal ve sosyal kurtuluş mücadeleleri, halkların tam hak eşitliği ve özgürlüğüne ulaşarak çağa damgasını vurmuştur. Nitekim Ermeni halkı da Çarlık Rusya'sının yıkıntıları üzerinde, halkların özgür ve eşit temeldeki kardeşliğinin sembolü olan Sovyet iktidarlarından birine kavuşmuştur. Bu, zengin bir sosyal içerikle ve Ermeni gericiliğine karşı mücadele temelinde gerçekleşmiştir.

Ermenistan Sovyet Cumhuriyeti'nin doğuşu Ermeni hareketi için bir çıkış noktası olmuştur.

Bugün dünyanın birçok alanlarına dağılmış bulunan Ermeni toplumu, bu toplumun burjuva ve küçük-burjuva karakterine rağmen, belli oranda yurt özlemi içerisindedirler. Ancak belli azınlığı oluşturan en iri burjuva kesimi temsil eden Taşnak Partisi,Ermeni sorununu bulundukları alanlarda kendi sınıf ayrıcalıkları için kullanmaktadır. Ancak yurt özlemi içerisinde olan kesimler de içinde bulundukları sosyal ve ekonomik yaşam nedeniyle böyle bir özlemi somut gerçeklik olmaktan çıkarmıştır. Bu nedenle de hareket belli oranda sosyal içeriğinden boşalmış tarihsel bir talep, bir iddia olarak kalmıştır.

Fakat 1975'lere gelindiğinde emperyalist-kapitalist sistemin dünya çapında yaşadığı derin kriz, Ermeni burjuvazisini ve küçük-burjuvazisini belli alanlara sıkıştırarak olanaksızlıklara sürüklemiştir. Ancak eylemlerinin muhteva ve iddialarından da anladığımız kadarıyla, Taşnak hareketi olan eski Ermeni hareketinden bağımsızlaşmış, küçük-burjuva radikalizmi denebilecek bir konuma girmişse de, kendini Ermeni burjuvazisinin etkisinden kurtaramamıştır. Böylece tarihsel birtakım iddialarla ve intikam duyguları ile sınırlı olan küçük-burjuva hareketi ortaya çıkmıştır. Oysa Sovyet Ermenistanı'nın desteğini kazanmış, başta Kürdistan ve Türkiye halkları olmak üzere bunlarla ortak ve kardeşlik temelinde ve Kürdistan kaderine bağlı olarak gelişebilecek bir Ermeni hareketi, doğru strateji ve taktiği ile kendisini dünyaya kabul ettirebilecektir. Yani örnek olarak alınması gereken Sovyet Ermenistanı mücadele pratiğidir. Nasıl orada yerli ve büyük Rus gericiliğine karşı mücadele temelinde diğer halklarla kurulan birliklerle zafere gidebilmişse, burada da Kürdistan halkıyla ve diğer bölge halklarıyla kurulacak birlik temelinde zafere gitme olanaklıdır.

Bu arada geçerken belirtelim ki, faşist Türk sömürgecileri ve onların uşakları, Ermeni ve Kürt hareketinin ilişkisi üzerine yapılan spekülasyonlarla, ASALA ve PKK hareketi arasında bir ortaklık olduğu imajını yaratmak istemektedirler.

Güncel ve tarihsel gerçeklerden haberdar olan herkesin rahatlıkla görebileceği gibi, böyle bir ortaklıktan bahsetmek demagojiden başka birşey olamaz.

PKK Hareketi ülkenin kurtuluşunu temel alarak halkın özgücüne güvenen, dost ve düşmanlarını açık bir biçimde belirlemiş; içte Kürdistan proletaryasını ve yoksul köylülüğü temel alan, küçük-burjuvaziyi ve aydın gençliği müttefik olarak gören, Türkiye devrimci-demokratik hareketiyle yakın bağlar içinde bulunan ve cephe hareketi geliştirmiş bir harekettir. Ortadoğu'da Filistin hareketi başta olmak üzere, bölge ilerici ve devrimci güçleriyle yakın savaş birlikleri kurmuş; dünya sosyalist sistemini dünya devriminin merkezi olarak gören; emperyalizme, sömürgeciliğe,siyonizme ve bölge gericiliğine karşı mücadeleyi varlık nedeni sayan bir harekettir. Yine 12 Eylül faşist darbesiyle birlikte cuntaya karşı geliştirdiği direniş ve eylemleriyle ülke içerisinde halkın büyük desteğini kazanarak onunla kenetlenmiş, tutuklu ve şehitleri olan bir harekettir.

Bütün bu özelliklerinden ötürü PKK Hareketinin, ASALA hareketiyle gerek muhteva ve gerekse biçimde hiçbir benzerlik ve ortak özelliği olmadığı ve dolayısıyla ortak bir hareket imkânı da bulunamayacağı kendiliğinden anlaşılır.

Bu belirlemeler Ermeni hareketi hakkındaki genel düşüncelerimizden çok ayrı bir şeydir. Dünyada Ermeni hareketi ve Ermeni sorunu diye bir sorun vardır ve bu hareket demin belirttiğimiz muhtevada geliştirilir –bölge halklarıyla ortak mücadele ve ilişki, ulusal ve sosyal talepleri formüle edilmiş, politik içeriği geliştirilmiş, doğru örgüt ve mücadele anlayışına sahip, dostu ve düşmanı tanımlamış– ve öncü güçleri ortaya çıkarsa, dünyada en haklı davalardan biri olarak gelişecektir. Bu ASALA hareketiyle ortak hareket ettiğimiz ve edeceğimiz anlamına gelmez. Bu konudaki spekülasyonlar faşist Türk generalleri yönetimi tarafından bilinçli ve maksatlı geliştirilmektedir.

Faşist Türk generallerinin Kürdistan ve bölge halkları ve hatta Türkiye halkı üzerindeki baskı, katliam ve her türlü insanlıkdışı uygulamalarını gözardı ettirebilmek, dünya kamuoyunu yanıltabilmek, KUKH'nin büyük insanî, ulusal ve sosyal içeriğini gözden düşürmek amacıyla uydurduğu bir yalandır. Ve bugüne kadar bu konuda en ufacık bir kanıt öne sürebilecek durumda değildir.

Bu noktada biz, ASALA hareketinin geliştirdiği eylem ve hareket tarzının, başta Ermeni halkı olmak üzere Kürdistan, Türkiye ve bölge halkları açısından son derece zararlı sonuçlara yolaçtığını belirtmek durumundayız.

Faşist Türk yönetiminin bu tip iddia ve isnatlarının ve bunun altında yatan gerçekleri açıklamayı görev biliriz. Cuntanın suçlarını bununla örtbas etmesine fırsat vermeyerek, Ermeni hareketine özellikle ASALA'ya buradan şunu söylemek isteriz. Düşmana malzeme vermekten başka bir işe yaramayan ve gerçekten daha çok suçsuz insanları hedef alan politik, askeri hiçbir sonuç yaratması mümkün olmayan bu tip saldırı ve eylemlerden vazgeçip, düşmanı gerçekten canevinden vurup alaşağı edebilmek için halkın devrimci şiddetini örgütleyip, doğru bir stratejik ve taktik anlayışla KUKH'yle kader birliği içinde,kendi özgücüne dayanarak halk savaşı temelinde mücadeleyi yükseltmelidirler. Ermenilerin son toparlanma ve birlik çabalarının buna hizmet etmesini umarız.

YOL AYIRIMI

Ortadoğu'da Filistin sorunu etrafında düğümlenen çelişkiler giderek daha da keskinleşmekte, bu ise, dünyanın gözlerini hergün yeniden bu alana çevirmektedir.

Filistin sorunu etrafındaki gelişmeler ve çatışmalardan bahsederken, **sözkonusu edilenin sistemlerarası bir** çatışma olduğunu artık söylemeye dahi gerek yoktur. Geçen yıl gerçekleştirilen ve binlerce masum Filistinlinin katliamına yolaçan İsrail saldırısı ve sonrası gelişmeler, çatışmanın boyutlarını daha da büyütmüştür. Dünya, bölge ve hatta FKÖ içinde yer alan tüm güçler, bu gelişmeler karşısında kendi siyasal çizgilerini hakim kılma doğrultusunda daha yoğun bir çaba içerisine girmiş, ayrılık ve kamplaşmalar hızlanmıştır. Emperyalizm yanlısı güçler, İsrail saldırısı ardından ortaya çıkan karmaşa ve örgütlerin mevcut zayıflıklarından da yararlanarak teslimiyeti dayatıp, sistem içinde bir "çözüm"ü gerçekleştirmek isterken, bölge ilerici ve devrimci güçleri ise emperyalizme ve siyonizme karşı daha radikal temellerde birlik ve mücadelelere yönelmek durumunda kalmışlardır.

Emperyalist planın gerçekleştirilmesinde önemli bir halka olarak görülen Lübnan'ın bugün içerisinde bulunduğu durum, emperyalizmin bölgeye egemen olma ve ilerici-devrimci güçleri ezme planlarını uygulayabilmesinin önünde ciddi bir engel oluşturmaktadır. Özellikle de Suriye'nin emperyalizmle uzlaşmaya yanaşmaması, Filistin sorununda olduğu gibi, İsrail-Lübnan anlaşmasında da emperyalizmin planlarını boşa çıkarması, emperyalizmin bu alana ve tüm bölgeye egemen olmasını engellemektedir. Mevcut durum ve gelişmeler, Suriye'nin bugün sosyalist ülkeler ve ilerici güçlerden yana olan konumunu daha da belirginleştirmektedir.

Reagen planının fiyaskosu ve halklar tarafından itibar görmemesi sonucu ABD emperyalizmi, böyle bir sonucun doğmasında takındığı kararlı tutumdan vazgeçmeyerek önemli bir rol oynayan Suriye'ye karşı Arap gerici devletleri eliyle baskıyı artırırken, İsrail'i yeniden devreye sokmaya hazırlanmakta ve kuzeyden de Türkiye'yi bir tehdit aracı olarak kullanmaktadır. Suriye'ye karşı açık savaş tehditinde bulunan İsrail, Lübnan'daki birliklerinin sayısını artırmakta ve ABD'den aldığı askeri malzemeyle birliklerini güçlendirmeye çalışmaktadır.

Suriye ve Filistin güçlerinin Lübnan'dan tasfiyesini amaçlayan İsrail-Lübnan anlaşmasının, özellikle Suriye'nin tutumundan ötürü uygulanamaması, bu alandaki sorunların çözümünün bir savaşta görülmesi olasılı-

Devamı S: 23'de

İTALYA'DA PARLAMENTO SEÇİMİ

DERİNLEŞEN ÇÖZÜMSÜZLÜK

II. Dünya savaşından bu yana İtalya iktidar konusunda en bunalımlı dönemini yaşamaktadır. Uzun yıllardır, koalisyon hükümetleriyle yönetilen İtalya'da, son koalisyon hükümetinin dağılması ile de, zaten öteden beri varolan sorunlar daha da karmaşık bir hal aldı.

Bu durum karşısında ortaya çıkan bunalımı atlatmanın tek yolu olarak erken seçime gitmek görüldü. Fakat erken seçimden alınan sonuçlarda, İtalya'da hükümet sorununa bir çözüm getirmediği gibi, tam tersine ortaya çıkan hükümet bunalımını daha da karmaşık bir duruma sokarak, bunalımı ağırlaştırmak ve çözümsüzlüğü derinleştirmekten öte bir sonuç vermedi. Genelde seçime katılma oranı geçen seçimlere nazaran %100'lük bir düşüş gösterdi. Seçimlere ilginin az olmasının nedeni ise, çeşitli çevrelerce de kabul edildiği gibi erken seçimlerinde bunalıma bir çözüm getirememesinin kitlelerce görülmesidir. Bazı partilerin oy oranlarında artışlar görüldüyse de, hiçbir parti tek başına hükümet kurabilecek düzeyde oy alamadı. Yine, koalisyon hükümetlerine başvurma durumu ortaya çıkmaktadır. Fakat, koalisyon oluşturacak partilerin henüz kendi aralarında birlik oluşturamadıkları, birçok ihtimal üzerinde düşünülse de bunların fazla istikrarlı olamıyacakları ortaya çıkmaktadır.

İtalya bir Avrupa ülkesi olmasına rağmen, diğer Avrupa ülkelerinden apayrı bir görünüme sahiptir. Denilebilir ki, Avrupa'nın ekonomik olarak en geri ve en yoksul ülkesi durumundadır. Yaşam düzeyinin çok düşük olduğu İtalya'da, son zamanlarda ekonomik bunalımın da ağırlaşması, ülkede sosyal çalkantıları daha da arttırmaktadır. İşçi grevleri, kitle gösterileri, son birkaç ayda İtalya'da en yüksek düzeylere ulaşmıştır. İçinde bulunduğu ekonomik durumdan dolayı İtalya, Avrupa ülkeleri içinde köklü değişikliklerle sonuçlanabilecek gelişmelere açık en elverişli olan bir ülkedir.

Bir yandan hükümet bunalımı ve bir yandan da ağırlaşan ekonomik bunalım ve bunalımdan çıkış yollarının bulunamaması İtalya'da emekçi kitleleri daha fazla mücadele içine çekmektedir. Böyle bir gelişmeye rağmen ne burjuvazi ve ne de proletarya bu bunalımı aşabilecek bir durumda değildirler. Seçim sonuçlarında da görüldüğü gibi, hem burjuvazinin temsilcileri ve hem de proletarya adına hareket eden kesimler, bunalımı çözecek yeterlilikte değildirler. Bu sürece ne burjuvazi ve ne de proletarya kendi lehine müdahale edememekte ve bunun karşısında etkisiz kalmaktadırlar.

Bunalımı ve çözümsüzlüğü ortaya çıkaran esas neden burjuvazinin ve proletaryanın bu sürece uygun düşen politika geliştirememeleridir. Bu durum bu şekilde sürdükçe çözümsüzlüğün aşılması mümkün görünmemektedir. Çözümsüzlüğü aşabilmek için, proletaryanın sürece denk düşen politikalar içerisine girmesi gerekir. Burjuvazi zaten içinde bulunduğu konumuyla bu çözümsüzlüğün kaynağı durumundadır. Bu noktada proletarya, kendi çıkarları doğrultusunda sürece müdahale edebilirse, çözümsüzlük aşılabilir. Aksi takdirde İtalya, uzun süre bu çözümsüzlük içinde kıvranmaya devam edecektir.

Bu durumuyla İtalya, derinleşen ekonomik ve siyasal krizi nedeniyle, yeni bunalımlara ve patlamalara gebe bir görünüm göstermektedir. Fakat bu durumun bu şekilde uzun sürmeyeceği açıktır. Hem proletarya ve hem de burjuvazi bu süreçten kendi lehlerinde sonuçlar alarak çıkmaya çalışacaklardır. Tabiî sonucu bu güçlerin uygun politika belirlemeleri, ve bu doğrultuda yürütecekleri çabaları belirleyecektir. ●

PRAG BARIŞ KONFERANSI VE BİR KEZ DAHA ORTAYA ÇIKAN GERÇEK

Haziran ayı ortalarında Çekoslovakya'nın başkenti Prag'da, sosyalist ülkelerden, çeşitli kapitalist-emperyalist ve yeni-sömürge, bağımlı ülkelerden çok sayıda komünist, sosyalist, işçi vd. ilerici, demokrat partilerin ve çeşitli demokratik kuruluşların katıldığı dünya barış konferansı yapıldı.

Konferansda dünyamızın bugün karşı karşıya olduğu savaş tehlikesi üzerinde durularak, emperyalizmin silahlanmayı arttırıp, nükleer bir savaş kışkırtıcılığı yaptığı ve B. Avrupa'ya Pershing ve Cuirese füzelerini yerleştirerek dünyayı daha da gergin bir ortama sürüklemek istediği belirtildi. Dünyada barışın korunması ve savaş tehlikesinin önlenmesi üzerine farklı görüşlerde olan birçok konuşmacı söz alarak, bu konuda düşüncelerini belirttiler. Savaşın kaynağı konusunda yoğun tartışmalar olurken, hemen hemen tüm konuşmacılar, savaş tehlikesinin emperyalizmin faaliyetlerinde ve sosyalist sisteme, ulusal kurtuluş hareketlerine karşı giriştiği komplolarda olduğuna işaret ettiler.

Toplantının bitiminde yayınlanan sonuç bildirisi, savaşa karşı mücadele ve barışın korunması konusunda, bir gerçeğe bir kez daha parmak basıyordu. Emperyalizmin artan savaş tehditlerine karşı, barışı korumanın yolunun halkların emperyalizme karşı daha aktif mücadelesinden geçtiği ve emperyalizmin tehditlerine boyun eğmemek gerektiği, konferans sonuç bildirisinde dile getirilen gerçekti. Bunun **dışında emperyalizmle uzlaşma yollarının herhangi bir savaşı önlemeyeceği belirtilerek, tek yolun mücadele olduğu ve bunun için de tüm** dünya sosyalist, ilerici-demokratik ve ulusal kurtuluş hareketlerinin daha güçlü destek ve dayanışma içerisine girmesinin zorunluluğu üzerinde duruldu.

PİNOCHET KANLI İKTİDARI SON GÜNLERİNİ YAŞIYOR!

Yıllardan beri kaynayan bir mücadele alanı olan Orta Amerika'da, Şili faşist Pinochet rejimi de gelişen grevler ve eylemlerle sarsılmaya başladı.

ABD emperyalizminin desteğinde askeri bir darbeyle işbaşına gelen Pinochet rejimi, bugün, geçmişte kendisini destekleyen burjuva çevrelerle dahi karşı karşıya gelmiş durumda. Askeri diktatörlük altında iflasla yüz yüze gelen ekonomi, işkence ve baskılar, son yıllarda tepki hareketini genişliğine ve derinliğine büyütmüş, gelişen hareket giderek kitlesel bir niteliğe kavuşmuştur. Bugün, hemen tüm örgütlerin katıldığı ve işçi sendikalarının da genel grev ilan ederek boyutlarını büyüttüğü eylemler, 1982'den bu yana yürütülen mücadelenin son aşaması olarak değerlendirilmekte ve hareketin iktidara yönelik olarak geliştiği görülmektedir.

Amerikan patentli rejimin, iktidarı süresince sürdürdüğü uygulamalarla toplumun hemen tüm kesimlerinin tepkilerini geliştirirken, muhalefetin giderek genişlemesi ve bu temelde eylemlerin kitlesel bir nitelik kazanarak büyümesi, hakim sınıflar arasındaki çelişkiyi de kızıştırmış ve Pinochet mevcut durumda yalnız kalmıştır. Pinochet'in yardımcısının dahi ona karşı grev hareketlerini desteklemesi, bu çelişkinin boyutlarını göstermek açısından önemlidir.

Maden işçilerinin başlattığı ve tüm şöför, öğrenci vb. çevrelerin katıldığı grev ve protesto hareketleri, sağ ve sol güçler tarafından desteklenmektedir. Geçmişte yaşanan deneyimlere ve faşist diktatörlüğün baskıları altında geçen yıllara rağmen, sol güçlerin bir netliğe kavuşamamaları ve örgütlü bir mücadele geliştirememeleri sonucu, kitle muhalefetine de önderlik edemedikleri ve dolayısıyla bu alanda bir karmaşanın olduğu görülmektedir. Gelişen kitle muhalefeti karşısında Pinochet rejiminin artık yaşayamayacağını gören burjuva çevreler, muhalefeti kendi insiyatiflerine almaya çalışırken, mevcut zayıflıkları nedeniyle sol güçler insiyatif koyamamakta ve dolayısıyla hareketin hedefi, burjuva siyasal erki değil, Pinochet rejimi olmanın ötesine geçmemektedir. Nitekim burjuva çevrelerin denetiminde olan sendikalar, çıkan çatışmalara, 200 insanın yaralanmasına ve çok sayıda kişinin ölmesine, kısaca kitlelerin kin ve öfke ile başlattıkları mücadeleye rağmen, grevi bir uzlaşma noktasına getirebilmiş ve işçi sendikalarıyla, hükümet ve patronlar arasında yapılan anlaşmaya göre, işçilerin 5 yıl işten atılamayacağı, ama buna karşılık işçilerinde patrona karşı eyleme geçemeyecekleri kabul edilmiştir.

Ancak, sol güçlerin ve sendikaların durumuna ve varılan bu uzlaşmaya rağmen, halk muhalefeti giderek güçlenmekte, bu ise güçlerin gelişen kitle hareketine bağlı olarak yönetime karşı tavırlarını belirlemelerini zorlamaktadır.

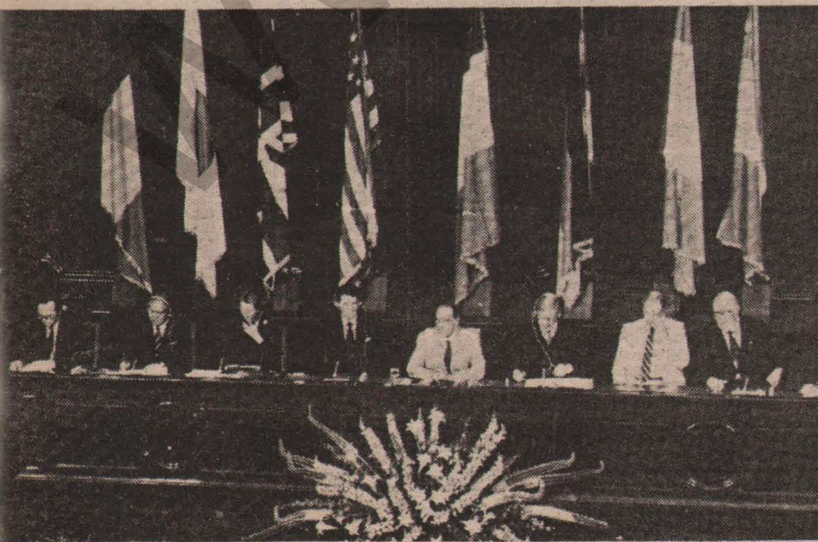
Karşısındaki muhalefet giderek büyüyen Pinochet rejiminin ömrünün bu durumda fazla olmayacağı, fakat Amerikan yardımlarıyla bir iki yıl daha yaşatılmaya çalışıldığı görülmektedir. Şili'de gelişen olaylar, askeri diktaların muhalefeti geliştirerek radikal eğilimlerin güçlenmesine yolaçtığını gören Avrupa tarafından da izlenmekte ve Avrupa çevreleri, radikal gelişmelerin önünü tıkamak için askeri rejime karşı sivil bir yönetimin işbaşına gelmesi doğrultusunda tavır koymaktadır.

Bu durumda, fazla tutunamayacağı açığa çıkmış bulunan Pinochet rejiminin yıkılması halinde, Amerikan kuklası sağcı güçlerin iktidardaki etkinliklerinin tümden kalkmasada zayıflayacağı ve Hıristiyan Demokratların iktidara gelme olasılıklarının hayli

Devamı S: 22'de

EMPERYALİST SİSTEMİN DERİNLEŞEN ÇELİŞKİSİ VE NATO

Sosyalizmin henüz yeni geliştiği ve dünya çapında bir sistem haline gelmediği dönemde, emperyalistler kendi aralarındaki çelişkileri I. ve II. dünya savaşlarında görüldüğü gibi bir savaş düzeyine kadar vardırmışlardır. Fakat sosyalizmin bir sistem haline gelmesi, ulusal kurtuluş hareketlerinin güçlü bir atılım kaydetmesi karşısında, I. ve II. dünya savaşından krizleri daha da ağırlaşarak çıkmalarını da dikkate alan emperyalistler kendi aralarındaki çelişkinin bir savaş boyutuna varmasını mümkün oldukça engellemeye çalışmaktadırlar.

Sosyalizm ile emperyalizm arasında mücadelenin kızıştığı günümüzde, emperyalistler kendi aralarındaki çelişkileri tali plana iterek, sosyalizme ve ulusal kurtuluş hareketlerine karşı birlik içinde hareket etmeye çalışmaktadırlar. Bu nedenle bugün emperyalist ülkeler arasında politik alanda ortak tavır geliştirme ve birlik görünümünü koruma çabaları daha da yoğunlaşmaktadır. Emperyalist ülkeler böyle bir konuma sosyalizmin gelişmesi ve ulusal kurtuluş hareketlerinin zafere gitmesini engellemede ortak tavır geliştirmeye özel önem vermektedirler.

Fakat tüm çalarınna rağmen, hatta ekonomik alanda bir türlü bitmek bilmeyen çelişkilerini, politik alana yansıtmamak için karşılıklı bazı ekonomik tavizler de vererek engellemek is-

Devamı S: 22'de

KÜLTÜR ÜZERİNE

İnsanın toplumsal bir varlık haline gelişinden günümüze kadar, doğayla ve sınıf mücadelesi içindeki çetin savaşımının yarattığı değerler birikimi, yani tarihin meyvesi olan kültür; birey ve toplumsal bir yaratık olarak insanın, ve tüm ilişkileri ile toplumun maddi ve manevi gerçekliğini yansıtır.

En kısa tanımıyla kültür; toplumsal ve ekonomik gerçekliğin ifadesi, düşünsel ve maddi yaşamın insanlık tarihinin derinliklerinden süzülerek gelen yansısıdır.

İnsanlığın kültürel değerleri ve kökleri, insan soyunun toplumsal bir varlık haline gelişine ve bu temelde yükselişine dayanmaktadır. Kültürü, insanın ve toplumların maddi yaşamından ayırmak, gövdesiz başı anlatmaya benzer. Bu gün çağın en ileri kültürü olan sosyalist kültüre ulaşmış bulunan insanlık, ilk çağ insanının aşiret ocağı ve yabanıl avcının doğayla boğuşan yaşamı, köle emeği üzerinde yükselen uygarlığın, serfin karasabanında ve küçük zanaatkârın dokuma çıkrığında büyüyen zenginliklerin ve proleterin emek gücü ile yükselen fabrika bacalarının belirlediği tarihi akışın tüm bu basamaklarını, yüzbin yıllar süren bir süreç boyunca çelişki ve çatışmalar içinde açmıştır.

Bugün çağdaş ve uygar olarak değerlendirilen ve en çok gelişmişlik damgasını taşıyan ne varsa, tüm bunlarda yabanıl avcıya dek dayanan tarihin tanıdığı her sosyal aşamanın birey ve sınıflarının emeğini, çalışma gücünü görmemek mümkün değildir.

Genelde insanlık ve toplumsal sistemler açısından olduğu gibi, tek tek uluslar ve halklar için de aynı şeyler geçerlidir. Çağdaş kültüre ulaşabilmenin en koşulu olan ulusal kültür de; esas olarak ilkel kabile yaşamından, yerleşik sosyal yaşama geçerek yurt bilincinin gelişmesi temelinde, insanların belli bir kesiminin sınıflı toplumun bu ilk aşamasında belirgin olarak olanak bulup gelişmesini sağladıkları köleci dönemin halk kültürünün izlerini taşır. Sınıflı toplumun bu ilk aşamasında, büyük gelişmeler kateden ve daha sonra gelişecek olan tüm toplumsal yapılanmalarda görülen kültürel gelişkinliklere belirleyici damgasını vuran köleci dönemin halk kültürünün bu özellikleri, tarihi bir tesadüfülük olayı olarak izah edilmez. Artı-ürünün ortaya çıkışıyla doğan sömürü olanaklarının, insanlarının bu olanaklarını ellerinde tutan kesimlerinin, kültürel ve sanatsal faaliyetler için, başkalarının ürettikleriyle yaşama temelinde zaman ayırabildikleridir ki, Büyük Makedonya, Roma kültürlerini ortaya çıkarmıştır. Denilebilir ki, aşiret bağlarını aşarak aynı topraklara bağlanılan bu dönemde halklaşma olayına denk düşen halk kültürü, daha sonraki toplum kültürlerine temel olmuş, bu dönemi başarıyla kapayabilen halklar varlıklarını belirgin bir biçimde hisettirmişlerdir. Tersi durumda ise yani şu veya bu biçimde halklaşmaları engellenmiş veya başka toplumların etkisi ile bu dönemi uzun olarak yaşayamamış olan toplumlardaki kültürel zayıflık, yine aynı şekilde daha sonraki toplumsal sistemlerde de, o halkın kültürel gelişmesinin zayıf olmasına, bazen silinip yok olmasına yol açabilmiştir. Ama yine denilebilir ki, halklaşma döneminde kendi halk kültürünü yaratan topluluklar, sonraki gelişmeler engelleyici ve tahrip edici de olsa, değerlerini koruyup günümüze kadar getirebilmişlerdir. Aynı toprak parçası üzerinde yaşayan, aynı dili konuşan ve uzun tarihi yaşam içerisinde ortak yaşam motiflerini yaratan halklar, kendilerini bu değerleriyle (müzik, edebiyat, tiyatro, resim, heykel, folklor, gelenek, görenek, vs.) diğer halk topluluklarından ayırmışlardır. Aynı tarihi ve toplumsal süreç içinde olan halklar da bile görülen farklılıklar, farklı toprak parçası üzerinde süren maddi yaşamın sonucudur. Yani ister köleci, ister feodal isterse kapitalist dönemde olsun, aynı tarihi süreci birlikte yaşayan ve üretim güçlerindeki gelişim düzeyi aynı toplumsal sistemin damgasını taşıyan halklar dahi, aralarında toprak, dil ve tarih birliği olmaması nedeniyle çok farklı özellikler ve karaktere sahip olmaktadırlar.

Ulusal karakterin oluşmasında, o ulusun tarih, dil ve toprak birliğinin böylesine büyük bir önemi vardır. Gerçekte toplumun sahip olduğu üretim güçlerindeki ve ilişkilerindeki biçime bağlı olarak beliren kültüre, bir yanıyla da işte bu halkların yurt, dil ve tarih birliği damgasını vurmaktadır.

O halde bizler, çağımızda varlıklarını sürdüren halkların sahip oldukları kültürlerin neden biribirlerinden farklı olduklarını, neden bazıları yok oluşa itilirken bazılarının başka kültür değerlerini de sömürerek yükselebildiğini, ancak bu tarihi bağlamı göz önünde bulundurarak kavrayabiliriz.

Kürdistan halk kültürü de, bu bağlamda incelenmesi gereken, tarihi özelliklerinin ortaya çıkarılmasının, çağdaş düzeye ulaştırılmasının hangi yöntem ve araçlarla gerçekleştirilebilineceğinin doğru anlayışlarla kavranması gereken önemli bir konudur. Açıktır ki, ulusal varlığımıza yönelen sömürgeciliğe karşı geliştirilen ulusal kurtuluş mücadelesi, sömürgeciliğin her alandaki tahribine karşı savaşım yöntemlerini geliştirerek ve başarıyla uygulayarak zafer sağlayabilir. Kültürel faaliyetler ve ulusal kurtuluş mücadelesindeki yeri de; yine yukarda izah edilen tarihi ve toplumsal gerçeklikler göz önünde bulundurularak, nasıl bir ortamda neye karşı alternatif olarak geliştirileceği ve hangi perspektifle hareket edeceği doğru olarak belirlendiğinde rayına oturtulabilir ve anlaşılır hale gelebilir. Oysa yakın geçmişe kadar Kürdistan'da her alanda yaşanan dağılma sürecine çeşitli güçler müdahale etmişse de, bu müdahale çoğu zaman mücadelenin gereklerini yerine getirmekten uzak olmuştur. Ve bu nedenle açıklanabilir ki; insanların sınıfsız topluma doğru ilerlediği çağımızda Kürt halk kültürünün yaşanan ulusal kurtuluş sürecinde nasıl bir örgütlenme ile bu mücadeleye tabi kılınabileceği doğru kavranamamış ve bu yollu—çokça lafı edilen kültürel mücadeleler-çabalarda temsil edilen ideolojiler gibi çıkmaz içine girmiştir.

Proleter eğilimin ortaya çıkışı ve olaylara belirleyici müdahalesini yaptıktan sonradır ki, Kürdistan'da ilk dönemlerde örgütlü olarak yürütülmese de ulusal kurtuluşçu mücadeleye denk düşen bir kültür anlayışı gelişmeye başlamış, adeta mücadele Kürdistan halk kültürünü yeni biçimi ve anlamıyla diriltmiştir. Ancak geçmeden belirtelimki bu yoldaki çabalar, henüz yetersizdir ve aşmak zorunda olduğu yozlaşmış kültür anlayışlarına karşı mücadelede henüz görevlerini tam olarak yerine getirmiş değildir.

O halde geliştirilmesi, yetkinleştirilmesi gereken kültürel çalışmalar, ikili bir görevle karşı karşıyadır. Bir yandan esas olarak halkımızı ve onun ulusal değerlerini -bunlardan biri de yüzyılların birikimi olan kültürel değerlerdir- kurtuluşa götürebilecek, çağdaş düzeye ulaştıracak proleter önderlikli ulusal kurtuluş mücadelemizin bir parçası olarak, sömürgecilerin her türlü tahripkâr uygulamalarına ve yasaklamalarına karşı geliştirilmesi, halkımıza mal edilmesi ve dünya halklarına tanıtılması gereken kültür faaliyetleri, (ki bu güçlü bir araştırma, inceleme ve yaratılacak örgütlenmelerle mümkündür.); ikinci olarak ise, Kürdistan'da günümüze kadar devam eden çarpık kültür anlayışları ve ögütlenmelerine karşı ciddi ideolojik mücadelelerle mümkündür.

Bu nedenlerle diyebiliriz ki, gazetemizde açılan bu sayfa bir yandan Kürt kültür ve sanat değerlerinin toparlanıp tanıtılması ve bir yandan da doğru bilimsel bir kültür anlayışının gelişip güçlenmesine hizmet edecektir.

İleriki sayılarda bu konuda daha geniş ve ayrıntılı yazılar yayınlanacağından, biz burada esas olarak izlenecek yöntemi açıklamakla yetiniyoruz. Ancak şu kadarını belirtelim ki, kendi halk kültürümüzü anlayıp, onu geliştirebilmek halkımızın uzun tarihi yaşamının derinliklerine inerek özünü kavramak ve bilimsel dünya görüşü ile bütünleştirmekten geçer. Bugün, kültür faaliyetleri adına sürdürülen perdeli siyasal çalışmaların gülünçlüğü ve basitliğini, halk kültürü adına söylenen, yazılan, çizilen ve halkımızın değerlerini yansıtmaktan yoksun olan o "sanat eserlerini" mahkum etmek, halk kültürümüze gerçek sahip çıkışın biçimlerini ve yollarını ortaya koymak, bu alanda mücadele yürüten Kürdistan insanlarının omuzlarındaki görev durumundadır.

Kültür ve sanat sayfamız, hayatın her alanında sürdürdüğü direniş ile Ulusal Kurtuluş Mücadelesine atılan halkımız, bu savaş içinde süren sosyal yaşamın yansımalarını, tarihi direniş öğelerini ve değerlerini, yüzyıllar süren direnişi süresince yarattığı her türlü sanatsal ürünlerini kavramaya, öğrenmeğe ve bunu gerçekleştirdiği oranda halkımıza ulaştırmaya çalışacaktır. Kültür ve sanat sayfamızın, her geçen gün gelişip güçleneceğine inancımız tamdır. Halkımızın her günkü yaşamının izlenmesi dahi bunun için gerekli materyali vereceği gibi, inanıyoruzki sayfamız Kürt halk ozanları, edebiyatçıları, şairleri, ressamları, vb. sanatçıların değerli katkılarıyla daha da güçlenecek ve zenginleşecektir.

ÜLKEM I

Benim ülkemin kuşları uçurulmuş
ırmakları içilmiş
Yaralı bir güvercindir
Kumruları ürkek, geceleri ıssız
Analar ağıtlıdır ülkemde
Ve yaz çatlak dudakları
Kış ağaran saçları
Gece yıldızlarıyla
Talan edilmiş ülkemde

***

Bir dağları kalmış memleketimin
Yitik, dik ve hür
Birde güneşi
Şirince patlar dağlar ardında

ÜLKEM II

Ülkemde kırlangıçlar uçuşur
kafile kafile
Irmaklar akar salına salına
Ovalarımız gelinlerden dokuma
Nakış nakış el halısı
Bir gerdanlık olur güneş
Salınır akşam üstü
İki dağ arasında
Benim ülkemde
Halaylar çekilir
Bir uçtan bir uca
Davul sesleri dökülür akar
coşkudan
Zeytin dalları ustaca
Gök yüzüne uzanır
Ne hoş durur.
Güneş dağlarımda

Êlya Xwarjê

KARACADAĞ

Karacadağ demişler adına,
Doyum olmaz,
İlkbaharda yaylalarına,
Yüksek 'mandel' ve pınarlarına.
Unutulmayıp,
Kahramanlıklarla dolu şanına,
Ve yine, Mavzeri omuzunda,
Taştan taşa atlayan 'mahkûmlar'ına.
Yurtseverlik kalesi insanlarına
Karacadağ.
Duyuyoruz yoldaşlar,
Haziranda kar yağmış uçlarına.
Aslan yerine,
Tilki çıkmış yaylalarına.
Sam yelleri vurmuş,
Armut ve palamutlarına
Karacadağın...
Yıl 1981...
Ayrıldıksa da hiç unutmadım,
Kalbimden seni,
Ben koparmadım seni.
Gelirim sana,
Derdimi bitirmedim.
Mücadele ki;
Cezir gider, med gelir.
Karacadağ...
Biz ki;
Baharda açılan güller kadar taze,
Kendi kaderini belirleyecek kadar olgun,
Çıkacağız,
Ovaya gerdan yollarına.
Ve o an,
Şancı girer,
Hem sağına, hem soluna...
Rüzgâra kapılmış yaprak misali,
Kaçışacaklar it sürüleri
Karacadağ...

Merwan
1.4.1983

ŞOREŞGERNO, WELATHİZNO, DEMOQRATNO GELÊ KURDİSTAN

25 ê Gulan'ê 1983a ceşa cunta faşîsta qolonyalîst, tevgera zeftkarî û êrîşê li ser Kurdistan'a Başûr pêkanî. Ji afirandinê ve dîroka bûrjuvazîyê Tirk li ser talan û zeftkarîyê kemilîye ku di rewşeka li dinê; roj-biroj burcên azadî û serxwebûna gelan avadibin, dîsa dev ji vê taybet û amanca rûreş û hovberî bernedaye.

Qolonyalîstê Tirk bi hevkarî û piştgirtîya emperyalîzmê, Kurdistan'a Bakûr destxwe da digre. Û ta rojên me pêkanînên hovîtî û nemirovîyê li ser didomîne. Lê ji vê zerp û zilma tunekirinê û pêkanînên nemirovî, netenê gelê Kurdistan tam dibîne. Lewra; gelên cîhanê pêkanînên nemirovî, mîsalên hovîtîyê jibîr nekirine. Ku; bûrjuvazîyê Tirk dijminê hemû pêşveçûnaye. Dijminê hatina aza û serbixwe ye. Vê dijminahîya xwe di her pêvajoyên dîrokê de daxûyan kiriye. Lewra; ew in ku bi milyona gelên Anadol'ê, Balkan'ê, Rojhelata-Navîn û Bakûra Afrîka'yê bi nemirovî di qetlîaman de derbas kirine. Lewra ew in, ji bo mafparêzîya emperyalîzmê îro Kibris û Kurdistan'a Bakûr destxwe da digrin. Û ji bo binxistin û tunekirina tevger û tekoşînên gelên Rojhelata-Navîn û hember tevgera sosyalîstî karê zeftkarî û tunekirinê pêktînin.

Başe! Hember hemû pêşveçûnên hemdemî û rastînên berçav ji sebebên çi qolonyalîsta Tirk hewqas hardibe? Ma, qolonyalîsta Tirke faşîst hewqas bi hêz û mêrxas e? Na! ne ev, ne jî ew! Sebebê hewqas harî û êrîşbazîya bûrjuvazîyê Tirk; pûçî û tengasîya kapîtalîzma Tirk e. Di pêvajoya me de kapîtalîzma Tirk hew dikare xwe nûh bike. Ketîye rewş û tengasîya hewqasî xedar ku domandina xwe li serî dibire.

Burjuvazîyê Tirk ji navîkê ve girêdayî emperyalîzmê ye. Û rewşa ku burjuvazîyê Tirk têdaye ji rewşa emperyalîzmê pêktê.

Ku emperyalîzm ji her alî ve di nav tengasîyan de rewşek xedar dijî û li hember tekoşîna gelan û hêza sosyalîzmê dest davê êrîşbazîyê û bi polîtîka şerî li ser hatina alema beşerî dileyîze.

Hêza emperyalîzmê îro polîtîka xwe ya nemirovî bi hemû rengan û bi giranî li ser Rojhelata-Navîn ve digre ku ev hêl ji emperyalîzmê ra kanîya jîyanê ye. Li vê hêlê ji 1970 ve tekoşînên gelan pêşvehatine û hember emperyalîzmê rawestine. Bi bilindbûna tekoşînên gelan, pêşveçûna tekoşîna gelê Filîstîn, pêkhatina şoreşa Îran û bi şoreşa Afganîstanê statûya emperyalîzmê –a 1960î– ji hev hilweşîya û hebûna sazûmanên berdevkê emperyalîzmê ket rewşek xedar.

Emperyalîzm ji ber van pêkhatinan ji bo tengasîya xwe ya 1970'yî rawestîne, hebûna xwe bi hêz bike, karê statukoyên nûh pêktîne. Bi amanca vê yekê, nexasim emperyalîzma USA li ser pîlanê Camp-Dawîd xwest ku tevger û tekoşîna gelê Filîstîn ji holê rabike. Lê; ji şoreşên hêlê, pêşveçûnên hêla û ji tewrê dij-emperyalîzmê ku di nav Ereb'an de cîh girt, tevger û pîlanên emperyalîzmê pûç ket. Rewşa emperyalîzmê xedartir bû. Ku emperyalîzm ji mêj ve li ser delava Besra tevgerên êrîşbazîyê girêda û tedbîrên hêzbûyinê sitend. Ji ber van yekan xwest bi gef û leystikan şoreşa Îran'ê binbixe. Îraq'ê bezand ser Îran'ê. Derba faşîst li Tirkiyê pêkanî. Îsraîl bezand ser gelê Lubnan û Filîstîn'ê. Lubnan'ê zeftgirt. Lê, ji ber ev hemû pêkanîn xwestina emperyalîzmê neanîn cîh, emperyalîzm dest bi tevger û pîlanên nûh kir. Ji van pîlan u pêkanîna ya pêştir di nav NATO de avakirina hêza çeleq e. Ku ji bo hember navçên şoreşê û dij hêlla petrolê bikar bîne. Bi vê yekê va ji bo Lubnan'ê têbixe bin tesîra aborî û sîyaseta xwe, li ser bingehê xwesiparî bersîv ji pirsgirêka Filîstîn re bîne bi peymana Îsraîl, Lubnan-USA'yê dixwaze hêlê têbix bin destê xwe.

Bi rayanîna cunta cîhkirina hêza çeleq li Kurdistan'ê tedbîr û pêkanînên emperyalîzmê ne.

Bi ketina rejîma Seddam wê USA hêza çeleq bibezîne ser tekoşîna Îraq'ê û êrîş bibe ser tevger û tekoşîna hêza demokrat-netewa Kurdistan'ê. Û bi van pêkanînan ew ê ji bo serdestîya xwe ya Xalîç û Rojhelata-Navîn bixebite.

Tevgera êrîşa cunta faşîst, pêkhatina qetlîamên Kurdistan'a Başûr perçek ji van pîlana ne. Ji van sedeman êrîşa cunta faşîst pêkhatineka berdewamî ye, ne ji bo carek tenê ye. Lewra; ji bo serdestîya emperyalîzmê ji nûh vegre, tevger û tekoşînên serxwebûn û azadîya gelan tunebike û ger dema kêrî van yekan nê ew ê Kurdistan'a Başûr zeftbigre. Tevgera êrîşî tunekirina hêza netewa Kurd û destgirtina hêla petrolê daye pêş xwe.

Rola sazûmana berdevkê emperyalîzmê, dewleta faşîsta Tirk di Rojhelata-Navîn de ro-biroj xedartir dibe. Ew ne tenê bi barê dijminahîya gelên Rojhelata-Navîn karbûye. Lewra; hember Yekîtîye Sovyet hêza gefê ye, hember Yunanîstan hêza çavtirsandinê û ji bo Kibris bike cîhgera NATO'yê bikar û bar bûye. Bi hevkarîya rejîma Îraq'ê êrîşa Kurdistan'a Başûr ve pêkbûna tetbîqata NATO'yê, tetbîqata Ege û tûjbûna tewrên hember Yekîtîya Sovyet ne pêkhatinên lihev hatî ne.

Ancax ta dema me pîlanên derheq Rojhelata-Navîn de bi her awayî negihane serî û bi pêkanîna hemû rengên tevgerî negihane netîcekê. Bi hemû kêmanî û xeletîyan, hêzên Rojhelata-Navîn li ber van yekan nehatine pelişandin û nehatine tunekirinê. Bi hevkarî û piştgirtina hêzên pêşverûyên Rojhelatá-Navîn bi tevgera sazûmana Sûrî, tekoşîna Filîstîn û tevgera niştiman Lubnan'ê hember sîyonîzm û emperyalîzmê tewrên biryarî domandine, leystik û pîlanên emperyalîzmê bi giranî betal kirine.

Dîsa di şerrê Îran û Îraq'ê de xwestin û hêvîyên emperyalîzmê nehatine cîh. Li ber vê yekê ku di nav şer de hêz pejirîye bi binketina sazûmana Îraq'ê ve di Rojhalata-Navîn û rewşa bi pêşverû û şoreşgeran avadibe ew ê rewşa mêzînê bi alî pêşverûyan bi binketina sazûmana Seddam ra pêkwere. Ji sedemên vê taybeta pêwîst e emperyalîzm bi hêza çeleq û rejîma faşîsta Tirk ji bo domandina rejîma Îraq'ê xebatan pêktîne.

Dîsa; Tekoşîna Rizgarîya Netewa Kurdistan û tevgera karkerên Tirkiyê hember dewleta qolonyalîsta Tirk rawestîne, di nav hemû pêkanîn û amancên tunekirinê de nepelişîne di pêvajoya derbên xedar de buhurîbin jî, îro gihîştine rewşeka bi hêz.

Nexasim ji bo tunekirina taybetên netewa Kurdistan'ê li ser hebûna PKK dijwarîyên pêkhatinê hember van yekan ji deman bi hêztir bersîva berxwedanê pêkhatîye. Ji vê hemberîya bi hêz dijmin harbûye. Ji bêmecalî bi dehan rêber û pêşmergên PKK li zindan û çiya kuştîye û hazirîya darvexistina sedan pêktîne.

Bi pêkanîn û êrîşa Kurdistan'a Başûr, sazûmana cunta faşîst bi êrîş û polîtîka tunekirinê amanca melisandinê daye pêş xwe.

GELÊ KURDİSTAN HÊZÊN WELATHIZ Û ŞOREŞGER

Ev tevger û êrîş ne a yekemîn û ne qetlîameka nû ye. Ji dîrokê ve me gellek qetlîam, talan, êrîş û kedxwarinên dijwar dîtîye. Lê, ev hêl di tarîya dîrokê de hundabûne. Welew bûbin sedemê êş û cangorîyên giran dîsa ji bo hatineka serbixwe û aza me herdem gavan ne guhartine. Li gor bêkesmayin û bêpiştgirtîya dema berê îro em di cebhekê bi beşera pêşverû ra hember dijminê şirîkî şerdikin. Xwedî hemû be jî dîsa dijmin ro-biroj ji cîhanê dûrdikeve, hêza wî pûç dibe, û ber bi aqûbeta xwe ya dawîkê ve diçe.

Lê; ji vê rewşê mane nabe ku ew ê tekoşîna me ne dijwar be, bi hêsanî pêkwere. Bê guman ew ê şerê serxwebûn û azadîya Kurdistan'ê gellek dijwar bi xwînî û dirêj pêk were. Ancax serfirazî bi serketina van dijwarîyan ew ê were berçavan.

Tekoşîn û şerê berxwedana PKK, ku ji nav dilê we afirîye nîşana vê yekê ye. Parasvanê serxwebûn û azadîya Kurdistan, rêberê tekoşînê PKK ji afirandina xwe va di nav tekoşîneka berberî de xwe dîtîye û di nav vê rewşê de bi kemilandinan xwe gihandîye rojên me.

Piştî 12 ê Êlûn'ê tekoşîna PKK hember dîktatrîyê bi berxwedanî pêkhatîye. di bin nîrê dîktatorîya 12 ê Êlûn'ê de li ser hebûna PKK amanca tunekirina Tekoşîna Serxwebûn û Azadîya Kurdistan bi dijwarî hatîye domandin, rêberê tekoşînê gellek dijwarîyan dîtîye. Lê di nav rewşek hewqas xedar de bi berxwedana PKK tekoşîna şoreşê hatîye bilindkirin, di rewşeka pelişandin û binketina gellek hêzan de ji vê rewşa xedar bi rûpakî bi tewrên berxwedanê rêberî û tekoşîna xwe daye nîşandanê. Bi pêkanîna berxwedanê gerîneka xwesiparîyê hatîye hilweşandin, destik û çekên dijmin betal bûne, hemû pêkanîn û destikên tunekirina gel, bingehên wan bûye cîhgera tekoşîn û şoreşê.

Ji van taybetên tekoşîna me, dijmin hartir bûye, ji alî dî va emperyalîzm û paşverûkên hêlê ji bo domandin û sitrandina qolonyalîstan derketine holê. Ji sedemên vê rewşê îro tekoşîna rizgarîya gelê Kurdistan li ber cebha dijminekê fireh û hember polîtîkên dij-şoreşê dimîne.

Ji ber ku bi hemû pêkanîn û tevgeran qolonyalîsta Tirk serneketîye, negihîşte amanca xwe, dîsa destavêtina êrîşê çare dîtîye. Û vê li ser gelê me û li dij gelên Rojhelata-Navîn pêktîne. Lewra hêza qolonyalîst hebûndomandin û hêzbûna xwe li ser bingehê tunekirina tekoşîna rizgarîya gelê Kurdistan'ê dibîne. Bi vê amancê pêkanînên hovîtî û nemirovî gihandîye qeysa dij hişê mirovî. Ev yekan di hemû pêkanînan de nexasim biryar sitendina derheq darvexistina 35 pêşmergên PKK, zerp û operasyonan û di êrîşa ser PKK û hêzên Kurdistan'a Başûr de welew bibin sedemê dawîya wê jî eşkere xûyan dibe. Ku tekoşîna gelê me dixwaze di nav dijwarîyan de bide rawestandin û melisandî bihêle.

Lê, gelê Kurdistan'ê tu caran di pêvajoya dîrokê de ray li serxwarîyê neanîye. Û îro bi rêberîya hêzên pêşverû-şoreşger bi berxwedaneka hêzî bersîvan ew ê bide. Ev taybet bi her awayî zelal e.

Lê, her wek ev rastî li ber çavan wêna nîşanek xûyanî be jî, bi navê Kurdistan'ê hêzên xwe navdar dikin, ew ên bê berpirsîyarî gelê me ji pêvajoya dîrokî vedikşînin ne ku tunene. Nexasim kêmasî û şaşîyên dema berê ku bixwe digrin hêzên Kurdistan'a Başûr û hêzên Îraq'ê bi mafparêzîya refî, hêlîtî, malîtî, ji mafên hêzên biyane berberîya wan ku pêk tê, ev rewşa jîyana dijmin dirêj dike, û hêzên gel jar dixîne. Û dibe sebebên pêkanîna polîtîka emperyalîzmê ku dixwaze xwe li Rojhelata-Navîn ji nûh ve vebigre. Ev rewş, rewşeka gellek xedar e.

Di pêvajoyeka hewqas dîrokî de dîsa bang li wan dikin û dibêjin ku; dijmin ji car alîyan ve êrîşan pêktîne. Ji bo tunekirina tekoşîna gelê Kurdistan dijwarî gihane qeysa dawiikê. Li hember van yekan ku xwestina gel ev e jîyan û domandina tekoşîna rizgarîya gelê Kurdistan; bi avakirina yekîtî û pêkanîna tekoşîna serxwebûnê bi ser hevkarîya tekoşîna hemû hêzan û di pêvajoyê de bi gihandina şerê gel mumkun e.

Ev al ji hêla PKK ve hatî bilindkirin bi proxram û bendên xwe ji 5 salan ve didome, îro derhola wê fireh bûye. Ji bo li vê alê hemû hêlên rizgarîxwazên netew di cebha berxwedanê de ku nav lê nebûye, tevger bêyî sazkirinê, PKK gazî gel û hemû hêzên navdarîya Kurdistan'ê tevger datînin dike, ji bo li ser xiza ku xwîna şehîdan ronahîkirîye, berxwedana yekîtîyê ava bikin.

Roj; roja li ser bingehên welathizî avakirina yekîtî û bilindkirina tekoşînê ye. Rastîyên roj û dîrokê bi hemû dijwarîyan vê dike rêyek çarenîn.

HÊZÊN TİRK, İRAQ Û ÎRANÊ GELÊN ROJHELATA-NAVÎN!

Bi hemû taybetan xûyane bi hevkarîya rejîma Seddam pêkhatina êrîşa Kurdistan'a Başûr cunta faşîsta qolonyalîst ji bo emperyalîzmê di Rojhelata-Navîn de bi barên dijwar karbûye. Ji bo serdestîya emperyalîzmê li hember hemû gelan û hêzên welathiz şerek dijwar lidar xistîye. Amanca vî şerî ana pejrandina hêzên rêber û tekoşîna rizgarîya Kurdistan e. Lê, amanca pêwîst û ya pêş pelişandina PKK û hemû hêzên şoreşger û welathizên Tirkiyê, Îraq û binxistina têkilî û hilweşandina hêza piştgirtîya wan e.

Emperyalîzm û hêza qolonyalîst ji yekîtîya aza û ji hevkarîya li ser bingehên şoreşger û welathizîya gelê me ditirsin. Lewra; dizanin ku li ser bingehên dij-emperyalîzm, faşîzm û qolonyalîstî domandina tekoşîn û yekîtîya gelê me ew ê hebûna wan binbixe.

Di Rojhelata-Navîn de serketina amanca emperyalîzmê û berdevkên wê ne mumkine. Kemilandina navçên berxwedanê û hember emperyalîzmê pêşketina tekoşînên gelan pêş vê yekê digre. helbet ku hêzên Rojhelata-Navîn bi berpirsîyarî tekoşîna pêkbînin ev ê wilo bibe. Li hember emperyalîzm û êrîşên berdevkên wê domandin û kemilandina berxwedanê, û hilweşandina tewrên xwesipar û peymanxwazî çarenîne.

Hember cebha dij-şoreşê çarenîne hêzên Rojhelata-Navîn cebhek dij-emperyalîzmê pêkbînin. Mîna di êrîşa Kurdistan'a Başûr de xûyan bû, ku hêzên dij şoreşê bi hevkarî bezîyan ser gelan di rojên me de avakirina cebha hêza gelan gellek girînge.

Tekoşîna şoreşgerî û berxwedana ku li Kurdistan'ê bilind dibe, xwedî hewqas taybetê ku guhurandina rewşa gelên Rojhelata-Navîn ew ê pêk bîne. Ji sedemên van yekan li hember hêza emperyalîzm û faşîstê qolonyalîst de di sefên berxwedana şirîkî de bi piştgirtîya welathiz û şoreşgerên Kurdistan'ê tevger pêkbînin.

ALEMA PÊŞVERÛ!

Îro li ser gel û hebûna me pêxwasê emperyalîzmê nîrê dîktatorîyek faşîst didome. Mîna bi êrîşa Kurdistan'a Başûr xûyane eva na bi zerp û kedxwarinê têrnabînin tunekirina netewa me datının pêşxwe. Ev; bi pêkanînên zerp û zilma salan va û dorgirtinê ve tîne û tunekirina hebûna me dide pêşxwe ev zeftkarîya faşîsta ye. Li hember vê zeftkarîyê ew ê gelê me berxwedanek bê emsal bidomîne. Bi domandina vê berxwedanê gelê me bi salane dixwaze pirek nav xwe û alema pêşverû de avabike emperyalîzm û faşîstê Tirk û rejîma Seddam li pêşvê bend avadikin û radewestin. Dibî ku ray li vê rewşê hun neynin. Tekoşînên serxwebûn û azadîya dîroka ve tekoşînên me ne jî. Di rêya çûyina wê de tevger avakirinê mafê xwe dît û ji bo vê bi bawerî me li berxwe da.

Hevkarî û piştgirtina tekoşîna me û tekoşîna we ji gellek pêwîst e. Domandin û nûdemkirina tekoşîna gelê Kurdistan û bi domandina rewşa hem-demî ew ê derbên giran li emperyalîzmê bide. Tekoşîna me piştgirtekê tekoşînên serxwebûn û azadîya we ye. Her rengek piştgirîyê ji bo tevger û tekoşîna gelê me ku di demek xedar de dibuhure gellek girînge. Gelê me mîna we gel û netewatîyeka hemdemî dixwaze. Li ser bingehê serxwebûn û azadî û dîrokî ji bo bi cîh were, tiştê ji dest we were pêkbînin.

Di cîhanê de ku hetta vê demê ji ber mafên hêzan gelê Kurdistan'ê tenê mafê ji bo hebûna xwe bisitrîne, jîyana xwe ya serbixwe û azad pêk bîne, ew tekoşîna ji van yekan didomîne piştgirtina vê tekoşînê ne ew ê tenê deqa reş ji rûkên mirovî paqij bike, ji bo binxistina hêzên paşverûkên holê girînge û ew ê di vî alî de ji berpirsîyarîya xwe bi cîh bîne.

Ji bo ceşa faşîst Tirk di vê şerê dawîkî de binbixin, yekîtîya gel biafirînin û ji bo tekoşîna berxwedana çekdarî bilindkin pêşve!

– Bimre emperyalîzm û paşverûkên hêlê!

– Bimre cunta faşîsta Tirk!

– Bijî yekîtîya tekoşîna gelên Rojhelata-Navîn!

2.6.1983 PKK-KM

ŞERRÊ DI NAVBERA HÊZÊN DİJ-REJÎMA İRAQ DE DİVÊ BÊYÎ RAWESTANDIN

Di dema îrohî de, ji ber vê rewşa erînî, hoyên hundir û derva fêde bistînin û ber bi serfirazîyê biçin, di dema xebatên piştgirtî û cebhê têne kirin, ew hêzên hember rejîmê demên dawî de li hember hev û dû şerr vekirin e. Ji xeynî ku dibe sedemê xwînrijandina şervanan di rewşa hûrbijarîya Rojhelata-Navîn de ji ber pêjrandinan tîne holê, hêlên şoreşger û pêşverûyên Rojhelata-Navîn van pirsan dikin.

Ma hêzên Kurdistan'a Başûr xeletîya xwe ya dîrokî dîsa pêktînin? Ma gelo di ber bidestxistina sazûmanê, hêzên Kurdistan'a Başûr dikevin rewşa hêzên Îran'ê? Li ser sazûmana Îraq'ê kîne şer dikin? Bersîva gerîneka têdanê çi ye?

Tê zanîn ku pişt şerrê duyemîn îro Rojhelata-Navîn dema xwe ya giran û germtir dijî. Mirov dikare bîne zman ku îroj Rojhelata-Navîn di alîyên aborî, sîyasî, eskerî, têkilî û hwd. de bê daxûyanbûna şer, şerekî giran lê tê domandinê. Ku Rojhelata-Navîn xwedîyê pirsgirêkên giran yên civak û netewa ye, ji vê rewşa Rojhelata-Navîn, ev hoyên germ ji xeynî hin deman ji dîrokê ta rojên me dom bû ye. Yanî ne Rojhelata-Navîn û ne gelên cîhanê ji berberî û tekoşînên vê hêlê biyan nesekinî ye. Lê, her ku berberî û tekoşînên hemberîyê bi germî dombûbin jî, pergalên berberî û tekoşînên hemberîyê bi balkêşî fîrehbûne.

Li ser pêşveçûnên rewşa îro hin girêdankê ne demî hebin jî, rewşa îro pişt şerrê duyemîn ê cîhanê virde bi pêşveçûnên aborî û sîyasî hatîye kifşkirinê. Ji ber vê navça berberî û tekoşînên hemberîyên Rojhelata-Navîn ku bi şerrê cîhanê yê duyemîn bêrayanîna gelan, serdestîya li hêlê avabûye û emperyalîzma USA bûye serkarê wê, bi amancê domandina serdestîya xwe statûkoya hêlê pêkanîne, li hember vê rewşê rawestandina hêlên sosyalîzm û demokrasîyê amanc dikin ku vê rewşê bipelişînin û rewşek nûh li Rojhelata-Navîn ava bikin. Tekoşîna van herdû hêlan rewşa Rojhelata-Navîn dikifşîne.

Tengasîya emperyalîzmê û ji ber pêşveçûna tekoşînên gelan berberîyên navbera hêlan îro bi hemû awayî xwe bi stratejîkî, taktîk û rêxistinî derdixe meydanê û pêşveçûn bi vê nûhbûnê pêkdibe. Di rojhelata îroj de hêzên şoreş û dij şoreşê ji bo guhartina rewşa Rojhelata-Navîn ger li gor pêşveçûyinên objektîvî xwe di alî stratejîk, û rêxistinî de bikar bînin û pêkanînên nûh derbixin ew ê guhartina rewşa Rojhelata-Navîn bi van yekan be. Lewra rewş bi van yekan ve girêdahî ye. Ku herçiqas hêzeka ber bi paşveçûnê ve biçe jî emperyalîzm salên 1980 li Rojhelata-Navîn kozên nûh bidestxwe anîye lê, çiqas hêza gelan û sosyalîzmê hêzeka pêşveçûyî be jî sedemên destderketîyên kozên vê hêlê li ser têgihîştin û tênegihîştina vê pirsgirêkê pêkhatine.

Ev rewşa em li serê disekinin bi hemû xedarên xwe îro girîngîya xwe dide nîşandanê. Ev rewş ji bo hemû hêlên Rojhelata-Navîn di serî de ji bo hêlên navça şerrê germ, Filîstîn, Lubnan, Îran, Îraq û mîna bi rewşa Kurdistan'ê xûyane pêwîstîya xwe bi giranî li van derdoran nîşan dide.

Bû derbek ji bo paşveketina emperyalîzmê tevgera gelên Îran ku ketîye gerînekeka giran, hêzên Îraq û Kurdistan'a Başûr ku li ber serfirazîyê, kêm radiwestin, derbxwarina tevgera Filîstîn û ku di vê rewşê de dibîya berpirsîyarîya xwe ya dîrokî bileystîyana tekoşîna şoreşa Kurdistan ji ber jarbûnê xwedî li vê berpirsîyarîyê dernayê û pirsgirêkên li ber wê, hwd. hemû ji ew rewşa ku me li jor taybetên wê daxûyankir jê di ajînin. Ku di vê rewşê de êşa van yekan tê kişandinê. Ger hêlên Rojhelata-Navîn li ser van bingehan ji vê rewşê dernekevin, rêya vê yekê heye ku bê êrîş û destavêtina emperyalîzmê, bi berberî û şerrên hemberîyê hêz û kozên hêlê ji pejrandinan nefilitin. Heke hêzên şoreşger û demokrat ji vê rewşê xwe derbikin û li ser taybetên rewşê xwe bikemilînin, ew ê bi serfirazîyên şoreşan di nav cîhê şoreşên dinê de rê bigrin.

Di rewşa Rojhelata-Navîn ku hewqas xedar e de navçeyeka germ Îraq'ê ye. Ew pirsgirêkên me li jorê gotîye hemû li rewşa Îraq'ê kombûn e. Ji pêşveçûna rewşa Îran'ê, û nexasim ji ber pêşveçûnên navça Kurdistan'ê pêwîstîya vê derê girantir dibe.

Bellê, bi rastî tekoşîna şoreş û demokrasîya Îraq'ê rewşa şerê hêlîkî nîşan dide. Û di nav xwe da gellek pirsgirêkên dijwar, lihev zeft girêdayî xwedî dike. Ku li ser vê hêlê ne dem û hemdemî ji alî eskerî û polîtîkî xwe lê girtine, bişkaftina pirsgirêkan li ser polîtîka û tekoşîneka şoreşgerî ew ê hatina şoreşên hêlên bela bike û ev yek gellek pêwîst e. Ji bo hêlên şoreş û dij şoreşê guhrandina mêzîna hêlê di pêvajoyekî de derbas dibe. Bi hemû rewş û taybetên xwe tevgeran vê navça germ, tekoşîna sosyalîzm û demokrasîya Îraq'ê gellek girîng e.

Lê, berpirsîyarên ku ew ê dîrokê pêşde bixin, hêzên sosyalîst û pêşverû ji kêmasîyên xwe pirsgirêkên rewşa xedar didine nîşandanê. Ew kozên hemberê rejîma Îran destketinê, ku van jî bidestnexistine ku çewa hêzên hember Îran di rewşek pêjrandidane, mîna li ber vê pêvajoyê mabin.

Tevgera hêzên hember Îraq'ê yê nezelalî ya proxram, taktîk, stratejîk û rêxistinî ji vê rewşê bikar û bar be jî, ji ber tekoşîna Kurdistan navçek pêwîst e di Rojhelata-Navîn de hêzên Kurdistan'a Başûr hewqas pêştir xwedîyê neerînîya ne û bi vê xwedî barin. Ji ber vê pirsgirêkê di vê nivîsa xwe da em ê bi giranî li ser van hêzan bisin û hin pêşnîyaran daxûyan bikin.

Îrojî hêzên Kurdistan'a Başûr bê li gor pêşveçûnên civak, aborî û sîyasî gav bavêjin pêş de, di vê pêvajoyê de jî proxrama xwe ya berê a otonomîyê dixwazin pêk bînin û dîsa jî keys û berberîyên herdû dewleta fêdê distînin. Û li ser vî bingehî tekoşîn dimeşînin. Yanî ne li ser bingehên tekoşîna polîtîkî û îdîolojîkîya rast û bi pergalên erînî ji keysan fêde nastînin; mîna xeletîyên xwe yê berê pêk tînin û bi vî awayî dixwazin bigihîjin dawîkê.

Li ser bingehên berberîyê hêlên derva pêkanîna tekoşîna bi giranî taybeteka hêzên Îraq'ê giştekî ye. Nexasim ev yek ji bo hêzên Kurdistan'a Başûr, taybeteka xûyane ye. Ger pêşîya vê yekê nêgirtin ev yek dawîkên pêjrandin û binketina van hemû tevgeran der bike meydanê. Lewra; xebatên di mehên dawî de ku li ser hev û dû pêk dihatin, ji bo piştgirtin û hevkarîyê û ji alî din ve meşandina berberî û şerrê dijwar nîşanin ji vê yekê re. Û ev rewş xedartir dibe.

Hêzên Kurdistan'a Başûr ji ber proxrameka şoreşger û demokratî ji bo Îraq û Kurdistan'ê pêk bînin, proxrameka welathiz û şoreşgerî ji Kurdistan'ê re pêşve bibin, li ser amancên xwe yê sîyasî ê kevn û xelet tevger datînin. Ji ber pêkanîna van proxrama pirsgirêka cebhê di nav tengasîyan de û pêjrandî dimîne. Hê mafparêzîya arizî, mafê hêlî û eşîrtî nava van hêzan dikeritîne. Û hê di navbera wan de bêhejmar berberî û şer derdikeve. Ji xeyn van yeka, dixwazin hêlên Kurdistan'a Bakûr û Rojhelat bikişînin nav van berberîyan, ji berberîyên xwe ra bikin destik. Û vê ne li ser pêkanînên rast dimeşînin. Ev rewşa ku berdevkên xwe li van hêlên di biafrînin, ji bo vê yekê têkilî û pêkanînên di meşînin dibe neerînîya taybetên van hêza. Û neerînîyeka xûyan e ev e. Ancax dibî ku ev tevger dest ji van xeletî û neerînîyên xwe berbidin. Bi hêlên din û girsên gelê Kurd ku li dervayê welatin têkilîyên xwe yê rast di karanînên xwe da bidine nîşandanê. Di vî alî de neerînîyên berê pêkneyên.

Îro Kurdistan'a Başûr di nav pêşveçûnên sîyasî û civakî da ye. Avahîya feodalî diguhure. Li ser vî bingehî ev hêz bir bi şoreşgerî mumkine ku gav bavêjin. Di rewşên erînî de tewrên komunîstî wê biafirin. Û li ser tevgersazîyeka nûh nerîna cebhê pêk bînin û pêşvehatina welatperwerî xwe derxin rewşek nerînî. Xeyn vê jî tevgerên din, ew amanca xwe ya otonomî biguhurînin amancek şoreşgerî û mumkune ku li ser vî bingehî tevgersazî û pêkanînan nîşan bidin.

Nexasim ji ber şerê Îran û Îraq'ê şert hê zêdetir gihane. Ku ger hêzên Kurdistan'a Başûr xebat û hatina xwe ya berê bihûr bijarî bidine berçav û bi rexnegirî lê mêzekin û li ser vê bi hêl û hêzên şoreşgerê Îraq re proxramên zelal û rast derbixin û cebhe pêkbînin. Ne ew ê tenê ji bo Kurdistan'a Başûr, ew ê ji hemû hêlên Kurdistan'ê re karekî giran pêk bînin.

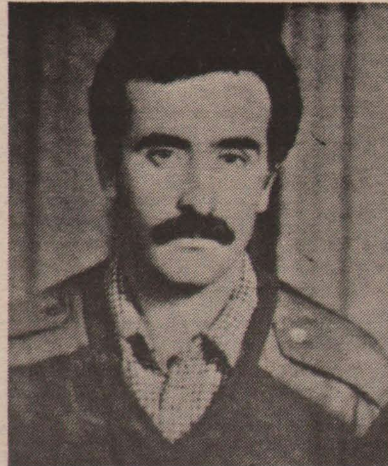
Bi pêkanîna van pêşveanînên erînî ew ê bi hêlên din re têkilîyên hêzên Kurdistan'a Başûr rast pêk werin, û di alî navnetewî de tengahîya heye ew ê vebibe. Ger di alî pêşveçûn û pêkanînên erînî de gav bêne avêtin ew ê ew dijminahîyên berê biqedin. Nexasim dijberîya navbera PDK û YNK û hêlên din wê bêyî hildanê. Ji xwe ew dijminahîya li ser bingehê berê avabûye ji guhartinan û ji ber rewşa sîyasî rê li van hatîye girtinê. Hêlên di vê berberîyê de xwedî sefin, têgihîştîyê vê yekê bin ku ev tewrê wan zerar digihîne hemû hêzan. Ji ber vê dibî ku dest ji vî tewrê xwe berbidin. Welew bê dijberîya hev û dû ev hêl bi hêzên hemberên rejîma Îraq'ê re li ser amanc û pêkanînên taybetê hêlê tevgirêdanek dikarin pêkbînin. Ji bo vê yekê dibî ku şerrê navbera van hêlan bê rawestandinê. Ger bi vê têgihîştinê tevger deynin, ku xwedîyê serpêhatinên dewlemendin ew ê ev hêz netenê neerînîyan hildin, ew ê roleka pêwîst ji bo Tekoşîna Rizgarîya Kurdistan bileyizin. Li ser tewrmeşandina bi vî awayî em hêzên Kurdistan'a Bakûr, ji wan re li ser bingehên rast têkilîyan avakin, û di pêvajoyê de vî bigihînin hevkarî û yekîtîyên bi hêz. Çewan demê berê em ê dîsa jî di vî alî de xebat bidomînin. Û em ê bikar û barên xwe pêkanînan derdibixin meydanê.

*** Bimrî emperyalîzm û paşverûyên hêlê!**

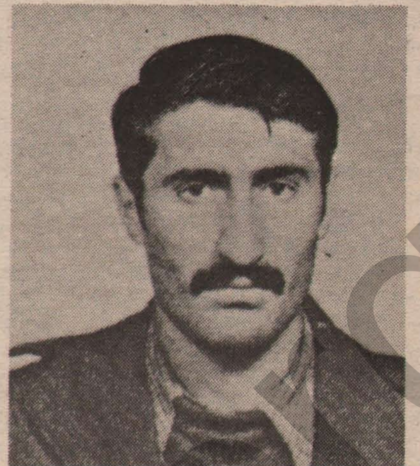
*** Bijî yekîtîya welathiz û şoreşgerê gelê me!**

*** Bijî piştgirtîya gelên hêlê, yekîtî û hevkarîya tekoşîna şoreşgerî!**

ENDAMÊ KOMÎTA MERKEZÎ MEHMET KARASUNGUR Û ŞERVANÊ PKK ÎBRAHÎM BÎLGÎN ŞEHÎD KETIN

Mehmet KARASUNGUR

Îbrahîm BÎLGÎN

Ji sedemên taybetên derva û hundir berberî û dijberîya bê fêde ku zerarê digihîne tekoşîna gel ji bo ku bêyî rawestandin, têkilî û yekîtîya hêzên pêşverû û welathiz avabibe gelê Kurdistan divê oxirê de du lawên xwe yê mêrxas wundakir.

Li gor agahdarîyê gihane rojnama me roja 2 ê Gulan'ê 1983a ji sazkarê PKK û endamê KM Mehmet KARASUNGUR û şervanê Partîyê Îbrahîm BÎLGÎN li hêla cîyayê Kandîlê bi berikên hêza Yekîtî Niştimanî Kurdistan şehid ketine.

Bi alemê tê zanîn ku ji mehan ve berberî û şerê navbera cebha El Vetan Demokratî Iraq û Yekîtî Niştimanî Kurdistan didome û dibe sebebê kuştina gellek şoreşger û welathizên Kurdistan.

Ji bo têkilî û dîtina piştgirtîyeka rast bi van hêlla tê bigihîne ji berê ve di navbera hêzên welathiz û pêşverû û hêzên demokrat û şoreşger da Mehmet KARASUNGUR xebatan pêkanîbû, kesên van hêla dibû û di vî alî de xebatên bingehî pêkanî bû.

Ji bo vê berberîyê rawestînin, hêzên hember hev çek bikartînin li hemberê dîktatorîya Seddam çekên xwe biteqînin Mehmet KARASUNGUR û Îbrahîm BÎLGÎN xebatan pêkdianîn. Bi vê amancê dema li karargaha PKÎ ku civîn ji alî hêzên çekdarê YNK ve têgiştin diberberîya bûyerê de şehîd dikevin. Dîsa di vê sergirtinê de ji endamên KM ya PKÎ û 40 endam û şervanên vê partîyê jî têne kuştin.

EV BERBERÎ KÊRÎ KÎ TÊN

Bi tekoşîna hêzên şoreşger û pêşverûyên Rojhelata-Navîn, hêzê Iraq û Kurdistan'a Başûr, û ji ber şerê Îran'ê cendirmeyê emperyalîzm dîktatorîya Seddam hatîye ber ketinê.

Hoyên hundur û derva ji bo binxistina sazûmana Seddam êrînîne. Lê ji ber kêrnehatina hêzên hember, pêknehatina yekîtîya çarenîn, ji xeynî van ew berberî şerên tesîr li hêzên hêlê, Kurdistan û Îraq'ê dikin, bêberpirsîyarîya mezin, berberîya hundir dîktatorîya Seddam dijîne.

Kî bi çi awayî, li ser çi pergalî nêzdibe û dibe sefgirtîyê bûyerê, ji van pêkhatinan, ji tewrê jîyandomandina dîktatorîya Seddam berpirsîyarin û li pêş dîrokê sûcên giran pêktînin.

BERPİRSÎYARÎYEKA GİRAN Lİ MİLÊ HÊLÊN ŞOREŞGER WELATHİZ E

Hêzên dilxwazên yekîtîya sîyasî û netewa Kurdistan in dibî ku hember tewra pêkanînan hêlîtî, eşrîrî hwd. ku yekîtîya nav me dipêjrînin, dijminahî û bendîtî diafirînin pêwîste ku tekoşîn bikin, û li sefên daxwaza salan sefê yekîtî û hevkarîya gel cîh bigrin.

Di vê oxirê de dema tekoşîn domandine Mehmet KARASUNGUR û Îbrahîm BÎLGÎN û partîya wa PKK rêya me ronahî dike. Tu hêz û xebat nikare yekîtî û tekoşîna gelê Kurdistan rawestîne.

BİDARVEXİSTİNA 35 ŞERVAN Û RÊBERÊN PKK EW Ê BİBE BİNXİSTİNA WÊ YA KURDİSTAN'Ê

Dawa Dîyarbekir li Örf-î Îdara Dîyarbekir, dadgeha leşkeri, di 13 Nîsan'ê 1981 de destpê kir biryar di 25 ê Gulan'ê 1983an de daxûyan bû. Derheq 35 şervanande biryarê bidarvexistinê, derheq 28an de muebet hatîye sitendin. Ji ber emr'ê wan piçûke derheq 10an de biryar guhurî û 24 sal dane van şervanan. Derheq 33 girtîyên şoreşger de nevbera 3-24 salan de ceza dane 178 kes jî hatîye berdanê.

Bi biryarên bidarvexistina 7 şervanên dawa Bîrecîk'ê roja 3 Gulan'ê hejmara biryarên bidarvexistina gihîşte 42ya.

Piştî dem-dagirtina dadigehê ku biryar daxûyan bû, şervanên şoreşê bi yek dest û yek dengî şiarên şoreşgerî, hember dadgehê tînin zman û daxûyandikin ku dadgehan qolonyalîst ji bo biryarsitendinê nasnakin. Li hember vî tewrê berxwedan û tevgera bilind hêza qolonyalîst êrîş dike ser şervanan, gellek şervan birîn dibin. Şervanan dadigrin erebên pola û ji dadgehê dûrdixînin. Dûra tu hay û agahdarî ji van şervanan daxûyan nabe. Lê, li gor daxûyanbûnên hêla girtîxanê ji ber berxwedanê didomînin, zilm û îşkencên giran li ser van şervanan pêkdibin. Dîsa li gor agahdarîyê malîyên girtîya dibin zerpên giran dane.

Ev zilm û zerp li ser gel tê meşandin û daxûyanên dema êrîşa Kurdistan'a Başur pêk hatı eşkere xûyan dide ku hêza qolonyalîst di tirseka giran daye. Nexasim bi êrîşa rojeve eşkere ye ku hêza qolonyalîst dixwaze bi hêlên din ve bal bide kişandin û tesîra biryaran ji ser gel û navnetewa betal bike. Lê, pêkhatinên rewşê vê amancê pêkanînên hêza qolonyalîst bervajî guhartîye bi giranî rewşa Kurdistan û hêza PKK bal kişandîye.

Gellek zelal e, êrîş ew ê hemberî û tekoşîna gel geştir bike. Ew dema hember darvexistinan rewşa bêdengî zû ve hatîye bihûrandin, bi xemla hemdemî û rêberîya rêxistina berxwedanê gelê Kurdistan sebebên wundakirinên mezin be jî daye nîşandan ku ew ê tekoşîna serxwebûna Kurdistan bê binxistin bê domandinê.

Roja 24 ê Gulan'ê 1983 biryarên darvexistinê derheq van şervanan de hatîye dayînê.

Riza ALTUN, Şukru GULMUŞ, Muzaffer AYATA, Celalettîn DELÎBAŞ, Musatafa KARASU, Bedrettîn KAVAK, Mehmet TAKİR, Abdulsemet TEKTAŞ, Selahattin ŞÎMŞEK, Celal BAYMİŞ, Hamît BALDEMÎR, Hidir AKBALİK, Mehmet TANBOGA, Mehmet CANYÜCE, Mehmet Emîn KESKÎN, Alî YENER, Kemal AKTAŞ, Abuzer DEHŞET, Îrfan GULER, Suleyman GUNEYLÎ, Alî KİLİÇ, Ramazan ÖDEMÎŞ, Salîh OGAÇ, Zulfikar TAK, Halîl UCUT, Alî YAVERKAYA, Feyzî YETKÎN, Abbas YOKUŞ, M. Fahrî ÇÎFTKUŞ, Îzzet BAYKAL, Yilmaz UZUN, Alaattîn AKTAŞ, M. Emîn GÖKDEMÎR, Cemal ARAT, Cuma KUYUKAN.

Şervanên derheq wan de biryarê muebet hatîye sitendin jî ev in;

Selahattîn EFE, Resul YAŞAR, Eyup ACAR, Harun BİÇAK, Abdulkadîr ATİL, Mehmet ÇAT, Osman GULTEKÇE, Ömer Nîhat KAYA, Hasan Huseyîn KARAKUŞ, Ahmet KİLİÇ, Abdurrahman SEVGAT, Emîn YAVUZ, Hamza YAVAŞ, Fettah YÎGÎT, Ahmet KOSANLİOGLU, Îlhamî ADİYAMAN, Aptullah KANAT, Mehmet GÎRGÎN.

Emperyalist sistemin derinleşen çelişkisi ve NATO...

Baştarafı S:18'de

tiyorlarsa da bunda başarılı olamamaktadırlar. Ekonomik ve siyasi alandaki ortaya çıkan krizin niteliğine göre, emperyalistler arasındaki çelişkilerde su yüzüne çıkmaktadır. Bunalım ne kadar ağır özelliklerde yaşanılıyorsa, çelişkiler de buna bağlı olarak o derecede ağır veya hafif biçimlerde görünmektedir. Emperyalist ülkelerin tüm çabalarına rağmen, hiçbir ülke ekonomik ve siyasi çıkarından vazgeçmediği için, doğal olarak bu çelişkiler de varlığını sürdürmektedir. Ve bu çelişkiler sadece bir alanda değil, emperyalist tekellerin egemen olduğu her alanda kendisini göstermektedir.

Bu alanlardan biri de NATO'dur. Yalnız, NATO özel konumundan dolayı, emperyalist devletlerin çelişkileri sokmamak için en çok üzerinde durdukları ve çaba sarfettikleri bir alandır.

Emperyalizmin askeri gücü olan NATO, öteden beri, ABD-AET, Yunanistan-Türkiye, Türkiye-AET vb. çelişkilere sahne olmaktadır. Emperyalist sistemin vurucu gücü olduğundan, özellikle ortaya çıkan bu çelişkiler NATO içi görüşmelere yansıtılmamaya çlışılmışsa da, bunda başarılı olunamadığı son gelişmelerden de açığa çımaktadır. Varşova Paktı karşısında askeri güç üstünlüğünü ellerinde buludurmak için NATO'nun birliğinin gerekli olduğunu çok iyi bilen emperyalist ülkeler, mümkün olduğu kadar, NATO'yu bu çelişkilerden uzak tutmaya çalışmaktadırlar. Fakat, kendi ekonomik ve siyasi çıkarlarından tavize yanaşmamaları, çelişkinin gelişmelere bağlı olarak daha sert biçimlerde ortaya çıkmasına yol açmaktadır.

NATO içerisine yansıyan çelişkiler sürekli varlığını sürdürürken, bazen bu çelişkiler üst düzeylerde de kendisini göstermekte ve NATO yöneticilerinin birbirinden farklı görüşlerle ortaya çıkmalarına yolaçmaktadır. NATO içerisinde su yüzüne çıkan son çelişki, bu durumun açık bir ifadesidir. Bir Kanadalı generalin NATO ve Varşova Paktı'nın askeri güç dengesi üzerine yaptığı açıklamalar ile başlayan çelişkiler, NATO Genel Sekreteri Joseph Luns'un istifa girişimine kadar vardırıldı. Bu durum ise, emperyalistler arasındaki çelişkinin zayıf görünse de, ağır olduğunu göstermektedir. Birbirlerine karşı birliği korumak için hatta bazı ekonomik ve siyasi taviz vermeye kadar da yanaşsalar, bu bile birliği korumada yeterli olmamaktadır.

Özellikle bu çelişkinin, ABD emperyalizminin NATO kararı ile B. Almanya'ya Pershing ve Cuerise füzeleri yerleştirmeye hazırlandığı, ulusal kurtuluş hareketlerinin güçlü bir gelişim kaydettiği ve bu nedenle her zamankinden daha fazla bir şekilde sosyalizm karşısında birlik olmaya ihtiyaç duydukları bir dönemde ortaya çıkması, bu çelişkinin boyutunun görülebilinmesi açısından son derece önemli bir durumdur. Emperyalistler her ne kadar, sosyalizm karşısında kendi aralarında çelişki yaratmamak istiyorlarsa da , bunun ortaya çıkmasına engel olamamaktadırlar.

Önümüzdeki günlerde de, emperyalistler arasındaki çelişkiler, ekonomik ve siyasi krizin derinleşmesine bağlı olarak, değişik boyutlarda varlığını sürdürecektir. NATO içine de yansıyacak olan bu çelişkiler, emperyalizmin en fazla birliğe gereksinme duyduğu ve birlik içinde göründüğü dönemlerde de olsa gelişecek ve kendisini ortaya çıkaracaktır.

Kürdistan halkı gerekli cevabı verecektir...

Baştarafı S:11'de

Kürdistan'da tam bir savaş hazırlığı sürdüren cuntanın, bu hazırlığın bir parçası olan bölge valilikleri oluşturma kararı da dikkate alındığında, baştan beri saydığımız neden ve amaç lar çok daha iyi anlaşılmaktadır. Sömürgeciler, artık tümüyle açık savaş hükümleriyle yöneldikleri Kürdistan'da, tüm uygulamalarını gelişen devrimci kurtuluş hareketini bastırmak ve mümkün olduğunca sömürüyü katmerleştirerek son bir vurgun vurmak amaçlarına göre biçimlendirmektedirler. Kürdistan'da buna hizmet edecek uygulamaların tek bir merkezden yönlendirilmesi için ve savaş komutanlığı olarak bölge valilikleri atanması, bu hazırlıkların boyutlarının göstergesidir. Bölge (sömürge) valiliğine bağlı olarak, toplama kamplarına doldurulan köylülük, bu uygulamalarla en koyu bir sömürü tahakküm ve denetim altına alınacaktır. Verimli toprakları kendi ekonomik ihtiyaçları doğrultusunda kullanıma açacak olan cunta, bu amaçla oluşturacağı "stratejik köy"ler de köylülüğü adeta köleler gibi çalıştırmaya ve böylece tarımsal ve hayvansal ürünler ve hammadde deposu olarak gördüğü Kürdistan zenginliklerini ve insan emek gücünü sonuna kadar emmeye çalışacaktır. Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) adı altında çizilen planlar, yeni petrol arama çalışmaları, su kaynaklarının enerjiye dönüştürülme faaliyetleri ve gerisinde tüm bu uygulamalar, ağzından kan damlayan sömürgeci Türk burjuvazisinin avının kaçacağını anlayan sırtlanlar gibi Kürdistan'ı son bir çabayla yutmaya hazırlandığını göstermektedir.

Ama, yüzlerce yıldır aynı iştah ve emellerle yaklaşılmasına rağmen bir türlü yutup-sindiremedikleri Kürdistan, bundan böyle artık hiçbir zaman ve hiçbir gücün yemi olmayacaktır. Bir bütün olarak Kürdistan halkı ve özel olarak da yoksul köylülük, hangi kılıflara sokulup, hangi boyalarla cilalansa da kendisine yönelen şeyin yüzyılların köhnemiş, barbar sömürgeci silahları olduğunu yaşantısının içinde görmekte ve her geçen gün kin ve öfkesini daha da bilemektedir. ●

Hiçbir peşmerge çatışmalardan yana değildir...

Baştarafı S:10'da

Çünkü bakıyorum, durumu bizden daha kötü olanlar da var. Bu Kürt halkının yaşamıdır. Eğer zorluklara tahammül etmez ve dayanamazsak, daha çok şeyimizi kaybedebiliriz. Buna sabır ve tahammülümüz vardır.

Bugün Kürt halkının mücadelesi daha çok gelişiyor. Halkın inancı giderek fazlalaşıyor. Ve herkes ya doğrudan katılıyor, ya da ona omuz veriyor. Dünya da mücadelemizden haberdar oluyor. Bu çok iyidir. Şimdi gerek siyasi, gerekse askeri olarak eskisinden kat kat ileriyiz. Bir daha yenilmemiz zordur. Bir de şu var; içimizde mücadeleyi engellemek, geliştirmemek isteyenler var. Sürekli devrimin yolunu tıkamak istiyorlar. Eğer bunlar safdışı edilirse bir adım daha ilerleriz. Mücadele saflarında bizim de gericilerimiz vardır. Ama artık, Türkiye Kürdistan'ı bizim için önemli bir dayanaktır. Her açıdan birbirimizden yararlanabiliriz. Türkiye Kürdistan'ının mücadelesini çok önemli görüyoruz. Türkiye Kürdistan'ı nüfus ve coğrafya olarak büyük parçayı teşkil eder. Ama her parçanın mücadelesi diğer parçaları da etkiler ve mücadelesini daha çok geliştirir. Ben Türkiye Kürdistan'ında kaldım. Türk sömürgeciliğinin baskılarını gördüm, hem de yaşadım. Türkiye Kürdistan'ında mücadele etmeyi çok isterim, buna da her zaman hazırım. Ben düşmanlar arasında fark görmüyorum. Fakat Türk devletine karşı savaşmak da en büyük arzumdur.

Biz Irak'ta bağımsızlık alamayız, ancak otonomi alabiliriz. Bunun sebepleri çoktur. Eğer Kürdistan'ın bağımsızlığından bahsedilirse, o da, Türkiye-Kürdistan'ından geçer. Bağımsızlığımıza burada kavuşabiliriz. Türkiye-Kürdistan'ında kaldığım sürede birçok parti ve örgüt hakkında sınırlı bilgilere sahip oldum. PKK'nin geliştirdiği mücadeleye tanık oldum. Gerek ağalara ve gerekse ajanlara karşı geliştirdiği mücadele ile sesini her tarafa duyurdu. PKK siyasi olarak çok güçlüdür. Eğer bunu askeri mücadeleyle tamamlarsa yenilmez olur.

Son söyleyeceğim şudur. Bütün PKK'li ve diğer arkadaşlar bizi düşünmelidirler. Gece gündüz durmadan mücadele vermelerini, halkımıza önderlik etmelerini bekliyoruz. Bugün her ev birkaç şehit ve yaralı vermiştir. Binlerce insan cezaevlerinde. Bunu unutmamaları gerekir. Bence bir devrimci, hiçbir zaman, zindanlarda işkence altında direnen ve dağlarda açsusuz şavaşıp kanını döken Kürt partizanlarını unutmaz. Kürdistan halkı kurtuluş yoluna girmiştir. Kendini satan ve davamıza ihanet edenler çıkarsa, tarih karşısında hakettikleri cezayı alacaktır.

Yaşasın Kürt Halkının Kurtuluş Mücadelesi!

Pinochet kanlı iktidarı son günlerini yaşıyor...

Baştarafı S:18'de

fazla olduğu söylenmektedir. Diğer muhalefet güçlerini de (Sosyal Demokrat, reformist çevreler, Şili sol güçlerinden bazıları) içinde toplayacak olan muhtemel yeni hükümetin, Hıristiyan Demokratların etkinliğinde olması kaçınılmaz görülmektedir.

Zayıflıkları nedeniyle gelişen hareketin önderliğini alamayan sol güçler, bu durumda adeta gelişmelerin içinde yer almaktan öte bir şey yapamamakta ve daha çok destekler tutum takınmaktadırlar. Bu öyle bir noktaya varmıştır ki, Şili Komünist Partisi (ŞKP) muhtemel yönetime katılmak istemesine rağmen, bu kabul edilmemektedir. Ancak, ŞKP'nin buna rağmen yeni hükümete desteğini sürdüreceği bildirilmiştir. Bu açıklamayı, ŞKP sekreterinin Parti'nin 60. yıldönümünde Manifesto'da bizzat yaptığı bildirilmektedir.

Geçmişte olduğu gibi bugünde, genel grev ve reformist yönetimlerle iktidara gitmeyi düşünen ve faşist diktatörlüğü böylece yıkma peşinde olan bazı sol güçler, yaşanan acı deneylere rağmen sürdürdükleri tutumlarıyla gelişmeler önünde olumsuz bir rol oynarken, diğer bir kesim ise yönetimin ancak silahlı bir mücadele temelinde yıkılabileceği görüşünü savunmaktadır. Gelişmeler üzerinde kesin bir insiyatif sağlayamamış durumda bulunsalar da bu kesimler, geçmişin acı deneylerinin unutulmaması gerektiğini söylemekte ve Şili'de devriminin karşı-devrimle iç içe gelişeceği ve halkın sorunlarının ancak silahlı mücadele temelinde çözümlenebileceği görüşünü savunmaktadırlar.

Faşist Evren'in Kürdistan gezilerinin ardından. . .

Baştarafı S:1'de

şist cunta, Güney Kürdistan'ı istila hareketine karşı halktan yükselecek tepkileri, müdahaleyi daha da geliştirerek ve katliam girişimleri ile karşılayacağını bizzat belirttiği gibi, zaten böyle bir dönemde yapılan Şırnak askeri tatbikatı da buna açık bir işarettir. Faşist cunta bu son "gezi" ile, saldırı hareketi fiyaskoyla da sonuçlansa amaçları ve Güney Kürdistan üzerindeki emellerinde ne kadar ısrarlı olduğunu başta bu yöre olmak üzere tüm Kürdistan halkına ve dünyaya göstermek istemiştir. Zaten, faşist Evren yaptığı konuşmada "*hiç kimseye verilecek bir karış toprağımız yoktur.*" derken bu niyetlerini açıkça ortaya koymaktadır.

Öte yandan, Diyarbakır'da görülmekte olan PKK-Merkez davasında verilen 35 idam kararı ve bunu takip eden çeşitli davalara ilişkin yeni idam kararları halkta büyük bir kin ve öfke yaratmaktadır. Bunun sonuçlarını önlemek isteyen cunta, Kürdistan'da askeri faaliyetlere yoğunluk kazandırarak, PKK davalarını da Şeyh Sait ve Şeyh Rıza'nın yargılamalarına dönüştürmeye çalışmaktadır. Güney Kürdistan'a karşı girişilen istila hareketi de zaten böyle bir amacı içinde taşımaktaydı. Ama bu saldırının fiyaskoyla sonuçlanması, cuntanın bu konuda da başarısızlığa uğramasını getirdi. Bu durumda, devrimcilerin güçlü bir direnişle karşılayacağı idamların, halktan büyük bir tepkinin doğmasına yol açacağı son derece açık olduğundan, yeni bir tehdit ve gözdağına ihtiyaç duyuldu.

Faşist Evren'in konuşmalarından da anlaşılacağı gibi, gezinin bir diğer amacı da, sivil kanadın muhalefetinin bastırılması ve çelişkilerin giderilmek istenmesidir. Sivil kanadın faaliyetleri "BTP"nin kapatılmasından sonra da durmamıştır ve devam etmektedir. Bu durum ise, cunta elebaşlarını tedirgin etmektedir. Açıktır ki, cunta, bölge üzerinde rolünü oynayabilmek ve dışa açılabilmek için, herşeyden önce içerde toplumu bir savaş haline koyarak askerleştirmek, kendi deyimleriyle "huzur"u sağlamak zorundadır. Bu nedenle içerde tüm toplumu "tek bir ses" olmak zorunda bırakarak, bu temelde güçlenmeye çalışmaktadır. Bu durum ise, 1920-40'lar arasında Kemalistlerin sürdürdüğü politikayı hatırlatmaktadır. O dönemde de Kemalistler, bir yandan Kürdistan üzerinde yoğun olarak katliamlar sürdürürken, bir yandan da kendi muhaliflerine yönelerek onları ezmişler, ve bunu gerçekleştirebildikleri oranda da Kürdistan üzerindeki baskıyı daha çok yoğunlaştırırken, dışa açılabilmeyi de başarabilmişlerdi. Bugün faşist cuntanın yürüttüğü politika da, aynı bu tarzda işlemektedir. Dışa açılmak için, bırakalım halk muhalefetini, aynı amaçları taşıdığı kişilere bile en ufak ses çıkarma olanağı vermemekte, içte "huzur"u sağlamak için tehtişi alabildiğine yoğunlaştırırken, dışarıya açılmanın da hazırlıklarını sürdürmektedir. Yine aynı şekilde, Kürdistan meselesini bahane ederek, muhaliflerinin üzerine yürümektedir. "BTP"nin kapatılması, "SODEP", "DYP" vb. partilerin kurucu üyelerinin çoğunluğunun veto edilmesi, hep böyle bir gelişmenin ürünüdür. Görüldüğü gibi Evren, partilere yönelik tehdit konuşmaları için Kürdistan'ı ve dönemi özellikle seçmiş ve gelebilecek tepkileri böylece asgariye indirmeyi hesaplamıştır.

İçte bu nedenler ve amaçlar böyle bir "gezi"nin gerçekleşmesinde önemli bir rol oynarken, bazı dış nedenlerinde bunda payı bulunmaktadır.

Emperyalizmin bölgeye yönelik uygulamalarının önünde ciddi bir engel olarak gördüğü Suriye'nin gerek Reagen planının ve gerekse İsrail-Lübnan antlaşmasının fiyaskoyla sonuçlanmasında, takındığı ve ısrarla sürdürdüğü kararlı tutumunun önemli rol oynadığı bilinmektedir. Son aylarda sosyalizm ve dünya ilerici-devrimci güçleriyle ilişkilerini geliştirerek daha da güçlenen Suriye karşısında, İsrail'in bir yetmezlik içinde olması, emperyalizmi yeni güçleri devreye sokmak zorunda bırakmaktadır. Buna en uygun güç olarak ise, bugünkü yapısıyla Türk faşist cuntası bulunmaktadır. Zaten cunta da, uzun bir süredir Suriye üzerinde varolan tehditlerini saldırı boyutlarında geliştirme isteğini açığa vurmakta ve emperyalizminde yakın desteği ve yönlendirmesi ile baskılarını yoğunlaştırmaktadır. Nitekim, cunta başı yaptığı açıklamalarda, böyle bir hedefin varlığını gizlemeyerek, tehdit ve baskılarını daha da geliştirmiştir. Bizzat Suriye'yi hedef göstererek, "*bazı ülkeler anarşistlere müsamaha gösteriyor*"demesi bu konuşmayı Suriye sınırına yakın bir alanda yapması tesadüf değildir.

Aslında, Güney Kürdistan'ı istila hareketi ile tüm bu hedeflere ulaşılmak istenmiş, fakat saldırının tamamıyla fiyaskoyla sonuçlanması, bu amaçlara ulaşmak bir yana bir çok şeyi de kaybedebileceği korkusuna düşen cunta şeflerini telaşa boğmuştur. Hala bu amaçları üzerinde iddia sahibi olabilmek içinde, böyle bir fiyasko olayının hem gizlenmesi ve hem de yeni tehditlerle halka daha fazla gözdağı verilmesi gerekmiştir. İşte, böyle bir "gezi" buna hizmet edecektir.

Ama, sonucun cunta açısından tam bir fiyasko olduğu ne kadar gizlenmeye çalışılırsa çalışılsın, buna muaffak olamadıkları bizzat kendi faaliyetlerinden açığa çıkmaktadır. Günlerce basında, radyoda, televizyonda faşist Türk ordusunun "büyük zaferi"nden bahsedilirken, Kenan Evren'in bölgeye gelerek müdahale alanında "denetleme"de bulunması ve aynı "zafer"den söz etmesi, saldırının fiyasko ile sonuçlandığının kendileri tarafından ispatlanmasıdır. Bu kadar açıklamalardan sonra, cuntanın en yetkili kişisinde aynı açıklamaları yapmak zorunda kalması, bu konuda içerisine düştükleri çıkmazın ve amaçlarına ulaşamamalarının bir sonucudur.

Tüm tedbirlerine ve gözdağı gösterilerine rağmen, faşist cunta, bu "gezi"lerle kitleler üzerinde yaratmak istediği sonuçlara ulaşamamıştır. Kitlelerde yaratılmak istenen korku ve yılgınlık durumu, halkın direnişi karşısında geri tepmiştir. Zaten, yüzyıllardır katı sömürgeci egemenlik altında çağdan uzaklaştırılarak, en geri ve ilkel bir yaşam içinde zorla ayakta tutulan Kürdistan halkının, geçmişte kendileri açısından hiç bir yararını görmedikleri, bugünde üzerlerinde baskı ve sömürünün en katmerlisini geliştiren, işkence ve katliamların uygulayıcısı cellatlara destek olması beklenemez. Bu nedenle, fiyaskosu ve sonuçsuz kalması daha baştan belli olan böyle bir "gezi"den beklenen sonuçların alınması mümkün değildir.

Her ne kadar saldırılar bir yöre halkının şahsında gözdağı ve katliam tehditlerine dönüştürülmek isteniyorsa da, aslında bu tümüyle, bir halkın geleceğini, varlığını ilgilendiren ulusal kurtuluş mücadelesine karşı geliştirilmek istenen imha girişimlerinin bir parçasıdır. Bu saldırıların, adeta Kürdistan'ın kalbi durumunda olan bir alana yöneltilmesi, neyin hedeflendiğini açıkça göstermektedir. Yine, bizzat devletin emir-komuta zincirinin en üstündekilerce, istila ve katliamların gerçekleştirildiği alanın yerinde incelenmesi ve girişecekleri büyük çaplı imha hareketlerinin provalarının bunlar eliyle planlanması ve yürütülmesi, Kürt halkının ulusal varlığını yok etmek için hangi boyutlarda bir saldırı girişimi içinde olunduğunu açık bir şekilde ortaya çıkarmaktadır. Tüm bu nedenleri bir araya topladığımızda, bu "gezi"lerde esas amacın, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'ne karşı saldırı ve komploları daha da hızlandırarak, geliştirmek ve imha boyutlarına kadar vardırmak olduğu görülmektedir.

Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin gelişmesi için içte ve dışta koşulların daha da elverişli bir duruma gelmesi karşısında; askeri faşist cunta, saldırı ve komplolarını daha da hız vererek artıracaktır. Fakat, bu durumda ulusal varlığı tehlikede olan Kürt halkı, daha büyük bir direnişle askeri faşist cuntaya cevap verecek ve onu içerisine girdiği bu çıkmazdan boğacaktır.

●

Direniş devam edecek...

Baştarafı S:1'de

gibi Türk resmî safsatalarını ciddiye almayan tutumları ve istilâ hareketini gerek amaçları ve gerekse muhtemel sonuçları üzerinde günümüze dek ciddi değerlendirme ve yorumlara devam etmeleri sömürgeci-faşist Türk generallerinin maskesini iyice düşürmüştür.

İstilâ olayının ardından, bugüne kadar sürekli örtbas edilen ve çarpıtılmaya çalışılan tarihsel ve güncel birtakım gerçeklerde ortaya çıkmaya ve giderek kamuoyuna daha fazla mal olmaya başlamıştır. Başta Kuzey-Batı Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi olmak üzere Kürt ulusal ve demokratik hareketinin üzerine örtülmek istenen ölü toprağı; işgal harekâtının en temel hedeflerinden birinin, Kürdistan devrimci direniş hareketinin bastırılması olarak ilân edilmesiyle darmadağan olmuş ve böylece bölgede emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı en önemli direniş hareketlerinden birinin de Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi olduğu ispatlanmıştır.

Irak faşist yönetimiyle ortak bir biçimde ve aynı zamanda faşist Saddam yönetimini kurtarmak amacıyla da gerçekleştirilen bu harekât; yönetimin uşak karakterini iyice açığa çıkarması nedeniyle, onu en yakın müttefiklerinden bile soyutlayıp, daha da zayıflatmış ve muhalefet güçlerinin politik olarak gelişmesine yolaçan bu girişim böylece ters tepmiştir.

Bu harekâtla bölge ve dünya çapında emperyalist politikalar doğrultusunda yöneldiği tehlikeli girişimleri iyice gün yüzüne çıkan faşist Türk yönetimi, tüm ilerici ve devrimci bölge ve dünya kamuoyunun şimşeklerini birkez daha üzerine çekmiş, bu güçlerin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketine olan destek ve sempatilerinin artmasına yolaçmıştır. Özellikle Güney Kürdistan yurtsever güçleri, bu harekâttan sonra Kuzey-Batı Kürdistan ulusal kurtuluş güçleri ile ilişki ve ittifakı arttırmanın ne denli önemli olduğunu kavramışlardır.

İstilâ harketinin ortaya çıkardığı diğer bir somut gerçeklik ise; işbirlikçi kalemlerin bile *"Güneydoğunun sınır güvenliğinin sağlanması en zor köşesi: Hakkâri gibi dünyada örneği az gösterilebilecek vahşi bir arazi..."* v.b deyimlerle ifade ettikleri harekât alanında; NATO'nun bile gücüne methiyeler düzdüğü sömürgeci Türk ordusu birliklerinin, ciddi bir çatışma yaşamaksızın ve adetâ kendi kendine gerçek bir bozguna uğramasıdır. Kalın kafalarını, Kürtlük gerçeğine binlerce yıllık sömürgeci boyunduruktan günümüze ulaştıran Kürdistan'ın çetin doğasına böylelikle bir kez daha vuran faşist Türk sömürgecileri, çok güvendikleri ordularının da pek de güvenilecek bir nesne olmadığını görmüşlerdir. Harekete katılan birliklerin kendi aralarındaki irtibatlarının çoğu kopmuş ve askerler çoğu yerde paniğe kapılarak kişisel eşyalarını bile bırakıp kaçmışlardır. Hatta birliklerinden ayrı düşen birtakım askerlerin can havliyle köylülerden bilgi karşılığında yiyecek ve içecek talep ettikleri ve kendilerine birşey yapmamaları için yalvardıkları görülmüştür.

İstilâ harekâtı kitleler üzerinde heyecan, korku, umut ve coşku karışımı bir etki yaratmıştır. Olay yurtsever kitleler nezdinde Kürdistan halkına karşı başlatılan bir savaş biçiminde yorumlanmış, özellikle yaşlılar 1925-40 yılları arası katliamları anarak düşmanın benzer uygulamalara girişebileceğinden sözetmişlerdir. Ancak yeni dönemde geliştirilmekte olan direnişe olan bağlılık ve umutları ise harekât boyunca direnişçi güçlere artan ilgi, destek ve katılımlarıyla açıkça ortaya koymuşlardır. En koyu geriliğin hakim olduğu alanlarda bile gelişmeleri çeştili yayınlarla izlemeye çalışan kitleler, her türlü baskı ve yetersizliğe rağmen savaşma azimlerinden hiçbirşey yitirmemişlerdir.

Sonuç olarak 25 Mayıs 1983'te faşist Saddam yönetimiyle yaptığı korsan anlaşmalarına dayanarak Kürdistan devrimci-yurtsever güçlerinin üslendiği Orta Kürdistan'ı istilaya girişen sömürgeci-faşist Türk generalleri ne Kürdistan devrimci-yurtsever güçlerine ve ne de Irak muhalefet hareketine herhangi bir darbe vurmadan; uluslararası kamuoyunun tepkisi ve Kürdistan halk güçlerinin direnişi daha da derinleştirmelerinden çekinerek 2 Haziran 1983'ten itibaren güçlerini kısmî olarak bu alandan çekmeye başlamışlardır.

Buna rağmen *'Harekâtımız başarıya ulaştı", "Hainlere derslerini verdik "* vb. iddialarla başarı tellallığı yapmaktan da geri durmayan sömürgeci faşistler,içine düştükleri durumun bir çıkmaz olduğunu bildikleri halde faşist Evren'in ağzından tehditlerine devam etmekte ve bunun kapsamını daha da genişletmektedirler.

Oysa gerçek şudur ki, onlar daha harekâtı başlattıkları günden yaptıkları gaf ve palavralarla şişirilmiş güçlülük iddialarının kofluğunun açığa çıkmaması için ellerinden gelen herşeyi yapmışlardır.

Harekâtın sonunda Dışişleri Bakanlığı aracılığı ile yaptıkları görüşmelerde *"her konuda tam bir görüş birliğine vardık"* demelerine rağmen, Saddam yönetimiyle daha ileri adımların atılmasında anlaşmazlığa düşmüşlerdir.

Başta PKK olmak üzere Kuzey-Batı Kürdistan ulusal kurtuluş güçlerini dağıtmayı hedefledikleri halde; bırakalım dağıtmayı bir tek militanlarını bile ele geçirmeyi başaramamışlardır. Bizzat Kenan Evren'in *"daha Güney'e püskürttük"* demesine rağmen, yine PKK başta olmak üzere devrimci-yurtsever hareketler bugün tüm ülke sathında mücadeleye yeniden atılmışlardır.

Hedef şaşırtmak ve katliamlarını örtbas etmek için; aynı zamanda Ermeni militanlara da yönelik olduğunu iddia ettiği harekâtın başarıyla gerçekleştiğini ilân etmesine rağmen, ne ülke ne de dünya kamuoyuna bu iddialarını kanıtlayabilecekleri bir tek şey gösterememişlerdir.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketini halk kitlelerinden ve müttefiklerinden tecirt ederek kendi içinde parçalamayı ve imhâ etmeyi hedeflediği halde,bu saldırı sonrasında tüm dost güçlerle Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi ve PKK arasındaki ilişki ve dayanışmaları daha da artmış ve somut hedeflere yönelmiştir.

Türk ordusu ise her türlü dış destek ve hazırlığa rağmen, partizan hareketine ve ülkemizin doğasına hükmedemeyeceğini bir kez daha ortaya koymuş ve zannedildiğinden çok daha fazla zaaflarla yüklü olduğunu kanıtlamıştır. Gerçekler böyle olmakla birlikte sömürgeci faşist Türk generalleri, ne Kürdistan ve ne de Irak ile diğer bölge ülkeleri üzerindeki tehlikeli emel ve girişimlerinden vazgeçmiş değildirler. Kürdistan ulusal kurtuluş güçleri ve özelikle PKK'ye karşı yeni saldırı ve imha planları peşinde olan faşist Türk yönetimi,PKK ile ilişki halindeki tüm dost güçleri tehdit ederek onları bu ilişkilerden uzaklaştırmaya çalışmaktadır.

Önümüzdeki dönemde yeni ve güçlü bir mücadelenin yükseltilebileceğini çok iyi bilen sömürgeci faşistler tüm sınır boylarında yığınaklar yapmakta, yeni karakollar kurmakta, pusuları sıklaştırmakta, köylüleri askerlerle birlikte nöbet tutmaya ve ihbarcılığa zorlamakta, diğer yandan ise yalan demagojilerle iç ve dış kamuoyunu yanıltmaya çalışmaktadır.

Ancak faşist Türk generalleri ne yaparsa yapsın takke düşmüş, kel görünmüştür. Ülkemizde göz kırpmadan uyguladıkları sömürgeci faşist teröre karşı PKK önderliğindeki halkımızın ve tüm yurtsever güçlerin kararı şudur: sömürgeci faşist Türk devletine ve onun emperyalist ve gerici dayanaklarına karşı Bağımsız Birleşik ve Demokratik bir Kürdistan ve halkların gerçek kardeşliği için direniş devam edecektir.

PKK Urfa Merkez ve Viranşehir davasında 10 idam kararı...

Baştarafı S:1'de

PKK militanı hakkında verilen idam kararı ve ardından Güney Kürdistan ile Hakkari yöresine karşı girişilen istila ve katliam harekatı ile hızlandırılan sömürgeci saldırıların bir devamıdır. Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin PKK önderiliğinde güçlü hazırlıklarla birlikte gelişme gösterdiği bir döneme denk gelen bu yeni saldırı ve idam kararları, mücadelemizi tasfiye ve Kürt halkının varlığını imha amacını taşımaktadır. Mücadelemizin özellikle de dünya ilerici-devrimci güçleri ile güçlü destek ve dayanışmalar içine girdiği bir dönemde bu karar ve saldırılarla, bu olanakların içerde güçlü bir mücadeleye dönüştürülmesi engellenmek ve kitleler üzerinde korku ve tedirginlik yaratılıp teslimiyet geliştirilmek istenmektedir.

Biliniyor ki, Türk sömürgecileri sonuçlarından büyük korku duydukları PKK davalarının halk üzerinde yaratacağı etkiyi kırmak ve cinayetlerini gizlemek için birçok yönteme başvurmuşlardır. Kendileri için bir sığınak olarak seçtikleri yöntemlerden biri de, davaları parçalayarak, verilecek idam cezalarının etkisini azaltmaya çalışmaktır. Bu amaçla mahkemeler parça parça görülmüş ve şimdi de sonuçları belirli zaman aralıklarıyla açıklanmaya başlanmıştır. 600'e yakın idam cezasının istendiği ve çoğunun karara bağlanmasının ya da muebbete çevrilmesinin kesin olduğu davaların sonuçlarının toplu halde açıklanması şüphesiz ki, dünya ve bölge halkları ve ilerici güçlerinin güçlü tepkisiyle karşılaşacak ve hatta her insan hakları savunucusunu harekete geçirmede yeterli olacaktı. Ama sömürgecilerin başvurduğu bu oyuna rağmen, sonucun değişmediği de ortadadır.

Halkımız tüm dikkati ile cezaevlerini izlemekle ve gelişmeleri en yakından takip etmektedir. Dünya ve bölge halkları da başta Kürdistan da direnişin kalesi olan Diyarbakır cezaevi olmak üzere, cezaevi ve mahkemeleri ve mahkeme sonuçlarını izlemekte, dünya ilerici basını sömürgeci cinayet kararlarını protesto etmektedir.

Görüldüğü gibi bu oyun da tutmamış, başta halkımızın kin ve öfkesini arttırarak sömürgeciliğe karşı daha güçlü bir direnişinin gelişmesini karşısında bulurken, dünya ilerici insanlığının protestolarını da büyütmekten öte bir sonuç vermemiştir. Her geçen gün faşist yüzü daha da açığa çıkan cuntanın, her türlü baskı, işkence, idam ve katliam uygulamalarına karşı, halkımız ve dünya ilerici insanlığı seslerini daha da yükseltecek ve gerek sömürgeci zindanlarda gerekse dışarda direnişi yükselten devrimcilere daha fazla destek olacaklardır.

Evren'in Türkiye'si, Franko'nun İspanya'sına... benzetildi...

Baştarafı S:3'de

leyen heyet üyeleri gözaltında tutulmuş ve halkla ilişki kurmaları engellenmiştir.

Cunta tarafından görevlendirilen gazeteci ve askeri kişilerce sürekli gözaltında tutulan heyet, bir hafta süresince gazeteci ve askerlerin cuntayı öven propagandalarını dinlemek zorunda bırakılmışlardır.

1939 İspanya'sında Franko'nun uyguladığı yöntemlerin hemen hemen aynısının bugün Türkiye'de uygulandığını söyleyen İspanya temsilcisi Mario Diaz, Türkiye'nin yaşanan bu gerçeklere rağmen hâlâ Avrupa parlamentosunda bulunmasını bir skandal olarak değerlendirmiştir.

Mahkemelerin insanlarla alay edilen bir yer olduğunu ve orada bulundukları süre içinde kendilerini sürekli baskı altında hissettiklerini söyleyen heyet üyeleri, bundan sonraki dönemde Türkiye'deki gerçekleri yazma ve bazı tedbirlerin alınmasını sağlama konusunda demokratik, ilerici ve insan haklarından yana olan herkesi seferber olmaya çağırmışlardır.

Savaş alanında son durum...

Baştarafı S:3'de

Faşist Türk yönetimiyle ittifak içinde, Saddam rejimi, Güney Kürdistan'a yönelik askeri saldırılarını arttırmaya başlamıştır. Güney Kürdistan'da "yasak bölge" ilan ettiği alanlara yönelik (peşmergelerin elinde olduğu alanlardır) hergün yüzlerce top atışı yapmaktadır. Bugün, Irak-İran sınırı üzerinde bulunan Xani (Piranşehir) yöresine yaptığı hava saldırısında iki Kürt köyünü bombalamıştır. Saldırıda köylerin yakılıp yıkıldığı, 14 köylünün öldürüldüğü, çok sayıda yaralı olduğu yakıcı bombaların kullanıldığı edinilen haberler arasındadır.

Bunlara paralel olarak, muhalefet güçleri arasındaki çatışmalar da, geniş kapsamlı olmasa da sürmektedir. 14 Haziran günü, İ-KDP güçleri, Şinova mıntıkasında I-KDP güçlerine pusu kurmuş, çıkan çatışmada yedi I-KDP peşmergesi ölmüş ve sekiz peşmergede yaralanmıştır. Ortam sonderece gergin ve nazik bir durumdadır, her an yeni ve büyük çatışmaların olabileceği söylenmektedir. Adeta iki devlete göre ikiye bölünmüş olan taraflar, dağıttıkları bildirilerde ve radyo yayınlarında biribirlerini suçlamakta, hesap soracaklarını belirtmekte ve güçlerini eyleme hazırlamaya çalışmaktadırlar. Ancak, sömürgecilerin bu biçimde saldırı yürüttüğü bu ortamda, örgütlerin biribirleriyle sürdürdükleri bu çatışmalardan kitleler sonderece rahatsız olmaktadır. Halk ve peşmergeler arasında bu duruma yönelik hoşnutsuzluk gelişmekte, eylemlerin sömürgecilere yöneltilmesi istenmekte, güvensizliğin ve karşı çıkışların halk ve peşmergeler arasında giderek gelişeceği gözlemlenmektedir.

Çeşitli güçlerin bu durumuna karşılık, devrimciler, doğru politikaları doğrultusunda pratik çalışmalarını kararlılıkla sürdürmektedirler. Savaş alanlarında PKK-MK imzalı olarak dağıtılan iki bildiride, olayları ortaya çıkaran politik gelişmeler değerlendirilmiş; devrimci-yurtsever güçlerin görevinin, tüm muhalefet güçlerinin mücadeleci birliğini yaratarak eylemlerini Saddam rejimine yöneltmek ve Türk faşizminin saldırılarına karşı koymak olduğu belirtilmiş; muhalefet güçleri arasında çatışmayı sürdürmenin emperyalizmin ve sömürgecilerin oyununa düşmek olduğu, onların planlarına hizmet ettiği, Kürdistan ve Ortadoğu halklarının çıkarlarına karşı olduğu vurgulanarak, iç çatışmaların durdurulması istenmiştir. FKBDC-Yürütme Komitesi imzasıyla dağıtılan bir bildiride de hemen hemen aynı görüşler dile getirilmiştir. Bu doğru anlayış temelinde, hem örgütler hem de kitleler arasında devrimci pratik çalışma sürdürülmekte, olumsuzlukları kökünden kazıyacak olan bir devrimci mücadele geliştirilmeye çalışılmaktadır. Elbette bu çabaların şimdiden sınırlı etkileri görülmekte, yakın zamanda belirleyici çözümler getirmese de, önümüzdeki dönemde böyle bir sonucu ortaya çıkaracağı şimdiden belli olmaktadır. Doğruların kitleler tarafından kavranması başlamıştır. Emperyalizmin, Türk faşizminin, Saddam diktatörlüğünün ve bölge gericiliğinin en cani planları doğrultusunda vahşi saldırı ve katliamlarını tırmandırmaya çalıştığı bu ortamda, yurtsever halk kitlelerinin, doğruları kavramaması ve çeşitli örgütlerin önlerine koyduğu iç çatışmaların neye hizmet ettiğini anlamaması elbette beklenemez. Geri bir toplumsal yapıda ve siyasal zayıflık içinde olsalar da, halk kitleleri, gerçekleri artık yavaş yavaş kavrıyor. Ve gerçekleri kısmen görmeye başlayan herkes, çok haklı olarak, büyük bir öfke ve tedirginlik içinde, kendisine ve çevresindekilere, "bu gidişimiz nereye?, kurtuluşun doğru yolu hangisi?" sorularını soruyor.

16 Haziran 1983
A C

Yol ayırımı...

Baştarafı S:18'de

ğını güçlendirmektedir. Bu ise, Lübnan'ın dış ve iç güçlerden kaynaklanan parçalanmışlık ve çatışma durumunun güçler dengesinde meydana gelebilecek değişikliklere bağlı olarak süreceğini göstermektedir.

Gelişmeler, FKÖ içinde de etkilerini en ağır biçimde duyurmakta ve öteden beri varolan farklı eğilimler kendilerini daha çok açığa çıkarmış bulunmaktadır. İsrail'in Güney Lübnan'ı işgal hareketi ile birlikte FKÖ içerisinde belirginleşen görüş ayrılıkları, bugün iç çatışmalara kadar varan bir düzeye ulaşmıştır. Filistinli güçlerin Beyrut'tan çıkarılmasından sonra, Reagen planını kabul ederek Ürdün ile bir konfederasyon yanlısı olan eğilimin, Filistin direniş hareketini emperyalizmle uzlaşmaya götürmek istemesi, örgüt içerisindeki direniş yanlısı eğilimlerin büyük bir tepki göstermesine yol açmıştır. Reagen planının uygulanması için görüşmelere devam edilmesi ve uzlaşma eğiliminin Filistin sorununu bu şekilde bir "çözüm"le emperyalizmle teslimiyet ilişkisi içinde bitirme çabaları, örgüt içerisinde silahlı bir direnişle karşılaşmıştır.

Bugün Bekaa'da (D. Lübnan) meydana gelen çatışmaların esas nedeninin, emperyalizmle uzlaşma eğiliminin rededilmesi ve direniş eğiliminin güçlendirilmek istenmesi olduğu bilinmektedir. Son haftalarda iyice kızışan çatışmalar içerisinde, radikal örgütlerin teslimiyet eğilimine karşı birleşmeleri, bu iç çatışmaların nedenlerini daha da açığa çıkarmıştır. Filistin direniş güçleri, FKÖ içerisindeki çatışmaların nedenlerini ve direniş güçlerinin üzerinde birleşmeleri gereken noktaları şöyle özetlemektedirler:

- Emperyalizm, Reagen planıyla Arap gericiliğini güçlendirmek istemekte ve böylece hareket alanı daraltılacak olan Suriye'yi teslimiyete zorlamaktadır. Buna karşı güçlü bir mücadele verilmesi ve Reagen planının boşa çıkarılması gerekmektedir;
- S. Arabistan, Irak, Ürdün vd. Arap gericileriyle ilişki içerisinde planın uygulanmasına çalışan güçlerin tehlikeli girişimleri önlenmeli ve Filistin halkının geleceği direniş temelinde güvenceye alınmalıdır;
- Ortadoğu devrimlerinin önder bir gücü olan Filistin devriminin zayıf düşürülüşü, bölgede diğer ilerici güçleri de zayıf düşürecektir. Dolayısıyla bölge halklarına yönelik olan bu komplo mutlaka boşa çıkarılmalı, sosyalist ülkeler, dünya ve bölge ilerici güçleriyle ittifaklar güçlendirilmelidir...

Bu amaçlar etrafında genelde ilke birliğine varılması yanında, geçtiğimiz günlerde Filistin Demokratik Kurtuluş Cephesi ile Filistin Halk Kurtuluş Cephesi arasında: a) tüm askeri güçlerin ortak hareketini sağlamak, b) gelişen her yeni olaya karşı ortak politik tavır takınmak vb. için bir birlik sağlanmıştır. Diğer bazı direniş örgütleri arasında da süren bu tür birlik çabaları, sağ eğilimi tecrit ederek, teslimiyet ve uzlaşmacılığı mahkûm etmektedir.

Bu durum bölge çapında da etkisini göstermekte, uzlaşma yanlısı eğilimler giderek etkisizleşirken, direniş eğilimi daha da gelişmektedir. Bölgedeki gelişmelerde dikkate alındığında, FKÖ'nün iç meselesi olarak ortaya çıkan çatışma ve sorunların, gerçekte tüm bölgeyi ve dünya çapında çatışan güçleri ilgilendirdiği görülmektedir. Filistin halkının İsrail'e karşı en güçlü ve birlik içinde olması gerektiği bir dönemde patlak veren bu çatışmaların, FKÖ'yü zayıf düşürme tehlikesine de dikkat çekilmelidir. Ama, kısa vadeli sonuç ne kadar olumsuz olursa olsun, Filistin hareketinin yeni bir ayrışmadan geçmesi, uzun vadede radikal güçlerin gelişmesine yolaçacak ve öteden beri varolagelen gelişme önündeki tıkaç böylece ortadan kalkabilecektir. Bu açıdan denilebilir ki, emperyalizm teslimiyeti dayatır ve zorlarken, gerçekte direnişi körüklemiş ve uzlaşmacı eğilimin ölüm çanlarını kendi elleriyle çalmıştır.

"ZAFER MUTLAKA MÜCADELECİ HALKLARIN OLACAKTIR"

Okuyucuya;

Dünyanın kara kıtası Afrika, sömürgeci hakimiyetin en yoğun bir alanı olduğu gibi, sömürgeciliğe karşı mücadelelerinde en güçlü tarzda geliştiği bir alan. Irkçı-sömürgeci tahakküme karşı yıllardır mücadele veren Afrika halkları, bugünde hala bu mücadelelerini en zor koşullar altında sürdürmektedirler. Eritre devrimi ise, Afrika devrimleri içinde belirgin bir yere sahip. Dünya ölçüsünde tasfiye olan klasik sömürgecilik statüsünde bulunan dünyadaki sayılı ülkelerden birisi olan Eritre, dünya ve Afrika'daki siyasal durumun yarattığı birçok sorunla da yüzyüze bulunmakta.

Bağımsızlıkları için yıllardır mücadele içinde bulunan Eritre halkının mücadelesindeki kararlılık ve yüksek fedekarlık ruhu Afrika ve dünya sömürge halklarının güç aldığı bir örnek olmuştur. Bize, bu ülkenin mücadelesi hakkında daha ayrıntılı bilgilenme olanağı veren, Eritre Kurtuluş Cephesi Temsilcisi Sayın Muhammed İdris Humay'a teşekkürü borç biliriz.

Soru- *1961 yılından itibaren yükselen Eritre Ulusal Kurtuluş Mücadelesi 1974'de gerici İdris Silasi diktatörlüğünün yıkılmasından sonra bir sessizliğe büründü. Yanılmıyorsak, Mengistu Hêla Maryam yönetiminin ülke içinde ilerici-demokratik bir muhteva kazanması, kıta gericiliğine ve emperyalizme karşı mücadelesinde bazı eksiklikleri olmasına rağmen, dünya devrimine hizmet etmesinden dolayıdır. Bu konudaki görüşlerinizi açıklar mısınız.*

M. İdris HUMAY- Eritre Devrimi feodal yönetimin yıkılması mücadelesinde Etopya devrimci güçlerini gücü oranında destekledi. Ama malesef yönetimi ele geçiren askeri kurumdan başka yönetimi devralacak herhangi bir kuruluş yoktu. Bu yönetimin dış siyaseti, emperyalizme ve gericiliğe karşı koyması ve dünyadaki ilerici güçlerle ilişki kurması nedeni ile kuşkusuz dünya devrimine hizmet etmektedir. Ama yönetimin niteliği gereği bu durum öz çabaları sonucu değil; –daha sonra tasfiye edilen– Etopya halkının devrimci önderliğinin mücadelesi sonucu ortaya çıktı.

Eritre halkı maddi olanaklardan yoksun ama umut ve cesaretten asla...

Soru- *Mengistu Hêla Maryam yönetimi hakkında ve Eritre sorununa yaklaşımı konusunda bilgi verir misiniz?*

M. İdris HUMAY- Eski feodal yönetimle karşılaştırıldığında biz, Etopya'nın şimdiki yönetimini ilerici bir yönetim olarak görüyoruz. Etopya köylülerini feodallerin egemenliğinden kurtarması, kapitalist mülkiyeti kamulaştırması, sosyalist sistem ve ilerici güçlerle ilişkiler geliştirmesi önemli kazanımlardır. Etopya askeri önderliğinin yapılanması küçük burjuvadır ve küçük-burjuvazinin görevleri dünyada yaşanan deneyimlerden bilinmektedir. Mücadele deneyimi olmayan ve halkı etrafında toplamayan bir güç devrime önderlik edemez. Fakat bu Etopya burjuvazisi, halkın şiarlarını, isteklerini sömürdü ve Hailiye Selasiye'ye muhalefet eden devrimci güçleri tasfiye etti. Askeri bir kararla üyelerinin çoğunluğu asker olan M-L partinin inşası için hazırlık komitesi oluşturdu. Durum bu şekilde devam etti. Biz askeri bir meclisin gölgesinde sosyalist bir devletin inşa edileceğini düşünmüyoruz.

Ayrıca Etopya'da Ardma, Terca, Somal gibi başlıca uluslar kendi kaderlerini tayin etme hakkını taleb ediyorlar. Ama yönetim baskı ve imha ile karşı koymaktan başka onların demokratik haklarını kullanmalarına da izin vermedi. Yine Eritre sorununa karşı yönetimin tutumunda herhangi bir ilerleme olmadı. Eritre sorununa karşı güttüğü siyaset eski yönetimin siyasetinden farksızdır. Geçmişte Eritre Devrimi, Eritre halkının meşru hakkını temin edecek "barışçı" bir çözüm için görüşmelere girmeye hazır olduğunu ilân etti. Yönetim ise, aldatma ve askeri eylemleri yoğunlaştırma siyasetini güderek, Eritre Devriminden silahlarını bırakarak "büyük Etopya"nın egemenliği altında özerkliği kabul etmesini istedi. Biz bu yayılmacı siyaseti reddediyoruz ve hedeflerimize ulaşana dek, mücadeleyi tüm kararlılık ve azimle sürdüreceğiz.

Eritreliler mücadeleyi hedeflerine ulaşana dek sürdürme azmindeler.

Soru- *Sosyalist ülkelerin, bölge ve dünya devrim güçlerinin Etopya yönetimiyle ilişkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?*

M.İdris HUMAY- Biz, Etopya ile sosyalist sistem, dünya devrimci ve ilerici hareketleri arasındaki ilişkileri yadırgamıyoruz. Fakat devrimci güçlerden Eritre halkını göz önünde bulundurmalarını, Afrika halklarının güven ve istikrar içinde yaşamaları için süren savaşı durdurmalarını istiyoruz. Bu güçler bilmelidirler ki, Eritre'nin bağımsızlığı, dünya devrimine destek ve yardımcı olacaktır.

Soru- *Bilindiği gibi Eritre'nin büyük bir kısmına hakim durumdasınız. Denetiminizde olan bu bölgelerdeki yönetim biçiminiz ve karşılaştığınız sorunlar nelerdir? Bu konuda bilgi verir misiniz?*

M.İdris HUMAY- Devrim; kırı ve kentleri kurtarabildi. Ve bu bize tüm idari birlikleri denetleyen merkezi bir idareyi oluşturma olanağı sağladı. Dolayısıyla köy komiteleri biçiminde oluşturulan temel birliklerle köyler örgütlenecek, bir gurup köyde bölge komitesi, ardından tüm bölgelerde il düzeyinde idari birlikler oluşturuldu. Ayrıca, Eritreli işçiler genel birliği, Eritreli öğrenciler genel birliği, Eritreli köylüler genel birliği oluşturuldu. Bundaki amaç halkın yönetime şimdi ve gelecekte devrimin önderliğinde daha faal katılımını sağlamaktı. Topraksız köylülere toprak dağıtımı ve yaratılan kurumlar ve gerçekleştirilen önemli kazanımlar şunlardır:

1: Eritre insanının gerilik ve cehaletten kurtarmak için okuma-yazma merkezleri, eğitim okulları ve politikleştirme için kadro okullarının kurulması.
2: Merkezi hastahane, sabit ve seyar dispanserlerin kurulması.
3: Sömürgeci ordunun bulunduğu şehirlerden göçeden göçmenler için yerleşim köylerinin kurulması.
4: Zirai ve önemli servetler konusunda danışma ve bilgilendirme (İrşad) merkezlerinin kurulması.
5: Üretim ve tüketim kooperatiflerinin kurulması.
6: Köylülere silah eğitimi vererek, onları halk milisleri içinde örgütleyen örgütleme merkezlerinin kurulması.

Ancak ticari alanda karşılaştığımız zorluklar, hammadde ve mahalli üretim fazlalığının ihraç olanaklarının olmaması, zaruri malların ithalinde karşılaştığımız sorunlardır.

Soru- *Eritre Halk Kurtuluş Cephesiyle ve diğer örgütlerle olan sorunlarınız nelerdir? 12.12.1982 tarihinde oluşturulan birlik hakkında bilgi verir misiniz?*

M.İdris HUMAY- Eritre örgütleri ifadesini sömürgecilikten kurtulmakta bulan stratejik hedeflerde birleşmektedirler. Ama anlaşamadıkları ikincil dereceden olan çelişkiler, dış mihraklar tarafından derinleştirilmektedir. Fakat Eritre Kurtuluş Cephesi, Eritre Devrimini devrimci muhtevasından soyutlamak için gericiliğin yararlanmaya çalıştığı açıklıkları kapatmak ve Eritre örgütlerini tek örgüt çerçevesinde birleştirmek için tüm ciddiyetiyle çaba sarfetmektedir. Eritre Kurtuluş Cephesi ile Halk Kurtuluş Güçleri arasında son olarak 12.12.1982 tarihinde ilan edilen anlaşma örgütlerin birliği doğrultusunda atılan temel adım olup, taraflarca harcanan çabanın ürünüdür.

Soru- *Bilindiği gibi, ABD emepryalizminin önderliğinde kurulan "Çevik Kuvvetler"in görev alanı Ümit Burnu'ndan Mısır'a, Arap Yarımadasından Pakistan'a kadar yayılan alanı kapsıyor. Emperyalizmin bu planı hakkında Ortadoğu'yu da kapsayan bir değerlendirme yapar mısınız?*

M. İdris HUMAY- Dünya ve Arap Kurtuluş Hareketlerinin bir parçası olarak biz de emperyalist komplolara maruz kalmaktayız. Emperyalist askeri üs ve kamplaşmalara karşı mücadelede dünya devrimci güçleriyle dayanışmaktayız. Bundan hareketle, görüşümüze göre, "Çevik Kuvvetler" mücadeleci halkların iradesi üzerinde eğemenlik kurmayı ve devrimci kurtuluşçu güçlere darbe vurmayı hedeflemektedir. Emperyalizm ve Arap gericiliğinin Arap ulusunu teslimiyete zorlamak için Lübnan yurtsever hareketiyle Filistin Devrimi üzerine uyguladığı baskı, Ortadoğu'da geçmişte ve bugün meydana gelen olayların ifadesidir.

Soru- *Ortadoğu gericiliğinin yeni paktlar etrafında örgütlenmesinde önderlik eden faşist Türk devletinin bölgedeki faaliyetlerinin yolaçacağı muhtemel sonuçlar ve buna karşı yürütülen Türkiye-Kürdistan'ındaki Bağımsızlık ve Özgürlük Mücadelesini nasıl değerlendiriyorsunuz?*

M.İdris HUMAY- Türkiye'deki gerici rejim, Amerika emperyalizminin önderlik ettiği NATO paktının önemli bir üyesidir. Bunun için Türkiye'nin Ortadoğu'da pakt geliştirme çabasını yadırgamıyoruz. 1950'lerde Cemal Abdulnasır'ın başarısızlığa uğrattığı "Bağdat Paktı"nın hala ayakta olduğu ve uygun bir fırsat beklendiğini tekrar duyururuz. Kürdistan'da yükselen ses, kendi kaderini kendisinin belirlemesi için, mücadeleci halkın kendi öz devletini kurmasını sağlaması doğrultusunda adil ve haklı bir sestir. Ve bu ses, işbirlikçi yönetimi yıkmada Türkiye Devrimci güçlerine iştirak etmektedir. Ortak bir proğram temelinde FKBDC noktasına ulaşma ileri bir aşama olup, şimdiki koşullara cevap vermekte ve bunu korumak üzerinize düşen bir görev olmaktadır.

Soru- *Son olarak gazetemiz aracılığıyla, ülkemizin devrimci-demokratik kamuoyuna iletmek istediğiniz bir mesaj var mıdır?*

M.İdris HUMAY- Bu sıcak münasebetten dolayı Serxwebûn gazetesine olan teşekkürlerimi yeniden tekrarlıyor, Kürdistan devrimcilerine sesimizi sesinizle birleştirdiğimizi söylüyorum. Coğrafik olarak birbirimizden çok uzak bulunsak da savaş mevzimiz, düşmanımız ve kendi kaderini tayin etmesi için mücadele eden halklarımızın sorunları ortaktır. Bu meşru ve adil hak, hiçbir tartışma ve taviz vermeyi kabul etmez. Dünya emperyalizminin, siyonizm ve işbirlikçileri, gericilerin günbegün baskı ve tahrip yöntemlerini geliştirdiklerine dair duyurumu dünya demokratik kamuoyuna yöneltirim. Çabalarımızı kararlılıkla birleştirmemiz halinde ZAFER MUTLAKA MÜCADELECİ HALKLARIN OLACAKTIR!

Eritre Kurtuluş Cephesi Libya Temsilcisi
Muhammed İdris HUMAY.

Impressum

V.i.S.d.P.: M.Aral
Grolmannstr. 20
1 Berlin 12

Yazışma Adresi:
Serxwebûn
Verlag u. Handels-G.m.b.H.
Postfach 10 16 83 5 Köln 1

Deutsche Bank Köln Konto Nr: 12 82 805 (BLZ: 370 700 60)
Postscheck-Amt Köln Konto Nr: 2690 16-507 (BLZ: 370 100 50)

Danimarka	6.50 dkr.
Avusturya	15.00 s.
Hollanda	2.50 hfl.
Norveç	5.00 nkr.
Fransa	5.00 ff.
Belçika	35.00 bfr.
İngiltere	0.50 £.
İsviçre	2.00 sfr.
İsveç	5.00 skr.